

Джон Р. Райс

**МОЛІТЬСЯ,
ПРОСІТЬ
І ОДЕРЖУЙТЕ**

Львів — 2021

Повторне видання
з частковим збереженням мовних
та орфографічних особливостей

Публікується за виданням:
Джон Р. Райс. Моліться просіть і одержуйте.
Видавництво “Дорога правди”, ч. 18.
Переклад з англійської мови Марії Гусарук.
За редакцією М. Подворника.
Торонто, Чікаго – 1960

Назва оригіналу:
PRAYER ... Asking and Receiving
by evangelist John R. Rice, D.D., Litt. D.

Керівник проекту: Сергій Чепара

Над репринтним виданням працювали:

Федір Левчук
Людмила Угрімова
Павло Бандура
Тетяна Шестакова
Марія Дзямка

Макет: Наталія Олійник

ДЖОН Р. РАЙС

**МОЛІТЬСЯ,
ПРОСІТЬ І ОДЕРЖУЙТЕ**

John R. Rice

ВИДАВНИЦТВО “ДОРОГА ПРАВДИ” Ч. 18

ДЖОН Р. РАЙС

МОЛІТЬСЯ просіть і одержуйте

Переклад з англійської мови
Марії Гусарук

За редакцією М. Подворняка

Накладом
Християнського Видавництва “Дорога Правди”

Торонто — 1960 — Чікаго

PRAYER

... Asking and Receiving

BY
EVANGELIST JOHN R. RICE, D.D., Litt.D.

With Introduction by
Rev. Oswald J. Smith, D.I.Ult.I.J., F.R.G.S.

Translated into Ukrainian by
MARIA HUSARUK, B.A.

Published by
“Doroha Prawdy”, 148 Tecumseth St., Toronto 3, Ont.

ПЕРЕДМОВА

Книжка відомого американського евангелиста д-ра Дж. Р. Райса “Prayer... asking and receiving”, вийшла вперше в світ 1942-го року, накладом 10.000 примірників. Вона мала таке велике розповсюдження, що за неповний рік увесь цей наклад розійшовся. Книжка була видана вдруге, але й другий наклад розійшовся з таким самим небувалим успіхом. І книжка ця, почавши від 1942-го року, виходила такими виданнями: 1942 — 10.000 примірників; 1943 р. — 10.000; 1944 р. — 20.000; 1945 р. — 20.000; 1946 р. — 20.000; 1947 р. — 10.000, 1948 р. — 10.000; 1950 р. — 20.000; 1952 р. — 20.000; 1954 р. — 20.000 примірників. Чи вона друкувалася ще від 1954-го року, ми не знаємо, але самі тут подані повторні видання з таким великим накладом свідчать про зміст цієї дійсно благословенної праці. Свідчить також про неї слово д-ра О. Сміта, яке супроводить цю книжку в оригінальному виданні і яке ми помістили і в українському перекладі.

Книжка д-ра Дж. Р. Райса про молитву, яку видавництво “Дорога Правди” дає тепер своїм читачам, була для багатьох віруючих великим благословінням. Вона зайняла гідне їй місце в багатьох біблійних школах, а також у багатьох християнських родинях. Віруючі люди, які прагнули справжньої духовної поживи, знаходили її в цій книжці. З неї вони навчалися, як треба правильно молитися, як треба правильно служити Богові і як треба жити дійсним християнським життям.

Видавництво “Дорога Правди” прагнуло дати цього духовного хліба нашим віруючим, і звернулося з проханням до сестри Марії Гусарук перекласти цю книжку на українську мову. Хоча сестра Гусарук була обтяжена своєю особистою працею, домашніми і церковними обов’язками, але з вірою і з молитвою прийнялася вона за цю велику працю. В бюро, де сестра М. Гусарук працювала, завжди лежала на

столі ця книжна і ревна перекладачка використовувала для перекладу дослівно кожен вільну хвилину. Були дні, коли вона переклала кілька речень, а були знову дні, коли вдалося перекласти й цілу сторінку. І так, речення за реченням, сторінка за сторінкою, година за годиною, день за днем, і за вісімнадцять місяців сестра Марія Гусарук закінчила свою велику працю, витративши на неї дні свого відпочинку, дні свого дозвілля. І тепер, коли праця закінчена, коли благословенна ця книжка виходить у світ українською мовою, видавництво “Дорога Правди”, в імені своїх читачів, складає сестрі Марії Гусарук найсердечнішу подяку.

Ми віримо, що книжку, яку з ласки Божої випускаємо в світ, наші віруючі зустрінуть з найбільшою увагою і щирою радістю. Вона вповні на це заслуговує.

Наша молитва до Бога, щоб Він поблагословив її розповідження, щоб в кожній українській християнській родині вона була настільною книжкою.

Торонто, квітень 1960 р.

Християнське видавництво
“Дорога Правди”

ВСТУП

Д-р Джон Р. Райс є автором багатьох чудових книжок, але я наважуюся сказати, що жодна, з них не перевищує користю цієї. Бо ця книжка є найбільш вичерпною працею, яку я коли-небудь читав на тему молитви. Кожний її розділ виявляє! широке обізнання та ретельне дослідження важливої теми.

Мене особливо вразили численні і правдиві ілюстрації, взяті з життя. Пересічна книжка про молитву буває звичайно більше чи менше абстрактним міркуванням, але і цього не можна сказати про книжку д-ра Д. Р. Райса. Вона рясніє прикладами із щоденного життя; властиво, численні переживання самого автора є так переконливі, що всі сумніви вмиль зникають.

Для самого д-ра Райса молитва є дійсністю, істотною чинністю; сподіватися одержати відповідь на молитву є так само звичайно і просто, як одержати воду, відкрутивши крана. Християнин, який не знає сили молитви, втрачає все, що є справді найціннішим в його житті. Тільки молитвою можна досягнути успішних наслідків, бо це молитва порушує Руку, Яка керує світом.

Я думаю, що найбільш важливими розділами в цій книжці є два розділи про перешкоди в молитві. Вони кидають ясне світло на проблему нездійснених молитов. Я сумніваюся, чи знайдеться хтось з читаючих ці розділи, кому б ВОНИ не докорили. Безперечно, вони є найбільш практичними розділами в усій книжці. Питання, які в них порушуються, це питання особистого характеру і тому, читаючи їх, не можна оминати докорів сумління, а ті — в свою чергу — доповодять до щирого й глибокого покаяння та оновлення.

На підставі біблійних прикладів, а також на підставі сучасних переживань, д-р Райс доводить, що у відповідь «на

молитву ми можемо сподіватися навіть чудес. Він ні в чому не обмежує Святого Духа і нічого фанатичного чи незгідного з Писанням не знайдете в його твердженні про надприродне. Він цитує численних авторів, щоб довести слушність свого становища.

Питання щодо віри, посту, волі Божої, наполегливості, божественного зцілення й ін., порушені д-ром Райсом справді по-мистецьки. А його навчання, як молитися за фізичне здоров'я, є надзвичайно корисне й просвічуюче душу. Від усього серця я рекомендую всім зацікавитися з тим його навчанням, бо воно є здорове і згідне з Писанням.

Ось перед вами книжка, яка вихваляє вислуховуючого молитву Бога. Дав би Бог, щоб всі біблійні школи та семінарії почали вживати її, як підручника молитви, бо вона є власне тим, чого студенти потребують найбільше. Дав би Бог, щоб цю книжку розіслали всім місіонерам по всьому світі; жодна інша книжка не принесе їм більшого підбадьорення. О, коли б усі пастори, проповідники, євангелісти та інші духовні робітники мали кожен цю книжку, — це спричинило б ґрунтовий злам в житті багатьох тисяч людей.

Однак понад усе, служення самого автора найкраще демонструє силу молитви в його житті. Д-р Райс молиться, тому він сам досвідчує те, про що пише. Читаючи цю його книжку, ми відчуваємо биття його власного серця. Він оповідає про те, що сам добре знає і тому наші серця так зворушуються, коли ми зосереджуємося на одному чи іншому розділі. Всі літературні твори д-ра Райса, а також його проповіді, дуже переконливі. О, що за талант!

Д-р Райс проводив євангелізаційну кампанію в Піплз Черч в Торонто і, маємо надію, що він ще колись буде у нас. І хто мав нагоду його слухати, той ніколи не забуде його слів. В жодному разі д-ра Райса не можна зарахувати до кабінетних теологів, його проповіді сміливі й дуже влучні.

Я дякую Богові за нього і рахую за велику честь; вважати його своїм приятелем.

Щиро рекомендую кожному цю прекрасну книжку про молитву. Дав би Бог, щоб вона швидко розійшлася в багатьох тисячах примірників, а її автор щоб втішався добрим здоров'ям на довгі роки і був серед нас живим доказом того, що Бог чує молитви і відповідає на них.

100 Bloor St. — Toronto, Ont.

Sept. 1st, 1942

Dr. Oswald J. Smith

МОЛИТВИ ЧАС

МОЛИТВИ ЧАС, МОЛИТВИ ЧАС,
КОЛИ ГОСПОДЬ Є БЛИЗЬКО НАС;
ХОДИМ ДО НЬОГО У ЖУРБИ,
КОЛИ НАШ ДУХ У БОРОТЬБИ.

У НЬОГО СПОКІЙ Є ДЛЯ ВСІХ.
ХТО ЛИШ ВПАДЕ ДО ЙОГО НІГ.
ТОЖ ПОЛЮБИМ МОЛИТВИ ЧАС,
ЯК ЦЕ ЧИНИВ НАШ ЛЮБИЙ СПАС.

УСІ ДО ГОСПОДА ХОДИМ,
СВОЇ ПОТРЕБИ ПРИНЕСІМ;
БОЖ ХОЧЕ СПАС ДОПОМОГТИ
НАМ ВСЯКЕ ЗЛО ПЕРЕМОГТИ.

ПРИЄМНО Й МИЛО Є ТОДИ,
ХОЧ І БУВАЄМО В БІДИ,
ЯК ДУХ СВЯТИЙ НАВЧАЄ НАС,
ЩОБ НАМ ЛЮБИТЬ МОЛИТВИ ЧАС.

ДАЄ ПРИЄМНИЙ ЧАС НАМ БОГ,
ДАЛЕКО ВІД ЖУРБИ Й ТРИВОГ,
КОЛИ МИ МОЛИМОСЬ В ТИШІ
Й ЗНАХОДИМ СИЛУ ДЛЯ ДУШІ.

ТАК САМ ХРИСТОС КОЛИСЬ РОБИВ,
КОЛИ НА СВІТІ ЦЬОМУ ЖИВ;
БЛАГАВ ОТЦЯ ЗА ГРІШНИХ НАС...
ЛЮБИМО Й МИ МОЛИТВИ ЧАС.

Співаник “Відродження” ч. 13

ПЕРЕДМОВА АВТОРА

Щирі християни виявляють стільки зацікавлення навчанням про молитву, що це повинно б справити велике враження на уважних духових робітників. Ось тому, якщо ми не будемо навчати людей молитися, вони не знатимуть, як це властиво треба робити, хоча їхнє серце й буде прагнути Господа. Іван Хреститель навчив своїх учнів молитися; дванадцять апостолів просили Ісуса, кажучи; “Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив учнів своїх”. Людей треба так само вчити молитися за Писанням, як і треба вчити проповідувати або здобувати душі для Господа. Люди потребують допомоги навіть тоді, коли вони вивчають Біблію, як це ми бачимо з прикладу ефіопського скопця, який, на запитання Пилипа “чи ти розумієш, що читаєш?”, відповів: “Як же можу, як ніхто не наставить мене?”

Сам факт, що книжки про молитву Андрю Муррея, Бауядса, д-ра Р. А. Торірея, д-ра Бланшарда, Голлесбая, пані Гофорт, а навіть і подібні книжки модерністів тішаться такою популярністю, показує велику спрагу людського серця навчитися молитися, і при тому молитися правильно й одержувати від Бога відповіді. Отож, мета цієї моєї книжки є — бодай у малій мірі задовільнити, — якщо я зможу, — спрагу народу Божого і допомогти чоловікам і жінкам, а також християнській молоді справді молитися, просити і одержувати.

О, який у нас великий брак правдивих молитов! Ми не маємо, бо не просимо. Церкви безсилі, християни не мають радості, не мають успіху в духовному житті; члени наших родин не спасені, і все це тому, що ми не хапаємося нашими молитвами Бога за Писанням. Пробудження, яке поширює Божу справу, яке приносить благословіння віруючим, яке приносить спасіння багатьом дорогоцінним душам, таке пробудження приходить тільки у відповідь

на молитву. Коли ми поправляємо життя молитви народу Божого, тоді поправляємо все те, що не є в порядку самих віруючих, в церквах, і тоді відчиняються двері для потрібного благословіння. Ось чому я з усією повагою порішив написати цю книжку, щоб навчити людей молитися за Писанням та щоб спонукати віруючих довіритися Богові, Який відповідає на молитву.

Справді, ця книжка є ніби підручником, який можна назвати “Біблійне навчання про молитву”. Це не книга філософії або міркування, — що є і що не є можливе або правдоподібне в молитві. Ні, ця книга написана на цій простій підставі, Ким є Бог, Який виявив Свою волю через Біблію — непомилну книгу. Біблія вчить, що Бог радо відповідає на молитву. Біблія дає нам надзвичайно багато дорогоцінних обітниць щодо того, що Бог вчинить усім тим, хто приходить до Нього в молитві; Біблія говорить ясно і про умови, необхідні для одержування різних речей від Бога. Наш Спаситель сказав: “Просіть — і буде вам дано...” (Мат. 7: 7), і в іншому місці: “...Просіть — і отримаєте” (ів. 16: 24). Отже, молитва є проханням, а відповідь на молитву — отриманням. Відповідаючи на молитву, Бог чудесно входить в людські справи і змінює їхній хід; змінює людей, змінює погоду, змінює зовнішні обставини, змінює здоров’я, навіть творить фізичні чуда. Саме тому заголовок цієї книжки є — Молитва — це прохання і отримання. Для автора цієї книжки молитва є дуже простою і благословенною подією, — приходити щоденно до Бога з усіма своїми потребами та бажанням і отримувати все необхідне, жити в повній радості, бо прохання здійснені так, як це пообіцяв був Ісус в Євангелії від Івана 16:24: “Не просили ви досі нічого в імення Мое. Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість”.

Це не є якась невипробувана теорія, що я її тут пропоную. Кожну обітницю, про яку я пишу, я випробував сам і довів її автентичність. Таким чином ця книжка є ніби

моїм особистим свідченням. Я ЗНАЮ, що Бог здійснює молитву. Він здійснював мої молитви в тисячах випадків. Відповіді на молитви, які я отримував, були такі яскраво окреслені, так ясно виїняті зі сфери правдоподібностей, що всякий безсторонній дослідник не може не повірити, що вони були в дійсності надприродною інтервенцією люблячого Бога, Який творить чуда Своїм дітям, якщо вони довіряють Йому. Обов'язком кожного християнина є сказати, що Бог для нього зробив. Також на цьому місці я рахую своїм обов'язком сказати, що Бог зробив для мене.

Дозвольте мені для слави Божої вживати особовий займенник, коли я кажу: я знаю, що біблійний спосіб відносно молитви є дійсно ефективний. Разом з дружиною я молився два дні за авто, і на третій день ми отримали нового седана з цілком несподіваного джерела. Ми вдвох молилися про здоров'я для нашої п'ятилітньої донечки, яка захворіла на дифтеріт, мала 105° F (40.6° C) температури, і протягом дванадцяти годин гарячка покинула її та й всі ознаки дифтеріту зникли. У 1931 році я був на молитовному зібранні в Пікок, Техас, де ми обмірковано просили Бога зіслати нам дощ протягом 24 годин. Не пройшло більше, як вісімнадцять годин і линула злива, яка закінчила чотирьохмісячну посуху. В Декатур, Техас, дехто з нас молився про дощ, коли міське озеро майже зовсім висохло. Дощ прийшов, і то такий, що наповнив висохле озеро по самі береги, і треба було скликати друге молитовне зібрання, щоб просити Бога затримати зливу, яка перешкождала продовженні наших богослужінь. Я бачив жінку, яка вмирала на сухоти. Її відіслали з державної сенатори, щоб вона собі померла вдома. Ця жінка була повіддавала навіть своїх дітей, не маючи надії на видужання. Але вона видужала у відповідь на молитву, і протягом кількох тижнів її вага піднеслася на сорок фунтів. І ось уже багато років вона виконує всю свою хатню працю і тішиться добрим здоров'ям. Одного вечора я просив Бога послати

нам 920 доларів, яких ми потребували для виконання його справи. Два дні пізніше я отримав чека на тисячу доларів від одного чоловіка, якого я ніколи перед тим не бачив і з яким не мав жодного контакту. Бог дав мені майже 40.000 доларів на покриття друкарських видатків, багато тисяч на радіопередачі. Він утримував мою велику родину і посилав гроші для працівників моєї канцелярії протягом усіх тих років. У сотнях випадків Бог задовольняв наші окремі потреби і давав нам стільки, скільки ми просили, з докладністю до цента, і долара. Протягом шістнадцяти років, не маючи жодної визначеної платні, жодного договору з людьми, — Бог задовольняв усі наші потреби.

Коли троє нас одного разу молилися в Уоксагачи, Техас, за одного блудного сина, який тоді жив у Каліфорнії, він був спасений. Два дні пізніше він прислав нам листа, в якому сповіщав про це. На одній конференції ми молилися за одного не спасеного чоловіка. Зараз після молитви ми пішли до його хати і там довідалися, що двадцять хвилин тому, — цебто якраз тоді, коли ми молилися, — він сумирився і прийняв Ісуса Христа. Одного разу ми були ведені Духом Святим молитися про спасіння 25 душ. Цього самого вечора 25 душ визнали Христа своїм Спасителем. Двоє з нас постили й молилися про спасіння десяти душ в одній церкві на фермах, де від двох років не було жодного навернення, і де наші євангелізаційні зібрання не давали жодних наслідків. Того ж самого вечора 23 душі дорослих людей вийшли наперед і прийняли Христа. У відповідь на молитву Бог дав мені — негідному Його слугі, — бути свідком благословених пробуджень, під час яких навернулося до Господа майже п'ятнадцять тисяч душ. Я знаю, що Біблія є непомильна, і що обітниці Божі відповідають на молитву — правдиві.

Коли я проповідував на тему молитви в багатьох місцях нашої країни, з цього були величні наслідки. Люди просили й отримували спасіння для ненавернених членів своєї

родини, отримували працю, гроші на помешкання, на одержу, на науку; отримували перемогу над спокусами, отримували мудрість від Бога в різних життєвих труднощах.

Окремі розділи цієї книжки спочатку друкувалися на сторінках тижневика “The Sword of the Lord” (Меч Господа). Вони спонукували людей до молитви; ми отримували сотні листів від наших читачів; з цих листів бачимо, що Богові було до вподоби благословити цей твір на користь багатьох сердець. Одній жінці в Небрасці лікарі заборонили мати дитину, загрожуючи їй майже певною смертю. Вона, разом з своїм чоловіком, читали деякі з цих розділів про молитву і вирішили просити Бога дати їм дитину та одночасно зберегти матір. Вони перестали користатися тими засобами, які вони вживали проти свого сумління. І ось тепер ті люди прислали нам листа, сповіщаючи про чудове дитя, яке послав їм Господь, і про матір, яка користується повним здоров'ям. Один духовний робітник пише, що, прочитавши розділ про молитву, він одержав перемогу над дуже тяжкою проблемою, яка мучила його аж п'ять років; він величає за це Господа, бо Його дорога молитви є справді діюча. Ще інші пишуть, як Бог спас їхніх рідних, за яких вони молилися; як вони отримали працю, за яку просили Бога; як вони уздоровилися у відповідь на молитву. Ось чому, в покорі серця смію надіятися, що Бог зробить цю книжку благословінням для багатьох тисяч читачів, бо ж вона навчає людей молитися згідно з Біблією, переконує їх молитися більше, і дає багато чудових прикладів, як Бог відповідав на молитву.

На цьому місці бажаю висловити щире подяку моему доброму приятелю і Божому чоловіку — д-ру Освальду Сміту з Пілліз Черч в Торонто, Канада, за написаний вступ. Вдячність за дозвіл цитувати уривки з їхніх творів належить наступним видавцям: The Moody Press, в Чикаго за цитату “Getting Things from God”, написану д-ром Чарлзом А. Бланшардом, та “Early Recollections of Dwight L. Moody”, нап.

Фаруеллом; Zondervan Publishing House, Grand Rapids, за цитату з “How I know God Answers Prayer”, нап. пані Гофорт, та з “Saved or Lost”, нап. д-ром В. Б. Райли; “Loiseaux Brothers” за цитату з “Praying in the Holy Spirit”, нап. д-ром Г. А. Айронсайдом; Fleming H. Revell Company, за цитату з “Divine Healing” нап. д-ром Р. А. Торреєм; д-ру В. Б. Райли за цитату з його книжки “Divine Healing”; Роберту Г. Колеману за дозвіл цитувати з пісні “Keep On Praying till you Pray it Through”; проф. Е. Т. Тііндлі за дозвіл взяти одну строфу з пісні його батька — “Nothing Between”; і врешті Hope Publishing Company, за право використати пісню — “Have Thine Own Way, Lord”. А моїм вірним канцелярійним працівничкам я винен більше подяки, ніж я це можу висловити.

Я свідомий багатьох помилок в цій праці, тому сердечно прошу пробачення за них. У часі евангелізаційних зібрань в різних частинах нашого краю, виконуючи одночасно обов’язки редактора “The Sword of the Lord” (Меч Господа), протягом багатьох місяців я докладав усяких зусиль, щоб писати цю книжку. І я почуватимуся вповні винагородженим, якщо люди, які читатимуть її, дійсно будуть звертатися до Бога в молитві переконаній, наполегливій, настирливій, покірливій, безупинній і очікуючій.

Визнаючи свою власну слабкість, щиро спонукуючи інших віруючих вернутися до біблійного навчання та до біблійних зразків молитви, сподіваючись, що Бог зужие цю книжку для благословіння багатьох тисяч читачів, я доручаю її Богові і випускаю її в світ.

Щодо мене самого, то “я люблю Господа, бо Він почув голос мого благання. Бо Він нахилив Своє вухо до мене, тому я кликатиму до Нього у всі дні мого життя”.

Джон Р. Райс
Уітон, Іллінойс

I.

БОГ, ВИСЛУХОВУЮЧИЙ МОЛИТВУ

“Ти, що молитви вислухуєш, — всяке тіло до Тебе приходить” Пс. 65: 3.

“Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають Його, Він дає нагороду” Євр. 11: 6.

1. ВИСЛУХОВУВАТИ Й ВІДПОВІДАТИ НА МОЛИТВИ, — ЦЕ ПРИКМЕТА БОЖОГО ХАРАКТЕРУ

Наш Бог є Богом, Який вислуховує і відповідає на молитву. Вислуховувати молитви — це одна з Його властивостей, частка його характеру. Він натхнув був псалмопівця називати Його так: “Ти, що молитви вислухуєш” (Пс. 65: 3). Бог вибрав Собі цей титул і Він радіє, коли Його так називають.

Божі властивості, його характер виявляються в різних титулах, які дані йому в Святому Писанні. Т. Ц. Гортон у своїй книжці “The Wonderful Names of Our Wonderful Lord” між іншим пише, що імена, титули та описи, через які Бог виявляє Себе у Біблії, дозволяють нам ознайомитися з його характером. Одним з Божих титулів, який сподобалося його святій волі вибрати для Себе, є такий: “Ти, що молитви вислухуєш”.

Божа святість та його справедливість непорушні. Він повсякчас є святий і завжди справедливий. Властивості Божого ества і його характер на віки вічні ті самі. Він каже: “Я бо Господь, Я все Той Самий” (Мал. 3: 6). “Ісус Христос учора й сьогодні й навіки Той Самий” (Євр. 13: 8). Так само і Бог, на протязі всіх віків і всіх поколінь, є тим Богом, Який із вдоволенням бажає слухати і відповідати на молитви.

“Ти, що молитви вислухуєш, — всяке тіло до Тебе приходить”, каже псалмист. Бог чує молитву кожного тіла. Він

з однаковою квапливістю слухає молитви поган, як і юдеїв. Бог, що є Творцем усіх людей, охоче слухає зідхання кожної живої душі. Він з однаковою прихильністю вислуховує молитви тієї чи іншої генерації. Бог насолоджувався молитвами Еноха, який ходив і розмовляв з Ним, і Він переніс Еноха на небо в тілі, щоб той не побачив смерти. Бог чув молитви Авраама, “друга Божого”, Бог визволив Лота з Содоми і послав Авраамові, на схилку його віку, довгожданого сина. Пізніше Бог з радістю здійснював молитви Іллі: воскресив мертвого, послав огонь з неба, послав посуху, а потім дощ, а накінець узяв Іллю до неба. Він вислухав молитви Даниїла, об’явив йому сон царя Навуходоносора, визволив Даниїла з лев’ячого рову, а також визволив трьох юнаків із розпаленої печі. Ані час, ані місце не мали жодного впливу на Божу відповідь на молитви: Він чув молитви Еноха перед потопом, здійснював молитви Іллі після потопу, відповідаючи йому на молитви в Ханаанській землі, а також слухав Даниїлові молитви в Вавилонській неволі. Також у Новому Заповіті Бог радо вислуховував молитви, як жінки хананейки, римського сотника Корнилія, також і апостола Петра. Він так само прихильно вислухав прохання вмираючого на хресті розбійника, митника в храмі, чи жінки- блудниці, як і просьби праведних та богобійних людей. Якщо коли і трапляються перешкоди, які заважають нашій молитві, то такі перешкоди бувають від того, хто молиться, ніколи не приходять зо сторони Бога. Бог незмінно чує молитву, завжди бажає відповісти на молитву; Він є тим Богом, що від початку існування світу спішить вислуховувати молитви кожної людини, бо це є частиною його характеру, так само як частиною його характеру є милосердя, праведність, всемогутність. “Ти, що молитви вислухуєш, — всяке тіло до Тебе приходить”.

У багатьох випадках Бог вислухує молитви навіть неспасених людей. Д-р Г. А. Айронсайд у своїй книжці

“Praying in the Holy Spirit” каже: “Молитва є загальним явищем серед людей. Ненавернені люди моляться. Цілі нації моляться. Свідомість потреби, свідомість своєї слабости змушують людей звертатися до Вищої Сили. Помиляються ті, що кажуть, ніби Бог не слухає молитов ненавернених людей. Сліпонароджений, якого наш Господь уздоровив, сказав: “Ми знаємо, що Бог грішників не слухає”. І це правда, але тільки в цьому значенні, в якому він це мав на думці. Але ми не можемо нехтувати і такими фактами, як Агар у пустині, або моряки-погани, про яких читаємо в книзі пророка Йони. Неслушно і нерозсудливо обмежувати Боже милосердя. Він, Який чує молитви воронят, що кричать до Нього за їжею, чує також розпучливі крики душі знеможених і стурбованих людей, “що в очах Божих вартніші вони від багатьох горобців”. Святе Писання й історія стверджують, що Бог милостиво відповідав на молитви людей, які навряд чи знали щось про Того, до Кого молилися”.

Відповідати на молитви навіть найнегідніших створінь, є власне істотою Божого характеру.

2. БЕЗ ВІРИ НЕ МОЖНА ДОГОДИТИ БОГОВІ

У листі апостола Павла до Євреїв 11:6 читаємо: “Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають його, Він дає нагороду”.

Цей вірш говорить нам ясно, що раніш, ніж хто приходить до Бога, повинен вірити у дві речі: по-перше, мусить вірити, що Бог є; по-друге, мусить вірити, що Він нагороджує, цебто, слухає й відповідає на молитви тих, що шукають його. Ніхто не може прийти до Бога, ніхто не може одержати спасіння, ніхто не може догодити Богові, якщо не віруватиме, що Бог відповідає на молитву.

Тут ми бачимо, що саме є віра. ‘Вона є чимсь таким, без чого “не можна догодити Богові”. І така віра є упевненням в те, що Бог є і що Він вислуховує нашу молитву і відповідає на неї. Наприклад, в якомусь окресленому випадкові нашого життя ми маємо цілковиту впевненість, що тільки один Бог може допомогти нам, цебто ми вже віруємо, що Він існує і що Він може відповісти на нашу молитву. Нема віри, яка не спричинила б цілковитого довір’я до Бога, що зо Свого характеру Він є Богом, вислуховуючим наші прохання. Не можна пізнати Бога доти, поки не пізнаємо цієї благословенної прикмети Його, — вислуховувати молитву.

Чи не видається для нас дивним, що перш ніж прийти до Бога, кожна людина мусить признати лише цю одну Божу властивість, а саме: Його спроможність чути і відповідати на молитву? Коли хто хоче прийти до Бога, той не конче мусить знати про Нього, як про Творця. Не конче потрібно знати і про інші Його прикмети, бо всі вони в достатній мірі об’являються в одній Його прикметі — відповідати на молитву. Отже, коли хто вірить, що “тим, що шукають його, Бог дає нагороду”, той вже досить знає про Бога, щоб прийти до Нього, догодити Йому і отримати Його благословення. Іншими словами, Богові зводилося, щоб усі та скрізь знали, що Він є Той, що вислуховує і відповідає на молитву. Це сама найголовніша суть, квінтесенція Божого Єства; воно показує його силу, Його мудрість, Його ласку, Його святість. Бог є, і цей Бог вислуховує молитви. Таке ствердження коротко з’ясовує все віровизнання необхідне, щоб прийти до Бога та догодити Йому. Якщо ви стільки знаєте про нашого вічного, благословенного, милостивого, слухаючого і відповідаючого на молитву Бога, — все інше зрозуміле само собою.

Ясно, якщо ми обмежуємо Боже бажання відповідати на молитву, ми чинимо страшний гріх невірства. Ті, що звертають особливу увагу на право природи і доводять

буцім то Бог Сам підпорядковується йому і обмежує Себе тими приписами, які Він Сам встановив, такі люди винні супроти віри, бо вони зводять її на ніщо. Вони не тільки не догоджують Богові, але навпаки, гнівлять його, тому й не матимуть щастя наблизитись до Нього. Коли хто навчає, що Бог у минулих віках був прихильніший до людських молитов, той зневажає саму достоїнність Божого характеру, той не вірить у саму суть Божого Єства, як Того, що вислуховує молитву.

Деякі люди думають, що всякі земні, матеріальні та фізичні благословіння Бог скоріше посилав юдеям, коли вони просили його, ніж Він це робить тепер у відповідь на молитви християн неюдейського походження. Такі люди вважають, що Бог підпорядковувався законіві, тому й посилав юдеям матеріальні благословіння, а тепер Він підпорядковується ласці і дарує християнам тільки духовні благословіння. Таке твердження рівнозначне тому, що половина Бога належить юдеям, а половина нам, — християнам. Міркуючи так, ми обмежуємо Божу готовність вислуховувати і відповідати на молитви тих, що шукають Його. Це гріх невіри в Боже Єство. Коли хто думає, що Бог радше чинив чуда в апостольські часи, ніж Він робить це сьогодні, той так само ображає Бога. Краще було б нам звернути нашу увагу на самих себе і чесно та відкрито признатися, що ми “тому не маємо, бо не просимо; а якщо й прохаємо, то прохаємо зло, щоб ужити на розкоші свої” (Якова 4: 2, 3). Ми маємо чесно визнати, що завдяки нашій невірі ми не одержуємо таких благословінь, які одержували апостоли та новозаповітні християни. Ми не повинні й допустити такої думки, ніби то Господь змінив Свій план, або змінив Своє відношення до людей, що шукають його та на Нього покладають свою надію.

Був такий час, коли люди приносили у жертву тварин; це був тільки зразок, символ Спасителя, Який мав прийти.

А тепер “то вже за гріхи не знаходиться жертви” (Євр. 10: 26). Колись жидам заборонялося їсти м’ясо деяких диких звірів, які рахувалися нечистими. Тепер “кожне бо Боже твориво добре і ніщо не негідне, що приймаєм з подякою, воно бо освячується Божим словом і молитвою” (1 Тим. 4: 4, 5). Колись обрізували юдейських дітей чоловічого роду, тепер “сили не має в Христі Ісусі ані обрізання, ані необрізання” (Гал. 5: 6). Колись субота була встановлена для юдеїв, як день відпочинку, також були різні інші церемонії, яких вони мали пильно берегти, але все це було тінню майбутнього Христа. Але Христос уже прийшов і всі такі рукописні постанови й закони усунені геть і прицвяховані до хреста на Голготі. Отже, тепер ніхто не має судити християн “за їжу, чи за пиття, чи за чергове свято, чи за новомісяччя, чи суботи” (Кол. 2: 16).

Я сказав, що Боже ставлення до людей дещо змінялося в малих та довільних справах. Дух Святий перебував свого часу при християнах, а тепер Він живе в християнах. Така зміна відбулася тоді, коли Христос прославився після Свого воскресіння (Івана 7: 37-39; 20: 22). Я сказав, що деякі зміни відбулися в деяких речах, але в принципіальних речах, до яких належить і справа Божого характеру, в цьому немає жодної зміни. Бог, як Такий, не може змінюватися. Він ніколи не змінювався і ніколи не зміниться.

Як у Старому, так і в Новому Заповітах, Бог повсякчасно спасав людей через віру в Христа (Дії Ап. 10: 43). Бог завжди був святий, завжди всемогутній, постійно милостивий; так само Бог завжди є тим Богом, Який вислуховує нашу молитву і відповідає на неї. Безперечно, псалмист так і розумів Бога, коли, натхненні Духом Святим, він звертається до Нього: “Ти, що молитви вислухуєш, — всяке тіло до Тебе приходять”. Отже, той, хто до Бога приходять, повинен вірити, що Він є, і тим, що шукають Його, Він дає нагороду”, як написано до Євр. 11:6. Незмінний і вічний Бог є Тим

Богом, що палає бажанням слухати, що хоче і може відповідати всім, хто тільки слухає його та покладає надію свою на Нього.

3. КОЖНА ВЛАСТИВІСТЬ БОЖА ПОВ'ЯЗАНА З ФАКТОМ, ЩО ВІН СЛУХАЄ Й ВІДПОВІДАЄ НА МОЛИТВИ

Якщо хто розуміє, що Бог чує і відповідає на молитви, той знає дещо і про інші Божі властивості й прикмети його характеру. І навпаки, всі Божі властивості, всі прикмети його характеру постають з того факту, що Він відповідає на молитви.

По-перше, Бог, Який чує молитви, є живий Бог. Він не є якийсь там дерев'яний, камінний чи паперовий ідол. Коли Баалові служителі кричали до свого ідола на горі Кармил: “Баале, почуй нас!”, вони не отримали жодної відповіді (1 Цар. 18:26). Ідол має очі, але не бачить; має вуха, але не чує; має уста, але не говорить. Той Бог, що може чути молитви, є живий Бог.

По-друге, приймаючий молитву і відповідаючий на неї Бог, є всевідуючим, премудрим Богом. Чи може Господь чути одночасно молитви мільйонів людей, з різних країн світу і різними мовами? Чи знає Він серця всіх тих, що моляться до Нього? Чи бачить Він віру, чи бачить щирість, чи спостерігає лицемірство в серцях тих, що моляться лицемірно? Якщо так, то Він — всезнаючий Бог, необмежений Бог.

По-третє, якщо Бог МОЖЕ відповідати на молитву, це означає, що Він має всяку владу на небі і на землі. Коли Бог вислуховує молитву про дощ, це значить, що Він регулює погоду. Коли Бог посилає врожай, як відповідь на молитву, тоді Він контролює сонце, вологість, контролює всілякі комахи, а навіть паростки зерняти. Чи Бог відповідає на молитву, коли ми молимося про здоров'я?

Якщо так, то Господь тримає в Своїй руці кожду краплю нашої крові, кожен нерв нашого тіла, кожен процес, що відбувається в людському тілі. Чи Бог відповідає на наші прохання про пробудження або за навернення якогось грішника? Якщо так, то Він має вплив на людські душі, на сумління і волю. Якщо Бог відповів на молитву Ісуса Навина, коли той просив, щоб сонце спинилося на своїй дорозі довкола землі протягом дня (Іс. Пав. 10: 12, 13), то це означає, що й безмежний всесвіт підпорядковується йому. Він вислуховує молитви, має необмежену міць, необмежену силу.

По-четверте, якщо Бог відповідає на молитву і має таку необмежену мудрість, таку всемогутню силу, то Він є справжній Творець усього. Тоді не може бути нікого іншого рівного Йому; немає нікого іншого, хто б заперечував Його права; немає нікого, хто б обмежував Його працю, або спротивлявся Його волі. Отже, Бог, що по Своему характері відповідає на молитви, є Творцем неба і землі.

По-п'яте, якщо Бог здійснює молитви, то Він є Богом, що чинить чуда. Коли хто вірить, що Бог нагороджує тих, що шукають його, той само собою вірить у все, що коли-небудь приписували Богові. Якщо є такий Бог, що вислуховує молитви й відповідає на них у біблійному значенні, тоді мимоволі мусимо признати, що чуда є сферою його діяльності: вона надприродна, незвичайна; божеська, а не людська; безмежна, а не обмежена.

— Чи Бог і сьогодні чинить чуда? — дехто питає. Але ж так! Коли Він є Бог, що нагороджує тих, що шукають Його, коли Він є той Бог, що чує й відповідає на молитву, тоді Він відповідає на молитву через чуда, бо це є звичайний і природний Його спосіб. Спасіння кожної душі, це надприродня подія, це не звичайна собі річ. Кожний раз, коли Господь втручається та регулює природу, або коли змінює плян її, скажім, щодо погоди, і наказує падати дощеві, тоді, коли

Йому не пора падати, і чинить усе те тільки для того, щоб здійснити чиясь молитву, то чи ж це не чудо? Кожен раз, коли якась людина виздоровлює тоді, як на виздоровлення з людського боку не було вже жодної надії, — це чудо. Це Божеська інтервенція до природних справ. Покійний д-р Бланшард, голова Уїтонського коледжу, в одній з своїх книжок висловився так: “Якщо є Бог, то Він і діє, як Бог”. А Бог діє через чуда. Коли б Бог перестав чинити чуда, Він перестав би бути Богом у біблійному значенні, цебто перестав би бути особистим Богом, Який вислуховує молитви віри і відповідає на них.

По-шосте, коли Бог відповідає на молитви, тоді Він є Богом безмежної любови та милосердя. Він знає, що жодна людина не заслуговує на те, щоб одержати відповідь на молитву. Ми, бідні грішники, заслуговуємо на осуд і на кару смерти. Але Бог любить грішників. Його милосердя не має границь, “...де збільшився гріх, там зарясніла ласка” (Рим. 5: 20). Отже, якщо Бог, Який нагороджує тих, які шукають Його, цебто вислуховує і відповідає на благання, віру, нужденність людей, то Він віддає Свого Сина на викуп за гріх і тоді вже має змогу справедливо прощати гріх, спасати грішників, рятувати їх від загибелі та перемінювати їх у Свій образ, на Свою подобу, щоб потім навіки прийняти їх до неба. Отож, коли хто дійсно вірує в Того Бога, що вислуховує й відповідає на молитву, той володіє ключем до самісенького Божого серця. Той, ніби в дзеркалі, ніби в загадці бачить і розрізняє всі ласки, силу та величність вічного Бога. Бог, Який слухає і відповідає на молитви, є справжнім Богом. Усякі інші божки, що не чують, не мають сили чогось створити чи піклуватися світом, вони не можуть; любити, вони й не можуть спасти грішника.

Приймаючи все це під увагу, нам стає зрозумілим, чому Бог тужить за Своїм титулом “Ти, що чуєш молитву”, та

чому ніхто не може догодити йому, ніхто не може прийти до Нього, коли не матиме віри, що Він є той Бог, Який чує та відповідає на молитви тих, що шукають Його.

4. САМА ПРИРОДА ВКАЗУЄ НА ДОБРОДІЙНІСТЬ БОГА, ЯКИЙ ЧУЄ Й ВІДПОВІДАЄ НА МОЛИТВУ

Уся природа говорить про добродійність того Бога, що створив людину, що любить її та дбає про всі її потреби. В дійсності, цей самий 65 псалом, який величає Бога титулом: “О, Ти, що чуєш молитву”, переходить від теми про вислухав ту молитву просто до похвального гімну про добротинність Бога в природі. Від вірша 10-го до 14-го читаємо: “Ти землю відвідав й її напоїв, Ти збагачуєш щедро її, повний води потік Божий. Ти збіжжя готуєш її, бо Ти так приготував її. Ти ріллі її насичуєш вогкістю, знижуєш груди її, розпускаєш дощами її, Ти благословляєш рослинність її. Ти добром Своїм рік увінчав, і стежки Твої краплями жиру течуть. Пасовиська пустині спливають он краплями, й радістю підперезались узгір'я. Луги зодяглись отарами, а долини покрилися збіжжям, — кричать і співають вони”.

Пишучи ці рядки від Святого Духа, псалмист наче говорить, що Бог через Свою любов, яка виявилася в його відповідях на молитви, ніби передбачує різкі людські потреби. Він напоїв землю, що вже була висохла; дав голодним отарам зелені пасовиська; долини покрив збіжжям; левади та долини кричать і співають про доброго, люблячого та милостивого Бога. Псалом 104 також говорить про турботи Божі за людей, а також задля всіх інших створінь (Пс. 104: 14, 15).

“Траву для худоби вирощує, та зеленину для праці людини, щоб хліб добувати з землі, і вино, що серце людини воно звеселяє, щоб більш ВІД! оливи блищало обличчя, і хліб, що серце людині зміцняє”.

Гори високі — для диких козиць, скелі — сховище скельним звіринам” (вірш 18).

“Ричать левчуки за здобичею та шукають від Бога своєї поживи” (в. 21).

Бог дбає навіть про морських тварин, як читаємо про це у віршах 27-28: “Вони всі чекають Тебе, — щоб Ти часу Свого поживу їм дав. Даєш їм — збирають вони, руку Свою розкриваєш — добром насичуються”.

Бог, Який створив звірячий світ, дбає про їжу для нього. Бог, що створив рослини, дбає про те, щоб своєчасний дощ кропив їх та сонечко сяяло над ними. Кожна жива тваринка має своє місце, їжу, захист з руки вічного Бога. Чи це все не стверджує нам, що де тільки є потреба, бажання, Бог бажає поповнити їх? Де тільки є голод, Господь бажає його заспокоїти.

Така милосердна, любляча дбайливість про людину розпочинається довго перед її народженням. Перш, ніж народиться немовля, Бог уже приготує груди матері, які починають витворювати молоко в кілька годин після приходу немовляти на світ. Малесенькі, зморщені уста інстинктивно шукають поживи і знаходять її в обіймах матері, біля матірнього серця. Господь створив у природі різну поживу для того, щоб таким чином заспокоїти різні потреби людського організму. Не так давно учені винайшли т. зв. тіаміну або вітаміну, яка запобігає й лікує хворобу бері-бері, одна лікує цингу, друга — кривуху (рахіт). Бог також приготував у природі інсуліну для хворих на цукрицю. Немає такої людської потреби, на яку неї було б в природі відповідного засобу, треба тільки його знати і вміти його знайти.

Чи люди не відчують у собі статевого інстинктивно по тягу до іншої статі, туги за одруженням? Бог для цього створив жінку, щоб доповнити мужчину, встановив подружжя, щоб задоволити бажання та потреби людини.

Як тільки почала відчуватися нестача лісу на землі, саме тоді знайшли під землею великі поклади вугілля, яке Бог наперед наказав природі згромадити для майбутніх потреб людини. Тоді, коли люди винайшли парові чи газолінові машини, виявилось, що в землі є цілі озера нафти, які давно приготовлені там для потреб людини. Коли людині були потрібні міцні знаряддя, залізо вже давно лежало в землі; згодом людина довідалася, що Бог заздалегідь приготував для неї різні домішки, щоб людина могла одержати найміцнішу сталь. Коли людині треба було легкого металу, він виявив у землі велетенські поклади бокситу, з якого почали виробляти алюміній. Сама земля свідчить, що Бог любить людину, бажає благословити її, бажає забезпечити людство всім, потрібним.

Сама земля говорить нам про те, що вона була обміркованою «планованою необмеженою Мудрістю відповідно до потреб людини. Припустімо собі, що діаметр нашої землі мав би 10.000 миль (приблизно 16 090 км) замість 8.000 миль (приблизно 12 872 км), які він має тепер. Тоді майже подвоїлася б маса землі, також сила тяжіння була б у два рази більшою. Людина, яка важить тепер 170 фунтів (77 кг), важила б тоді 332 фунти (149 кг), зберігаючи ту саму свою величину і ті самі м'язи. Людина тоді не змогла б піднятися на своїх м'язах, а її шлунок не міг би прийняти стільки поживи, як людина потребувала б. При такому стані життя було б нестерпним або й зовсім неможливим. Або коли б діаметр землі мав 6.000 миль (9 654 км) замість 8.000, як він має тепер, тоді сила тяжіння була б 61 на багато менша, повітря було б легше та рідше. Повітря мало б силу тиснення 6.2 фунтів на квадратний дюйм (0.43 кг/см.кв.) замість теперішніх 14.7 фунтів (1.02 кг/см.кв.). А людина, щоб жити, мусить вдихати повітря, яке має силу тиснення не менше 7.3 фунтів. Отже, життя було б цілком неможливе на цій землі, як би вона не була відповідно пристосована

до потреб людини. Бог зробив її для нас якраз такою, як треба. Або коли б дві четвертих поверхні землі займав суходіл, а не вода, як це маємо тепер, тоді наша земля була б велетенською пустинею, а рослинність прикрашувала б тільки береги морів та океанів. Тоді температура повітря змінялася б так раптово, що людство не могло б існувати. Або коли б Господь був створив атмосферу навколо землі без кисню, тоді ані люди, ані звірі і птаство не могли б віддихати. Або коли б вода не складалася з кисню й водню, тоді не було б в наших морях, в ріках і озерах ні однієї живої тварини. Чи ж усе вище сказане не наводить нас на думку, що Бог наш зо Свого характеру прагне заздальгідь забезпечити всі потреби людства?

Природа нічого не говорить нам про Голготу та про викуплення, але вона показує нам милосердного, люблячого, доброзичливого Бога, серце Якого широко відкрите для людства. Той, Хто зодягає лілеї на полі, Той, Хто помічає падіння горобця, є дійсно тим Богом, Який чує та відповідає на молитви всіх тих, що шукають його та довіряються йому. Апостол Яків каже: “Всяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світла, що в Нього нема переміни чи тіні відміни” (Як. 1: 17). Бог ніколи не міняється Сам і не змінює Свого відношення до жодної людини: Він завжди пильно стежить за тим, щоб дати людям усе, чого вони потребують, чого просять, щоб зробити їх щасливими та добрими. Чи ж це не свідчить про те, що Ёство Боже має нахил до слухання людських молитов та що Він любовно турбується кожною людиною, яка шукає Божого обличчя?

І коли Бог є той Бог, Який відповідає на молитви, тоді молімось до Нього. Молитва повинна бути найбільш необхідним християнським обов'язком. Бог ніколи не казав нам безперестанку співати, безперестанку працювати чи безперестанку давати, але Він дав наказа: “Безперестанку

моліться!” (1 Сол. 5: 17). Після п’ятидесятниці апостоли порадили вибрати дияконів, щоб самим їм перебувати “завжди в молитві та в служінні слову” (Дії Ап. 6: 4). Не проповідь найперше, але перебування в молитві.

Коли Соломон збудував в Єрусалимі храма і присвятив його Господеві, Бог не сказав, що Він буде слухати з цього храму співи хорів, або буде споглядати на дим, що буде підноситися із жертівника від безлічі жертв, але Він сказав: “Тепер будуть очі Мої отворені й уші Мої вважливі до молитви на місці сьому” (2 Пар. 7: 15). А через пророка Ісаю Бог каже: “Бо дім Мій названий буде домом молитви для всіх народів” (Іс. 56: 7). Сам Ісус Христос цитував це місце Писання, як читаємо в Матвія, Марка та Луки. Храм був насамперед домом молитви для всіх людей. Бажанням Бога було, щоб в основу всіх проповідей, молитов, пророкувань, співів та всіх релігійних практик лягла глибока й жива віра в Бога, Який чує та відповідає на молитву, і таким чином, щоб люди кликали Господне ім’я. Без молитви не можна догодити Богові. Господь є Богом, Який чує молитву. “Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, А ТИМ, ЩО ШУКАЮТЬ ЙОГО, ВІН ДАЄ НАГОРОДУ” (Євр. 11: 6).

О, Господи, Ти є Той, що чуєш молитву, дай нам ласку вірити Тобі та молитись!

II. ЧОМУ ТРЕБА МОЛИТИСЯ?

1. Тому, що Бог наполегливо наказує так у Біблії.
 2. Тому, що молитва є призначений Богом спосіб, як повинні віруючі одержувати все, що вони потребують.
 3. Тому, що молитва є Божою дорогою до повної радості.
 4. Тому, що молитва випроваджує з усіх утисків, уздоровлює всі муки і вгамовує тривоги.
 5. Тому, що здійснена молитва — єдиний доказ супроти скептицизму, модернізму, невіри та невірності.
 6. Бо тільки через молитву можна отримати силу Святого Духа для Господньої праці.
 7. Бо “кожен, хто покличе Господнє ім'я буде спасений”.
- Як бачимо, є чимало дуже важливих підстав для того, щоб молитися. Є чимало пекучих причин для того, щоб молитва стала регулярною, постійною подією в житті кожного з нас. Ісус сказав, що треба завжди молитись. Подаємо ті підстави, про які згадано вище, чому саме треба молитись:

1. ТОМУ, ЩО БОГ НАПОЛЕГЛИВО НАКАЗУЄ ТАК У БІБЛІЇ.

Коли Сам Господь дає наказа виконувати те, чи інше, то це є найважливіша причина, чому ми повинні так робити. А Бог наказує нам молитись. У Біблії знаходимо багато місць, де Господь владно наказує молитися.

1. “І Він розповів їм і притчу про те, що треба молитися завжди й не падати духом” (Лук. 18:1).

У цьому твердженні не говориться, що тільки декотрі повинні молитися, але це повинні робити всі люди, все людство. Це невідкладний обов'язок, якого навчав Христос.

2. “Безперестанку моліться” (1 Сол. 5: 17).

Це «наказ, що має тільки одне значення. У якій би це не було країні, у якій мові Біблія не читалася б, люди

завжди читатимуть цей простий і для всіх зрозумілий наказ, — молитись безперестанку. Ми не тільки повинні молитися, але ми мусимо молитися повсякчас! Наше серце повинно бути в стані постійного звертання до Бога про всяку річ, яку ми потребуємо або якої бажаємо, аж доки наша підсвідомість не буде в безперестанному контакті з Богом. Як мати, навіть у сні, прислуховується до плачу свого немовляти, так само і серце християнина може бути направлене до Бога навіть тоді, коли він зовнішньо пориває у свої щоденні обов'язки або й тоді, коли він спить.

3. “Ні про що не турбуйтеся, а в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою” (Фил. 4: 6).

Християнин повинен молитися дослівно про все.

4. “Отож, перш над усе я благаю чинити молитви, прохання, подяки за всіх людей” (1 Тим. 2: 1).

Тут Господь наказує нам молитися не тільки безперестанку, але молитися за всіх людей.

5. “Всякою молитвою й благанням кожного часу моліться духом, а для того пильнуйте з повною витривалістю та молитвою за всіх святих і за мене” (Єфес. 6: 18, 19).

Цим уривком закінчується загальновідомий опис зброї християнина. Останнє слово про те, як зміцнитися в Господі, бренть так: “моліться всякою молитвою, кожного часу, з повною витривалістю за всіх святих”. І якщо ефеські християни одержали наказу молитися за ап. Павла, так і нам треба особливо молитися за духовних працівників і “за всіх святих”.

6. “Пильнуйте й моліться, щоб не впасти на спробу” (Мат. 26: 41).

Цей наказ нашого Господа, даний апостолам, повторюється у Мар. 14:38; Лук. 22: 40,46. Отож, оскільки ми маємо “зберігати все те”, що Ісус був заповів апостолам (Мат. 28:

20), остільки ми маємо також пильнувати та молитися, щоб не впасти у спокусу.

Окрім цих загальних наказів щодо безперестанньої молитви, молитви за всіх людей й ін., є ще чимало інших Господніх повелінь, як ми повинні молитися за специфічні справи. Багато разів ап. Павло, надхнений Духом Святим, наказує в своїх посланнях молитися за нього (Кол. 4: 3; 1 Сол. 5: 25; 2 Сол. 3: 1; Євр. 13: 18; Еф. 6: 19).

Отож, молитва це обов'язок спеціально доручений кожному християнинові і вона має бути постійна, за всіх і про все. Хто не молиться, той грішить проти ясного і часто повторюваного Божого наказу! Безсумнівно, всі наші гріхи, наші помилки та невдачі — це гріхи супроти молитви. Самуїл сказав до всього народу Ізраїльського: “Хай Бог боронить, щоб я грішив перед Господом тим, що не молився б за вас”. Християни повинні молитися, бо так написано в Біблії.

2. ТОМУ, ЩО МОЛИТВА Є ПРИЗНАЧЕНИЙ БОГОМ СПОСІБ, ЯК ВІРУЮЧІ ПОВИННІ ОДЕРЖУВАТИ ВСЕ, ЧОГО ВОНИ ПОТРЕБУЮТЬ

Невіруючі люди сподіваються все одержати працюючи, плянуючи, навіть інтригуючи, або одержати просто випадково. Але діти Божі вчаться одержувати через молитву, вчаться розуміти цю істину, що ми не маємо, бо не просимо.

Ап. Яків (4: 2) каже: “Бажаєте ви — та й не маєте, убиваєте й заздрите — та досягнути не можете, сваритеся та воюєте — та не маєте, бо не прохаєте”.

“Не маєте, бо не прохаєте”. Воювати, побиватися, змагатися чи інтригувати це не християнський спосіб здобування чогось. Ми повинні просити й отримувати від Бога. Коли не маємо, то не тому, що не працюємо або не досить турбуємося, лише тому, що не просимо.

Дехто з вас міг би сказати, що, наприклад, селянин, щоб мати добрий урожай, мусить добре обробити своє поле, засіяти його добрим зерном, виполоти непотрібні трави й т. п., іншими словами, мусить старанно й розумно працювати. Але я бачив господарів, які працювали дуже тяжко і культурно, але не було дощу, тому й не було врожаю. Або налетіла буря й витолочила всю пшеницю перед самими жнивими; або напали жучки-довгоносики та й зруйнували всю бавовну. Отож, не можна покладатися виключно на наш людський розум та на наші людські зусилля. Ні, правдивий християнин не повинен покладатися на свою працю чи на свої плянування. Він має просити у Бога. Слово Господнє каже й до селянина: “Не маєш, бо не просиш”. Отже, просити, цебто молитись, це і для рільника найвластивіша дорога до успіху.

Безробітний може міркувати так: щоб отримати добру працю, треба обходити всі бюро праці, треба мати спеціальну професію або мати від якоїсь високопоставленої особи рекомендацію. Але я знав людей, які насилу ходили, шукаючи праці. Вони старанно виповняли анкети тільки на те, щоб почути завжди одне й те саме: “нажаль, не потребуємо нікого”. Або: “за старий”, або: “не маєте відповідного вишколу”, або: “помістимо ваше ім’я на черговий список”. Людські зусилля знайти працю часто не вдаються. Але, подяка Господеві, християнин має ще інші певні засоби: він може молитися і отримати працю від Бога. Дозвольте додати до описання одне тільки пояснювальне слівце. Бог каже: “Ти не маєш роботи тому, що не просиш її”. Молитва є найпевнішою дорогою до одержання праці.

У місті Джаксон, Мічіган, у 1940 році, проповідуючи на тему молитви, я нараз відчув потребу звернутися до одного молодого чоловіка, який сидів у другому ряді крісел. Указуючи на нього моїм пальцем, я запитався його при всіх:

“Чи ви знайшли працю?” Він відповів, що не має праці. Тоді я вдруге його запитався: “А якщо Бог дасть вам працю, чи ви будете служити йому всім серцем?”

— Так, служитиму, — відповів він. — Я дуже потребую праці.

— Зверніться ще сьогодні до Бога, — сказав я йому. — Я також буду молитися про це саме. Скажіть Богові так: “Господи, якщо в моєму житті є щось таке, що Тобі не подобається, об’яви мені це. Я покаюся й покину його. Якщо в моєму проханні за працю є щось недоброго, вияви мені. Я переміню свою молитву; я хочу бути під проводом Святого Духа. Якщо Ти, Господи, не відкриєш мені моїх помилок, якщо Ти не об’явиш мені чогось іншого, про що молитися, тоді я сподіваюся негайно отримати працю від Тебе, як відповідь на оцю молитву мою”.

Другого вечора він знову був на нашому богослужінні і я знову відчув потребу звернутися до нього.

— Чи ви вже отримали працю, про яку ми молилися? — спитався я.

— Ще ні, — відповів він.

А його дружина, що сиділа поруч нього, поспішно додала:

— Як же ні? То ж ти працював сьогодні увесь день!

— Так, — відповів молодий чоловік, — але це не та праця, за яку я молився.

Тоді я наполегливо просив його молитися так довго, аж поки не отримає від Бога повного запевнення в цій справі. Я також обіцяв молитися разом з ним.

Моє служіння в тому місті закінчилося і я повернувся додому в Уїтон. Тиждень пізніше я отримав від того молодого чоловіка листа, в якому він писав, що працю, за яку він молився, він отримав; більше того, він отримав роботу в тій фабриці, в тому відділі і в бригаді того майстра, про що він просив Бога у своїй молитві.. Від переповненого

радістю серця він писав: “Я бажаю сказати кожному, що є одинока дорога для одержання всього, що ми потребуємо — це просити в Бога”.

Ісус Христос навчив нас молитися: “Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні” (Мат. 6: 11). Щоб мати хліб на сьогодні, треба просити Бога і про це.

Але все це не означає, що християнин має ледарювати. В дійсності, правдива молитва зробить християнина більш здатним до праці, до кожної праці, яку Бог йому поручає. Однак це неодмінно визначає, що ми не повинні покладатися на наші зусилля, а краще довіритися Богові, щоб Він дав нам у відповідь усе потрібне.

Мусимо пам'ятати одну річ: Бог може вживати різні способи. Він може дати цілющу силу лікам, які зможуть уздоровити хворого. Євангелист Лука був “улюблений лікар”. Ап. Павло радив Тимофію приймати трохи вина (виноградного соку) ради свого шлунка (1 Тим. 5: 23). Цар Єзекія виздоровів від смертельної хвороби, коли приклали йому до хворого місця плястир із фіг, і по слову пророка Ісаї (Іс. 38: 21). Здійснюючи нашу молитву, Бог може також використати людські засоби. Щоб дати нам працю, Він може вжити для цього бюро праці, наші власні старання. Він може використати нашу тяжку працю на господарці, щоб послати нам урожай. Але одне є певне, що коли Господь візьме щось у Свої руки, тоді навіть наші найменші зусилля дадуть добрі наслідки. Однак прошу пам'ятати, що Господь не завжди послуговується людськими способами. Буває так, що Господь відповідає на наші молитви цілком несподіваними дорогами, не вживаючи людських способів. Скільки ж то хворих отримали uzдоровлення через молитву без жодних ліків! Бог може дати працю там, де ви зовсім не подавали прохання. Бог може послати вам гроші, яких ви не заробили. Слава Господеві! Я знаю з власного благословенного досвіду, що це є найбільша істина! Чи

Бог послуговується відомими нам засобами, чи Він уживає цілком несподіваних нам доріг, чи застосовує такі способи, які недоступні людям, правда лишається та сама, — це Бог, і тільки Він посилає нам те, що потрібне. Отож, щоб отримати все, чого ми потребуємо, треба просити у Бога. Молитва це Богом призначений спосіб, щоб отримати те, чого бажаємо і чого потребуємо. Кожна інша дорога може не вдатися. Бажаєте ви — та й не маєте, убиваєте й заздри-те — та досягнути не можете, сваритеся та воюєте — та не маєте, бо не прохаєте”.

Уявімо, що двоє людей розмовляють з собою; один з них ненавернений, а другий — спасений, Боже дитя. Ненавернена людина й каже: “Що за тяжкі часи настали! Не можу знайти праці, та й годі! Мої ноги вже покрились пухирями від ходіння. Я не пропустив ні одного оголошення в газеті. Просто не маю щастя”. Уявімо далі, що віруючий дає йому таку відповідь: “Дійсно, погані часи тепер. Я також ходив так багато, що аж ноги позбивав. Я також обходив усі місця, про які оголошували і нічогісенько не знайшов. Ви маєте слухність, пане, бідній людині світ завжди сходиться клином”. Хорони, Боже, таке казати! Чи ж віруюча людина не має багато інших способів від невіруючої? Пощо вам бути християнином, якщо ви не маєте нікого, хто б відповідав на ваші молитви, не маєте нікого, хто б цікавився вашими потребами, нікого, хто б міг дати вам те, що для вас конче потрібне? У такому християнстві немає ані радості, ані перемоги, ані свідчення. Подяка Господеві, що християнин може з певністю молитись: “Отче мій, Ти знаєш, що я без праці. Усе, що є в цьому світі, воно в Твоїх руках. Тому прошу, поможи мені, Твоїй дитині, знайти необхідну працю, щоб я міг заробити на хліб для себе і для своєї родини, щоб я міг дати іншим та щоб усі інші пізнали, що Ти є Бог, Який дбає про Своїх дітей”. Господь відповів на мільйони таких молитов.

Мій Батько багатий, Його бо весь світ
Й багатства всесвіту в руках Він держить,
Його срібло, золото й скарби, —
Хто їх порахує? його бо всесвіт!

Бог, без волі Якого ні один горобець не падає на землю, Який польові лілеї зодягає в пишніший одяг від Соломонового одягу, Який і волосся на нашій голові рахує, — цей Небесний Отець визначив Своїм дітям дорогу до отримування всього необхідного, а саме: через молитву. “Не маєте, бо не прохаєте”.

3. ТОМУ, ЩО МОЛИТВА — БОЖА ДОРОГА ДО ПОВНОЇ РАДОСТИ

Християни повинні бути радісними. Потреби християн мають бути поповнені. Віруючі в своєму житті не повинні терпіти невдач та переносити муки безупинного боріння з нуждою. Тому, власне, Господь і визначив християнам молитву, як дорогу до постійної і повної радості.

Ісус сказав: “Не просили ви досі нічого в імення Мое. Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість” (Івана 16: 24).

Уявімо собі, що якась дитина має такого люблячого батька, що, коли тільки вона чогось забажає, завжди може просити його про це. Якщо трапиться так, що дитина, не розуміючи добре, попросить у батька таку річ, яка може їй принести шкоду, то батько дуже старанно буде пояснювати та навчати дитину, скеровуючи її бажання на нешкідливу, кращу річ. І тоді вже батько задовольнить прохання дитини, а дитина житиме радісним та щасливим життям.

Або уявімо, що молода жінка вийшла заміж за багатого чоловіка, який її дуже любить та з вдовolenням сповняє кожне її бажання. Життя такої жінки дуже щасливе, бо вона знає, що чоловік її дуже любить і що він готовий все зробити для неї.

Так, власне, Бог бажає робити і Своїм дітям, тільки що Він може зробити без порівняння більше. Земний батько іноді не може змінити напрямку дитячого серця, тому то й частенько трапляється, що син виростає лінивим і неморальним і достаток батька стає для сина прокляттям. Але Бог повчає Своїх Дітей Духом Святим просити для себе те, що принесе їм повну радість, а не прокляття. “Господня благодать — вона багатим робить, і горя з собою не приносить” (Притчі. 10: 22).

Часто молодий чоловік витрачає тисячі доларів, щоб зробити свою дружину веселою, щасливою; але він не може дати їй здоров'я, не може дати дитини, за якою вона тужить, не може дати внутрішнього задоволення між запоморочливими товариськими справами. Ані батько, ані муж не можуть дати повної радості. Тільки один Бог є Той, Хто може і хоче нам її дати. Він хоче нам дати усе, чого тільки ми в Нього попросимо; більше того, Він помагає нам просити для себе конечних речей. Ми маємо просити й одержати, щоб радість наша була повною.

Таким чином, молитва — це таємниця повної радості. Багате й повне життя християнина залежить від того, як і скільки він молиться. Коли ви осягнули таку молитовну височінь, що одержуєте від Бога все, чого тільки попросите, якщо Він сповняє бажання вашого серця й задовольняє всі ваші потреби, тоді ви з дня на день живете життям перемоги й щастя. Щоб бути щасливим і мати повну радість, треба молитися. Молитва є таємницею повної радості, тому, власне, віруючі повинні молитися.

4. ТОМУ, ЩО МОЛИТВА ВИПРОВАДЖУЄ З УСІХ УТИСКІВ, УЗДОРОВЛЮЄ ВСІ МУКИ І ТРИВОГИ

Якщо молитва є дорогою до осягнення всього, в чому ми маємо потребу, якщо вона є шляхом до повної радості, як

вище було доведено, то вона є також засобом, як нам позбутися всього того, чого не бажаємо. Молитва є дорогою, яка виведе нас з усіх турбот, тривог та журби.

У листі до Филип'ян 4: 6-7 читаємо: “Ні про що не турбуйтеся, а в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою. І спокій Божий, що вищий від усякого розуму, хай береже серця ваші та ваші думки в Христі Ісусі”.

“Ні про що не турбуйтеся”, говорить Св. Писання. Віруючі не повинні турбуватися й клопотатися про все. Єдиний лік на це, — “в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою”. Християнин повинен завжди молитися про все. Тоді його щоденні турботи й клопоти будуть зникати, а в серці залишиться повний спокій. Бо так обіцяє Бог тим, які свої прохання приносять до Нього з подякою. “Спокій Божий, що вищий від усякого розуму, берегтиме серця ваші та думки ваші в Христі Ісусі”.

Турбота є гріхом. Вона є протилежністю довір'я. Але, на жаль, як багато християн грішать тим гріхом! Вони гублять радість, перебувають у стані непевності, їхнє життя руйнується тими тягарями, яких вони ніколи не повинні носити. Вони бояться того, чого їм не слід боятися. Але є одна таємна сила, яка припиняє кожну турботу, кожну муку, це — щоденна молитва до Бога з проханням і з подякою.

У першому листі ап. Петра 5: 7 говорить також про це саме, тільки іншими словами: “Покладіть ви на Нього всю вашу журбу, бо Він опікується вами”.

А в Псалмі 55: 23 читаємо: “Свого тягаря поклади ти на Господа, — і тебе Він підтримає”.

Безтурботність, спокій, мир, якого цей світ не може досягнути і не може ніколи дати, повинен бути постійним знаком на чолі християнина. Але такого знака має тільки дійсно щасливий та успішний християнин, той, що всі свої

турботи покладає на Господа Ісуса. Кожен віруючий повинен так пережити в собі Бога, щоб він міг разом з Давидом хвалитися: “Цей убогий був кликав, — й Господь його вислухав, й від усіх його бід спас його” (Пс. 34: 7).

Чи ви були коли-небудь звільнені від усіх ваших турбот? Чи ви отримуете з дня на день порятунок від мук, журби та всіляких напастей? Ви можете мати це звільнення, мир, спокій, безтурботність. Треба тільки безперестанно молитися, аж поки не одержите обіцяного Господом спокою. А тоді, вільні від усякої журби, кінчайте ваш день подякою.

Д-р Уолтер Люїс Вілсон, улюблений лікар і проповідник, розповідав мені, що колись він сказав намалювати і повісити в своєму кабінеті такого написа: “Пощо молитися, коли ви можете журитися?” Цей напис надзвичайно вдало характеризує стан пересічного християнина, який замість молитися, завжди журиться. Молитва кладе кінець нашій журбі. Молитва дає постійний спокій, при всяких обставинах і на всякому місці.

Прошу не розуміти мене зле. Я не маю на думці того, щоб віруюча людина не мала жодних турбот. Але посеред усяких турбот вона повинна зберігати найсолодший спокій душі. Я не маю на думці того, щоб християнин не був ніколи хворий. Але під час хвороби він може ясно відчувати близьку наявність Святого Духа. Я не маю на думці того, що християнин не зустрінеться з тяжкими проблемами життя. Але я хочу сказати, що він може щоденно приносити ті проблеми до Господа, Який їх розв’яже. Віруюча людина не повинна ані турбуватися, ані хвилюватися. Повний спокій осягається тоді, коли ми щодня приносимо наші тягарі до Господа і лишаємо їх там. А приносити їх можна тільки в молитві, в регулярній молитві з проханням та з подякою за кожну річ.

Може, ви перетяжені? Позбудьтесь вашого тягару в молитві!

Що за Приятель є любий
Наш Христос для нас усіх!
Врятував Він нас від згуби,
Знищивши неправду й гріх.

На хресті страждав без ліку
І життя нам смертю дав,
И від тоді Він аж довіку
Нашим Приятелем став.

Християнин може виробити в собі звичку молитися за кожну потребу, за кожен тягар, за кожну гризоту, за кожну турботу, за кожну проблему аж доти, доки він не скориться наказові Господа, — “не журіться ви про життя своє — що ви будете їсти та що будете пити, ні про тіло своє — в що зодягнетесь” (Матв. 6: 25), а також: “отож, не журіться ви, кажучи: що ми будемо їсти, чи: що будемо пити, або: в що ми зодягнемось?” (Матв. 6: 31). Про все це клопочуться погани, але християни мають люблячого Небесного Отця, до Якого вони можуть приносити всі свої тягарі; вони знають, що повинні найперш шукати Царства Божого та правди його, а все інше додасться їм, як це приобіцяно у Матвія 6:33. Отож, приносячи щоденно до Бога наші проблеми, так як вони з’являються, ми навчимося “не журитись про завтрашній день” (Матв. 6: 34) і мати цілковитий спокій.

Молитва випроваджує з усяких турбот, кладе кінець журбі і стражданню. Ось чому ми молимося!

5. ТОМУ, ЩО ЗДІЙСНЕНА МОЛИТВА Є ОДИНОКИМ ДОКАЗОМ ПРОТИ СКЕПТИЦИЗМУ, МОДЕРНІЗМУ І НЕВІРИ

“Догодити. ж без віри не можна”, написано в листі до Євреїв 11:6. А що ж таке віра? “І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають його, Він дає нагороду”. Це місце Св. Писання говорить нам, що ніхто не

може прийти до Бога, якщо не буде вірувати, що Бог відповідає на молитву. Яка ж тоді є відповідь атеїзму, модернізму та невіри? Як же нам переконати тих, що не вірять у Бога? Зрозуміло — одержуючи відповідь на молитву й таку непомильну відповідь, яка б ясно доказувала, що є Бог, Який чує молитву і відповідає на неї. Коли Бог Сам виявляє Себе, відповідаючи на молитву, то це й є найкращий доказ кожному, хто не вірить в його існування.

Іноді потрібні й інші аргументи. Біблія доводить сама собою, що вона є словом Божим. Уся природа говорить про існування Бога. “Небо розповідає про Божую славу, а про чин Його рук розказує твердь” (Пс. 19: 2). Є багато, дуже багато доказів, що існує слухаючий молитву Бог. Але єдиним, цілком незаперечним доказом є, власне, здійснена, ви слухана молитва. Тільки тоді я можу знати, що є Бог відповідаючий на молитву, коли я ту відповідь бачу так ясно, що в серці не лишається місця на жоден сумнів.

Ось Ілля був зібрав на горі Кармель всіх людей Ізраїля, щоб доказати їм, що Господь є правдивий Бог, а Баал — тільки ідол, який не чує, не бачить і не помагає. Коли всі чотиреста Баалових пророків до безтями накричалися до свого божка і не одержали жодної відповіді, тоді Ілля збудував жертівника, поклав на нього дрова, а на дрова поклав бика і, не підкладаючи вогню, звелів облити все це дванадцятьма відрами води. Тоді він звернувся в молитві до Бога, зіслати з неба вогонь, спалити жертву перед усіма людьми і цим доказати, що Він є справжній Бог. Молитва Іллі була ось така: “Господи, Боже Авраамів, Ісааків й Ізраїлі! Покажи сьогодні, що Ти один Бог в Ізраїлі, а я слуга Твій, й що я се все вчинив по Твоєму велінню. Почуй мене, Господи, почуй мене, щоб сей люд зрозумів, що Ти, Господи, справедливий Бог, і що Ти навернеш серця їх” (1 Цар. 18: 36-37).

Аналізуючи старанно цю молитву ми бачимо, що вона є ніщо інше, як тільки благання до Бога показати Себе Самого

через відповідь на молитву. І коли ця відповідь прийде, вона докаже не тільки те, що Господь є правдивим Богом, але також і те, що Ілля є його слугою і що він виконує Божого наказу.

І відповідь прийшла. “І спав огонь Господень та й пожег всепалення, дрова, каміння й насипану землю, ба й воду вилизав, що була в рові” (1 Цар. 18: 38). Які ж були наслідки того? Як воно подіяло на людей? У вірші 39 читаємо: “Як побачив це народ, то й припав лицем до землі, та й промовив: Господь є Богом, Господь є Богом!”

Видима відповідь на молитву в один момент знищила невіру людей. Увесь народ став на коліна і проголосив: “Господь є Бог, Господь є Бог!” Ми повинні молитися, бо відповідь на молитву є доказом, який вщент розбиває модернізм й атеїзм.

Отож, доки народ Божий не навчиться одержувати явно окреслених, доказаних відповідей на молитву, ми не можемо сподіватися нічого іншого, як тільки те, що наші діти будуть сумніватися в існуванні того Бога, Який чинить чуда, слухає молитви і відповідає на них. Найбільш успішним ліком проти невіри є вислухана молитва.

Усі наші аргументи супроти модернізму, супроти еволюції, супроти атеїзму будуть ніби горох об стіну, якщо ми не можемо обґрунтувати їх на видимому факті, — на отриманій відповіді на нашу молитву.

Якщо християнство є правдивою релігією, і якщо Бог є дійсно чудотворним Богом, Який слухає наші молитви й відповідає на них, то цей невіруючий світ, що навкруги нас, має право домагатися від нас доказу, що наші молитви Він слухає й відповідає на них.

Усі сумніви уमितь зникли б, коли б ми почали сміливо й окреслено молитися і чекати, що Господь щодня даватиме нам конкретні та докладні відповіді на наші молитви.

Прошу зауважити, яка велика сила є в аргументі Гедеона, що про нього написано в книзі Суддів 6: 12-13: “І явивсь

йому ангол Господень і рече до нього: Господь з тобою, хоробрый чоловіче! А Гедеон йому: Добродію, коли Господь із нами, так чого ж оце все склалось нам? і де всі чудеса Його, що батьки наші нам оповідали про них та казали: Господь вивів нас із Єгипту? Тепер же Він відопхнув нас та й оддав нас Мидиянітянам”.

Гедеон мав цілковиту слухність, коли заперечив Господньому анголу, кажучи: “коли Господь із нами, так чого ж оце все склалось нам? і де всі чудеса його, що батьки наші нам оповідали про них, та казали: Господь вивів нас із Єгипту?” Гедеон думав правильно, що коли Бог є з ним, то він мусить мати якогось доказа того, що Господь покаже Себе через певне, конкретне проявлення Своєї сили у відповідь на молитву. І Господь за це не розгнівався на Гедеона. Бог не сказав так, як дуже часто кажуть нам наші шановні, але безсилі вчителі Біблії, що чуда належать до минулого, а не до сучасного часу. Господь напевно був утішений тим, що Гедеон домагався доказу Божої сили. І Він зробив чудо, посилаючи на жертву Гедеона огонь з неба та роблячи вовну один раз мокрою, а один раз сухою, згідно Гедеонового прохання. Бог дуже радо дає доказа того, що Він Бог, Який слухає молитву й відповідає на неї. І це єдиний засіб проти невіри й атеїзму.

У Єгипті, після того, як Бог проявив був чудеса через Мойсея, яких не могли вчинити магії, хоча й вживали всіх своїх чародійних засобів, “промовили тоді чарівники: це Божий палець”. (2 Мойс. 8: 19).

Явна Божа відповідь на молитву переконала тих чарівників.

Коли Бог вислухав молитву Даниїла і об’явив йому Навуходоносорів сон, тоді той переконався, впав на своє лице і сказав: “Справді Бог ваш є Бог над богами й Володар над царями, Котрий відкриває тайні речі, коли ти міг відкрити цю тайну” (Дан. 2: 47).

Пізніше Бог відкрив Даниїлові другий Навуходоносо-ріїв сон (розділ 4), який віщував цареві, що він буде жити мов звірина протягом семи років. І коли цар видужав зо свого божевілля і повернувся до свого престолу, до своєї слави, він дійсно навернувся тоді до Бога, як говорить нам Св. Писання (Дан. 4: 34-37). Здійснена молитва — це лік на невіру.

У Діях Апостолів 13: 6-12 читаємо історію про навернення проконсула Сергія Павла, який, побачивши відповідь на молитву апостола Павла (змісту самої молитви там немає, але із сказаного видно, що вона була), що осліпила ворожбита Еліма. “Тоді той проконсул, як побачив, що сталося, увірував і дивувався з науки Господньої”.

Ми також мусимо цьому питанні подивитися просто ввічі. Коли церкви в нашій країні знову будуть бачити подив у дні навернення заблудлих душ, бачитимуть цілковиту перемену їхнього життя, тоді грішники приходитимуть до таких церков і з увагою будуть слухати Боже Слово. І коли діти Божі будуть молитися й отримувати здоров'я для хворих, дощ під час посухи, праці для безробітних, щоденний хліб, пробудження, і все це, як відповідь на молитву, тоді модернізм і атеїзм втратять свій вплив на думки народних мас американського континенту і навіть не навернені люди повірять тоді в чудотворного Бога, Який відповідає на молитву.

Ми повинні молитися і повинні одержувати відповідь на наші молитви, бо це найпевніший антидот проти атеїстичної отрути.

Не завжди є Божа воля на те, щоб уздоровити хворого. Не завжди була Божа воля уздоровляти хворих і в біблійні часи. Але Бог уздоровляв хворих дуже часто, щоб показати, що Він — Бог, Який чує молитву. Не всім грішникам Бог дарував спасіння через служіння апостола Павла, і не всі грішники одержать спасіння через когось іншого. Але Бог

охоче спасав навіть найлютіших грішників, Він спасав їх і в біблійні часи, простягаючи свої руки таким чудовим способом, що всі противники замовкали. Це саме Бог робитиме й сьогодні і докаже, що сила його така сама, якщо тільки ми будемо Йому довірятися.

Навіть у біблійних часах чуда не були простою, звичайною собі подією, забавкою недбайливих чи нагородою допитливих і цікавих людей. Ні, ні! Чуда у сфері фізичній чинилися дуже рідко, і тільки тоді, коли через них могло б ім'я Господнє бути особливо вшановане. Однак Господь давав віру і в такі чуда. Люди переконувалися, що Він є чудотворний Бог, Який слухає молитву і відповідає на неї. Це саме Він зробить і сьогодні всім тим, хто шукатимуть його, тим самим дадуть Йому змогу проявити Себе.

І це відноситься не тільки до фізичних чудес. Господь виявляє Себе щедрим, коли Він спасає тих, за кого ми молимося, коли посилає пробудження, коли забезпечує наші щоденні потреби, коли дає спокій, коли посилає мудрість розв'язувати щоденні проблеми, коли дає повну радість і силу Святого Духа. Треба молитися, бо вислухана молитва стверджує існування Бога, Який слухає молитву. Така молитва є незаперечним ліком на всі сумніви, «а скептицизм, невір'я, а навіть атеїзм.

6. БО ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ МОЛИТВУ МОЖНА ОТРИМАТИ СИЛУ СВЯТОГО ДУХА ДЛЯ ГОСПОДНЬОЇ ПРАЦІ

Добре сказав Д. Л. Муді, що нерозумно й неморально старатися виконувати Божу роботу, не маючи Божої сили. Для одержання від Бога сили, є тільки одна дорога, а саме: молитва. В Євангелії від Луки 11: 13 читаємо: “Отож, коли ви, будши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, — скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого отим, хто проситиме в Нього?”

Тут Господь не говорить про перебування в нас Святого Духа. Коли людина наворачтається до Бога, тоді Дух Святий оселяється в її тілі. Після Свого воскресіння, Ісус дихнув «а учнів Своїх і сказав до них: “Прийміть Духа Святого!” (Ів. 20: 22); віруючі християни мають Духа Святого, що в них перебуває. Тіло кожної спасеної людини є храмом, в якому живе Дух Святий (Рим. 8: 9, 1 Кор. 6: 19-20, 2 Кор. 6: 16). Але в Євангелії від Луки 11: 13 Ісус мав на думці, що кожен, хто проситиме, одержить від Бога силу Святого Духа, щоб придбати душі. У цьому самому місці Христос розповідає учням притчу про одного чоловіка, який опівночі йде до свого приятеля та й каже йому: “Позич мені, друже, три хліби, бо прийшов із дороги до мене мій приятель, а я ж не маю, що дати йому”. І Христос далі каже, що той чоловік одержав хліби, щоб накормити свого приятеля, але одержав їх тільки завдяки наполегливості. Отже, Христос навчає нас, щоб ми, християни, так само наполегливо просили Бога про хліб життя для наших не спасених друзів.

І далі Ісус пояснює суть притчі ось такою благословенною обітницею: “Скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого отим, хто проситиме в Нього?” Ми зможемо мати хліб для грішників тільки тоді, як будемо про це просити його. Завдяки своїй настирливості той чоловік з притчі одержав хліб для свого голодного приятеля (Луки 11: 8).

Пробудження завжди були, як відповідь на молитву. У 2 Парал. 7: 14 Бог обіцяв пробудження: “І впокориться народ Мій, що зветься іменням Моїм, і будуть молитись і шукати лица Мого, й навернуться з поганих стежок своїх...” Пророк Аввакум молився: “Господи, доверши (оживи) Твоє діло посеред літ” (Ав. 3: 2). Він бо знав, що духовні оживлення приходять у відповідь на молитви. Але що саме є пробудження? Чи ж це не є те, що має місце, коли Бог виливає Свою силу на слуг Своїх та на Свій народ, а Дух Святий особливо

благословляє вже навернених і викриває та спасає грішників? Отже, молитва є прихованою силою проповіді; вона є захищеною силою, яка необхідна кожному, щоб придбати душу для Бога. Молитва є таємною силою духовного пробудження.

Коли християнин бажає зодягнутися в силу Святого Духа, молитва є найвладивішою до цього дорогою. Треба в молитві шукати Божого обличчя, випробовуючи самого себе, визнаючи свої провини та підпорядковуючи своє серце Богові, аж поки Дух Святий не наповнить його і не зачне його вживати. Прощу звернути увагу на біблійні приклади, в яких говориться про людей, що молилися про силу Святого Духа.

1. Ще до П'ятдесятниці учні молилися: “А прийшовши, увійшли вони в горницю, де й пробували: Петро та Іван, та Яків й Андрій, Пилип та Фома, Варфоломій та Матвій, Яків Алфеїв та Симон Зілот, та Юда Яковів. Вони всі однодушно були на неперинній молитві, з жінками, і з Марією, матір'ю Ісусовою, та з братами Його” (Дії 1: 13-14). Слідом за тими молитвами, Дух Святий зійшов на апостолів і три тисячі душ навернулися до Бога й охрестилися.

2. Після П'ятдесятниці учні знову відчували потребу наповнитися Духом Святим, тому вони й молились. У Діях 4: 31 читаємо: “Як вони ж помолитись, затряслося те місце, де зібрались були, й переповнились всі Святим Духом, — й зачали говорити Слово Боже із сміливістю”.

Прощу порівняти Дії 2:4 та Дії 4:3. В обох цих віршах є декілька цілком однакових слів: “вони переповнились Духа Святого”. Учні молилися перед П'ятдесятницею і сила Святого Духа зійшла на них. Як до П'ятдесятниці, так і після неї потрібна була молитва. Наслідки тієї молитви були тотожні як до П'ятдесятниці, так і після неї.

3. Коли Пилип благовістив у Самарії, чимало людей навернулися там до Господа. Але вони не одержали сили

Святого Духа, щоб свідчити та придбати душі, аж поки апостоли за них помолитися. У Діях 8: 14-16 читаємо: “Як зачули ж апостоли, які в Єрусалимі були, що Боже слово прийняла Самарія, то послали до них Петра та Івана. А вони, як прийшли, помолитися за них, щоб Духа Святого вони прийняли, бо ще ні на одного з них Він не сховався, а були вони тільки охрещені — в Ім’я Господа Ісуса”.

Прошу зазримити різницю, яку робить Святе Писання поміж Духом Святим, що перебуває в християнинові та Духом Святим, що сходить на християнина. “В” відноситься до Духа, який перебуває в кожному віруючому, від дня воскресіння Христа. “На” означає силу Святого Духа, що сходить «на віруючого для служіння.

Зверніть увагу, що ті люди після молитви отримали Святого Духа та Його силу для служіння.

4. Апостол Павло сповнився Святим Духом три дні після свого навернення. У Діях 9: 3-6 читаємо про навернення Савла на дорозі до Дамаску. Він назвав Ісуса Господом і спитався: “що Ти хочеш, щоб я учинив?” Після того Савл три дні нічого не їв, нічого не пив, будучи на невпинній молитві. Про що він молився? Відповідь знаходимо в віршові 17 того самого розділу: “І Ананій пішов, і до дому ввійшов, і руки поклавши на нього, промовив: “Савле брате, Господь Ісус, що явився тобі на дорозі, що нею ти йшов, послав мене, щоб став ти видючий й наповнився Духа Святого”.

Павло наповнився Духом Святим лише після трьох днів посту й молитви. Тоді він “зараз зачав” своє служіння словом в силі Духа Святого.

5. Павло і Варнава, також у відповідь на молитву, були особливо наповнені Духом Святим для місійної праці. У Діях 13:1-4 написано про групу людей, які зібралися й перебували на молитві аж доки Дух Святий не прорік ясно: “Відділіте Варнаву та Савла для Мене на справу, до якої покликав Я їх”. І далі говорить: “Тоді попустивши та

помолившись, вони руки поклали на них і відпустили їх. Вони ж, послані бувши від Духа Святого, прийшли в Селевкію, а звідти до Кіпру відплинули”. Нічого дивного, що через тих людей багато грішників одержали чудо спасіння, бо вони переповнені були Святим Духом після посту, невинних молитов та покірливого очікування на Господа.

Якщо християнин хоче мати Божу силу для виконання його праці, він повинен молитися.

6. Апостол Павло постійно молився за інших християн, щоб і вони наповнилися Святим Духом. У листі до Єфесян 1:15-19 читаємо: “...дав вам Духа премудрості та відкриття для пізнання його... яка безмірна велич Його сили...”

То є молитва, щоб вони сповнилися Духом Святим та мали Його силу. Далі, розд. 3, вірші 14-19, знову згадується молитва про це саме: “Для того схиляю коліна свої перед Отцем..., щоб Він дав вам... зміцнитися через Духа його... щоб були ви наповнені всякою повнотою Божою”.

Молитви та безупинні благання до Бога, були джерелом тієї сили, що зійшла у день П’ятдесятниці і що спричинила спасіння багатьох душ. Молитва, яка виходить із зламаного серця, яка є сповіддю в усіх заподіяних гріхах, що є щирим покаяттям, — така молитва була й є причиною всіх духовних пробуджень. Вона є причиною кожного сповнення Духом Святим для Божого служіння. Отож, ми повинні молитися, бо молитва є одинокою дорогою, визначеною Богом, для одержання сили Святого Духа для Його праці.

7. БО “КОЖЕН, ХТО ПОКЛИЧЕ ГОСПОДНЄ ІМ’Я, БУДЕ СПАСЕНИЙ”

У листі до Римлян 10: 13 читаємо: “Кожен, хто покличе Господнє ім’я, буде спасений”. Значить, загублений грішник може просити спасення у Бога. Також в Євангелії Луки, розд. 18, ми бачимо бідного митника, який бив себе в груди

й проказував: “Боже, будь милостивий до мене грішного!” І далі читаємо, що той митник пішов до дому свого виправданний і спасений цього ж самого дня. Так само бренть і та чудесна історія про вмираючого на хресті злочинця, який звернувся був до Ісуса, кажучи: “Спом’яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє!” І негайно чуємо ласкаву обітницю нашого Спаси: “Ти будеш зо мною сьогодні в раю”. Отож, загублені грішники мають право молитися, і кожен, хто щиро кличе до Господа за спасінням, одержує його.

Багато, дуже багато разів у Біблії згадується ясно, що рішучим фактором спасіння є сердечна віра. “Віруй в Господа Ісуса, — і будеш спасений”, так Павло і Сила відповіли в’язничному сторожеві (Дії 16: 31). Ісус сказав до Никодима: “Кожен, хто вірує в Нього (Однородженого Сина Божого), не згине, але матиме життя вічне”. В іншому місці Господь Ісус сказав: “поправді, поправці кажу вам: хто вірує в Мене, — життя вічне той має” (Ів. 6: 47). Хто довіряється Христові, одержує негайно спасіння, цебто має вічне життя. Я думаю, що це цілком ясно, що ніхто не мусить через формальність молитви приходити до Бога, щоб одержати спасіння. Не конче потрібні голосно сказані слова, не конче потрібне те, що люди звикли називати молитвою. Віра бо є поворотом серця в сторону Христа, щоб покладатися на Нього, довіряти Йому, А Бог чує і найтихіше зідхання душі навіть тоді, коли немає слів, коли уста мовчать.

Правда, часто буває й так, що перші тремтячі кроки віри стають більш упевненими, зручнішими, коли людина молиться, цебто — точно, з повного свідомістю, висловлює клич своєї душі за спасінням. Багато грішників з більшою певністю поклали свою надію на Бога, коли вони кликали до Господа словами митника: “Боже, будь милостивий до мене грішного!” Отож, мій дорогий друже, ти, що читаєш ці слова, якщо ти не навернений, почувай себе цілком

вільним покликати до Господа за прощенням та спасінням. Бо кожен, хто має віру, щоб щиро благувати за ласкою й прощенням, той має також віру бути певним, що Господь почув його. Ісус сказав: “того, хто приходить до Мене, Я не вижену геть” (Івана 6: 37). Кожен грішник має право до тієї чудової обітниці, — “хто покличе Господнє ім’я, буде спасений”.

А тепер, на закінчення, пригадаймо собі всі сім причин, чому нам, християнам, треба молитися. 1. Це ясний Господній наказ, що християни повинні; молитися завжди, за всяку річ, за всіх людей, всякою молитвою та благанням. 2. Молитва є призначений Богом спосіб, як віруючі повинні одержувати все, чого потребують. 3. Молитва — це Божа дорога до повної радості. 4. Молитва випроваджує з усіх утисків, уздоровлює всі муки та тривоги. 5. Здійснена молитва замикає уста невіруючим, вона є незаперечний Господній доказ супроти невіри. 6. Через молитву одержується сила Духа Святого для Господньої праці. 7. “Кожен, хто покличе Господнє ім’я, буде спасений”. Ось тому, любі мої, моліть! О, як багато і як важливі всі ті причини, чому християнам треба молитися!

III.

МОЛИТВА — ЦЕ ПРОХАННЯ

“Просіть — і буде вам дано” Матв. 7: 7.

“Бо кожен, хто просить — одержує” Матв. 7:8.

“Просіть — і отримаєте” Івана 16: 24.

“Не маєте, бо не прохаєте” Якова 4: 2.

“Скільки ж більше Отець ваш небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього?” Мат. 7:11.

“І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — то одержите” Матв. 21: 22.

“Скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого отим, хто проситиме в Нього?” Луки 11: 13.

“Коли будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню” Івана 14: 14.

Не дивлячись на те, що я майже завжди перебуваю в оточенні своєї дружини, шести моїх дочок та кількох секретарок, однак, я не перестаю дивуватися звичаям жінок. Незабаром після нашого одруження моя жінка, разом зі своєю приятелькою, пішли до міста оглянути деякі крамниці. Маючи порожні кишені, я почував себе дуже незручно, аж поки не довідався, що, властиво, вони не мають жодного заміру щось купувати. Вони вийшли купувати “в наглядку”. Згодом я зрозумів, що жінки можуть стратити пів дня часу і їм навіть до голови не прийде щось принести з міста додому.

Так само люди часто “моляться”. Вони “моляться” і “моляться”, але нічого не отримують. Зрештою, вони й не сподіваються щось отримати. Вони не для того “моляться”. Хоча вони й називають це молитвою, але все, що не має якогось окресленого бажання, що не має визначеної просьби до Бога, не є справжньою молитвою.

Моїй дружині й моїм дочкам важко зрозуміти, як я можу мати приємність в купуванні, скажімо, черевик. Бо, якщо

мені потрібні черевики, я йду до крамниці з взуттям, прошу дати мені пару чорних шеврових черевик, розміру 10, такого фасону, як ті, що я завжди ношу, плачу 3.60 дол., віддаю мої старі, щоб мені їх запакували і виходжу з крамниці. Ціла оця операція продовжується не довше десяти хвилин, бо я шукаю певний, окреслений сорт, одержую його та й відходжу. Я не купую в жіночому розумінні цього слова, я дійсно купую. Така сама справа і з молитвою. Молитва є проханням до Бога за чимсь окресленим.

Прошу звернути вашу увагу на вірші Св. Писання, які я привів вище. У Матвія 7: 7-8 написано так: “Просіть — і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому”.

Отож, молитва є проханням. Або іншими словами, це є шукання і стукання. Той, хто просить, чекає, що одержить. Той, хто стукає, чекає, що йому відчинять. Той, хто шукає, сподівається знайти. Справді, Біблія розуміє молитву як: прохання, шукання, стукання. Правда молитва — це просьба чогось.

У листі ап. Якова 4: 2-3 читаємо: “Бажаєте ви — та й не маєте, убиваєте й задрите — та досягнути не можете, сваритесь та воюєте — та не маєте, бо не прохаєте. Прохаєте та не одержуєте, бо прохаєте зло, щоб ужити на розкоші свої”.

Багато християн не мають, бо не просять, або не мають тому, що просять неправильно. Писання нам говорить, що ми одержуємо від Бога не тоді, коли убиваємо, задримо, сваримося або воюємо, але тоді, коли просимо. Молитися, значить просити.

Грецький Новий Заповіт має двоє основних слів, які перекладені на нашу мову словом просити. Перше — це *eretao*, що визначає: просити, питати, розпитувати, дізнаватися. Але слово, яке вживається, коли мова йде про молитву, це *aiteo*, й і воно визначає: просити (чогось),

жадати (чогось), палко бажати (чогось), вимагати (чогось), завжди воно має оте “чогось”. Я нарахував десь біля 30 -ти разів, де слово вживається в Новому Заповіті і завжди в значенні молитви воно й зовсім слушно перекладене на нашу мову словом просити.

Модерністи не вірять, що молитва дійсно змінює справи. Вони не приймають тої простої біблійної науки, що молитва — це прохання, а відповідь — це одержання; що молитва — це шукання, а відповідь — знайдення; що молитва — це стукання, а відповідь — відчинення. Вони не приймають тієї основної біблійної доктрини, що Бог передусім є Богом, Який вислуховує молитву (Пс. 65: 2), Він є Той, що дає нагороду тим, які шукають Його (Євр. 11: 6). І через те, що вони не вірять у біблійну науку, що молитва є прохання і що Бог дійсно відповідає на молитву, що молитва змінює положення речей, тому, власне, модерністи й невіруючі люди дивляться на молитву тільки як на роздумування, на міркування, медитацію, як на духовні зносини з Богом. В найліпшому випадку модерністи рахують, що молитва може зробити дещо доброго в нас, що вона дає духовне задоволення. Таким чином вони знеохочують людей до конкретних молитов та називають їх самолюбними.

Д-р Г. Е. Фосдік, відомий модерніст, у своїй книжці “The Meaning of Prayer” (Значення молитви) пише: “Ще й тепер є люди, які по-дитячому дивляться на молитву. Для них Бог, ніби той святий різдвяний Миколай” (ст. 22). В іншому місці він каже: “Багато нерозумних молитов скеровується до Бога навіть такими людьми, які мають добрі наміри, але не є інтелігентні, і вони виправдують себе тим, що моляться, ніби, з простим довір'ям, як діти... Молитися до Бога так, як до святого Миколая це й є по-дитячому. Дитяче відношення до молитви стає дуже виразним, коли в молитві висловлюється бажання отримати від Бога те чи інше...” (ст. 2-3). Потім, цей недовірок, що заперече непорочне

народження Ісуса, що заперечує й те, що Христос заплатив за наші гріхи, що заперечує правдивість Біблії, він торочить про молитву, як про “дружбу з Богом”. Для модерністів молитва це добра річ, але людина через неї нічого не отримує від Бога. У їхньому розумінні молитва не змінює жодного стану речей.

На жаль, багато віруючих зловилися у це сільце, у це навчання, боуцім то молитва є лише духовна спільність, через яку ми нічого не одержуємо від Бога, але боуцім то після молитви ми стаємо сильнішими, щоб самім осягнути те, чи інше, або й зовсім відмовитися від усього. Яке ж далеке таке розуміння від біблійного навчання про молитву!

Колись у місті Чікаго я відвідав один дім, де задля розваги, вживали “електричного коня”. Знаючи, що я від юначих років досвідчений верхівець, мені запропонували проїхатись на тому коні. Я сів, потиснув гудзика і раптово погнався учвал так, що аж руки мої ходили ходором, а поли мого вбрання розвівалися на всі боки. Це дійсно була чудова імітація кінського бігу. Але тільки імітація. Бо, коли я знову потиснув гудзика, “кінь” став, ніби вкопаний. Я зліз з нього якраз на тому самому місці, де й сів. Властиво кажучи, я ніде й не був. Якраз така сама справа з молитвою модерніста, який молиться тільки для вправи, а не для одержання чогось від слухаючого молитву і відповідаючого на неї Бога.

Молитва не є медитація, не є поклонінням, вона навіть не є спільністю в звичайному значенні цього слова. Молитва є прохання чогось від Бога.

1. МОЛИТВА НЕ Є ВЕЛИЧАННЯ, ПОКЛОНІННЯ, МЕДИТАЦІЯ, ПРИНИЖЕННЯ, СПОВІДЬ, А — ПРОХАННЯ.

Дозвольте мені знову викарбувати на вашому розумі та вашому серці цю істину, що молитва — це прохання і більш нічого іншого.

Молитва не є величання Бога, хоча величання є великим і благословенним чином. “Хто жертвує хвалу, прославляє Мене”, говорить Господь (Пс. 50: 23). “Усе, що дише — хай Господа хвалить”, говориться у Псалмі (150: 6). Цар Давид каже: “Благослови, моя душо, Господа, а все нутро моє — святе ймення його”! (Пс. 103: 1). І хвалити Бога — благословенна річ. Прославляти Його — це обов’язок кожного вдячного серця. Але пам’ятаймо, що хваління не є молитва. І молитва не є хваління. Молитва завжди є проханням. Вона ніщо інше, як тільки прохання.

Молитва не є поклоніння. Правда, поклонятися Господеві — добра річ. Ми повинні поклонятися Тому, Кому й анголи поклоняються. Але поклонятися це ще не те саме, що молитися, а молитися не те саме, що поклонятися. Молитва завжди є проханням. Вона ніщо інше, як тільки прохання.

Молитва не є медитація. Роздумувати про слово Боже удень і вночі є дуже побажаним (Пс. 1:2). Поклонятися Богові в душі, роздумувати про його святе слово і про його благословення — дуже добра річ. Кожному християнинові не шкодило б віддавати деякий час на такі міркування. Але пам’ятаймо, що це ще не молитва. Біблія ніколи не називає цього молитвою. Ми грішимо проти Бога, зловживаємо це Писання і перекручуємо правду, якщо називаємо такі речі молитвою. Молитва не міркування. Молитва — це прохання.

Упокорення перед Господом також не є молитвою, хоча це дуже добра прикмета християнина впокоритися перед Богом. Апостол Яків каже: “впокорітеся перед Господнім обличчям, — і Він вас підійме”! (Як. 4: 10). А в іншому місці читаємо: “Хто ж понижається, — той піднесеться”. Але понижування себе не є молитвою. Біблія дуже виразно відокремлює цих два поняття. У 2 Парал. 7: 14 говориться: “І впокориться народ Мій, що зветься йменням Моїм, і будуть

молитись...” З цього ми ясно бачимо, що впокорення й молитва не те саме. Можливо, впокорення є підговленням до молитви, і воно є дуже важливою частиною християнського характеру. Але впокорення й понижування себе не є молитвою. Молитва — це прохання.

Навіть сповідь не є молитвою в докладному значенні цього слова. Визнавати свої гріхи, це властива річ для кожного християнина. Біблія, власне, так і наказує робити, але сповідь — це одна річ, а молитва — друга. У книзі пророка Даниїла 9: 4 читаємо: “І молився я Господеві Богові мойому, й сповідався, й говорив:...” Даниїл молився і сповідався. Коли прочитаєте цей довгий уривок, який говорить про молитву і сповідь Даниїла, ви знайдете, що властиво, сповідь займає там найбільше місця, а після сповіді Даниїл у розпуці кличе до Бога (9: 16-19) і просить Його, щоб Він відвернув від Єрусалиму Свій гнів і Свою лють, щоб простив гріхи Свого народу, відбудував націю і святе місто Єрусалим та храм його. Сповідь є потрібна, але сповідь в точному значенні цього слова не є молитвою. Молитва — це прохання. І прохання є молитвою, і ніщо інше в дійсності молитвою не є.

У листі до Филип’ян, 4:6 читаємо: “Ні про що не турбуйтеся, а в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою”. Треба зауважити, що тут молитва — це одна річ, а подяка є щось цілком відокремлене. Коли ви з цим, як з основною думкою, будете студіювати Св. Писання, ви знайдете, що Біблія часто говорить про молитву з благанням, про молитву із сповіддю, про молитву з подякою. Цебто, ядром молитви є прохання до Бога про щось окреслене. Усе інше є випадкове і воно не відіграє головної ролі в молитві. Прохання є молитвою і молитва є проханням.

Отже, коли Бог запрошує нас молитись, Він запрошує вас просити в Нього все, чого тільки потребуємо.

2. БІБЛІЙНІ МОЛИТВИ БУЛИ ПРОХАННЯМ

Розважте молитву Господню, оцю зразкову молитву, яку Христос залишив нам в Євангелії Матвія 6: 9-13. Він наказує: “Ви ж моліться отак:...” А далі йде ціла низка прохань:

1. “Нехай святиться ім'я Твоє”, цебто, хай я й інші люди говорять з пошаною про Тебе і не кличуть Твого ймення даремно. Це є прохання.

2. “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”. Це є молитва за другий прихід Господа; прохання, щоб Ісус скоріш прийшов, щоб скоріш запанував над землею та переміг усіх ворогів Своїх. Це є молитва, що нею також був молився улюблений учень Христів, Іван, коли Дух Святий надихнув його до того: “Амінь. Прийди, Господи Ісусе!”

3. «Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні».

4. “І прости нам наші провини, як прощаємо й ми винуватцям своїм”.

5. “І не введи нас у спокусу”.

6. “Але визволи нас від лукавого”.

А далі йде дуже ясний доказ, чому саме наш небесний Отець може і повинен би нам дати все те, чого ми вище просили: “Бо Твоє царство, і сила, і слава навіки. Амінь”.

Молитва Господня є безперервним проханням. І Господь Ісус виразно сказав так молитися. Коли Біблія говорить про молитву, вона завжди її розуміє, як прохання.

У всіх чотирьох Євангеліях Нового Заповіту ми зустрічаємо багато зразків молитов, що їх нам дав Сам Господь Ісус Христос. Він сказав, що молитва є, ніби той чоловік, який стукає у двері свого приятеля і каже йому: “Позич мені, друже, хліба”. Молитва подібна до тієї вдовиці, що прийшла була до судді, кажучи: “Оборони ти мене від мого супротивника”. Вона подібна до сина, який просить у свого

батька хліба, або риби. Згідно з навчанням Ісуса, молитва є дуже проста річ; кожен, хто потрапить щось просити, потрапить і молитися.

Усі актуальні випадки молитов, що згадані вони в Новому Заповіті, є так само дуже прості приклади. Люди, звичайно, просили того, чого вони потребували. У Новому Заповіті люди молилися й одержували те, чого просили.

Митник у храмі молився: “Боже, будь милостивий до мене, грішного!” і він пішов додому прощений, спасений (Луки 18:14).

Петро, коли почав тонути у Галилейському озері, крикнув: “Рятуй мене, Господи!” (Мт. 14:30).

Сліпий Вартімей, при дорозі сидючи, кликнув: “Сину Давидів, Ісусе, змилуйся Ти надо мною!” (Марка 10: 47). А потім ще виразніше, ще більше визначено благав: “Учителю, нехай я прозрію!” (Марка 10: 51). І він одержав зір.

Розбійник на хресті молився за спасінням, говорячи: “Спом’яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє!” (Луки 23: 42). І Господь спас його цього ж самого дня та забрав з Собою до раю.

Жінка хананейка молилася: “Господи, допоможи мені!” (Матв. 15: 25). Вона молилася й просила так довго, аж поки одержала те, що просила, цебто, аж дочка її одужала.

До речі, я пригадую тільки одну “молитву”, яка записана в Новому Заповіті задля осуду, а це молитва фарисея (Луки 18). Він “молився” прилюдно, голосно і довго, але нічогісенько не просив у своїй “молитві”. Господь ненавидить таких молитов.

Ми такі немічні та грішні, а Бог такий сильний і могутній та милостивий, що одинокі справедливі відношення поміж нами та Богом є, коли ми просимо, а Він дає. Коли хто журиться тим, скільки то він може зробити для Бога, це є богозневага і невіра. Але коли бідні грішники, визнаючи свої провини, звертаються до Бога і просять його про всяку

річ, що Він з ласки Своєї й любови пропонує, це є властива і законна молитва.

Коли ви думаєте, що ви молитесь, то чи ви дійсно просите щось окресленого від Бога? Надто багато людей “моляться” так, ніби вони купують “в наглядку”. Вони нічого не шукають у молитві і нічого не отримують.

Молитва не є щось таке, як седан, в якому ми звершаємо по місті екскурсію. Вона є так, як грузовик, що просто заїздить до магазину, навантажується і повертає додому, повний всякого краму. Надто багато людей тарахкотять своїм грузовиком по всьому місті, але ніколи не заїжджають до товарового складу. Такі люди нічого в молитві не шукають. Вони нічого не просять тому й нічого не одержують. Багато наших так званих молитов не мають у собі жодного прохання, тому вони й не є справжніми молитвами.

3. МОЛИТВА БЕЗ ПРОХАННЯ — ЛИЦЕМІРСТВО

По всіх наших церквах пастори чомусь запроваджують у ранішню недільну службу звичай автоматично промовляти “ранішню молитву”. Звичайно, це цілком не є жодна молитва, а тільки докладно запланована побожна промова, або коротка проповідь, яка складається з хваління, поклоніння, подяки та богослов'я. І часто вона спрямована більше до присутніх людей, ніж до Бога. Мета такої “молитви”, я гадаю, щоб створити побожну атмосферу, потішити та повчити людей. І тільки в дуже рідких випадках така “ранішня молитва” дійсно висловлює бажання одержати щось від Бога. Вона не просить, вона й не одержує, бо то не є справжня молитва.

Дорогий пасторе! Постав свою прилюдну молитву під таке мірило: чи прийшла коли будь на неї відповідь? Чи вона чекає відповіді або просить її? Сподіюся, що більшість проповідників вірять у те, що Бог відповідає на молитву,

однак я ніколи не чув, щоб пастор сказав: “Я тільки-но що одержав чудову відповідь на мою “ранішню молитву” з минулої неділі!” Ні, ні, пересічна недільна так звана “ранішня молитва” не мала на меті одержати якусь відповідь. Вона й нічого не просила. Справді, це не була молитва. Це була тільки віроісповідна частина офіційного богослуження.

Іноді трапляється, що така “молитва” має деякі елементи справжньої молитви, і я не маю на думці критикувати загально всіх моїх любих братів-служителів. Але як же мусять бути смутно Богові, коли Він дивиться, як ми перекручуємо доктрину молитви, а також і тому, що ми не користуємо з привілею просити в Нього про всяку річ.

Я дуже тішуся, якщо на євангелізаційних богослуженнях серед присутніх людей є багато проповідників. Вони найліпші в світі люди і я бажаю мати їхню любов, прихильність, поміч і молитви. Від них бажаю це мати більше, ніж від якоїсь іншої групи людей.

Але в наслідок сумного досвіду моєї багатолітньої праці, я звик під час євангелізаційних богослужень провадити молитву сам, особливо тоді, коли відчувається поважна невдача, коли Господня поміч є дуже потрібна.

Багато, дуже багато разів я мав у своїй праці таке: Коли сильна закликаюча проповідь кінчалася і коли деякі не навернені люди підносили свої руки, просячи молитися за них, щоб вони могли віддатися Христові та одержати спасіння, я попросив одного проповідника звершити молитву і... він мав не молитву, а проповідь чи навчання. Я попросив одного разу д-ра Бланка помолитися, щоб ті щирі та переконані грішники могли негайно довіритися Христові та одержати спасіння. Замість того, він, молячись, почав дякувати Богові за Ісуса Христа, потім подякував за Євангелію, за Біблію, за нашу вільну країну, за проповідь, за християнську спільноту і тим закінчив свою так звану молитву, не попросивши ані разу у Бога спасти отих

грішників, що сиділи тут же перед ним, що каюлися в своїх гріхах і прагнули спасіння. Я не перебільшую, якщо скажу, що такі випадки трапляються мені дуже часто.

Звичайно, люди у своїх прилюдних молитвах дуже рідко просять що-небудь у Бога. Вони іноді величають Бога, іноді провчають людей, а інколи, — просто з формальності вживають красномовні, гарні слова, не вкладаючи в них ані серця, ані жодного прохання. Я кажу, що воно так звичайно буває.

Я повторюю, що це правда щодо прилюдних молитов. Зрозуміло, я не можу цього сказати про молитву особисту, коли людина молиться на самоті, хіба можу сказати про свою власну молитву. Надто часто я переконаюсь, що в своїх молитвах на самоті я маю нахил висловлюватися неясно, триматися певної форми, вживати слів, до яких я звик, замість того, щоб благати Бога про дефінітивні речі. Я думаю, що в особистих молитвах люди не так піддаються спокусі показатися перед іншими, тому, правдоподібно, особисті молитви є більш щирі.

Я не кажу, що повчання людей в молитві є якоюсь хібою. Я думаю, що Господь часто використовує його. Я також не кажу, що прилюдне звеличання є хібою. Я знаю, що багато разів нам наказано величати Бога прилюдно, і ми повинні так робити. Але ці речі не повинні займати місця молитви. І вони не повинні називатися молитвою. Бо молитва — це прохання. Якщо в тому, що ми говоримо, немає просьби, воно не є молитвою в розумінні Біблії.

Любий читачу! Я благаю тебе в ім'я Ісуса, якщо ти станеш на молитву, проси у Бога чогось конкретного. Принеси перед Богом всі твої потреби й бажання, висловлюй перед Ним точно окреслені твої просьби і сподівайся від Нього точних благословінь. Бо наш Бог є багатий на всякі благословіння, яким Він прагне обдарувати нас. Він тільки чекає, щоб мати спромогу дати нам, коли попросимо Його про те.

Коли моя найстарша донечка мала три роки, вона дала мені глибоку лекцію. Одного разу я молився за столом і коли кінчав молитву, вона нараз почала казати: “Амінь, амінь, амінь!” Для мене було дуже дивно, Я просто зніяковів. Звідки вона могла знати, що я кінчаю молитву? — думав я.

Після старанного дослідження я прийшов до висновку, що це сталося тому, що я говорив майже ті самі слова у кожній нашій родинній молитві. Мені вистачило розпочати молитву, а далі вона котилася сама, ніби награна грамофонна платівка. Мій розум десь мандрував, а уста автоматично вимовляли побожні речення, які колись, може, й мали деяке значення, але тепер зробилися лише банальною формою без усякого кличу до Бога. І моя трьохлітня донечка, яка була голодною, звичайно, тішилася, що то вже було по молитві. Вона передбачала кінець. Вона просто знала, що буде далі, бо ж я ті самісенькі слова говорив уже стільки разів!

Моє духовне обличчя неодмінно почервоніло. На сором мені я мусів признати, що я заблудив у формалізмі моїх подяк за їжу. Я був фарисей, лицемір. Розуміється, я був лицеміром, хоча й мав дуже добрі заміри, які, зрештою, мають всі фарисеї, бо додержуючись якоїсь форми та вживаючи побожних висловів, які більш-менш втратили вже своє значення, — і є основною нещирістю. Сором, сором нам, якщо ми претендуємо на те, що молимося, а при тому нічого не просимо в Бога!

Це, звичайно, означає, що більшість того, що ми називаємо молитвою, воно зовсім не молитва. Ці наші облудні молитви, коли ми нічого не просили й нічого не одержували, підбадьорювали тільки невіру по всьому світі, ставили під сумнів і Бога, і Біблію; тому, власне, мільйони людей не знають, що є Бог, Який може і хоче чудом відповідати на молитви. Мільйони людей не вірять, що Бог дійсно змінює

стан речей. Для мільйонів молитва є формою самодисципліни, є лише спокійною медитацією, яка приносить суб'єктивну користь тому, хто молиться, подібно, як добра руханка, але молитва, за їхньою думкою, не дає жодних конкретних наслідків.

Молитва — це прохання. Господь Ісус сказав: “Бо кожен, хто просить — одержує”. Апостол Яків від Духа Святого пише: “Не маєте, бо не прохаєте”.

У кожній іншій дефініції молитви, завжди знайдеться місце для форми і церемонії, тільки не тоді, коли молитва є проханням. Через те, що молитва є дійсно проханням чогось від Бога, вона мусить походити із серця.

Нічого дивного, що Господь каже через пророка Ісаю 44:3: “Я бо виллю води на страшене”. Справжнє прохання походить від спрагненого серця.

У Євангелії від Марка 11: 24 говориться: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”.

Бажання серця є підставою чесної молитви. Добре, якщо ми молимося голосно. Добре, коли ми тихо вимовляємо наші молитви. Але тому, що молитва дійсно походить від бажання серця, вона може обійтися і без таких другорядних речей, якими є слова та речення. Клич серця може виявлятися в сльозах, у стогоні, в тихій очікуючій вірі. Дійсна, правдива молитва, що просить чогось у Бога, мусить походити із серця. О, яким мерзотним фальшуванням є така “молитва”, що не має в собі чесного прохання серця.

Давно тому мій батько був проповідником в одній сільській церкві. Одного разу, коли він відбував службу Богу, якийсь любий браток, молячись довго та красномовно, казав між іншим таке: “Господи, зійди та зустрінься з нами сьогодні в цьому ось церковному домі. Господи, зійди негайно, просто крізь дах; я заплачу за дахівки!” Це був дуже фігуральний вираз того, що відчувало його серце, або це зовсім не була молитва.

Багато наших молитов подібні до “заговорювання” знахаря, або до ритуалу якогось сучасного культу. Цебто, вони можуть мати в собі ритм, або красномовність, або красу, або естетичну форму; але все це не робить їх правдивими молитвами, якщо в них немає прохання про якусь річ. Сучасна тенденція церков мати музику на органі під час молитви має місце тому, що ми властиво не молимося тепер. Ми пояснюємо, що ніби то музикою створюємо піднесений, побожний настрій, в дійсності ж ми шукаємо лише певної форми естетичного вдоволення, побудження нашого почуття.

Коли якась пані замовляє собі бакалійні товари, вона не потребує декламувати віршів.

Коли експедиційний урядник дає інструкції вантажнику, він не пише їх на гравіровому папері; він не вживає також класичних прикладів ані високопарних речень.

Коли жебрак просить кілька грошів на горнятко кави, він не розводиться над чарівним заходом сонця.

Брате, приходь до Бога з просьбою за тим, чого потребуєш та йди з тим додому. Учімося молитися, просячи в Бога всяку річ.

IV.

ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ Є ОТРИМАННЯМ

“І чого тільки попросим, одержим від Нього” (1 Івана 3: 22).

“Чи ж то серед вас є людина, що подасть своєму синові каменя, коли хліба проситиме він? Або коли риби проситиме він, то подасть йому гадину?” (Матв. 7: 9-10).

У попередньому розділі я намагався довести, що молитва — це прохання. Вона не є поклонінням, не є медитацією, навіть не є хвалінням чи подякою. Молитва не є духовною справою, — вона є проханням. Ясно, що такі речі, як поклоніння, роздумування, дяка у відношенні до Бога мають бути у нас, але це не молитва. Молитва — це прохання. Нам сказано так: “Не маєте, бо не прохаєте”. Нам обіцяно так: “Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам” (Матв. 7: 7). Багато, дуже багато разів у Святому Писанні говориться про те, що молитися по-біблійному — це просити Бога про якусь окреслену річ.

Але є й другий бік цієї правди. Якщо молитва є проханням, то відповідь на неї є одержанням. Бо така є воля нашого небесного Отця, щоб ми приходили до Нього щодня, просячи за все, чого потребуємо і щоб отримували те.

Коли віра проповідників стає тьмяною та кволою, вони знаходять алібі для своїх безплідних молитов. Ось, наприклад, деякі з них кажуть: “Бог має трояку дорогу, щоб відповісти нам на наші молитви. Він може сказати: “так”, може й сказати: “ні” або може відповісти: “почекай трохи”. Це їхнє твердження мало б означати, що християнин повинен задоволитись проявленням Божої волі, і має тішитися зі всього, що б Господь не послав. В дійсності ж таке навчання є цілковито протилежне біблійній науці про молитву; воно примушує нас дивитися на молитву, як на якусь

містичну, неясну справу, за посередництвом якої або можна дещо одержати від Бога, або й ні, немов би немає жодної можливості пізнати волю Божу. Таке навчання створює враження, що не варто молитися, бо Господь і так зробить те, що Йому забажається і наша інтервенція нічого не може. Пощо ж тоді й молитися? Отже, все, що робить молитву непевною, а відповідь на неї ненадійною, є суперечне з ясною і простою наукою Божого слова.

Розумні люди ніколи не погодилися б на таке неточне та неясне співвідношення між проханням та одержуванням в якійсь іншій ділянці життя. Уявімо, що я приїжджаю до газолінової станції і кажу: “Прошу налити в мою машину десять галонів бензини (37.9 л). Провірте також мастило”. Я сподіваюся позитивної відповіді, цебто, я сподіваюся отримати те, що я прошу. Як би сильно я здивувався, коли б обслуговувач сказав мені: “Перепрошую, вам жодного бензину не треба” і відмовився б наповнити мій порожній бак. Або коли б він сказав так, як, згідно твердження деяких проповідників, каже Бог: “Зачекайте трохи. Коли ви, на мою думку, заслужите бензину, я вам дам”. Але мене здивувало б ще більше, коли б обслуговувач наповнив мого бака милом, алкоголем, чи болотом. Це “так” чи “ні” або “зачекайте трохи” не виглядало б розсудливо в ніяких інших ділянках нашого життя, коли ходить про співвідношення між проханням та одержанням. Однак вони так нерозумно твердять про молитву.

Уявімо, що один молодий хлопець щиро любить молоду дівчину і має підставу вірити, що вона також любить його. Уявімо знову, що той молодий хлопець попросив її вийти за нього заміж, але вона відмовила йому. Чи той молодий хлопець буде з радістю оповідати про те, що його бажання сповнилося, бо він одержав те, чого просив? Ні. Так само і християнин не повинен почувати себе вдоволенним доти, доки не буде у такому близькому контакті з Богом, коли

кожне його бажання Господь буде сповняти; коли у відповідь на його молитви він буде чути від Господа “так”.

1. СВЯТЕ ПИСАННЯ НАВЧАЄ, ЩО ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ Є ТОДІ, КОЛИ МИ ОДЕРЖУЄМО ТЕ, ЧОГО ПРОСИМО

Біблійні християни дивилися на молитву не так, як дивляться на неї християни сучасні, для яких молитва є чимсь невизначеним, а відповідь на неї чимсь ненадійним; тоді, як біблійні обітничі зовсім ясно навчають нас сподіватися отримати від Бога якраз те, про що ми просимо в наших молитвах, якщо ми правильно молимося. Згідно Біблії, одержати справжню відповідь на молитву означає просто одержати те, чого ви просили. Подивіться, як ця правда ясно змальована у Св. Писанні:

Ісус сказав: “Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому”.

Якщо в цьому уривку прохання є молитвою, то одержання є відповіддю на молитву.

Якщо в тих Ісусових словах шукання є молитвою, то знайдення є відповіддю на молитву.

Якщо стукати визначає молитися, то відчинення дверей є відповіддю на ту молитву. Тут немає найменшого натяку на те, що християнин може сподіватися від Бога “ні” або “почекай ще деякий час”.

В Євангелії Івана 16: 24 читаємо: “Просіть — і отримаєте”.

У цих словах так само: якщо прохання є молитвою, то отримання є відповіддю на молитву.

Д-р Чарльз Бланшард у своїй книзі “Getting Things from God” (Здобування речей від Бога) чимало допоміг мені в цій справі. У розділі “Що є відповіддю на молитву?” він каже:

“Я чув багато разів, як любі брати кажуть, що коли Господь відхиляє прохання Своїх дітей, Він чинить це так само реально, як і тоді, коли сповняє їхні бажання. Ось вони кажуть так: “Бог інколи каже “так”, інколи “ні”. “Ні” в дійсності є такою самою відповіддю, як і “так”. Таким чином відповідь на молитву завжди приходить. Таке навчання завжди видавалося мені жорстоким жартом над людськими душами. Звичайно, я не маю на меті обвинувачувати тих, що так говорять, в навмисній жорстокості, однак те, що вони роблять своїм навчанням, видається мені жахливою роботою”.

Далі д-р Бланшард наводить, як приклада, матір, що молиться над своєю вмираючою дитиною, благаючи у Бога для неї життя. Але Бог не вислуховує молитви матері і дитина вмирає. Далі йде приклад про комерсанта, який опинився в безвихідному положенні, він молиться, але не згідно з волею Божою, тому його молитву Бог не вислуховує, він банкрутує і руйнується. Наступний приклад про одного чоловіка, що бореться зі спокусами, молиться і благає помічч, але неправильна його молитва не вислуховується Богом. Накінець він падає, його родина зламана, церква згрішена, сусідство здеморалізоване. Усім тим людям, каже д-р Бланшард, якийсь добряга проповідник пояснює: “О, ні, Бог не відкинув вашої молитви. Він дійсно відповів на неї, але Його відповідь була “ні”. І далі д-р Бланшард пише:

— Я не вірю в правдивість такого навчання і я певний, що воно не потішить тієї матері, серце якої завмерло з болю над свіжою могилкою своєї дитини...

— Я не вірю в правдивість такого навчання і я не вірю, щоб воно могло потішити когось чи комусь допомогти. Я думаю, що воно скоріш має нахил продукувати невіруючих, ніж віруючих...

І далі д-р Бланшард каже:

— Відповідь на молитву є тоді, коли Отець небесний задовольняє прохання Своєї дитини, яка молиться згідно

тих вказівок, які ясно визначені в Його слові. Якщо святий молиться за здоров'я для себе, для своєї дитини або для свого приятеля і Бог відповідає на молитву, то ця особа виздоровлює. Коли святий молиться по-біблійному, щоб Господь звільнив його з фінансових труднощів, то він буде звільнений з них. Якщо святий молиться по-біблійному, щоб одержати перемогу над владою гріха, він одержить перемогу. Відповідь на молитву є одержанням того, чого просимо. Сказати “ні” на прохання, це не відповідь на молитву в правдивому, істотному значенні того слова. Коли Бог відповідає на молитву, Він каже “так”.

І далі д-р Бланшард каже:

— Дозвольте мені ще раз нагадати вам моє переконання: вислухана молитва є та, що осягнула те, чого бажала. Казати, що відповідь може бути або “так” або “ні” і що те останнє є так само дійсне, як і перше, видається мені злісною грою зі зболілими серцями та з нужденністю людей.

Якщо властивою відповіддю на молитву є “так” і якщо християнин, який молиться правильно й за Писанням повинен одержати те, чого просить, тоді той, хто молиться і не одержує, мусів би докладно дослідити чому це так. Віруюча людина знає, що Бог не помиляється. Тому, власне, він мусів би старатися довідатися зі слова Божого і під проводом Святого Духа, чому його молитва не прийнята і не вислухана. Такий підхід зробить молитву простою, зрозумілою справою і, незабаром, чесне, віддане Богові і віруюче в Біблію серце одержуватиме відповіді на всякі свої прохання.

2. ЯК МОЛИТИСЯ ПО ВОЛІ БОЖІЙ, ЩОБ ОДЕРЖАТИ ПОЗИТИВНУ ВІДПОВІДЬ

Усі ми знаємо, що кожний пересічний християнин не завжди отримує від Бога те, про що він просить Бога. Навпаки, пересічний християнин і не сподівається чогось

подібного, Його молитви не окреслені; у них він не просить точної й конкретної відповіді. Тоді зрозуміло, що він і не сподівається здійснення своїх молитов і більшість “молитов” не є проханням, тому вони й не сподіваються відповіді, цебто одержання.

Без сумніву, це є та причина, чому більшість християн обумовляють майже кожне своє прохання словами: “коли на це Твоя воля”. Ми просимо Бога спасти грішників, за яких Христос умер і за якими Він невимовно тужить, “коли на це Твоя воля”. Ми просимо Бога дати нам ті речі, які Він уже приобіцяв дати, які Він прагне дати, за які Він благає нас, щоб ми просили, — врешті ми просимо і зараз же ставимо знак питання... Господи, прости нам! Таким чином ми ставимо під знак питання Божу готовість спасти душі, або бажання дати пробудження, або дотримати Свого слова. Таке “коли” не є ознакою нашого підпорядковання волі Божій, — навпаки, це ознака нашої невіри. Це ознака того, що ми в наших молитвах спотикаємося, немов би в темряві, не маючи певности, чи Бог вислухає нас і чи дасть нам те, чого просимо.

Уявіть собі, що ваш пастор, проповідуючи, поставить під сумнів непорочне зачаття Христового народження так, як ви ставите під сумнів те, що Бог додержує Свое слово. Чи щось таке подобається вам? Уявімо далі, що такий сумнів, таке “коли”, непевність, двозначність ваш проповідник застосовує до кожної християнської доктрини: він проповідуватиме без переконання, без благовісти перемоги, без всього того, на що можна цілковито покладатися і що звичайно проголошується в слові Божому, — чи щось таке буде вам подобатися? Чи ви думаєте, що Богові щось таке є до вподоби? Богові так само не подобається, коли речі, які Він приобіцяв нам дати, ми просимо з недовір'ям, з сумнівом, з непевністю. Бог хоче, щоб ми зрозуміли, як треба молитися по волі Його про ті речі, які прославлятимуть Його святе ймення. А тоді Він бажає, щоб ми сподівалися

дефінітивних та точних відповідей на такі молитви. Коли ми молимося про хліб, Він бажає, щоб ми сподівалися хліба, а не каменя. Якщо ми просимо риби, Він бажає, щоб ми сподівалися риби, а не гадини. Якщо просимо яйце, Він бажає, щоб ми сподівалися отримати яйце, а не скорпіона. Він бажає, щоб наша молитва ґрунтувалася на такому простому і щирому проханні й одержанні, як це має місце поміж дитиною та її батьком.

Щоб мати таку молитву, треба сповняти деякі вимоги; треба взяти під увагу деякі важливі умовини, перш ніж ми зможемо молитися по волі Божій, з певністю одержати те, чого просимо. Ось ті умовини:

1. Насамперед треба цілковито покластися на Божу волю. Бунтівниче дитя Боже не може мати щасливого та успішного життя молитви.

“Радуйся в Господі, — і Він сповнить тобі твого серця бажання”.

Пам’ятаймо, коли Христос учив нас молитися, Він на першому місці поставив: “Нехай святиться ім’я Твоє... нехай буде воля Твоя...” Бог є нашим Батьком, а діти повинні коритися своєму батькові. Ми не свої. Ми куплені, і за нас заплачено, викуплені великою ціною Голготи. Так довго не буде жодної перемоги в молитві, аж поки серце не схилиться покірливо і не скаже: “Отче мій, покажи мені, як молитися по Твоїй волі; я хочу просити те, що Тобі подобається. Я хочу мати те, що Ти бажаєш, щоб я мав”. Кожний християнин, який бажає вміти молитися про дефінітивні речі і постійно одержувати точне здійснювання своїх молитов, повинен спочатку молитися так, як робили учні Христові: “Господи, навчи нас молитися” (Луки 11: 1). Бог дуже тішиться, коли Він може відповідати на молитву відданого його серця, цілковито впокореного перед його волею.

У листі апостола Якова є надзвичайно чудова і благословенна обітниця: “Не маєте, бо не прохаєте”. У Господа

є безліч речей, які Він прагне нам дати, і Він тільки чекає, щоб ми просили. Проте у слідуючому вірші говориться нам: “Прохаєте — та не одержуєте, бо прохаєте зло, щоб ужити на розкоші свої” (Якова 4: 2-3). Злі серця, які шукають успіху в молитві, але без того, щоб найперше підпорядкуватися Богові, зазнають невдачі. Без сумніву, в цьому, власне, й лежить недостача віри, недостача ентузіазму і недостача успіху в молитві; ми робимо промах в наших молитвах тому, що бажаємо ужити їх на свої розкоші.

Буває так, що жінка бажає, щоб її чоловік отримав від Господа спасіння і вона завжди за нього молиться. Але мотиви її молитви бувають неправильні. Наприклад, вона собі міркує: “Коли б мій чоловік був навернений, він би возив мене до церкви, був би добрим чоловіком удома і мені краще жилося б”. Хоча вона молиться до Бога і про таку справу, яку Бог дійсно бажає вчинити, але по Своїй справедливості Він не може цього зробити. Серце жінки насамперед мусять бути в порядку перед Богом, тоді Він може прийняти її молитву, спасаючи її мужа. Чимало християн перешкоджують самі собі в тому, щоб одержати відповідь на такі молитви, виконати які було б найбільшою приємністю для Господа, коли б спонуки отих молитов були на славу Богу.

Дуже важливо є впокоритися нашим серцем перед Господом Ісусом.

Добре, щоб ми молилися словами оцієї солодкої духовної пісні, написаної Георгом Ц. Стеббінсом:

Боже, хай буде воля Твоя!
Ганчар Ти мудрий, а я — земля.
Зміси, як глину, й з мене зроби
Собі начиння слави й хвали.

Боже, хай буде воля Твоя!
Вивідуй серце мое щодня,
Біліше снігу мене обмий,
Тебе благаю, Боже Святий!

Боже, хай буде воля Твоя!
Мною всевладно Ти управляй.
Виповни щастям вісі мої дні,
Щоб бачив кожен Христа в мені.

Дорогий брате! Якщо твоє впокорене перед волею Божою, серце є настроєне на один лад із небом, то ти вже можеш учитися, як треба молитися, щоб випросити у Бога те, чого бажаєш.

2. Далі, ми мусимо серцем розуміти слово Боже, щоб цілком пізнати волю Божу. Бо ж як інакше можемо ми, просячи, бути певними, що Він з радістю хоче нам дати те, чого благаємо, якщо не знаємо нічого про Його волю? Через те Христос сказав: “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — станеться вам!” (Івана 15: 7).

З цих слів ми бачимо, що від нашого перебування в Христі і від перебування його слова в нас залежить, чи наші молитви будуть висловлювати якраз те, чого ми благаємо, і чи одержимо якраз те, чого просимо. Ми не можемо знати волі Божої, якщо ми не обізнані зі словом Божим. З першого псалму, вірші 1-3 та з книги Ісуса Навина 1: 7-9 ми бачимо, що успіх християнина в усіх ділянках є обумовлений його міркуванням над словом Божим, як удень так і вночі, і перебуванням у ньому. Не досить читати слово Боже. Воно мусить перебувати в нас. Ми мусимо любити його, заглиблюватися в ньому, мусимо вбирати його в себе, аж доки воно не забарвить усього нашого життя і всіх наших думок. Тоді, коли прийдете просити щось у Бога і коли зможете чесно сказати: “Мій любий Отче, зі слова Твого я довідався, що Ти бажаєш, щоб я мав такі й такі речі, і що через них прославиться Твоє ім'я; Ти сказав, Господи, щоб я просив; вірю слову Твоєму, вірю Твоїм обітницям, вірю, що даси мені”. Тоді тільки ми можемо з певністю очікувати відповіді й отримати точнісінько те, чого просили.

Візьмімо для прикладу оцю чудову обітницю з 1 Івана 1:9: “Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої”. Знаючи цей вірш, кожна віруюча людина може негайно одержати прощення кожного гріха, який би тільки вона не визнавала від щирого серця. Вона може також одержати очищення. Бо так обіцяє слово Боже. Але коли б якийсь християнин не повірив, що Бог готовий негайно пробачити й очистити з того гріха, що його він був чесно визнав, такий християнин грішить. Або візьмим ту обітницю, що міститься в молитві Господній: “Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні”. Кожен християнин, обізнаний зі словом Божим, має право молитися про щоденний хліб і одержати його, бо на це вже є воля Божа. Було б неправильно молитися: “Коли на те Твоя воля” про речі, про які Господь ясно об’явив нам Свою волю.

З другого боку, коли християнин цілковито зодягнений у слово Боже, він не зможе чесно прохати від Господа великих багатств цього світу, нехтуючи духовні цінності. Коли він знає, і любить, і вірить словам Спасителя, що записані вони у Матвія 6: 33 — “Шукайте ж найперше Царства Божого й правди Його, — а все це вам додасться”, тоді він з цілою певністю знає, що духовні благословення є набагато важливіші від великих багатств, та що шукаючи наперед Царства Божого, ми одержимо найбільше щастя, найбільший спокій і найбільший достаток. Такий християнин знає, що той, хто дійсно шукатиме наперед Царства Божого, матиме необхідну їжу, необхідний одяг, поруч з Божим спокоєм, який перевищує всякий розум.

Я знову кажу, що не знаючи слова Божого, не можна молитися по волі Божій. Біблія показує істотність Бога. Вона показує все добре, справедливе і чисте. Коли ви всім серцем розумієте науку слова Божого, коли ви заглиблюєтесь в нього вдень і вночі, тоді ви можете молитися, знаючи

що все, чого ви бажаєте, є згідне з волею Божою; знаючи, що для Бога буде насолодою й честю здійснити ваше прохання. А молитва, яка не обґрунтована на Біблії, напевно негодує Богові. Ті християни, що надають молитві якогось особливого значення, а мало звертають уваги на слово Боже, звичайно бувають фанатиками, екстремістами, які насолоджуються тільки емоційною екстазою, але не завжди моляться по волі Господній, тому і не завжди одержують те, чого просять.

3. Щоб молитися по волі Божій, треба бути під проводом Святого Духа. Без проводу Святого Духа наш бідний, обмежений розум збагне тільки саму букву Біблії, а не волю Божу, бо духовні речі розпізнаються духовно. Є тисячі різних подробиць, а щоб розв'язати їх, нам треба пізнати розум Господній, бо сама буква зі слова Божого не говорить нам про них нічого. Наприклад, яка буде тема моєї наступної проповіді? З ким з ненавернених я маю передусім говорити про його душу? Як мені приступити до нього? Чи я вже маю просити Бога про нове авто, чи можу ще деякий час обійтися зі старим? Чи Бог хоче, щоб мої діти вчили музику, чи ні? Кому я маю послати гроші, — закордонній місії, чи для місцевої церкви? Яке місце з Писання читати сьогодні перед молитвою? Чи Бог бажає, щоб я наважився відкрити це підприємство? Як бачите, є тисячі різних питань, до розв'язання яких ми потребуємо особистого та докладного проводу Святого Духа, бо інакше ми не можемо молитися по волі Божій, не зможемо бути цілковито певні, що маємо право очікувати від Бога точно того, про що ми просимо.

Але, дяка Господеві, що Дух Святий може допомагати кожному християнинові.

“Так само ж і Дух допомагає нам у наших немочах; бо ми не знаємо, про що маємо молитись, як належить, але Сам Дух заступається за нас невимовними зітханнями. А Той,

що досліджує серця, знає, яка думка Духа, бо за волею Божою заступається за святих” (Рим. 8: 26-27).

Ні, ми не знаємо, як ми маємо молитися, але Дух Святий допомагає у немочах наших. Він заступається за нас невимовними зітханнями. І тоді тільки наші молитви, що їх диктує нам Дух Святий, досягають Божого серця; і ми отримуємо те, чого просимо, бо Дух Святий “заступається за святих за волею Божою”. Дух Святий може завжди молитися “за волею Божою”. Отож, молитва, що її натхне Дух Святий, що нею Він керує та їй допомагає, напевно буде здійснена. Коли хто молиться, згідно з волею Божою, той одержить відповідь на свою молитву. Хтось був сказав, що молитва, яка починається у небі, не може бути відкинена.

Спаситель наш називає Святого Духа “Утішителем” (Івана 14: 16; 15: 26; 16: 7). Це слово “Утішитель” перекладене з грецького слова Параклетос, що означає “стоячий поруч”. Таким чином Дух Святий є поруч кожного християнина.

Ще краще сказав наш Спаситель у Євангелії від Івана 14: 17: “Його знаєте ви, бо при вас пробував, і в вас буде Він”. Дух Святий перебував при апостолах перед воскресінням Христа. Але на майбутнє, після прославлення Христа, Дух Святий повинен перебувати в нас, бо так приобіцяно Самим Христом. Отже, коли Христос воскрес із мертвих, Він дихнув на учнів Своїх і сказав: “Прийміть ви Святого Духа” (Івана 20: 22). І від того часу кожна навернена до Господа людина має Святого Духа, що в ній перебуває. У листі до Римлян 8: 9 говориться так: “А ви не в тілі, але в дусі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Духа Христового, той не Його”. Дух Господній живе в нас, коли ми спасенні; а коли хто не має Духа Христового, того Святого Духа, що у нім пробуває, той не є спасений. У 1 Кор. 6: 19-20 говориться: “Хіба ви не знаєте, що ваше тіло — то храм Духа Святого, що живе Він у вас, Якого від Бога ви маєте, і ви не свої? Бо дорого куплені ви. Отож, славте Бога в тілі своєму

та в душі своєму, що Божі вони”. Тіло кожного християнина є храмом Святого Духа Божого, Який живе в ньому. І цей Дух Святий завжди бажає потішати, повчати нас і провадити до пізнання всіх правд.

У дійсності, Святий Божий Дух є також “Духом Христовим”, як читаємо у Рим. 8: 9. Напередодні Свого розп’яття, Христос приобіцяв Своїм пригнобленим учням: “Я не кину вас сиротами, — Я прибуду до вас” (Івана 14: 18). У Євангелії Івана 14: 26 читаємо: “Утішитель же, Дух Святий, що Його Отець вишле в ім’я Мое, Той навчить вас усього, й пригадає вам усе, що Я вам говорив”.

Таким чином, Святий Дух об’являє нам волю Христову, нагадує все, що Ісус говорив у Своему слові, та повчає нас усьому, що ми повинні знати тоді, коли коримося перед Ним і коли нашими палкими серцями заглиблюємось у Його святе слово. І тоді вже християни мають благословенний і вірний спосіб до пізнання волі Господньої. І якщо вони моляться згідно з ясними обітницями з Писання, та якщо Дух Святий керує ними та допомагає їм, тоді їхні молитви приємні Господеві. Бог може покласти в серця віруючих про що саме вони мають молитися, що саме прославить Його ймення, що сприятиме розвиткові Його справи та спричиниться до щастя і добра Його дітей. Коли ми так молимося, відповідно до волі Божої, ми одержуємо те, чого просимо.

Якщо Дух Святий є особистим представником Христа, Його Духом, Його Утішителем, тоді ті, що водяться Духом Божим, можуть чесно молитися в ім’я Ісусове.

Кожна молитва, якою справедливо моляться в ім’я Ісуса, буде вислухана. Послухайте це виразне ствердження з Євангелії від Івана 14: 13-14: “І коли що просити ви будете в ймення Мое, те вчиню, щоб у Сині прославився Отець. Коли будете в Мене просити чого в Мое ймення, то вчиню”. Це ясне, як Божий день. Усе, що тільки є під

небом, буде нам дане, коли проситимемо в ім'я Господа Ісуса.

Але як часто ми говоримо неправду в цьому відношенні! Ми призвичаїлися завжди кінчати наші молитви словами: “все це ми просимо в ім'я Ісуса Христа. Амінь”. Але чи дійсно ми завжди просимо в Ісусове ім'я? Чи дійсно ми бажаємо сказати цим закінченням: “Отче, зі слова Твого я бачу, що Ти обіцяв дати, і Дух Святий ясно показав мені, що Христос також бажає, щоб я це просив. Маючи Ісусову згоду на цю молитву, я знаю, що Ти сповниш її, бо Сам Ісус так бажає?” Чи ми можемо так сказати при кожній молитві, яку кінчаємо словами: “в ім'я Ісусове?” Я думаю, що ні! Я знаю, що ні, бо багато таких молитов не одержують відповіді; а це є доказом, що вони не були сказані в Ісусове ім'я.

Маючи все вище на увазі, я думаю, що наступні точки є підставовими, щоб приготувати нас до молитви. По-перше, мусимо підпорядкувати свою волю Божій волі, мусимо вирішити прийняти охоче волю Богу, яка б вона не була, куди б вона нас не провадила і скільки б вона нас не коштувала. По-друге, ми повинні щиро старатися знайти в слові Божому, як Господь дивиться на дану нашу справу і молитися згідно з Божою волею, яка ясно висловлена в Його слові. По-третє, мусимо щиро підпорядкуватися прововоді Святого Духа і мусимо шукати ясної вказівки від Бога, про що саме ми повинні молитися і як молитися. І коли Дух Святий посилає нам божественну надію, перемагаючу віру, тоді ми можемо бути цілком певні, що Бог здійснить нашу молитву. Коли я вирікся своєї власної волі, коли я щиро намагаюся довідатися, про що Бог хоче, щоб я молився, і коли я молюся згідно зі словом Божим та під проводом Святого Духа, коли Дух Святий також молиться разом зі мною і допомагає мені в молитві, тоді я можу бути сміливий в моєму молінні, не зважаючи на мої почуття. Тоді я можу просити

і можу отримувати все, що тільки найліпше для мене є від Бога.

Я пропоную вам перевірити ті речі, про які ви молитесь. Розважте їх старанно і розгляньте критично пункт за пунктом; чи ви просити якусь річ у Бога задля особистих, егоїстичних цілей? Чи ваша просьба погоджується зі словом Божим? Чи Дух Святий побуджує вас особливим способом молитися про це? Якщо ви виреклися власної волі і якщо ваша молитва витримала випробування двох останніх пунктів, тоді, прошу, з усією святою сміливістю стукайте до небесних воріт, щоб отримати відповідь на вашу молитву. Кажіть так, як казав Яків: “Не пущу; мусиш благословити мене” (1 Мойс. 32: 26).

А тепер, улюблені, чи будете виконувати це навчання? Чи почнете молитися визначено, просячи Бога про конкретні речі? Чи будете намагатися молитися згідно з волею Божою, а тоді вже очікувати щоденних, дійсних та довершених відповідей, одержуючи від Бога точно те, чого ви просили?

Прощу пам'ятати, що молитва — це прохання.

Пам'ятайте також, що відповідь на молитву — це отримання.

Тому “Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість” (Ів. 16: 24).

“Не маєте, бо не прохаєте” (Якова 4: 2).

“Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому” (Матв. 7: 7-8).

Коли ви не одержуєте якраз того, про що молитесь, старайтеся ще сьогодні довідатись, чому це так, який є недостаток в ваших молитвах. Нехай вам не здається, що ви отримали відповідь, аж доки не будете мати того, про що ви молилися. Одне з двох: або змініть ваші молитви, щоб

Господь міг справедливо відповісти на них, або виправте свою провину чи гріх, що засмучує Духа Святого і заважає вашим молитвам. І тоді, коли вже ніщо не стоятиме на перешкоді позитивної відповіді, коли і після цього всього ви упевнені, що ваша молитва не є супроти волі Божої, чекайте витривало перед Богом, з наполегливим благанням, настирливо просячи дати вам те, про що ви молитесь.

Молитва — це прохання, а відповідь на неї — це отримання.

Молитва — це шукання, а відповідь на неї — це знайдення.

Молитва — це стукання, а відповідь на неї — це відчинення перед вами дверей.

Молитися — це просити, а отримати відповідь — це мати.

О, християни! Благаю вас, скористайте зі своїх привілеїв і отримайте від Бога все те, чого бажаєте, чого потребуєте та про що просите!

V.

МОЛИТВА ЗА ЩОДЕННИЙ ХЛІБ

1. ЯК ГОСПОДЬ У ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ ПОСИЛАЄ ЇЖУ, ОДЯГ, ГРОШІ, ПРАЦЮ, АВТО ТА ІНШІ МАТЕРІАЛЬНІ БЛАГОСЛОВІННЯ

Навчаючи Своїх учнів, як вони мають молитися, Христос сказав так: “Коли молитесь, говоріть: “Отче наш, що на небі! Нехай святиться ім'я Твое, нехай прийде Царство Твое, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого щоденного дай нам на кожний день” (Луки 11: 2-3).

Ісус виразно наказує нам, християнам, молитися за щоденний хліб. Зрозуміло, що Він не тільки мав на думці самий хліб, але взагалі всяку потрібну їжу та всякі інші необхідні матеріальні речі.

Євангелист Матвій передає цей уривок з Господньої молитви так: “...Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні”. І в наступних віршах цього самого розділу Спаситель нагадує, що наш небесний Отець годує птаство, що в повітрі, та польові лілеї зодягає.

Таким чином, не може бути й найменшого сумніву, що Христос з наміром сказав нам молитися за хліб, одяг та всякі інші матеріальні благословіння. Усі наші матеріальні потреби маємо приносити у довірливій молитві до нашого Отця небесного. Коли Господь Ісус наказував нам молитися за щоденний хліб, Він переконливо доводив, що небесний Отець з цілою певністю задовольнить ті прохання. Справді, яку відвагу ми повинні мати, коли приходимо до Бога просити за хліб на сьогодні!

По всій Біблії ми знаходимо описи дивних чудес, що їх Господь творив тільки задля того, щоб дати людям необхідну їжу. На протязі цілих сорока років Бог давав манну з неба дітям Ізраїля; по шість разів на тиждень відбувалося

це чудо щороку і все це тільки тому, щоб накормити людей (2 Мойс. 16: 35). Господь дуже бажав, щоб люди пам'ятали Його готовність давати їм щоденний хліб, тому Він і звелів дітям Ізраїля переховувати посудину з манною у Святому Святых, щоб вона нагадувала наступним поколінням про Його люблячу й дбайливу опіку (2 Мойс. 16: 32-34). Не менш Господь дбав також про їхній одяг і взуття, що воно не зношувалося на протязі 40 років, (5 Мойс. 29: 5). Коли ж вони забажали м'яса, Він послав їм перепелиць (2 Мойс. 16: 13; 4 Мойс. 11: 31). Коли вони були втомлені спрагою, Він дав їм зі скелі воду (4 Мойс. 20: 11). Гірку воду Він зробив для них прісною (2 Мойс. 15: 25).

Їжу, пиття, одяг, — ці речі дитина завжди вільно дістає від свого батька. Ці речі християнин вільно дістає від свого небесного Отця.

Бог зробив отвір в ослиній щелепі, якою Самсон був забив тисячу филистимлян, і потекла з неї вода. Самсон напився тієї води й ожив дух його (Суд. 15:15-19).

Бог звелів воронам кормити пророка Іллю (1 Цар. 17: 3-6). Щодня двічі приносили вони йому хліб та м'ясо, а із струмочка він пив воду. А потім Бог послав Іллю до дому однієї вдовиці в Сарепті, де однією жменею муки і трошки олією по слову Божому, кормили пророка, а також вдову і її сина (1 Цар. 17: 9-16). Господь бажає, щоб його народ був задоволений і жив у достатках. Свого часу Бог навіть був зіслав ангола, щоб він спік хліба і приніс води знеохоченому Іллі (1 Цар. 19: 5-7).

Є також знаменний факт, скільки чудес чинив Господь Ісус, щоб забезпечити фізичні потреби якоїсь особи. Першим його чудом було перетворення води у вино в Кані Галилейській (Ів. 2: 1-10). Коли Спаситель планував покликати і зробити Своїми учнями Симона Петра, Якова та Івана, Він сказав Симонові: “Попливи на глибінь, — і закиньте на полов свій невід”... вони силу риби набрали — й їхній невід

почав прориватись” (Луки 5: 4-8). Як велично: це чудо було зроблене над їжею! Пізніше, Спаситель накормив 5000 чоловіків п'ятьма ячними хлібами та двома рибами. При іншій нагоді Він накормив 4000 людей. Це також чудеса, які були довершені над їжею. Після Свого воскресіння Ісус Христос пішов у Галилею, туди, де його учні цілісеньку ніч ловили рибу й нічого не спіймали. І там Він знову наповнив їхнього невода, тим разом 153-ма великими рибами (Ів. 21: 11).

А Він, тим часом, Сам розложив на березі озера огонь і приготував їм сніданок (Ів. 21: 5-12). Господь Ісус Христос дуже дбав про справу прохарчування, і дуже тішився, якщо Він мав нагоду дати хліб голодним людям.

Апостол Павло дуже радів у Господі, коли святі, що знаходились у Филипах, прислали йому через Епафродита їжу та інші речі. У листі до них він пише: “Та все я одержав, і маю достаток. Маю повно, прийнявши від Епафродита, що були ви послали, як пахощі запашні, жертву приемну, Богові вгодну. А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу по Своему багатству в славі, в Христі Ісусі” (Филип. 4: 18-19). Апостол Павло прийняв ті дари, як від Господа, і бажає, щоб Бог виповнив усяку потребу тих, що жертвували.

Дуже часто я зустрічав людей, які грішили тим, що не вірили, що Бог може давати фізичні благословіння. Часто люди мені кажуть: “Земні благословіння були тільки для юдеїв, а християнам Бог дає благословіння небесні”. Не знаю, хто це придумав таке алібі для своєї невіри, але я зустрічав чимало порядних людей, які мені таке казали. Це неправда. Бог так само любовно дає хліб для християн Нового Заповіту, як Він це чинив у Заповіті Старому, його план не змінився. Дух Святий говорить через апостола Якова (1: 17): “Всяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світла, що в Ньому немає переміни чи тіні відміни”. У Ньому немає зміни, коли справа торкається

заспокоєння наших потреб; в Його доброті немає й тіні від-
міни, коли справа торкається піклування про Своїх.

Я знаю, що у відповідь на молитву, Бог дає великі духов-
ні благословіння, і я так само певний, що Він прагне по-
давати нам наш щоденний хліб, і одяг, і задовольняти всі
наші фізичні і матеріальні потреби.

Добре було б, щоб кожен християнин прочитав книж-
ку про життя Георга Мюллера, того Божого мужа, який по-
будував сиротинці в Ашлей Доунс, Бристоль, в Англії. Він
дав притулок понад 2000 сиротам; він не збирав грошей,
від нікого не просив допомоги, однак, всі гроші, потрібні
на будову кожного дому, гроші потрібні на кожний кусень
хліба, гроші потрібні для службовців і робітників він одер-
жував у відповідь на молитву. Протягом свого життя він
одержав понад сім мільйонів доларів, не просячи й цента
ні від кого, крім Бога (Див. "George Mueller of Bristol", by
A. T. Pierson, published by Revell.) Утримувано сотні місіо-
нерів, випущено в світ багато тисяч примірників Святого
Писання, видрукувано й розповсюджено мільйони релі-
гійних брошур, засновано й утримувано багато шкіл для
бідних дітей, — і все те за гроші, одержані у відповідь на
молитву.

Джордж Мюллер яскраво довів, що Бог відповідає на мо-
литви за їжу, одяг і за всякі інші звичайні потреби життя.

Хай ніхто з нас не думає, що той, хто молиться за мате-
ріальні речі, є менш духовний. Ні, навпаки. Хто молиться
за щоденний хліб, той, дуже можливо, скоріше молити-
меться за спасіння грішників та скоріш буде одержувати
те, про що він просить.

Біблія раз-у-раз заохочує нас молитися за матеріальні
речі, бо Господь віддав на хрест Свого Сина за нас. У ли-
сті до Римлян читаємо: "Той же, що Сина Свого не пожа-
лував, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він там
з Ним й усього?" (Рим. 8: 32). Коли Бог полюбив нас так, що

допустив Синові Своему померти за нас, Його любов є вистачально велика, щоб здійснювати наші молитви, давати нам все необхідне, навіть і матеріальні речі.

2. ОСОБИСТЕ СВДОЦТВО ПРО ЗДЙСНЕННЯ МОЛИТОВ ЗА МАТЕРІАЛЬНІ РЕЧІ

Для мене це не є теорія. Я відчуваю спонуку засвідчити, що я знаю, що Бог відповідає на молитви про матеріальні речі: їжу, одяг, гроші, працю, автомашини. Я можу сказати подібно, як Давид: “Цей убогий був кликав, — й Господь його вислухав, й від його бід спас його” (Пс. 34: 7). Разом із Давидом я можу також закликати: “Левчуки стали бідні і голодні, а ті, що пошукують Господа, — не відчувають вони недостатку в усьому добрі” (Пс. 34: 11). Дослівно в тисячах випадків Бог заспокоював наші потреби у відповідь на молитву. Маю надію, що це моє коротке свідчення про те, що Господь вчинив був для мене, відповідаючи на молитви за матеріальні речі, буде на славу Господеві і для підбадьорення святих.

У січні 1916-го року, маючи двадцять один рік, я мешкав на тваринній фермі біля Данді, маленького містечка в західному Техасі. Господь наповнив моє серце спрагою науки, але я не мав ніякої змоги дістати грошей на школу. Мій батько грошей не мав, а у мене, крім коня й сідла, було дев'ять доларів і тридцять п'ять центів. Я намагався позичити гроші в банку, звертався до своїх заможних друзів, врешті хотів продати коня. Але тоді був фінансово тяжкий час і ані позичити, ані продати коня мені не вдалося. Я пам'ятаю, що це було якраз 13- го січня, саме тоді, коли на землю спадав холодний туман. Я вийшов з дому, пройшов біля купи дров, перейшов огородець, потім переліз через тин і пішов просто через горбок до мого улюбленого місця молитви. Воно було в самій гушавині чагарнику,

в глибокому яру. Там я впав на своє лице і молився. Я казав Богові, що буду проповідувати Євангелію, або стану євангельським співаком і буду робити все, до чого Він мене скерує. Я пообіцяв Богові, що буду завжди чесно віддавати десятину мого заробітку, окрім інших добровільних пожертв. Врешті я сказав, що так як це бажання тягарем лежить на моєму серці, я думаю, що воно походить від Нього Самого, тому, власне, я прошу Його дати мені необхідні засоби для школи. Я пообіцяв Богові, що поїду в школу, а Він Сам нехай відчинить передо мною двері.

Якраз тоді я читав книжку д-ра Торрея “How To Pray” (Як молитися. Це одна з найкращих книжок, яку кожен християнин мусів би прочитати). Я поскладав свої речі до маленької скрині, що залишилася по смерті моєї матері, і сказав батькові, щоб вислав мені її, коли я потім напишу про це. Не дивлячись на дощ, я осідлав коня і поїхав до Декатурського Баптистського Каледжу, до міста Декатур, в Техасі.

Дорогою, я весь час розмовляв у моїх думках з Богом і казав йому, що буду користати з кожної нагоди, щоб заложити або продати коня і таким чином роздобути грошей на перший шкільний рік. Другого дня я пішов до банку в місті Арчер і, звернувшись до банкового урядника, сказав йому: “Пане Пауер, я бажаю заложити мого коня, щоб дістати позичку, бо маю намір вступити у коледж”. Той пан, не подивившись навіть на коня, взяв кредитову книжечку і каже:

— Скільки ви бажаєте, пане Райс?

Це несподіване питання так збентежило мене, що я й не знав, що сказати. Бо ніколи перед тим ніхто не відповідав так на моє прохання.

— Думаю, що на перший рік мені треба шістдесят доларів, — сказав я.

— Як надовго ви бажаєте ті гроші? — спитався урядник знову, готуючись вписати дату до відповідної рубрики.

— Я міг би їх сплатити за шість місяців. Думаю тоді, коли приїду додому на жнива, — відповів я знову.

За кілька хвилин кредит на шістдесят доларів був готовий і я його підписав. Якийсь чоловік, що стояв біля вікна, обізвався:

— Пане Пауер, ви щойно перед хвилиною казали мені, що з огляду на тяжкі часи, нікому не можете позичити грошей більше як на три місяці?

— Бачите, — сказав урядник, — цей молодий чоловік, це мій приятель; він прислуживсь був мені одного разу.

А ця прислуга полягала на тому, що я колись показав йому, як прищепити живця високоякісного персика до старих персикових дерев його фруктового саду.

Таким чином я поїхав до Декатурської школи. Там Бог послав мені працю, хоча директор школи казав, що жодної надії немає на який-небудь заробіток. Незабаром я доїв корів і прислужував за столами, відробляючи таким чином своє прохарчування. Час швидко йшов. Наближувався термін другої плати за навчання і я почав щиро молитися про це до Бога. Незабаром мене покликав до себе д-р І. Т. Уорд, який був для мене великим благословінням. Він мене запитався, чи не міг би я викладати деяким відсталим учням алгебру й геометрію. Розуміється, я з радістю погодився і незабаром я заробляв досить грошей, щоб платити за своє навчання.

Але я мав дуже мало одягу, а все те, що я мав, було старе і дуже зношене. Кожного вечора я латав і латав, як тільки міг, мої штани. Але дійшло до того, що вони зробились такі протерті й непевні, що я, йдучи, мусів тримати з-заду мого кашкета, щоб закривати латки.

Одного разу я сказав Райлею Уотлі, своєму другові по школі:

— Знаєш, мушу покинути школу; моя одежа так зносилася, що вже й латати немає що.

Райлей запропонував принести цю справу до Бога в молитві; ми тут же стали на коліна й почали молитися. Бог послав у моє серце солодку певність. Це було в п'ятницю ввечері, а в неділю по полудні зателефонував до мене з Гейсвілл, Техас, мій дядько, — щедра й богобійна душа, яка тепер у небі, — й спитався мене, скільки мені потрібно грошей, щоб купити деякий одяг.

— Звідки ви взагалі знаєте, що мені потрібний одяг? — спитався я дядька.

— Ну, я думаю, що учень завжди потребує одягу, — відповів він. І наприкінці нашої розмови сказав мені, щоб я сподівався чека. Я сказав йому, що за 15 доларів я зможу купити собі потрібне вбрання. Але чек прийшов на двадцять доларів, і я купив собі синього вовняного костюма, капелюха і черевики за тих двадцять доларів. Пізніше, я мав змогу повністю звернути ці гроші, слава Господеві! Кожного разу, коли я згадую, як чудесно Бог відповідав на молитви, моє серце знову й знову переживає невимовне благословіння.

Я закінчив нижчий курс семінарії, закінчив університет, потім пройшов двохлітній вищий курс семінарії, з восьми-місячною перервою, коли мене покликали до війська. І за весь той час я не стратив ні одного дня науки через недостачу грошей. Я мав Постачателя, Який задовольняв всі мої потреби. Бог відповідав на мої молитви.

І Господь від того часу не змінився. Він і далі відповідає на різні молитви, чи то за їжу, чи за одяг, за працю. У січні 1941 року, маючи радіопередачі в Гранд Айленд, Небраска, я розповідав цю історію з мого життя, як Господь чудово вислуховував мої молитви і як допоміг мені закінчити школу. Саме тоді один нещасливий юнак, студент державного Кензаського каледжу, включив своє радіо й слухав мою передачу. Він був дуже пригноблений, бо між шкільною молоддю, панували неморальність, атеїзм, свідоме безбожництво.

Від довшого часу він молився, щоб Господь врятував його звіттам, але в нього не було грошей, щоб поїхати до Уїтонського Коледжу, куди бажала його душа. Коли він почув, як Господь відповів на мої молитви, його серце затремтіло від радості. І він сказав собі: “Бог подбає також і про мене. Їду до Уїтон!” І він пішов до своєї кімнати пакувати речі, а здивованому своєму другові сказав, що хоча він і не має грошей, однак вірить, що Господь влаштує його в тій великій християнській школі і подбає про гроші на науку та на прохарчування. Кілька годин після прибуття до Уїтон, Ілліноїс, він уже мав працю, завдяки якій міг платити за школу, знайшов також місце, де діставав харчі за якусь послугу. Пізніш він особисто розповів мені цю історію, і тепер він частинно працює в моїй канцелярії і таким чином платить за свою дальшу науку.

Перебуваючи літом на фермі свого батька в Кензас, він молився, щоб Господь послав йому якусь можливість заробити грошей на наступний шкільний рік. Незабаром він відчув виразне побудження купити уживану молотарку. Він перемолотив нею збіжжя у всіх своїх сусідів, і невдовзі не тільки виплатив машину, але й заробив досить грошей, щоб заплатити за другий рік навчання. Іноді траплялося, що ця стара машина зупинялася, тоді він, звичайно, молився і Господь виявляв йому, що саме там попсувалося.

У 1926 році я відмовився бути пастором в Першій Батистській Церкві в Шамрок, Техас, порішивши віддати увесь свій час для евангелізаційної праці. Вступаючи на це поприще, я особливим способом відчув потребу посвятити себе Господеві, тому й зробив із Ним ось таку умову: “Господи, — сказав я, — я буду піклуватися про Твою працю, а Ти, Боже, дбай про мене та про мою родину”. Я вирікся життєвого забезпечення на суму десять тисяч доларів. Разом з дружиною ми порішили надіятися більше на Бога, як на людей. Я постановив у майбутньому більш не

одержувати регулярної платні і ніколи не встановляв ціни за моє служіння Богові, як пастор, чи як євангелист. І від того часу, ось уже п'ятнадцять років минуло, а Господь дбав і дбає за мене і за мою родину. Я маю шестеро дітей — і Господь піклувався про всіх восьмеро нас, і ми ніколи не відчували жодної недостачі. Окрім того, в моєму бюро майже постійно працює шестеро людей, і вони отримують від мене заплату.

Протягом останніх десяти років я одержав від Господа, у відповідь на молитву, біля 36 000 доларів на друкування Святого Писання. Часто бувало так, що рахунки з друкарні сягали тисячу доларів на місяць. Протягом багатьох років я мав щоденні радіонадавання, витрачаючи на них тисячі доларів, але Бог до кожного centa посилав всі потрібні гроші. Хваліте його ймення! І всі ті речі, та ще багато інших Господь посилав нам у відповідь на молитву.

Наприклад, протягом шести місяців, у роках 1931-32, я мав радіопередачу через WPAW Форт Ворт. Сама радіопередача коштувала мені 25 доларів денно. Крім того, щоб упоратися з усією роботою, я змушений був тримати дві секретарки, до того доходили витрати, зв'язані з утриманням родини та з друком духовної літератури, яка тисячами примірників розходилася безплатно. Отож, щодня ми йшли до Бога в молитві і Він посилав потрібні засоби. Я не мав церкви, яка покривала б мої видатки. Я не збирав грошей публічно на мої радіопередачі, бо згідно з умовою, яку я зробив з радіостанцією, я не мав права робити якогось заклику про гроші через радіо. Усе, що я міг сказати, було: “Ця радіопередача провадиться завдяки добровільним жертвам дітей Божих”. Однак, кожного тижня ми мали досить грошей, щоб покрити всі видатки радіостанції, заплатити службовцям і задовольнити наші особисті життєві потреби. І все це ми одержували у відповідь на щоденну, повну віри молитву.

Одного разу, за нашим звичаєм, моя дружина, одна з наших секретарок і я — ми погодилися молитись, щоб Господь послав нам того дня тридцять доларів на наші сьогоднішні витрати. Ми виразно просили Бога про тридцять доларів. Уранці, десь біля години 9-ої, надійшла пошта, яка, окрім різної іншої кореспонденції, принесла нам декілька листів з пожертвуванням на радіопередачу в сумі 13.50 доларів. Полуднева пошта принесла листи, в яких люди або ставили різні біблійні питання, або оповідали про одержання через нашу радіопередачу благословіння, але жодних грошей не було. О годині 3-ій по полудні знову прийшли листи, але без грошей. А ми сподівалися були грошей по пошті, бо вони майже завжди приходили в листах.

Проте я пішов до свого кабінету і почав диктувати біблійну лекцію. За якийсь час увійшла секретарка і каже:

— Брате Райс, чи можете прийняти пані В.?

Я погодився і попросив її до кабінету. Та пані прийшла подякувати мені за благословіння, яке вона одержала через радіопередачу.

Оповідючи мені про благословіння, одержані від моїх біблійних бесід, вона відчинила свого гаманця і вручила мені одного долара, кажучи:

— Я ніколи не забуду тієї хвилини, коли моє серце затремтіло від радості, чуючи вперше ваше вияснювання Писання. Та й тепер я щодня переживаю велику радість, слухаючи вас через радіо.

Її очі наповнились слізьми і вона казала далі:

— Поверніть мені, прошу, того долара. — І замість нього, дала мені п'ять доларів.

А потім та пані говорила далі:

— Моя сусідка — католичка — також слухає вас. Вона була дуже далеко від Бога, а тепер, мені здається, що вона близька до спасіння. Це просто чудо, скільки добра така радіопередача може робити для тих людей, що її слухають!

І нараз вона сказала:

— Слухайте, прошу віддати мені назад ті п'ять доларів, а я дам вам за них десять...

Таким чином, замість п'яти, я одержав десять доларів, а ця пані продовжувала далі розповідати про благословіння, отримані через наші радіопередачі. Коли ж вона згадала про свого чоловіка і про всі благословіння, які отримав і він, вона сказала:

— Я думаю, що Франко бажав би, щоб я віддала вам усі гроші, які я маю при собі. — І зі слізьми в очах, і з тремтливими устами вона віддала мені п'ятидоларовий, однодоларовий папірці, і, врешті висипала на стіл дрібні монети, яких назбиралося 50 центів. Все це вона віддала мені.

Щасливою та легкою ходою вона вийшла з мого кабінету, а я почав диктувати стенографістці біблійні лекції. У моїй голові додавалися цифри: $13.50+10.00+5.00+1.00+0.50$ — якраз 30.00 доларів. Моє серце переповнилось радістю. Тридцять доларів того дня мали більше значіння, ніж 50.00, бо це було якраз стільки, скільки ми просили.

З усією врочистістю, з повагою і зі страхом Божим я свідкую вам, що знову і знову, багато багато разів Бог давав таку точну і таку визначену відповідь на мої молитви про матеріальні речі, ба, навіть за гроші. Я знаю, що Бог відповідає на молитву. Він відповідає на мої молитви.

У липні 1932-го року, маючи в кишені не повних 10 доларів, я поїхав до Даллес, відчуваючи виразно, що Бог бажає, щоб я започаткував там євангелізаційні зібрання під відкритим небом, та щоб зорганізував там нову церкву, пастором якої я мав би бути. На цю ціль ніхто не приобіцяв був мені ані, одного долара. У Даллес мене знало тільки кілька осіб. У нас не було лавок, ми не мали грошей на електричне світло, на оголошення, на радіо. Не було грошей і на прожиття. Ми знайшли вільну площу, яку, як нам здавалося, Господь бажав, щоб ми її взяли. Я орендував цю площу,

заплативши за перший тиждень п'ять доларів. Я оголосив через радіо, що такого то дня буду робити лавки і що кожен, хто бажав би допомогти мені, буде щиро прийнятий. Уранці того самого дня я одержав трохи грошей, за які й закупив потрібну кількість матеріалу. Лавки були зроблені; духовна праця розпочалася. На цьому місці я не маю змоги розповісти, як росла там духовна праця, як ми збудували великого мурованого дома молитви на 90x146 футів, і все за готівку; як наша нова церква на протязі семи років з половиною зросла до 1400 членів і як тисячі душ прилюдно визнали Ісуса своїм Господом. Прошу звернути увагу на той факт, що всі необхідні матеріальні засоби у часі великої депресії, Бог давав нам у відповідь на наші молитви.

Одного разу я в молитві просив авто і, докладно за три дні, одержав його з цілком несподіваного джерела. У час лихоліття я щиро молився і Господь за два дні послав мені чека на тисячу доларів від чоловіка, якого я ніколи не бачив і який не бачив ніколи мене; і жоден з нас ніколи й слова не писали один одному.

Від того часу, коли я вирішив надіятися тільки на Господа, цебто протягом останніх п'ятнадцяти років, Бог невинним струмком посилав матеріальні засоби у відповідь на наші молитви. Цього тижня, напр., ми потребували 500.00 дол., щоб заплатити у друкарні. Я якраз читав життя І. Т. Стадда і, не знаючи цілком, яка сума грошей буде потрібна, порішив вживати на друкування духовної літератури все, що я міг би відкласти до банку. Окрім того, було трохи грошей на фонді нашого місячника "Меч Господній" і трохи від продажу літератури. Але всіх цих грошей не вистачало, щоб можна було покрити рахунок друкарні. І ось прийшов лист з однієї церкви в Міссісіпі, а в ньому було 25 доларів. У цьому листі брати писали, що після молитви вони відчули потребу більше віддячитися мені за евангелізацію, яку я переводив у них три роки тому. Господь є непомильний

і тоді, коли визначає час для якої-будь події. (Сьогодні субота. Ми вислали останню суму на покриття рахунку на 500.00 доларів. Слава Богу!). З цілою повагою кажу вам, що для Бога це звичайна, регулярна і незмінна річ забезпечувати всі наші потреби. У моєму житті Він здійснював дослівно тисячі молитов про особливі, визначені матеріальні потреби.

Отож, вірмо, що Господь приобіцяв відповідати на наші молитви за хліб, за працю, за гроші на одяг чи вугілля.

“Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам” (Марка 11: 24). Це означає також долари і центи.

“Коли будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню” (Івана 14: 14). Це означає, що все, що тільки є в світі, може бути нам дане, якщо ми це бажаємо і просимо в молитві.

Нехай Господь навчить нас молитися щирим серцем, з повною вірою, цією зразковою молитвою, яку Він нам залишив: “Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні”.

VI.

МОЛИТВА ЗА ХЛІБОМ ДЛЯ ГРІШНИКІВ АБО ЯК ОДЕРЖАТИ СИЛУ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ГРІШНИКІВ

(Пояснення Луки 11: 1-13)

1. “ГОСПОДИ, НАВЧИ НАС МОЛИТИСЯ”

Христові учні часто чули, як їхній Учитель молився. В Євангелії від Луки 9: 18 читаємо: “І сталося, як на самоті Він молився, з Ним учні були”. Так само і в 11: 1 говориться про те, як учні тихо прислуховувалися, коли Ісус виливав Своє серце в молитві: “І сталося, як моливсь Він у місті одному й коли перестав, озвався до Нього один з його учнів: “Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив учнів своїх”.

В Ісусовій молитві не було нічого формального ані виченого. Я певний, що кожен, хто слухав Ісусову молитву, той злітав на її крилах у саме Святеє Святих. Чи ви можете собі уявити Його зідхання, сльози, щасливу дитячу віру, наполегливість? Яким подивом і якою спрагою наповнилися серця учнів Його, коли вони слухали, як їхній Учитель молився!

Я не знаю змісту молитов Господа Ісуса, але я певний, що в них була одна спільна нота. Він бо прийшов, щоб шукати і спасти те, що було загинуло. Для цього Він і народився. Його жалість у відношенні до грішників. Його гаряче бажання спасти їх, любов та милосердя, які завели його аж на Голготу, — все це виявилось в його молитві тоді, коли учні мовчки прислуховувалися. А коли Він, скінчивши молитися, устав, один з Його учнів, зворушений до глибини душі словами тієї молитви, сказав до Нього: “Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив учнів своїх”.

Іван Хреститель навчив своїх учнів молитися. У цьому чудова наука для всіх проповідників. Ми повинні учить людей молитися. Жоден християнин не стає автоматично великим мужем, жодна християнка не стає великою жінкою молитви тільки тому, що він чи вона вже народилися згори. Молитва, це мистецтво, яке вимагає вишколу. Кожен пастор або кожен учитель повинен поставити собі за мету вчити людей молитися по-Христовому. Отож, учні просили Ісуса: “Господи, навчи нас молитися”. Кожен віруючий повинен вчитися, як треба молитися. Кожен християнин повинен просити Бога, щоб Він навчив його молитися. Нехай кожен християнин постійно вчиться молитися так, як це робив Христос.

У відповідь на щире прохання учнів навчити їх молитися, Господь Ісус присвятив цілу лекцію, що її записав був євангелист Лука в 11 розділі, від 2-го по 13-ий вірші. Попробуємо старанно простудіювати ті вірші. Навчимося молитися так, як Іван навчив своїх учнів, так, як Ісус навчив Своїх. Ми мусимо навчитися молитись з таким самим надхненням, як і вони молилися. Ми мусимо навчитися молитись за ті самі речі, за які молилися і вони. І ми повинні молитися з певністю та згідно з Божою волею, як вони молились. Ми повинні одержувати відповідь на молитву, як і вони одержували.

Приступімо ж до цього Писання з усією пошаною і намагаймося всім серцем збагнути, як саме Ісус навчив Своїх учнів молитися.

Отож, найголовніша річ, щоб нам приступити з таким спраглим серцем, як тоді приступили учні, щоб і молитися такою самою молитвою. Я пропоную, щоб кожен читач зупинився на хвилину і щоб добре дослідив своє серце. Чи можете молитися з такою самісінькою спрагою, як той учень? Якщо так, то схиліть ваше серце перед Богом і зі щирістю та з повагою просіть Його: “Господи, навчи мене молитися”.

Нехай Сам Христос навчає нас через це Писання. І нехай Дух Святий роз'яснить його нашим серцям, щоб ми були спроможні молитися так, як Ісус навчав молитися Своїх учнів, або як учив своїх учнів молитися Іван Хреститель.

2. ПОЧАТКОВА ШКОЛА МОЛИТВИ ГОСПОДНЬОЇ

Сповнюючи прохання Своїх учнів, Ісус дав їм взірця молитви, якого більшість людей називає “Молитвою Господньою”. Не будемо турбуватися питанням, чи це правильна назва, чи ні. Господь Ісус дав нам цю молитву, як зразок. Учімося молитися так, як Ісус навчив молитися Своїх учнів.

“Він же промовив до них: “Коли молитесь, говоріть: “Отче наш, що на небі! Нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого щоденного дай нам на кожний день. І прости Ти нам наші гріхи, бо й самі ми прощаємо кожному винуватцеві нашому. І не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого” (Лук. 11: 2-4).

Хоч ця молитва і проста, але вона з успіхом вживається при різних обставинах. Кожен християнин, починаючи від найбільш несвідомої дитини і кінчаючи найбільшим ученим, може звертатися до Бога оцими словами: “Отче наш, що на небі”. І кожен повинен казати з найбільшою пошаною: “Нехай святиться ім'я Твоє”. І всі ми, без різниці, маємо молитися за другий прихід Господа і за прихід його царства на землю. Дуже часто діти Божі вимовляють слова: “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”, не усвідомлюючи, що цим вони моляться за другий Христовий прихід. Це ж бо блаженна надія віруючого (Тита 2: 13). А св. Іван Богослов каже: “Амінь. Прийди, Господи Ісусе!”

Прошу запримітити, що далі молитва йде за звичайнісенькі щоденні потреби народу Божого. “Хліба нашого

щоденного дай нам на кожен день”. Нам дане право молитися за щоденні потреби: їжа, одяг, дах над головою, праця, фізичні потреби; на всі ті речі є воля Божа, щоб ми їх мали. Не завжди віруючі люди одержують те, чого вони хочуть але вони повинні одержувати завжди все, що потребують. Я вірю, що кожен християнин мусить звертатися до Бога зі своїми щоденними потребами, — матеріальними чи духовними, — з таким самим довір’ям, як дитина звертається за їжею до матері чи до батька. Бог є Творцем цього світу і “Всяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світла” (Якова 1: 17). Бог, Який кормив Іллю через воронів, Який зробив так, що жменя муки та трошки олію кормили довший час Господнього пророка, вдовицю та її сина (1 Цар. 17: 2-16), Рука, що п’ятьма хлібами та двома рибками накормила п’ять тисяч людей, та Рука може й надалі кормити Своїх дітей і задовольняти їхні потреби. Бог є нашим Батьком. Небеса й земля належать Йому; Він так само охоче зодягає Своїх дітей, як зодягає лілеї на полі. Він так само охоче кормить Своїх улюблених, як Він кормить птаство, що в повітрі. Добре пам’ятати, що ця молитва щодня має бути зразком для наших молитов. Це не значить, що ми маємо точнісенько вживати ті самі слова, але ми мусимо принаймні щодня молитися в дусі цієї молитви. Слово Боже заохочує нас молитися сьогодні за хліб на сьогодні. Узавтра ми маємо молитися за хліб на завтра.

“І прости ти нам наші гріхи”. Кожен християнин потребує щодня молитися цією молитвою. Ми спасенні, це правда, але ми — спасенні грішники. Згідно з навчанням нашого Спасителя, ми повинні щодня приходити до Бога з молитвою усунути всякі перешкоди. Коли ми визнаємо наші гріхи. Він прощає й очищає нас, як це приобіцяно в 1 Івана 1: 9. А коли ми приходимо до Бога щодня, щоб очиститися і одержувати прощення, пам’ятаймо, що ми маємо так само прощати іншим.

Я знаю, що коли хто з вірою звертається до Бога за спасінням, той одержує прощення гріхів, що були зроблені ним в минулому, гріхів сучасних і майбутніх. Усі ті гріхи, і кожен з них зокрема, були покладені на Ісуса Христа, Який заплатив за них. Кожен, хто з довір'ям покладається на Христа, має вічне життя і на суд не приходять, але перейшов він від смерти до життя (Івана 5: 24). Але є й інше значення, чому християнин потребує щоденного прощення. Коли я вже дитя Боже, мої гріхи засмучують Бога і тому я не можу обійти їх мовчанням. Мої гріхи не можуть завести мене до пекла, але вони можуть “розбити Боже серце”; можуть стати на перешкоді нашої спільности, можуть засмутити Духа Святого, можуть знівечити моє свідчення і моє щастя. Коли ми охоче й радісно прощаємо тим, що згрішили супроти нас, це є вірний доказ нашого правдивого і щирого покаяння перед Богом. Цей вірш повністю погоджується з проповіддю на горі: “Блаженні милостиві, бо помилувані вони будуть” (Матв. 5: 7). Пильнуйте, щоб збагнути цю таємницю щоденної перемагаючої молитви. Прощайте і будьте прощені щодня.

“І не введи нас на спробу, але визволи нас від лукавого”. Кожен християнин потребує щоденного керівництва. Ми потребуємо щодня просити, щоб Господнє провідництво хоронило нас від спокуси. Цар Давид з радістю вигукує в 23 псалмі: “Ради ймення Свого Він провадить мене по стежках справедливости”. І ми щодня мусимо просити Бога, щоб тримав нас здалека від руки злого. Молитва є могутньою зброєю супроти спокуси. Тому, молимося щодня за хлібом, за прощенням, за керівництвом і за захистом від гріха та від сатанинської спокуси.

Це тільки початки пізнання про молитву, це є перший клас в Христовій школі молитви. Кожен християнин повинен навчитися молитись в дусі зразкової Христової молитви.

Однак, зауважте, що всі прохання в молитві Господній є чисто особистого характеру. Кожен християнин запрошується тут молитися за хлібом для себе, за провідництвом для себе та за визволенням для себе. Нехай кожен з нас, християн, навчиться цих початкових кроків молитви. Але пам'ятаймо, що це тільки перші кроки. Божа наука про молитву багато глибша, і Господь бажає відкрити нам також і цю глибіню.

3. МОЛИТИСЯ ЗА ХЛІБ ДЛЯ ІНШИХ — ЦЕ ВИЩІЙ КУРС МОЛИТВИ

Прошу звернути вашу увагу на одну дуже важливу річ: цитована вище молитва Господня не має слова “амінь”. Навчання про молитву не закінчене. Господь Ісус сказав про основні та прості речі щодо молитви, а далі Він впроваджує Своїх учнів у сферу заступничої молитви — молитви за других. Він навчає їх зрозуміти його тягар — муки пороку за не спасенними — і його благання за спасіння для грішників. У Євангелії Луки 11: 5-8 Ісус продовжує Своє навчання про молитву такими словами;

“І сказав Він до них: “Хто з вас матиме приятеля, і піде до нього опівночі й скаже йому: “Позич мені, друже, три хліби, бо прийшов із дороги до мене мій приятель, а я ж не маю що дати йому”. А той із середини скаже: “Не роби мені клопоту,— уже замкнені двері, й мої діти зі мною ціна ліжкові. Не можу я встати та дати тобі”. Кажу вам: коли він не встане й не дасть ради дружби йому, то за докучанням його він устане та й дасть йому, скільки той потребує”.

Щаслива та людина, що має приятеля. Але тут нам змальована людина, що має аж двох приятелів. Один, в сусідстві, який має доволі хліба, а другий, що прийшов з дороги, голодний. Кожен християнин має також двох приятелів. Один з них — це Бог, Який має надмір хліба для грішників.

Другий приятель — це сам грішник. Кожен християнин у цьому світі стоїть між Богом і не спасенними людьми. Ми є тими, через кого Бог бажає давати грішникам хліб. Бачачи п'ятитисячний натовп голодних та ослаблених людей, Христос каже до учнів: “Нагодуйте їх ви” (Матв. 14: 16). Коли Христос постачив хліба, учні рознесли його і роздали тим тисячам голодних. Тим прикладом Ісус навчає Своїх учнів молитися так, як це робить той чоловік, що розпачливо потребує хліба для одного приятеля і тому, власне, йде до другого і благає так довго, аж одержить.

Деякі християни роблять помилку тим, що вони ніколи не відокремлюються від не спасених грішників. Вони не є вибраним народом. Вони подібні Лотові в Содомі, який усіх содомлян називає своїми “братами”, який втратив здібність свідчити так що, “здавалось, що жартує перед своїми зятьми” (1 Мойс. 19: 14). Ми не повинні пристосовуватися до цього світу. Правда, ми живемо в світі, ми маємо контакт з грішниками, але ми не повинні жити так, як вони. Спасенні люди повинні бути відмінні, якщо вони бажають, щоб невіруючі приходили до них за хлібом життя.

Але бувають знову й інші християни, які впадають у протилежну крайність. Вони відчувають, що цей світ не є їхньою домівкою, що вони не мають тут постійного місця, тому вони здобувають собі багато небесних друзів, які мають надмір хліба, але вони зовсім не дбають, щоб нести цей хліб тим, що його не мають. Деякі християни намагаються так освячуватися, так відокремлюватися від цього світу, що вони перестають любити грішників, перестають здобувати душі для Господа. Будьте певні, що Сам Ісус був святий, безгрішний і не від світу цього. Ніхто ніколи не міг обвинуватити його в компромісі з гріхом, однак Його любов до грішників непомірно дивувала фарисеїв: “Фарисеї ж та книжники нарікали й казали: “Приймає Він грішників та з ними їсть”. Це просто дивна річ, як міцно Ісус

любив грішників, їв Він із ними, проповідував їм та прощав їм.

Отож, Бог лишив християн бути тут ніби зв'язковими поміж двома світами, поміж Богом та людиною. Я знаю, що Христос є самотнім Посередником поміж Богом і людиною, самотнім викупленням за гріх, але в певному сенсі християни приймають уділ в посередничій Христовій праці. У певному сенсі ми маємо бути заступниками, подібно тому, як Христос це чинив. Апостол Павло каже, що він “доповнює недостачу терпіння Христового в тілі своїм за тіло Його, що воно — церква” (Кол. 1: 24). Любий читачу, чи ти все ще знаходишся в першому класі відносно розуміння та практикування молитви Господньої, чи ти все ще не навчився молитися за інших, не несеш Христового тягара — його агонію за неспасеними — не шукаєш і не знаходиш хліба життя для грішників і не несеш його їм в силі і благословінні Духа Святого?

Христос бажає навчити Своїх учнів молитися так, як Мойсей свого часу моливсь, коли він зійшов був з гори Сінаю і побачив своїх улюблених синів Ізраїлевих танцюючих навкруги золотого бика та вигукуючих: “Ось бог твій, Ізраїле, що вивів тебе з Єгипетської землі” (2 Мойс. 32: 8). І Мойсей вжив тоді радикальних заходів, щоб знищити того божка та переконати людей, що вони згрішили та щоб відвернути від народу кару. І після того, розбитий духом, повернувся він знову на гору, щоб молитися. Бог сказав, що Він знищить увесь цей народ, а від Мойсея і його нащадків виведе нову націю. Але Мойсей у молитві своїй сказав: “Ой, величезним гріхом провинили ці люди, зробили собі бога із золота. Оце ж, коли б простив гріх їх. Коли ж ні, так вичеркни мене з книги Твоєї, що написав еси” (2 Мойс. 32: 31-32). Його заступнича і співчутлива молитва успішно змагалася з Богом і Бог не знищив цього народу, який так тяжко був згрішив супроти Нього. Це вже не просте, не

елементарне моління, як у молитві Господній. Це не молитва першокласника, а молитва магістра. Це вищий курс Христової молитви.

Христос учить нас молитися так, як це робила Естер, коли вона благала спасіння своєму народові від злої Аманової руки, що планував знищити їх усіх.

Господь учить нас молитися так, як молився Даниїл в 9-му розділі своєї книги: “В молитві і благанні, в пості, в веретищі й попелі” (Дан. 9: 3), заступаючись за весь свій народ Ізраїля.

Христос бажає, щоб ми увійшли із Ним у породільні муки, в такі муки, які мав апостол Павло, про що він і пише через Святого Духа: “Кажу правду в Христі, не обманюю, як свідчить мені моя совість через Духа Святого, що маю велику скорботу й невпинну муку для серця свого, бо я бажав би сам бути відлучений від Христа замість братів моїх, рідних мені тілом” (Рим. 9: 1-3). Більшість з нас моляться за самих себе. Ми не можемо сказати разом з апостолом Павлом: “Браття, бажання мого серця й молитва до Бога за Ізраїля на спасіння” (Рим. 10: 1).

Христос бажає навчити нас входити за Ним до Гефсиманії; більш того, розділяти з Ним муки хреста. Христос умер, щоб спасти грішників. Для цього Він залишив небо, зійшов на землю. Його зневажали, ображали, зрадили, покинули, на Нього плювали, Його бичували, глузували з Нього, били, прибили до хреста і забили. Це була ціна, яку Христос заплатив за хліб життя для грішників. Він Сам є цим хлібом. Жоден з нас не може відпокутувати гріхів якоїсь людини. У Гефсиманії Христос “пішов трохи далі”, ніж хто інший, бо ясна річ, Він єдиний Спаситель, єдиний Посередник між Богом та людиною (1 Тим. 2: 5). Але все ж таки правдою є й те, що Ісус Христос ласкаво дозволяє нам, християнам, учитися приймати уділ в його заступничій праці, носити його тягарі, переносити його муки і таким чином

брати хліб життя у Бога і нести його грішникам. Оце таке значення цієї притчі, якою Господь Ісус навчав Своїх учнів молитися; не обмежуватися маленькою молитвою за наші щоденні потреби, а молитися великою заступничою молитвою за інших. Христос бажає, щоб ми молилися в агонії за душі, щоб ми заступалися молитвою за інших, щоб через молитву ми одержували хліб життя для грішників.

4. СПОВІДЬ МАЄ БУТИ ПЕРЕД НАПОЛЕГЛИВІСТЮ

Ми почали з того, що просили Господа Ісуса навчити нас молитися. Отож, ми повинні молитися такою молитвою, яку Він вкладає в наші уста. Часто ми молимося точнісенько тими самими словами, що вони є в молитві Господній, в цій зразковій молитві; чому ж бо нам не взяти до серця тієї другої, так само зразкової, молитви, що записана у Луки 11: 5-6: “Позич мені, друже, три хліби, бо прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю, що йому дати”? Це є молитва за хлібом небесним, більш того, — це покірлива сповідь. О, як же християни потребують молитися цією молитвою: — “Прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю, що дати йому”!

Кожен християнин, що читає оці рядки, напевно є одним з найліпших. Часто та чи інша жінка пише мені: “Брате Райс, моліться за мого чоловіка”, або: “Прошу, прийдіть і постарайтеся придбати його для Христа”. Але одночасно всі ті дорогі жінки завжди ще додають: “Нехай мій чоловік не знає, що я просила вас”. “Знаєте, як то є, брате Райс, — кажуть мені вони, — чоловіки не радо слухають своїх власних жінок”. Батьки й матері також частенько звертаються до мене й просять: “Моліться за нашого сина. Ми надіємося, що Господь пішле когось, хто його схилить на Божу сторону. Ви знаєте, хлопці й дівчата не дуже звертають увагу на те, що їм говорять батьки. Стороння людина може на

них вплинути багато більше”. Таке твердження нічим не оправдується. Воно неправдиве. Коли мати є така, якою вона повинна бути, вона має найбільший в світі вплив на свою дитину. Коли жінка християнка цілковито живе для Бога і коли вона сповнена Святим Духом, вона може найскорше придбати свого чоловіка для Господа.

З цього така наука: Господь хоче, щоб ми признали свою відповідальність. Ми відкрито повинні визнати перед Богом, що Він поставив деяких “друзів” на нашій життєвій дорозі, яким ми винні хліб життя. Любий читачу, коли ти є дружиною, Господь дав тобі чоловіка. Він дорожчий для тебе, ніж саме життя, дорожчий за всяку іншу земну приятельку. Господь послав його тобі. І Господь розраховує на тебе, що власне ти даси йому хліба життя. Коли ти не виконаєш свого обов’язку, коли ти не матимеш сили придбати його для Бога, то, з цілою певністю, його положення може бути безнадійним.

Я знаю жінок, що вже 30 років живуть зі своїми чоловіками, а ще й досі не привели їх до Христа. Я знаю братів, що виростили разом зі своїми братами, разом бавилися, разом працювали, часто бували майже нерозлучні, однак цей віруючий брат не був в стані привести до Христа свого невіруючого брата. Я знаю батьків, яким Господь довірив маленьких діточок. Ті діти люблять свого тата, стежать за ним, наслідують його, майже поклоняються йому. Однак, я бачив, як ті діти виростили біля свого батька і він ніколи не мав для них хліба життя.

Кажу вам, що ми не можемо втекти від відповідальності за наших близьких друзів і за тих, що в той чи інший спосіб зв’язані з нами. Якщо ви маєте когось близького і дорогого, а він ще не спасений, Бог сподіється, що ви занесете йому хліба життя. Багач з притчі, навіть ув аду, признав своє зобов’язання щодо неспасених братів (Луки 16:27, 30). Він знав, що коли вони будуть іти його слідами, вони так

само опиняться в пеклі, якщо хтось їх не попередить про це. Тому, власне, він благав послати когось до них із неба, щоб остерегти їх перед цим місцем мук та страждання. Я повторюю, ви не можете втекти від відповідальності за приятеля, за жінку чи чоловіка, за сина чи за доньку, за матір, за сусіда, за кожную людину, яку Бог поставив на вашій життєвій дорозі.

Багато з вас, що читаєте оці рядки, прагнете приводити душі до Господа, але це вам ніколи не вдається. Ви молитесь за спасінням для деяких грішників, а інколи навіть несміливо запрошуєте їх до церкви, або кажете, що ви за них молитесь. Однак вони не отримують спасіння. Чому? Чому? Чому?

Відповідь знаходимо в цій простенькій молитві, що її Ісус дав для прикладу Своїм учням. Бо ви, мої любі християни, звичайно, не маєте в собі того, що потрібне для придбання душ. Ви не маєте сили Святого Духа. Ви не маєте тієї святої сміливості, вас не болить аж до живого, ви не терпите породільних мук за душі, ви не маєте вогненних слів чи пекучих сліз, ані власного прикладу життя, який Бог міг би ужити, щоб привести до Себе душі. Отож, наколи ви чесні, ви мусіли б сповідатися словами цієї молитви: “Я ж не маю що йому дати”. Ви не маєте хліба життя для грішників. Ви не посідаєте того, що потрібне для придбання душ. Бог планував дати вам хліб життя для грішників, ви вже могли б мати, ви ще можете його мати тепер.

Любий читачу, дозволь мені запропонувати тобі впасти на коліна перед Богом і схилити свою голову. Висповідайся перед Богом словами цієї простої молитви. І нехай ця сповідь буде з глибини твого серця і твоєї душі. Тими простими словами визнай своє банкрутство, свою сухість, порожнечу, свою обмеженість, свою безплідність. Уже тепер молися цими словами в своєму серці. Це може допомогти тобі, коли схилиш голову, закриєш очі і зі щирим

покаянням визнаєш всю свою неспроможність: “Господи, приятель мій (чоловік, брат, сусід, син, донька, наречена) прийшов із дороги до мене, я ж не маю, що дати йому. Я повинен був здобути його (чи її) для Христа, але я не міг цього зробити”.

Жодне виправдання тут нічого не допоможе. Коли ти дійсно бажаєш навчитися молитись так, як Ісус Христос хоче тебе навчити через ці вірші, тоді ти молитимешся молитвою, якою керує Сам Бог.

У цьому лежить ганебна причина безплідності християн по всьому світі. Це є причина, чому проповідникам не вдається приводити душі до спасіння, чому в церквах немає пробудження, чому вчителі Недільних Шкіл не можуть придбати дітей для Христа, чому батькам, матерям, жінкам не вдається привести до Господа своїх любих. Факт є, що Господь послав нам наших дорогих, і ми могли б придбати їх для Христа, коли б ми мали хліб життя — силу Святого Духа. Без тієї сили ми не можемо привести душі до Бога. Господь з цілою певністю має надмір хліба для грішників. Його любляче, співчутливе серце знайшло спосіб урятувати людство, і Його шукаючий Дух не заспокоїться доти, доки “весільна кімната не переповниться гістьми”. Бог має хліб для грішників, але розносити й роздавати цей хліб мусять християни. Є хліб, який ви маєте занести вашим близьким. Я благаю вас сьогодні, ідіть та просіть Бога дати вам необхідну силу, мудрість, провід та слова, потрібні для придбання душ. Ідіть і просіть про це, благайте зі слізьми, в агонії душі, доки Господь не відповість вам. Є Приятель, Який має хліб, надмір хліба для кожного грішника. Є також дехто, кого Господь привів до дверей вашої хати, у ваше життя, хто потребує цього хліба. І Бог хоче, щоб ви взяли хліб від Нього і дали тому, хто його зовсім не має. Визнайте ще сьогодні вашу неспроможність, вашу безплідність. Сповідайтесь і признайтеся до гріха, а тоді встаньте і беріть хліб.

Чи то не сумна молитва: “Я ж не маю що дати йому”? Так само учні Христові щиро визнали себе не в стані накормити п’ять тисяч людей: «Є тут хлопець один, що має п’ять ячних хлібів та дві риби, але що то на силу таку!» І вони сказали, що коли б купити хліба і за двісті динарів, то й тоді не вистачить, щоб накормити таку силу люду. Однак Христос каже до них: “Дайте їсти їм ви”.

Чи пригадуєте собі, коли Ісус зійшов з гори преображення та знайшов Своїх учнів біля одного бідного батька і його хворого сина? Цей батько привів був свого сина до учнів з надією, що вони виженуть з нього злого духа, але вони не могли цього зробити. І тому, що учні не могли вигнати злого духа, батько почав сумніватися чи й Сам Ісус зможе це зробити. Але Христос вигнав злого духа. Тоді учні приходять до Христа та й питають його: “Чому ми не могли його вигнати?” Тільки тоді вони побачили свою неспроможність і визнали свою потребу. Християни і проповідники по всьому світі повинні визнати перед Богом, що вони не мають що дати приятелям, що зайшли до них з дороги. Бог має досить хліба для всіх грішників, але ми буваємо неспроможні занести їм цей хліб.

5. НАПОЛЕГЛИВА МОЛИТВА ЗА ХЛІБОМ ДЛЯ ГРІШНИКІВ

Прошу ще раз прочитати цей уривок з Писання, Луки 11: 5-8: “І сказав Він до них: Хто з вас матиме приятеля, і піде до нього опівночі й скаже йому: “Позич мені, друже, три хліби, бо прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю, що дати йому”. А той із середини в відповідь скаже: “Не роби мені клопоту, — уже замкнені двері, й мої діти зі мною на ліжкові. Не можу я встати та дати тобі”. Кажу вам, коли він не встане й не дасть ради дружби йому, то за докучання його він устане та й дасть йому, скільки той потребує”.

З цієї притчі ми бачимо, що один чоловік прийшов до свого приятеля опівночі та просив позичити йому три буханці хліба. Зауважте, що це було опівночі; це показує, що справа була незвичайно важлива, невідкладна. Блаженний той християнин, який ломить заведений порядок в своєму житті задля молитви за грішників. Я вважаю, що християни, які не вживають надзвичайних заходів, щоб здобути душі для Бога, ніколи й не одержують надмір сили Святого Духа для цієї праці. Отож, чоловік прибіг опівночі, застукав у двері, збудив сусіда та й каже йому: “Позич мені, друже, три хліби”. Багато з вас так само приходили до Бога. Ви молилися, щоб Господь спас вашого чоловіка або вашого сина, чи сусіда. Ви молилися, щоб мати змогу здобути їх для Христа. І безперечно ви думали, що така молитва згідна з Божою волею. Однак, Господь не вислухав ваших молитов. Ви просили сили, але не одержали її. Ви просили у Бога допомоги, щоб здобути дорогих вашому серцю, але Він не дав вам цього хліба для грішників. Чи ж не так?

Христос навчає нас молитися. Він учить нас приходити до Отця, бо тільки Він один має подостатком хліба для грішників. А коли Він учить нас так молитися, то Він також учить нас сподіватися відповіді на молитву. Чи кожен, хто молиться про небесний хліб для грішників, одержує його?

Прочитаймо ще раз сьомого вірша: “А той із середини в відповідь скаже: “Не роби мені клопоту, — уже замкнені двері, й мої діти зі мною на ліжкові. Не можу я встати та дати тобі”.

Таким чином Спаситель учить нас, що спочатку християнин може одержати різку відмову на свою молитву про хліб. Це дуже дивне, чи ж не так? Нам здавалося б, що Бог залюбки дасть силу здобувати душі кожному, хто тільки цього попросить; Він охоче дасть хліба кожному, хто тільки забажає понести цей хліб іншим. Однак, згідно цієї притчі,

хліб не одержується відразу. Той сусід з хати відповідає: “Мої діти зі мною на ліжкові. Не могу я встати та дати тобі”. Чи ж то можливо, щоб Бог міг сказати: “Не турбуй Мене; не докучай Мені, Я не маю часу чи настрою дати тобі небесного хліба”? Проте воно ніби так виходить. Що властиво Христос мав на думці, кажучи ці слова?

Я думаю, що наступними прикладами я зможу роз’яснити вам це. Малий хлопчина має велике бажання бавитися сокирою, якою його батько рубає дрова, корчує ліс, але батько пильно стежить, щоб ще гостре знаряддя не дісталось до рук дитини. Або, скажімо, яка мати дозволить своїй малій і недосвідченій донечці вживати дорогу машину до шиття тільки тому, що малій забажалося шити? Або чи є такі нерозсудливі батьки, які дозволили б малому хлопцеві керувати дорогою автомашиною, коли він взагалі ще не вміє їздити? Ось тому, власне, я кажу, що нерозсудливо сподіватися, що безмежний Господь довірять небесний динаміт якомусь недбайливому християнинові, який зовсім не знає, що то є породільні муки за душі, який не несе Христового ярма за грішників, який не має почуття сорому за гріх. Як Бог може дати легковажному християнинові, який лише випадково просить наповнити його силою Святого Духа і зробити його великим “рибалкою людей” — повторюю: як може Бог дати такому силу перемагати сатану, змінити життя людей, більш того, дати до його рук ту безмежну міць, яка Самого Христа воскресила із мертвих?

“Кажу вам: коли він не встане й не дасть ради дружби йому, то за настирливість його він встане та й дасть йому, скільки той потребує” (Луки 11: 8).

Прошу підкреслити найважливіше слово в цьому 8-му вірші. Яке воно? Маєте слухність, це слово “настирливість”. Бог не дає людям сили здобувати душі тільки задля того, що вони є приятелями Христа. Ви кажете, що ви

спасені і це дає вам право молитися словами “Отче наш, що на небі” і просити щоденного хліба, прощення гріхів, керівництва та визволення від лукавого. Але в лекції про заступницьку молитву Ісус каже, що приятель не встане дати хліба своєму сусідові тільки через те, що той є приятель. У цьому випадкові приятелювання ще не все. Але завдяки настирливості, благанню, наполегливості, проханню “він встане та й дасть йому, скільки той потребує”.

Господь, без сумніву, бажає, щоб ми зрозуміли цю лекцію: є такі благословіння, які християнин може одержати тільки тоді, коли він наполегливо і невідступно благає про них. Отож, усі ті, що бажають одержати силу для придбання душ, що бажають бути спроможними нести хліб життя грішникам, всі ті, мусять навчитися наполегливо, невідступно молитися.

Я переконаний, що є також багато речей, які Бог дає нам відразу у відповідь на нашу молитву. Наприклад, я певний, що Бог спасає відразу кожного грішника, який кличе за прощенням і вірить у спасіння. Я певний, що коли грішник цілком довіряється Христові, він негайно одержує спасіння і не потребує довшого часу для оплакування своїх гріхів або для проказування якихось спеціальних молитов. Тому, власне, я обхожуся без так званої “лавки покаяння”. Я люблю, коли грішники приходять з великою щирістю і, я думаю, що добре для них мати місце, де б їх можна було навчити Божого слова. Але я не хочу створювати такого враження, ніби то Бог є твердого серця або, що Він байдужий до спасіння грішника або, що спасіння треба від Нього вижебрати. Це не так. Бог може і хоче негайно спасти кожного, хто з вірою приходить до Нього за спасінням.

Отже, я думаю, що багато звичайних справ поміж християнином і Богом повинні полагатися легко й швидко. Я думаю, що християнин не мусить довго молитися за щоденним хлібом, коли він просить згідно з Божою

волею і з простою вірою. Я думаю, що не багато часу займе одержання прощення, якщо ми самі охоче прощаємо іншим і чесно визнаємо свої провини. Тому я й кажу, що деякі речі християнин може одержати від Бога в той самий момент, коли він усім серцем і з повним довір'ям звертається до Нього. Але через цю притчу Ісус виразно навчає нас, що, коли ми бажаємо мати силу приводити душі до Бога, ми повинні наполегливо молитися.

У Діях Апостолів 1: 14 читаємо, як сто двадцять людей зібралися в горниці і “всі однодушно були на невпинній молитві, і з Марією матір'ю Ісусовою, та з братами Його”. Там, у тій молитві вони заступалися, благали, молили, чекали аж доти, доки не зійшла на них сила Святого Духа.

Коли Павло одержав спасіння по дорозі у Дамаск, він провів у пості три дні й три ночі (Дії Ап. 9: 9). А ангол Господній сказав Ананію: “Ось бо він молиться” (вірш 11). Після свого навернення Павло три дні й три ночі постив і молився. Навіщо? Очевидно, за хлібом для грішників, за силою Святого Духа для придбання душ. Бо коли Ананій прийшов до нього, він сказав: “Савле, брате, Господь Ісус, що явився тобі на дорозі, що нею ти йшов, послав мене, щоб став ти видючий й наповнився Духа Святого” (Дії 9: 17). Як тільки Павло впокоривсь перед Богом, він негайно одержав спасіння для себе. Але силу свідчити іншим, силу приводити інших до спасіння він одержав лише після гарячої молитви з постом. І тут знову настирливість була дорогою до одержання хліба життя для інших.

Д. Л. Муді, як він сам каже, молився цілих два роки, благаяючи Бога зіслати на нього силу Святого Духа. Від того часу, як дві богобійні жінки звернули його увагу на необхідність мати силу Святого Духа для його праці, він не переставав ревно молитися про це. Аж ось, одного разу, йдучи по Уолл вулиці в Нью Йорку, він одержав Духа Святого. Сталося це по довгому-довгому чеканні.

У випадку Корнилія (Дії 10) так само, як і в випадку Чарльза Г. Фінея, час очікування і благальної молитви був перед одержанням спасіння.

Є ще багато інших проблем, які треба було б тут порушити, але одна річ абсолютно певна: через цю лекцію про заступничу молитву, Ісус бажає навчити нас, що настирливість є дорогою до сили. Бог не дасть нам сили Святого Духа тільки заради того, що ми друзі Господа, але Він дасть її нам тоді, коли ми чекаємо перед Ним так довго, аж будемо готові прийняти це благословіння. Дуже нерозсудливо з нашого боку сподіватися одержати цю чудову силу Святого Духа без попереднього покаяння в гріхах, без розважування наших мотивів, без благання зі слізьми і без зміни нашого життя.

Так, дуже мало людей сьогодні несуть хліб грішникам, а це тому, що вони не бажають вперто стукати і чекати біля дверей, не бажають брязчати клямкою, аж доми Приятель не встане і не дасть їм стільки хліба, скільки вони потребують. Нехай Господь навчить нас молитися, щоб ми могли одержувати відповідь на молитви і, таким чином, щоб мали подостатком небесного хліба для грішників.

6. БОГ НЕ ЗАВЖДИ МАЄ НА ДУМЦІ “НІ”, КОЛИ ВІН КАЖЕ “НІ”

У цьому є підбадьорююча вістка для кожної дитини Божої, яка прагне приводити душі до Господа, але якій це ще ніколи не вдалося зробити. На вашій життєвій стежці Господь поставив декого і ви маєте привести його до Христа. Приятель зайшов до вас з дороги, але ви не мали чим його погостити; коли ж ви звернулися до Бога, Він немов би відмовив вам, немов би сказав: “ні”, Він неначе знехтував вашу молитву. Ви не одержали сили, якої просили і ніколи не принесли того овочу, який ви так прагнули принести. Проте ви

можете приносити овоч. Господь не бажав відмовити вам цілковито, коли Він сказав: “ні”. Він хотів цим тільки сказати, щоб ви продовжували просити, продовжували молитися, щоб ви відмовилися прийняти Його заперечливу відповідь. Бог нетерпляче чекає, щоб Його діти молилися. Наполеглива, невідступна молитва може змінити навіть план Божий. Як же охоче Він дасть хліба тим, що з настирливістю чекають, подібно тому, як цей чоловік з притчі встав і дав своєму сусідові стільки, скільки той бажав, і зробив це не заради дружби, але заради настирливості.

В Євангелії Матвія 15: 21-28 ми маємо якраз чудовий приклад того, що Бог не завжди має на думці “ні”, коли Він каже “ні”. Жінка хананеянка підійшла до Ісуса, благаючи його: “Змилуйся надо мною, Господи, Сину Давидів, — демон тяжко дочку мою мучить”. Але Ісус “не казав їй ані слова”. Накінець Ісус, відповідаючи, сказав: “Я посланий тільки до овечок загинулих дому Ізраїля”. Чи та жінка знеохотилася? Чи вона перестала молитися? Ні.

“А вона, підійшовши, вклонилась Йому та й сказала: “Господи, допоможи мені”.

А Ісус знову, ніби обезкуражує її, кажучи: “Не годиться взяти хліб у дітей, і кинуть щенятам”.

Але подивіться, яку велику віру мала ця жінка в серці, коли вона сказала: “Так, Господи, але ж і щенята їдять ті кришки, що спадають зі столу панів їх”. Якщо вона є собакою, то принаймні собакою Ісусовою.

З яким тріумфом Христос сказав: “О, жінко, твоя віра велика, — нехай буде тобі, як ти хочеш”.

І ця жінка пішла додому й застала свою дочку здоровою.

З цього уривку багато проповідників інколи беруть тільки букву, а не духа, тому я не сумніваюся, що учні тоді дуже досадували, чуючи розмову Ісуса з тією жінкою. Вони напевно думали, що Він свідомо її зневажає, щоб вона пішла собі геть. Коли вони звертали увагу тільки на зовнішню

форму його мови, вони мали повну слухність думати, що погани Його зовсім нічого не обходять, що вони в його очах ніби ті пси, та що Він нічого не зробить для тієї жінки-поганки, що кликала за Ним. Але жінка не звертала уваги на самі тільки Христові слова. І хоча здавалося, що Він зовсім нею не цікавиться, однак віра підказувала їй, що Він дбає про неї, що Він любить її, Він любить її дочку. І хоча здавалося, що Він проганяє її, проте вона вірила, що Він прийшов спасти поган так само, як і жидів. Вона вірила в добрість Його серця, тому й не знеохотилася його словами. Кажу вам, що Господь Ісус не завжди має на думці “ні”, якщо Він ніби й каже “ні”. І коли ви молились за силою, просили для грішників хліба, а Бог барився з відповіддю, то це ще не значить, що Він відмовив вам. Це не означає, що нема досить хліба, що його не вистачає всім. Бог просто бажає, щоб ви стояли на своєму, щоб невідступно чекали. Він бажає вашої наполегливої молитви. Так як правдива Біблія, так правдою є й те, що кожен, хто всім своїм серцем прагне одержати силу, одержить її. О, Христе Ісусе, навчи нас молитися, навчи нас настирливо молитися за хлібом для грішників, щоб ми могли його мати стільки, скільки потребуємо.

Зверніть особливу увагу на вірші 9 та 10 цього 11-го розділу Євангелії від Луки: “І Я кажу вам: просіть, — і буде вам дане, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а тому, хто стукає — відчинять”.

Я думаю, що було б точніше перефразувати ці слова так: “І Я вам кажу: продовжуйте просити, — і буде вам дане, продовжуйте стукати, — і відчинять вам; бо кожен, хто не перестає просити — одержує, кожен, хто не перестає стукати, — тому відчинять”.

У грецькій мові тут ужиті дієслова, яких дія не закінчилася (недоконані дієслова): безпереривне прохання,

стукання, шукання. Через ці вірші Бог дає нам благословенну певність, що кожен, хто проситиме далі, — одержить, хто шукатиме — знайде, хто буде продовжувати стукати — тому відчинять двері і дадуть хліба. Більше того, тому дадуть стільки хліба, скільки він потребує, щоб занести тому грішникові, якого Бог прислав йому.

7. НЕ БІЙТЕСЯ ПРОСИТИ: БОГ НЕ ДАСТЬ ЗЛОГО ДАРУ

Це дуже прикре явище, хоча, на жаль, і правдиве, що завдяки фанатизмові людей, деякі місця Святого Писання втратили свій благословенний вплив на багатьох християн. Бо є люди, які так жорстоко помиляються щодо сили Святого Духа, що через них багато християн бояться молитися про Святого Духа та Його силу, багато щирих проповідників і учителів бояться порушувати деякі місця Писання, щоб їх неправильно не зрозуміли і не обвинувачували в такому фанатизмі, як: лепетання незрозумілою мовою, фальшива претензія на безгрішність і т. ін. Але коли Христос викладав Свою лекцію про молитву, Він знав усі ті сумніви, які можуть постати в людських серцях, і Він на всі ті сумніви давав відповіді.

Дорогий друже, не бійся просити хліба для грішників. Христос не дасть тобі злого духа, ані нездорового лепетання, ані фальшивого свідчення. Ти можеш просити, знаючи, що коли просиш хліба, одержиш хліб, а не каменя, або одержиш рибу, а не гадюку, або одержиш яйце, а не скорпіона. Прошу, зверни знову свою увагу на ніжні Христові запевнення: “І котрий з вас, батьків, як син проситиме хліба, подасть йому каменя? Або як проситиме риби, подасть йому гадину? або як яйця він проситиме, дасть йому скорпіона? Отож, коли ви, будучи злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, — скільки ж більше небесний Отець подасть Духа Святого отим, хто проситиме в Нього” (Луки 11: 11-13).

Ви любите вашу дитину. Коли вона просить у вас хліба, ви не дасте їй каменя. Тим більше, якщо дитина, жаліючи когось іншого, кого ви також любите і жалієте, попросить для нього хліба, ви не дасте каменя. І які б слабі, грішні та нетямущі ви не були, ви не підірвете довір'я, яке ваша дитина має до вас; ви не дасте отруйливої гадюки замість риби, не дасте також скорпіона або якоїсь небезпечної ящірки малій дитині, яка з повним довір'ям просить у нас яйця. Отож, Христос нагадає нам: “Коли ви, будучи злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, — скільки ж більше небесний Отець подасть Духа Святого отим, хто проситиме в Нього.”

Очікуючи Божої відповіді, ми можемо почуватися зовсім безпечно. Не знеохочуйтесь. Не слухайте глузування тих, що кажуть, ніби це все непотрібне, але просіть і одержуйте силу Святого Духа.

8. МОЛИТВА ЗА СВЯТИМ ДУХОМ

Дивно, але Ісус тільки наприкінці Свого навчання про горливу молитву сказав учням, що це молитва про Святого Духа.

Багато проповідників і вчителів просто не можуть зносити цієї ідеї, щоб молитися про Святого Духа. Вони скоріш моляться за пробудження, за тим, щоб грішники переконалися в необхідності спасіння, моляться, щоб одержати мудрість згори для голошення Євангелії, але молитися про Святого Духа, Який посилає цю мудрість, силу і Господне керівництво, — про це вони бояться молитися. Коли ми молимося про хліб для грішників, ми властиво хочемо тим сказати, що ми потребуємо сили і мудрости Святого Духа Божого, щоб вона злинула на нас і, таким чином, щоб ми стали спроможними виконувати те, чого ми інакше ніяк не виконаємо. Ми бажаємо, щоб Святий Божий Дух зробив нас успішними рибалками людей.

Я вважаю, що Скофільдова Біблія є найкраще опрацьованою й виданою Біблією в світі, однак у замітці щодо цього уривку Св. Писання видавці грубо помилилися. Д-р Скофільд каже: “Повертати до обітниці, яка записана в Луки 11: 13, значило б забути день П’ятдесятниці, коли Дух Святий зійшов на апостолів і зігнувати правду, що кожен віруючий має тепер Святого Духа, що в нім перебуває”.

Звичайно, кожен віруючий тепер має Святого Духа, що мешкає в ньому, але в цьому місці Ісус не навчав Своїх учнів молитися про перебування Святого Духа. Він учить їх молитися про силу Св. Духа для здобування душ. І зрозуміло, що ані д-р Скофільд, ані жодна інша добре освідомлена людина не скаже, що кожен християнин тепер має силу Святого Духа для придбання душ. А власне про цю силу Ісус переконує нас, щоб ми молилися. Ми повинні молитися зо святим благанням, з наполегливим проханням, щоб Дух Святий допоміг нам нести грішникам хліб. У цьому Ісусовому навчанні не може бути іншого значення. Господь ніколи не навчав Своїх учнів молитися про перебування Св. Духа, а коли б вони навіть і молилися про це, вони НЕ одержали б відповіді на свою молитву. Бо Ісус зовсім ясно сказав у Євангелії від Івана 7: 37- 39, що ті, хто ввірували в Ісуса, мали прийняти Святого Духа, але тільки тоді, коли Ісус буде прославлений, цебто коли Він воскресне з мертвих. Отож, молитва про перебування Святого Духа не могла бути здійснена доти, доки Ісус не воскрес із мертвих і не дихнув на Своїх учнів, кажучи: “Прийміть Духа Святого”, (Івана 20: 22). Після тієї події, немає жодної потреби молитися про перебування Св. Духа в нас, бо кожна спасена душа має Святого Духа, Який в ній живе. Коли Ісус учив молитися про Святого Духа, Він мав на думці, щоб ми молилися про Св. Духа, щоб Він намастив нас, наповнив нас, іншими словами кажучи, уповажнив нас для здобування душ; щоб Дух Святий дав нам можливість нести грішникам

хліб життя. І це одинока дорога, через яку ми можемо стати “рибалками” душ. Нехай ніхто не забирає від нас цього дорогоцінного вірша з Луки 11: 13. Бог все ще дає силу Духа Святого для придбання душ усім тим християнам, хто наполегливо благає Його про це і хто не знеохочується, якщо спочатку й почує відмову.

Якщо хтось думає, що ця частина Біблії є застарілою, то нехай зверне свою увагу на факт, що Євангелія Луки була написана далеко після П’ятидесятниці. Коли б сповнення силою Святого Духа для придбання душ було неактуальною справою, то пощо було б Святому Духові диктувати це місце? Навіщо Бог звелів записати цю солодку обітницю, що люди, які проситимуть Духа Святого, одержать силу здобувати душі для Господа? Стережіться, щоб сатана не забрав у вас багатства Біблії й не слухайте тих, що кажуть, ніби це місце Св. Писання вже не актуальне, що воно не для вас. Бог ще й тепер бажає, щоб грішникам давати хліба. Ось друзі прийшли до вас з їхньої дороги життя, а ви не маєте чим погостити їх. Але Бог має хліба для всіх з подостатком і Він дасть його вам, якщо ви наполегливо будете стукати в Його двері.

Є дорога до сили; є дорога для того, щоб приносити овоч. Ви можете разом з Мойсеєм та з апостолом Павлом терпіти породільні муки за спасіння грішників. Ви також можете приймати уділ в цій чудотворній праці спасіння душ. Але це не є просте і легковажне завдання. Воно не здобувається молитвою млявою й нерішучою.

Деякі проповідники мають звичку казати людям, які шукають сили Святого Духа, щоб вони йшли собі спокійно додому і вірили, що вони вже мають ту силу, що вже мають Св. Духа і, таким чином, мають усе, чого потребують. І прошу уявити собі, що сусід відповість чоловікові, який стоїть опівночі біля його дверей і стукає: “Друже, йди додому та віруй, що ти вже маєш хліб для свого приятеля, який

зайшов до тебе з дороги. Іди, все буде гаразд!” А коли б навіть той і послухався такої поради, він пішов би додому з порожніми руками, як би він не намагався вірити в те, що вже має потрібний йому хліб. Сила Духа Святого є так реальною й певною, що ми точно знаємо, чи маємо ми це Боже дихання на собі чи ні. Ми можемо знати, чи маємо хліб для грішників. І ми можемо цей хліб мати, якщо ми рішуче дбаємо про це; але не забувайте, що це дорого вам коштуватиме. Ви можете мати хліб, якщо ви погоджуєтеся стукати у двері і чекати доти, аж Господь дасть вам того хліба стільки, скільки ви потребуєте. А тоді, як ви будете молитися й чекати, Бог дослідить ваше серце і виявить вам те, що саме Йому не подобається. Він допровадить вас до такого стану, що ви визнаєте свій гріх і покинете його. Бог допоможе вам не рахуватися з коштами. І все, що треба буде привести у вашому житті до ладу, Він це зробить, якщо ви будете чекати і благати за хлібом життя для грішників, цебто за силою Святого Духа, щоб здобувати душі для Господа.

VII.

МОЛИТВА ПРО УЗДОРОВЛЕННЯ:

“Чи страждає хто з вас? Нехай молиться! Чи тішитесь хто з вас? Нехай співає псалми! Чи хворіє хто з вас? Нехай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господне ім'я, і молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи був вчинив, то вони йому простяться. Отож, визнавайте один перед одним провини, і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись. Бо дуже могутня горлива молитва праведника!” (Якова 5: 13-16).

Під час Свого короткого земного служіння, наш Спаситель багато разів чув скеровані до Нього благання хворих, щоб Він їх уздоровив. І Він охоче виконував їхні прохання, і вздоровляв недужих.

Хворий на проказу сказав: “Коли, Господи, хочеш, — Ти можеш очистити мене!” (Матв. 8:2).

Сотник з Капернауму благав: “Господи, мій слуга лежить удома спаралізований, і тяжко він мучиться” (Матв. 8: 6).

Один із старшин, кланяючись, просив: “Дочка моя хвилі цієї вмирає. Та прийди, поклади Свою руку на неї, — то й жись буде вона” (Матв. 9: 18).

Жінка, що дванадцять літ хворіла на кровотечу, підійшла із-заду, доторкнулася до краю одежі Його з молитвою у своєму полохливому серці” (Матв. 9: 20).

Два сліпці, йдучи за Ним, кричали: “Змилуйсь над нами, сину Давидів!” (Матв. 9: 27).

Жінка Хананеянка заголосила до Ісуса, кажучи: “Змилуйся надо мною, Господи, Сину Давидів, демон тяжко дочку мою мучить!” (Матв. 15: 22).

Коли Господь Ісус зійшов з гори Преображення, до Нього підійшов один чоловік, і впав перед Ним, просячи: “Господи, змилуйсь над сином моїм, що біснується він

в новомісяччі й мучиться тяжко, бо почасти падає він ув огонь, і почасти в воду. Я його припровадив до учнів Твоїх, — та вони не могли вздоровити його” (Матв. 17: 15-16).

Одного разу, коли Ісус виходив з Єрихону, двоє сліпих, що сиділи вони при дорозі, почувши, що Ісус іде, стали кричати, благаючи: “Змилуйсь над нами, Господи, Сину Давидів!” (Матв. 20: 30).

Усі ці приклади та багато інших, що вони записані в Євангелії, є молитвами про uzдоровлення; і всі оті молитви Ісус вислухав і відповів на них. Багато було й таких випадків, коли люди великими юрбами приходили до Ісуса, приносячи своїх хворих, щоб Він їх уздоровив. Коли в служінні Господа Ісуса є щось таке, що найбільш показує його співчутливе й м'яке серце, то це його любов до недужих, яких Він радо uzдоровлював. Він радо слухає молитви про uzдоровлення.

1. ХВОРОБА Є ВЛАСТИВИМ ПРИВОДОМ ДО МОЛИТВИ

У листі Апостола Якова 5: 13 маємо ясні вказівки: “Чи страждає хто з вас? Нехай молиться”.

Отож, люди, які страждають, повинні молитися за себе. А вірш 14-ий продовжує:

“Чи хворіє хто з вас? Хай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господне ім'я, і молитва віри уздоровить недужого...”

Це зовсім ясне: хвороба є нагодою до молитви. Господь наказує нам молитися під час наших страждань; церковні пресвітери мають бути офіційно покликані, щоб помолитися над недужими. А далі, в 5 розділі, в вірші 16 читаємо:

“Визнавайте один перед одним провини, і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись. Бо дуже могутня горлива молитва праведника!”

Хоча хвора людина має молитися за себе, але де зовсім нормально, якщо моляться також церковні старші, а окремі

християни визнають один перед одним свої провини, щоб уздоровитись.

Навіть коли б і не було цього особливого наказу молитися про uzдоровлення, то й так є багато інших віршів у Писанні, які кажуть нам молитися про кожную річ, яку ми бажаємо і потребуємо. Наприклад, в Євангелії Марка 11: 24 Ісус сказав: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”. Це слово “усе” неодмінно містить у собі також здоров'я для нашого немічного тіла. В Євангелії Івана 14: 14 Ісус обіцяв: “Коли будете в Мене просити чого в Мое ймення, то вчиню”. Це слово “чого” без сумніву охоплює також uzдоровлення тіла. А в листі до Филип'ян 4: 6 знаходимо такий наказ: “...в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою”. Навіть коли б у Біблії не було ані одної згадки про uzдоровлення хворого у відповідь на молитву, то й тоді, опираючись на вище згадані загальні обітниці, що Бог виповнить усяку потребу християнина, кожний віруючий має право звертатися до Бога за uzдоровленням.

Окрім того, хвороба є явним нападом диявола. Недуга Йова була безпосередньою атакою сатани (Йова 2: 4-7). Уздоровлюючи одну жінку, Ісус сказав: “що її сатана був зв'язав вісімнадцять ось літ” (Луки 13: 16). А про “колочку”, що була в тілі апостола Павла говориться, що вона “посланець сатани” (2 Кор. 12: 7). Хвороби та недуги походять від сатани. Бог допускає їх, так само як і Він допускає гріх і деякі його наслідки. І часто Бог перемагає хворобу задля Своєї слави. Але, звичайно, хвороба є від сатани.

Отже, чи діти Божі не повинні звертатися за поміччю до свого небесного Отця тоді, коли сатана атакує їхнє тіло? Звичайно, що так. Уже сама хвороба вказує на те, що ми повинні шукати помочі в молитві, і ми маємо повне право молитися про uzдоровлення нашого хворого тіла.

І ще (важливішою стає для нас оця солодка вістка, що Бог є нашим небесним Отцем. Він має до нас безмежне

співчуття. Коли Господь Ісус, перебуваючи на землі, співчував хворим та зажуреним, Він так само співчуває нам сьогодні. Наш Небесний Отець милостиво жаліє всіх Своїх дітей (Пс. 103: 13). Коли б в усій Біблії не було більше ні одного рядочка, на якому ми могли б оперти нашу надію, крім цього одного, де говориться, що Бог є нашим Небесним Отцем, а ми Його улюблені діти, куплені дорогою ціною, то й тоді, опираючись на цей вірш, ми мали б право сказати йому про наше горе і просити Його, щоб Він звільнив нас від страждань і недуг. Ісус сказав: “Тож як ви, будучи злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, скільки ж більше Отець ваш Небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього?” (Матв. 7: 11). Ми маємо право просити Небесного Отця заспокоїти наш біль, вилікувати нашу хворобу, дати нам силу для наших щоденних обов’язків і т. ін. Батьківська любов і співчуття є достатньою запорукою, що Він турбується нашою недугою. Справді, хвороба є властивою причиною для молитви.

Коли хтось з віруючих захворіє, той повинен або сам молитися про вздоровлення, або покликати свого пастора чи старших братів, щоб вони молилися за нього. Цілком на місці, коли ми молимося про вздоровлення під час загальної богослужби. Розуміється, якщо це буде молитва щира, молитва на славу Божу, а не якийсь там гамір чи щось сполучене з фальшивою доктриною. Християни повинні особисто молитися один за одного, визнаючи, свої провини один перед одним. Хвороба є властивою темою до молитви.

Багато років тому, я часто хворів на ангіну. Кожна зима була для мене тяготою, бо тоді у мене майже постійно боліло горло і трималася температура. А ви знаєте, як то буває з ангіною: людина, ніби й не хвора, а відчуває себе так, якби вона мала вмирати. Наш домашній лікар наполягав на тому, щоб я пішов на операцію і, накінець, я погодився. Визначили день операції. Вранці того самого дня, перед нашою

звичайною молитвою, мені припало читати з 2 Паралип. 16 розділ. Як же глибоко я був здивований, перечитуючи вірші 12 і 13: “І став Аса нездужати на ноги тридцять дев’ятого року свого царювання, а хвороба його дійшла до верхніх часток тіла; але він в своїй слабості не шукав Господа, а лікарів. І спочив Аса з батьками своїми, й помер сорок першого року царювання” Я не був готовий “спочити з батьками своїми”, тому я вирішив шукати найперше Бога, а не лікарів.

Я негайно сказав своїй дружині, що я згрішив, вирішуючи справи свого здоров’я без попередніх молитов. Відложивши операцію, я почав щиро благодіяти Господа за своє горло. Незабаром я мав нагоду розмовляти з одним лікарем, який був щирим християнином. Він сказав мені, що коли я буду приймати його поради, мені ніколи не треба буде робити операції. Він прописав мені дієту: я перестав їсти смажені страви, жирне та солодощі, натомість почав вживати більше овочевих соків та свіжої городини; і від того часу аж дотепер я ангіни більше не мав.

Як часто ми чинимо гріх Аси, який “в своїй слабості шукав не Господа, а лікарів”. Це зовсім не означає, що Аса згрішив тим, що звернувся до лікарів. Ні, він згрішив тим, що не звернувся найперше до Бога, а покладався в цій справі більше на людей, як на Творця. Біблія нам не каже, щоб ми не зверталися до лікарів або щоб не приймали ліків. Але ми можемо бути цілком певні, що Бога засмучує те, якщо Його діти віддають перевагу людській допомозі та людським засобам.

Одного разу, під час молитовного зібрання в Даллас, Техас, багато людей врочисто свідчили про чудові uzдоровлення, як відповідь на молитви. Між ними були такі, що віддали сотні доларів на лікарні або на лікарів, були й такі, що страждали протягом довгого часу. Були навіть такі люди, яких лікарі відмовилися лікувати, уважаючи їхнє положення безнадійним. О, які благословенні були ті

свідчення! Наприкінці нашого зібрання встала одна пані, — довголітня віруюча, — та й каже: “Брате Райс, як я коли-небудь захворію і якщо мені жоден лікар і жодна медицина не допоможуть, я звернуся до вас, щоб ваша церква молилася за мене.” Як це подібне до багатьох з нас — звертатися до Бога лише тоді, коли усі інші спроби нам нічого не помогли! Як приємно було б Господеві, коли б ми найперше звернулися до Нього; а тоді вже, маючи запевнене його керівництво, ми робили б те чи інше і віддали б Господеві славу за uzдоровлення. Або коли б Він дав нам віру в uzдоровлення без ліків, ми прийняли б від Нього цього дара та віддали б йому подяку. У кожній біді та в усякій потребі християнин повинен найперше звертатися до Бога. Отож, коли хто з віруючих захворіє, нехай він молиться та інші також нехай моляться за нього.

Без сумніву, є дуже багато християн, які можуть бути здоровими, і які вже були б здорові, коли б вони, в ім'я Ісуса, просили Бога про своє здоров'я. Правда, ми знаємо, що не завжди є на це його свята воля, але наше діло завжди і за все молитися. Якщо Бог не бажає повернути здоров'я хворому, Він об'явить Свою волю покірливому та підпорядкованому серцю. Тим часом, не забуваймо молитися, якщо захворіємо.

2. МОЛИТИСЯ ЗА ХВОРИХ — ЦЕ ЦІЛКОМ ВЛАСТИВЕ І СЬОГОДНІ

Д-р Г. А. Айронсайд в одному журналі пише: “Жоден свідомий християнин не може не признати Господньої сили, яка uzдоровляє тіло і спасає душу. Той, хто вірить у чуда, що записані в Біблії, — а кожен християнин повинен у них вірити, — той конче признає цілющу силу Божу... Бог може уздоровити. Бог уздоровлював. Бог уздоровлює. Він уздоровлює у відповідь на молитву. Він уздоровлює й тоді, коли

немає молитов, коли стаючись обновлюючою силою природи. Він уздоровлює, користуючись при тому також різними засобами, як це мало місце у випадку царя Єзекії. Він уздоровляв хворих у відповідь на їхні молитви, або у відповідь на прохання інших, які молилися за тих хворих. Ми маємо тепер таку силу силенну вірогідних свідоцтв про уздоровлення, що не може бути до того жодного сумніву”.

Деякі шкідливі, надто спритні біблійні вчителі займають тим, що розділюють Біблію; самовільно, за власним своїм розумом творять нові диспенсації, тобто епохи, і розділюють їх між Ізраїлем і церквою. Часто вони кажуть так: “Матеріальні благословіння були для Ізраїля, а духовні благословіння Бог дає церкві”. Але чогось подібного в Біблії немає. Навіть деякі примітки Біблії Скофільда мають нахил до такого навчання. А д-р Р. А. Торрей, у своїй книжці “Божественне уздоровлення”, пише: “Дехто каже, що лист апостола Якова був написаний виключно до віруючих євреїв, тому він цілком не стосується до віруючих з поган. Але Бог в Своему слові дуже виразно говорить нам, що все те, що торкається віруючих євреїв, відноситься також і до віруючих поган, бо “в Христі Ісусі нема юдея, ні грека” (Гал. 3: 28). Такий поділ Нового Заповіту, — коли одна його частина віддається християнам поганського походження, а друга частина християнам єврейського походження, — не має жодних підстав у Святому Писанні, навпаки, така наука суперечна духові Євангелії. Є люди, які хотіли б від нас, поган, забрати велику частину Нового Заповіту, залишаючи нам тільки пізніші послання апостола Павла, але таке поступовання є свавіллям; воно не має жодної підстави в Біблії. Це не є “справедливий розподіл Слова”, як вони вважають, а немилосердне калічення Писання, та крадіж від більшої дітей Божих того, що їм правно належиться”.

Отож, ті “вчителі” кажуть, що лист апостола Якова був спочатку скерований до християн-євреїв, а не до

християн-поган. Навіть Біблія, видання— 130 — Скофільда, перед листом до Євреїв, листом Якова, обома посланнями Петра і посланням Юди, має підзаголовок: “Листи до єврейських християн”, ніби ті листи чимсь різняться в своїй істоті від решти Нового Заповіту. Це невірно. Але правдою є, що апостол Яків у своєму листі звертається до “дванадцяти племен, що вони в розпорошенні”. Але прошу зауважити, що тоді не було інших християн, як тільки християни-євреї. Лист Якова був, правдоподібно, першим посланням, написаним у Новому Заповіті, і був скерований до всіх тих, що вже тоді були християнами. Правдою також є, що лист апостола Павла до Галатів був скерований до “церков галатійських”, а лист до Римлян — “усім, що знаходяться в Римі”. Проте ніхто з нас не сумнівається, що ті листи відносяться також і до нас, духовних спадкоємців християн того часу.

На щастя, ми не потребуємо здогадуватися, кому Дух Святий писав ці послання. Прошу звернути увагу на 5 розділ листу апостола Якова, вірш 14, який говорить, щоб покликати молитися церковних пресвітерів, а не рабинів; старшин церковних, а не начальників синагоги. Бо все написано в листі, торкається християн у церкві, а не євреїв у синагогах.

Прошу також звернути увагу на послання Якова 5: 3 — “Ви скарби зібрали собі на останні дні!” Цебто, 5 розділ Якова пасує і до наших днів. А вірш 7-ий говорить: “Отож, брати, довготерпіть аж до приходу Господнього”. Соборний лист Якова, а особливо його останній розділ придатний до днів перед самим другим приходом Христовим. Вірш 8 каже: “Довготерпіть і ви, зміцніть серця ваші, бо наблизився прихід Господній” А в 9-му вірші читаємо: “... он Суддя стоїть перед дверима”. Отож, як бачимо, в цьому п’ятому розділі говориться принаймні чотири рази (у віршах 3, 7, 8 і 9) про останні дні та про другий прихід Господа

Ісуса Христа. Нічого яснішого вже не може бути, як те, що, даючи благословенні накази та обітници про молитву за uzдоровленням, Господь мав на думці людей, що житимуть тоді, коли день Господній наблизиться та коли Суддя стоятиме біля дверей. ‘Не дозволяйте нікому забрати від вас послання апостола Якова, — воно належиться також християнам сучасної доби.

3. “МОЛИТВА ВІРИ ВЗДОРОВИТЬ НЕДУЖОГО”

Варто нам упевнитись, чи ми дійсно розуміємо ті умовини, при яких Господь готовий уздоровляти наші недуги. Він каже: “...молитва віри вздоровить недужого”.

Д-р Торрей у своїй книжці про Божественне уздоровлення звертає нашу увагу на факт, що хворого не виликує ані ходження три рази на день на спеціальні богослуження, ані безустанне повторювання якоїсь вивченої формули. Нічого, тільки молитва віри. У д-ра Торрея це брентить так: “...жодні сильні тілесні хвилювання, які на короткий час ніби й гальванізують хворого до короткотривалої діяльності, після якої настає жаклива реакція, що залишає бідну жертву релігійного шарлатана в ще гіршому стані, ніж досі, нерідко навіть запроваджує її до дому для божевільних, або на той світ”.

Олива, про яку згадується в цьому 5-му розділі, не є ліком. Д-р В. Б. Рілей каже: “Олива в цьому вірші є символом Святого Духа, і як такий символ воїна і застосовується. Але навряд, чи вона має якісь лікувальні властивості, бо, коли Бог є лікарем, то Він не є якимось шарлатаном, щоб приписувати оливу на всякі хвороби”. У біблійних часах оливою намащували всіх царів, первосвященників та пророків, відділяючи їх таким чином від решти людей, або освячуючи їх на спеціальне служіння Богові. У 3 Мойсея 8: 10-12 бачимо, що храм, а також жертівник, вся посудина були помащені

оливою, “щоб освятити їх” і сам Арон був помащений, “щоб освятити його”. Кожна людина, яка прагне служити Богові і догодити Йому, мусить служити в силі і в помазанні Святого Духа, а олива є його символом. Кожна спасенна людина має Святого Духа, Який перебуває в її тілі. І кожна віруюча людина, якщо вона бажає бути uzдоровленою, мусить признати цей факт, що Дух Святий має право піклуватися і користатися її тілом, як таким, що воно цілковито присвячене Богові. Отож, намастити когось оливою для uzдоровлення визначає те, що намащена особа присвячена Богові, та що ми покладаємося на Духа Святого уздоровити це тіло, якщо на те буде Господня воля. Д-р Торрей каже: “Дух Святий і тільки Він Один уздоровляє наші хвороби, якщо це має бути дійсно uzдоровлення. В листі до Римлян 8: 11 читаємо: “А коли живе в вас Дух Того, (Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, що підняв Христа з мертвих, **оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас**”. Також цей текст, як і його контекст (вірші 20-23) належать до майбутнього воскресіння, цебто визволення нашого тіла, що його доконає Святий Дух, а не до сучасного уздоровлювання хворих. Однак, цей текст показує нам оживлюючу, життєдайну силу Святого Духа в наших фізичних тілах”.

Вернімося до листу Якова 5: 13: “Чи страждає хто з вас? Нехай молиться”. Тут говориться про молитву за хворого без жодного намащення оливою. А вірш 16: “Визнавайте один перед одним провини, і молиться один за одного, щоб вам уздоровитись”. Тут мова про взаємну молитву одного християнина за другого, і молитву без намащення оливою. Як у першому, також у другому випадках — це молитва про uzдоровлення. А вірш 14 пропонує: “Чи хворіє хто з вас? Хай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господнє ім’я. І молитва віри уздоровить недужого, і Господь його підійме”. Отож, намащення оливою властиве тільки в певних обставинах, але

воно не є абсолютно необхідним; бо то не олива вздоровляє недужого, а молитва віри, — вона вздоровляє.

Дванадцять апостолів іноді dokonували намащення оливою. В Євангелії від Марка 6: 13 написано: “І багато вигодили демонів, і оливою хворих багато намащували й вздоровляли”. Проте у більшості випадків при уздоровленні в Новому Заповіті немає згадки про намащування оливою.

Намащення оливою іноді допомагає нашій вірі. Воно нагадує нам, що Дух Святий живе в тілі даного християнина. Таким чином, коли ми виконуємо те, що Святе Писання нам пропонує і намащуємо хворого, це підбадьорює нас і дає нам надію сподіватися Божого благословіння; і Боже повеління молитися за хворого стає для нас більш реальним. Але чи ми вживаємо оливу, чи ні, тільки молитва віри уздоровлює хворого. У Біблії згадується, що церковні старшини повинні намащувати оливою, а більше ніхто інший. Але молитися чи то за своє власне здоров'я, чи за здоров'я свого приятеля, чи за здоров'я когось зо своєї рідні, має право кожен християнин.

Сучасні євангелісти, — які влаштовують так звані “зібрання Божественного уздоровлення” і які кажуть, що воля Божа завжди є та, щоб уздоровити хворого, — якщо їм не вдається уздоровити, вони всю вину складають на хворих. Бідна хвора людина приходиться, щоб за неї помолитися, проповідник проголошує, що Бог завжди бажає уздоровити хворого і повернути йому здоров'я, а коли розчарований хворий не отримав уздоровлення, проповідник скидає з себе всю відповідальність і каже, що хворий сам винен за невдачу, бо не мав досить віри, або якийсь гріх стояв на перешкоді. Але, прошу зауважити, що уздоровлення одержується тоді, коли ті, що моляться, мають віру. “Чи хворіє хто з вас? Хай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господнє ім'я, і молитва віри вздоровить недужого, і Господь його

підійме”. Коли всі ті професійні уздоровителі, які навчають, що Господь бажає вздоровити кожного хворого, мають слухність, то вони — великі ошуканці тому, що в більшості випадків не моляться молитвою віри; бо ж маси людей на їхніх зібраннях не одержують uzдоровлення. І за кожним разом, коли хворий не одужує, тоді їх, тільки їх, треба обвинувачувати в невдачі, якщо це правда, що Бог бажає уздоровити кожного хворого. Ні, мої любі, не завжди є воля Божа, щоб кожна хвора людина була уздоровлена, але, якщо покликані церковні старші, та на коли вони будуть молитися з вірою, тоді це є остаточною запорукою, що Бог поверне здоров'я тому хворому.

Зрозуміло, що кожен християнин може зокрема молитися за себе, може бути й так, що хворий разом з своїми приятелями підносять свої серця в молитві та у спільній вірі.

Ну, а віра — це Божий дар. У листі до Римлян 12: 6 читаємо: “І ми маємо різні дари, згідно з ласкою, даною нам: коли пророцтво — то виконуй в міру віри”. А в 1 Кор. 12: 8-9 говориться: “Одному бо Духом дається слово мудрости, а другому слово знання тим же Духом, а іншому віра тим же Духом”. Дух Святий дає віру. Коли слово Боже так виразно нам обіцяє, було б гріхом не вірити йому. Напр., кожна спасенна людина може негайно бути спасенною, якщо вона довіриться Христові. Але в наших особистих труднощах, до яких немає в слові Божому загальних обітниць, ми мусимо покладатися на Святого Духа, щоб Він об'явив нам волю Божу. Коли Дух Святий дає нам віру в uzдоровлення, тоді наша молитва про uzдоровлення буде вислухана. Але, якщо нема волі Божої в тому, щоб уздоровити, і коли Дух Святий не дає нам певности щодо волі Божої, тоді даремні наші зусилля, сила волі віри не створить. Там, де Бог дає віру, там Він дає і uzдоровлення. А там, де немає Божої волі, щоб хворий був уздоровлений, там Він і не дасть віри в uzдоровлення.

Віра не є емоція; вона є просто впевненість у волі Божій, об'явленій в Його слові, або через Святого Духа. Іноді люди кажуть, що вони одержують віру тоді, коли можуть покладатися на слово проповідника. Деякі знову кажуть, що вони вірують тоді, коли, — подібно саентистам, — повторюють багато разів, що вони здорові, або що їм краще з дня на день і т. ін., аж доки вони майже не повірять, що їм справді краще. Але така автосугестія, автогіпноз і т. ін. є зовсім відмінні від віри в Бога. Коли ми знаємо, що просимо згідно з волею Божою, об'явленою в Його слові, і коли Дух Святий дає нам певність, що воля Божа є та, щоб так сталося і в нашому випадкові, тоді ми маємо віру від Бога. І тільки тоді ми маємо право сподіватися отримати відповідь від Бога.

4. ЧИ ІСУС ХРИСТОС ВІДКУПИВ НАС І ВІД НАШИХ НЕДУГ?

Багато розмов було над питанням, чи Христос Своїм стражданням на хресті відкупив також і наші тіла від хвороб, як Він спас наші душі від гріхів. І зо скорботним серцем треба ствердити, що та розмова часто велася християнами, які зрештою мали цілком здорові погляди; це ж вони робили тільки тому, що були роздратовані п'ятдесятниками та іншими, які твердять, ніби Ісусові хресні муки викупили нас і від наших хвороб. Тому, на підставі цього відкуплення, кожен християнин може негайно одержати цілковите uzдоровлення, так само як він негайно одержує спасіння по вірі.

Єванг. Матвія 8: 16-17 дає нам ясну вказівку щодо цього питання:

“А коли настав вечір, привели багатьох біснуватих до Нього, — і Він словом Своїм вигнав духів, а недужих усіх вздоровив, щоб справдилось те, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: “Він узяв наші немочі й хвороби поніс”. Ви зробіть добре, якщо ще раз старанно перечитаєте ці вірші.

Виноска до пророка Ісаї 53: 4 — “Та Він взяв немочі й недуги наші на Себе”. Цікаво, що новозаповітне пояснення, що дане воно Духом Святим, є виразнішим від старозаповітньої обітниці. Ми пам’ятаємо також, як пророк Ісаїя в 53 розділі, вірш 5 говорить: “...й ми Його ранами оздоровлені”.

Цілком нерозсудно поборювати ясне навчання цих віршів. Ісус Сам узяв на Себе наші немочі й поніс наші хвороби. Коли д-р Р. А. Торрей говорить про цей вислів “ми викуплені від фізичних хвороб” у своїй (книжці “Devine Healing” (Божественне вздоровлення), він каже: “Я думаю, що це простий висновок з тих віршів, коли дивитися на них у пов’язанні з їхнім контекстом”. А улюблений С. Д. Лордом, автор книжки “Quiet Talks” !(Тихі розмови) каже, що дійсно кожному добру річ ми отримуємо не по нашій заслугі, але через заслуги Ісуса Христа, бо Він заплатив за них на хресті. Коли християнин просить Бога про вздоровлення в ім’я Ісуса, він, (властиво, добре молиться. Справді, це не є перебільшенням, коли ми кажемо, що кожна добра річ, яку Бог нам дає, була куплена Ісусом на Голготі.

Але д-р Торрей спішиться, так само як і я, звернути нашу увагу на факт, що ми не одержуємо тепер усього, що було куплене для нас Ісусом. Як чудово бути спасеним, мати прощення гріхів, але кожний християнин повинен знати, що це тільки частинка нашої спадщини, — у майбутньому нас чекає багато більше. Коли настане другий прихід Христа, коли померлі віруючі воскреснуть, коли наші тіла зміняться та стануть подібні до славного Христового тіла, тоді ми одержимо у спадщині все, що Ісус купив для нас Своїм стражданням на Голготі. Але перед тим усього того ми отримати не можемо. Тоді ми будемо мати досконале здоров’я, досконалі тіла, на яких не буде ані знаку, ані плями гріха. Тоді християни не будуть потребувати окулярів, не будуть підпиратися палицею, не будуть мати штучних зубів, не будуть лисіти, не будуть мати галітозис, лупу, чи що

інше. За всі ті недосконалі речі заплачено на Голготі. І ми отримаємо все досконале тоді, коли наше спасіння буде завершене. Але до того часу ніхто не одержить досконалого та постійного вздоровлення від усіх недугів.

Я гадаю, що цілком певно можна сказати, що всі люди, які колибудь одержали вздоровлення, були вздоровлені тільки частинно, за вийнятком Еноха та пророка Іллі, які в одну мить перемінилися, одержавши славні тіла. Ісус воскресив був Лазаря, але він все одно пізніше умер. Уздоровлення кривого, що про нього ми читаємо в Діях 3: 1-16, було тільки частковим уздоровленням. По-людськи воно було цілковитим, але на міру анголів,— які не знають хвороб чи недуг, які ніколи не бувають кволі ані втомлені, які ніколи не вмирають, — тіло цього вздоровленого було й надалі недосконалим і підлягало гріховності.

Люди, які думають, що вони цілковито здорові, знають добре, що їхнє тіло систематично занепадає і слабне, аж одного дня, раніше чи пізніше, наступить смерть, якщо до того часу не прийде Спаситель. Кожна жива людина піддатна хворобам і вона має нахил до смерти. Отже, в певному сенсі, вздоровлення в наших часах — тільки відносне. Ніхто з тих, хто живе на землі, не має досконалого здоров'я, такого, як у анголів, або такого, яке мав Адам, коли жив в Едемі до свого гріхопадіння. Але ми його знову будемо мати, коли Христос прийде та перемінить ось ці наші негідні тіла, й вони стануть подібні до його славного тіла. Про це нам ясно говорить слово Боже. У листі до Римлян 8: 18-23 читаємо:

“Але не тільки воно, але й ми самі, маючи зачаток Духа, і ми самі в собі зітхаємо, очікуючи синівства, визволення нашого тіла”.

З цього ми бачимо, що наше визволення лежить у майбутньому. Ми вже маємо життя вічне і ми вже одержали Духа Святого. Цей Дух Святий — “зачаток” нашого спасіння; але ми ще очікуємо “синівства та визволення нашого

тіла”. Визволення або спасіння тіла було куплене на Голготі. Тоді Христос дійсно поніс на Собі наші немочі й хвороби. Отже, в цьому значенні, відкуплення включає й наше повне вздоровлення, але це вздоровлення є тільки частиною того самого спасіння, яке ми одержуємо, коли довіряємося Господеві. Воно не є якоюсь окремою справою. Коли хто довіриться Христові за спасінням, той одержує прощення і спасіння без усяких дальших намагань, без боротьби та відчайдушних зусиль. Дух Святий перероджує таку людину, чинить її дитиною Божою і той самий Дух Святий замешкує в її тілі, як зачаток спасіння. Коли ж Христос прийде удруге, коли померлі в Христі воскреснуть, коли тіла з тих, хто живе святих в одну мить переміняться, тоді ми осягнемо “синівство, цебто визволення нашого тіла”.

Визволення від усіх гріхів було куплене для нас на Голготі. Відкуплення містить у собі також абсолютну досконалість. Проте жоден із нас не осягнув ще її. “Коли ж кажемо ми, що не маємо гріха, то себе зводимо й немає в нас правди” (1 Івана 1: 8). Коли ж Христос прийде, Він вирішить справу гріха назавжди. Тепер ми маємо прощення гріхів. Тоді ж гріх буде цілковито знищений. Тепер ми маємо зачаток спасіння, але коли і Христос прийде, наше спасіння завершиться. Тепер ми живемо надією на ті речі, яких ми ще не одержали і ми“ зітхаємо в собі, очікуючи синівства, визволення нашого тіла”.

Отож, це правда, що Христос відкупив нас і від хвороб наших в тому значенні, що завдяки відкупленню, нам приготовлені нові, славні тіла. Христос воскрес із мертвих і всі ми, що до Нього належимо, так само воскресемо через силу того ж Духа. А тоді, перебуваючи в новому, воскреслому тілі, ми одержимо синівство і визволення, які приготовлені нам на Голготі. Тоді вже все скінчиться з гріхом і ми будемо досконалими, як Христос.

VIII. МОЛИТВА ПРО ВЗДОРОВЛЕННЯ:

(Продовження VII-го розділу)

1. НЕ ЗАВЖДИ Є БОЖА ВОЛЯ, ЩОБ ВЗДОРОВЛЯТИ

Так, Ісус відкупив нас і від наших недугів, але ніде в Біблії не говориться, щоб на підставі досконалої жертви Христа, ми могли вже тут на землі одержати від Бога досконале здоров'я або цілковите вздоровлення. Багато біблійних прикладів пояснюють нам цю справу.

Д-р Р. А. Торрей у своїй книжці про Божественне вздоровлення звертає нашу увагу на факти у Біблії, які говорять нам про людей, що ними Господь особливо піклувався, однак вони хворіли.

1) "...занедужав був Єлисей, і в тій недузі мав умерти..." (2 Цар. 13: 14). А коли ви перечитаєте всю історію Єлисея, ви побачите, що він був у постійній спільноті з Богом, більше того, він був у надзвичайно близькому контакті з Богом. На ложі своєї недуги він проголосив, мов той рупор Божий, знамените пророцтво. І зауважте, що він проголосив його тоді, коли "занедужав, і в тій недузі мав умерти".

2) Друге послання до Тимофія 4: 20 говорить нам: "...а Трохима лишив я слабого в Мілеті". З цього бачимо, що навіть богобійний апостол Павло не вздоровив Трохима і Святе Писання ніде не обвинувачує в тому ані Павла, ані Трохима.

3) У листі до Филип'ян 2: 27 читаємо, що Єпафродит "смертельно був хворував". А у вірші 30 цього ж самого розділу знаходимо, що завдяки його непомірній любові до Христа і відданості до Його діла він "наблизився був аж до смерти". Ревно служачи Христові, Єпафродит виснажився так, що ледве не забив себе. У цьому випадку гріх не був причиною хвороби. Про це немає найменшого натяку.

Окрім всього вище сказаного, ми маємо ще класичний приклад самого апостола Павла, який мав “колючку” в тілі, яка продовжувала турбувати його навіть і після того, як він тричі шукав Господа (2 Кор. 12: 1-10). Не зважаючи на його гарячі благання, Бог не звільнив його від цієї колючки. Навпаки, Бог ясно виявив Павлові, що ця спокуса цей “посланець сатани”, що бив його по обличчі, Бог уживає для того, щоб захвати Павла смиреним, покірливим, залежним від Бога. “Сила Моя відбувається в немочі”, сказав Господь до Павла. І цей благородний апостол є відповідним прикладом для всіх нас: замість журитися та занепадати на душі, він негайно змінює свою молитву відповідно до виявленої волі Божої і каже: “Отож, краще я буду хвалитися своїми недугами, щоб сила Христова вселилася в мене”. Апостол Павло зрозумів, що хвороба інколи є ліпша від здоров’я та що страждання інколи посилаються навіть найліпшим християнам, щоб Бог міг обдаровувати їх Своєю силою.

Ні, не завжди є воля Божа на те, щоб вздоровляти. Коли Бог приобіцяв: “що тим, що люблять Бога, все допомагає на добре” (Рим. 8: 28), то в слові “все” міститься також хвороба.

О, як багато благословінь одержували деякі християни завдяки стражданням! Степанові заподіяли мученичу смерть. І якщо він міг прославити Бога своїми полуманими кістями, то чи не можемо так само і ми? Коли хворий шлунок Тимофія не був уздоровлений, а навпаки, потребував спеціального догляду, то чому ж не можуть християни сьогодні мати хворих шлунків для слави Божої. Коли Йов страждав, коли Павло страждав, коли Тимофій мав хворобу, коли Трохим «та Єпафродит хворіли на славу Божу, то чому ж таке не мало б бути правдою і в вашому випадку? Хвороба і смерть Лазаря також були на славу Божу (Івана 11: 4). І на славу Божу було його воскресіння з мертвих. Але не було на славу Божу те, щоб Лазар лишився назавжди

здоровим; він помер знову так, як і кожна людина, без огляду на це, яким добрим він не був би.

Прочитайте історію Давида Брайнерда, цього мужа молитви, та зверніть вашу увагу на щирість його життя молитви, на силу його віри, і на подиву гідні відповіді, які він одержував від Бога на свої молитви. А тепер поясніть мені, чому він помер на сухоти, не маючи навіть тридцяти років? І знаєте, він радий був відійти з землі, бо був абсолютно переконаний, що така непомильна воля Божа для нього. Він вірив, що це була для нього найбільша промоція, яку тільки він міг одержати. Хвороби, як і всілякі інші речі, що йдуть слідом за грішним людством, Бог може вживати для Своєї слави і для того, щоб приготувити нас для служіння Йому і для неба.

Моя мати померла, маючи не повних двадцять вісім років. Перед самою смертю вона казала, щоб ми дали обітницю зустріти її в небі. Вона просила нас співати:

Вір, молися ревно і чекай!
Вір, молися ревно і чекай!
Обітници Божі вірні всі;
Вір, молися ревно і чекай!

І дивлячись угору, вона казала, що бачить Ісуса та свою дитину. І ось так, будучи дослівно переповненою Духом та радістю, вона відійшла додому, до неба. Чи її хвороба була з волі Божої? Я абсолютно певний, що так. І цей факт, що я так болюче відчуваю її відсутність вже протягом сорока років, ані трошки не зменшує тієї моєї певності.

І кожний так званий уздоровитель, який вчить ніби воля Божа є та, щоб кожен християнин мав повне здоров'я, раніше чи пізніше сам захворіє і дуже часто, разом з хворобою приходить до нього повне заламання віри, а навіть божевілля. Ясна річ, якась хвороба мусить закінчитися смертю навіть для найбільш духовних, для найліпших християн,

рівно ж для тих, які вірять у цілковиту досконалість чи у повне здоров'я, "...людям положено вмерти..." (Євр. 9: 27) і смерть є явним доказом того, що на світі не було ще такої людини (крім Єноха й Іллі), яка б досягнула вже по цей бік могили цілковите здоров'я або досконалу праведність.

Таким чином, хоча Христос і "взяв наші немочі й хвороби поніс", згідно Матв 8: 17, і хоча хресна смерть Ісуса є для всіх, хто народився з віри, дійсною запорукою того, що прийде день, коли наші тіла також і наш характер одержать повне визволення, однак тепер ми ще не маємо всього того, що Христос купив для нас. Ми ще не можемо одержувати негайного вздоровлення від кожної хвороби, так як ми одержуємо негайне прощення гріхів, коли приходимо з покайням і з вірою. Повне вздоровлення разом з воскресінням нашого прославленого тіла міститься у викупленні, що його доконав був Христос, як нам говориться про це в листі до Римлян 8: 18-23. Але це "синівство, визволення нашого тіла" не буде повним, аж доки Христос не прийде удруге.

2. АЛЕ, ЗВИЧАЙНО, БОГ УЗДОРОВЛЮЄ У ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ

Кожен, хто приходить до Бога з молитвою про вздоровлення для себе чи для когось іншого, повинен казати: "Та проте, не як я хочу, а як Ти" (Матв. 26: 39). Перш ніж просити в Бога здоров'я, ми повинні цілковито підпорядкувати йому свої серця, повинні погодитися на все: чи це буде продовження нашої хвороби, чи навіть смерть, щоб тільки виконалася воля Божа. Але подяка Богові за те, що звичайно Він бажає повернути нам наше здоров'я. Всі ми знаємо, який великий відсоток хворих людей видужує без усяких лікарів і ліків. Бог наділив природу цілющою силою, і саме наше тіло має нахил і засоби змагатися з хворобою. Без сумніву, це показує нам, що звичайно в плані Божому є,

щоб вздоровляти недужих, а хвороба — звичайно є знаряддям сатани. Ми знаємо, що Боже співчуття та його любов до Своїх дітей більша від любови земних батьків. Бог ніколи не бажає наших страждань, хіба що вони є для нашого власного добра і, таким чином, для Його слави. “Той же, що Сина Свого не пожалував, але видав його за всіх нас, — як же не дав би Він нам з Ним усього?” (Рим. 8: 32), цебто справді добрих речей, які принесуть нам щастя та достаток. Тільки у випадку, коли Він бачить, що хвороба, яку нам послав сатана, може обернутися на наше добро, що вона корисніша для нас від тимчасового здоров'я, тільки тоді Він не спішить вздоровити нас. Але часто в справі нашого здоров'я, як і у всяких інших справах, справджуються слова: “не маєте, бо не прохаєте”.

Слава Господеві, що звичайно Його воля є на те, щоб вздоровити Своїх дітей, тому Він і каже: “Чи страждає хто з вас? Нехай молиться”. І не тільки це: Бог радить нам для молитви над хворими кликати церковних пресвітерів. Він також пропонує “визнавати один перед одним провини, гріхи й молитися один за одного, щоб вздоровитись” (Якова 5: 13, 14, 16). Не кожен грішник, за якого ми молимося, отримує спасіння, не кожна хвора людина, за яку ми молимося, виздоровлює, однак багато загублених грішників були спасенні і, без сумніву багато хворих через молитву отримали вздоровлення: Бог заховав їх від смерти чи від каліцтва. Отож, першим нашим обов'язком під час хвороби є молитва.

Зо свого власного досвіду знаю, як іноді, молячись за якогось хворого, я цілком ясно відчував, що є якась поважна причина, чому Бог не вздоровляє його. І я не міг вірити в його видужання. У деяких випадках я відчував, що гріх стояв на перешкоді, і через цей гріх Бог не міг його вздоровити. Господь не може похвалювати гріха, а також не може його толерувати. Іноді я відчував, що хвора людина просто не могла з вірою чекати на Господню відповідь, вона

скоріш довірялася лікарям, цебто людській допомозі. Іноді якийсь відомий гріх був у житті тієї людини: світськість, зажерливість, невміння прощати, або якась брудна звичка. Але в більшості випадків там, де християни щиро прагнули покинути гріх і шукали волі Божої відносно їх хвороби, там Господь вздоровляв їх. Уздоровлення є нормальною подією і його можна завжди сподіватися, коли на це Божа воля.

Я думаю, що інколи віруючі терплять голод і холод просто заради Христа. Ми мусимо бути готовими страждати за Нього, так як Павло та багато інших найліпших християн переносили страждання. Але звичайно на це немає волі Божої. Звичайно, воля Божа є, щоб віруючі молилися й одержували щоденний хліб та достатню кількість одягу. Так само, я думаю, в своїх недугах християни повинні звертатися до Господа кожного разу, коли тільки захворіють, і в щирій та в довірливій молитві благати його про вздоровлення. І коли Святий Дух виявить ясно, що Господь не бажає вздоровити, тоді ми, як і апостол Павло, повинні з радістю прийняти волю Божу, знаючи, що вона є ліпша від усього того, щоб ми вже випросили в Бога. Пам'ятаймо, що молитися означає просити Бога, а не вказувати йому, що Він має зробити. І якщо ми ревно старалися пізнати його волю і щиро вирішили підпорядкуватися їй, тоді ми маємо право з певністю очікувати вздоровлення від Господа, хіба що Він виявить до нас якісь інші Свої плани.

На цьому місці я з усією врочистістю стверджую, що дослівно сотки разів Господь відповідав на мою молитву про вздоровлення для різних хворих; деякі з них поволі поверталися до свого здоров'я, другі раптово ставали здоровими, інші відразу видужували, а дехто мусив довго чекати на Господа. Тому, власне, я вірю, що звичайно воля Божа є на те, щоб вздоровляти Своїх хворих дітей, з умовою, якщо вони визнають і покинуть свої гріхи і з покірним та зламаним серцем шукатимуть Його обличчя.

3. ЧИ ВІРУЮЧІ МОЖУТЬ ІТИ ДО ЛІКАРІВ І ПРИЙМАТИ ЛІКИ?

Деякі подорожуючі проповідники, що звичайно згромаджують великі натовпи людей на свої богослуження, на яких вони практикують uzдоровлення, твердять, що іти до лікарів це гріх. Коли ж віруючі йдуть до лікарів, то це є доказом їхньої слабої віри. Але Святе Писання нічого подібного нам не каже. Таке навчання суперечить не тільки здоровому розумові, але й обмежує діяльність Бога.

У багатьох місцях Святе Писання показує нам, що звертатися до лікарів за порадою не є гріхом, якщо ми робимо це з вірою, що Господь покерує лікарем для нашого добра; також не гріх приймати ліки, якщо ми приймаємо їх з вірою, що Бог поблагословить їх для нашого здоров'я, бо Він же Сам створив їх у природі на користь для людства.

Таким типовим прикладом uzдоровлення у відповідь на молитву, коли Сам Бог користався засобами, а не тільки словом, є uzдоровлення царя Єзекії.

“Того часу занедужав Єзекія на смерть. І прийшов до його пророк Ісаїя Амосенко й рече до нього: Упорядкуй дім твій, бо вмреш, не одужаєш. І повернувся Єзекія лицем до стіни, й молився Господеві сими словами: Ой, Господи! Спогадай же, що я щиро й неподілимим серцем ходив перед лицем Твоїм і чинив те, що Тобі до вподоби. Та й заплакав Єзекія вголос. І прийшло слово Господне до Ісаї таке: йди й промов до Єзекії: Так говорить Господь, Бог предка твого Давида: Почув я молитву твою, побачив сльози твої і ось Я придам тобі віку ще п'ятнадцять років” (Іс. 38: 1-5).

Яка чудова відповідь на молитву! І негайно Єзекія схопився з ліжка, прогнав від себе всіх лікарів, назвав їх ошуканцями і заручився обітницею більше ніколи ліків не приймати. Так, чи ні? Ні, не так! Про те, як він став здоровий, говориться далі в цьому самому розділі, вірш 21. “І звелів

Ісая принести смокви та обложити болячку, а він одужає”. А 2 Книга Царів 20: 8, передаючи цю саму історію, додає, що на третій день цар Єзекія міг уже встати і піти в храм Господень. Отже, це не було ілюзійне вздоровлення, воно не було доконане без жодних помічних засобів, але воно було Божеським вздоровленням, було чудом, зробленим у відповідь на молитву.

У 1 Тим. 5: 23 Дух Святий натхнув апостола Павла написати Тимофієві: “Води більше не пий, але трохи вина заживай ради шлунка твого та частих недугів твоїх”. Я не сумніваюся, що вино, про яке тут мова, було “нове вино” за біблійною мовою, цебто виноградний сік. Але цей сік мусів бути застосований, як ліки. І якщо сік з вичавленого винограду може бути ліком, то чому ж не може бути ліком сік, видушений з фігів? Або чому не можна вживати, як лік, олію, витиснутого, наприклад, з касторового бобу? Або чому не можна вживати з молитвою різних інших речей, що Бог їх приготував у природі для підтримання людського здоров’я, на коли вони є найбільш придатні для вжитку?

Д-р Фрост, що працює у Внутрішній Китайській Місії, у своїй книжці “Miraculous Healing” (Чудесне вздоровлення) звертає нашу увагу на нерозумну непослідовність деяких людей. Наприклад, люди їдять фіги і дякують Богові за цей натуральний і здоровий спосіб побуджування кишок до праці, але, коли хтось видушить сік із цих фіг і зілле його до пляшок, тоді їм здається, що вони грішать, коли п’ють той сік для тієї самої мети.

Сам Ісус зробив був колись грязиво, щоб вздоровити сліпого. Пощо Йому було це робити? Хіба тільки тому, щоб показати, що Він може, коли бажає, користуватися засобами і що Його лікування не конче мусить бути моментальне. Ісус вжив Петра, вудку і рибу, щоб заплатити податок (Мат. 17: 27). Він звелів десятком хворим на проказу йти та показатися священникам і, коли вони йшли, вони очистились

(Луки 17: 14). Він ужив п'ять хлібів і дві маленькі рибки, щоб нагодувати п'ять тисяч людей, хоча Він легко міг це зробити, не маючи ані одного хліба, ані однієї риби. Він користався учнями, щоб роздати людям хліб. Він ужив кошики, щоб туди зібрати кусники, що їх люди не з'їли. Він тріумфально в'їхав у Єрусалим, сидячи на осляті, але Він легко міг би злетіти туди. Скажіть, чому ж то Бог не може користатися засобами, коли Він того бажає, щоб вздоровити когось у відповідь на молитву?

Бог може спасти грішника без жодної людської помочі, але Він не завжди робить так. Якщо Бог може вжити людину, яка присвятила свій розум, здібності і любов, щоб здобувати душі для Себе, то чому ж Він не може вживати лікаря, аптекаря, або медичну сестру, які присвятили свої здібності, щоб вилікувати хворого?

Апостол Лука називається “улюбленим лікарем” (Кол. 4: 14). Біблія ніде не називає винним того, хто з молитвою користується лікарями чи лікарями. Бо тоді люди довіряються більше Богові, ніж лікарям.

У моїм житті не раз траплялося, що Бог ясно побуджував мене молитися і вірити, що Він уздоровить без лікарів та без ліків. Він милостиво та дивно вислуховував молитву. Я знаю багато випадків, коли лікарі були неспроможні допомогти, але Бог чудесним способом вздоровив цих хворих і прославив Своє ім'я. Такий власне випадок я пригадав учора, коли перечитав статтю, написану для часопису “The Sword of the Lord” (Меч Господа), з датою 19 квітня 1935 року. Від тієї статті я отримав таке духовне підкріплення, що дозволяю собі передрукувати її на цьому місці:

“Брат І. А. Міддлетон, щирий віруючий, скарбник фундаментальної баптистської церкви в Даллас, на початку березня несподівано захворів поважною й небезпечною хворобою. Нестерпний біль не давав йому ні хвилини спокою і лікарі були змушені застосувати сильні дози наркотиків,

щоб хоча дещо полегшити болі. Він майже постійно маячив, а іноді зовсім тратив притомність на довший час. З огляду на те, що біль ставав щораз більший і жодні ліки не помагали, лікарі вирішили, що треба щось робити і то негайно, його забрали до лікарні св. Павла в Даллас. Особистий лікар бр. І. Міддлетона цілком відкрито сказав: “Я не знаю, що за причина”. Покликали чотирьох інших лікарів. Вони сказали те саме. Ніхто з них не знав, що властиво завдавало такий нестерпний біль, але всі вони погодилися, що треба негайно щось робити. Вони вирішили передусім вирізати мигдалевидні залози, а коли це не припинить болю, тоді затиснути туго очного нерва. А коли й це не pomoже, тоді випробувати щось інше.

Залози вирізали. Брата Міддлетона привезли додому. Але тому, що біль все ще продовжувалася, він був під постійним доглядом лікаря, який робив регулярні ін’єкції.

У неділю ввечері, 24 березня, мене покликали до брата Міддлетона, щоб помолитися за нього. Він був у жалюгідному стані: його біль була така страшна, що він, упавши лицем до подушки, качався по ліжкові. Вже кілька тижнів я молився за нього, перебуваючи ще в Оклагомі на евангелізації. Багато членів церкви також молилися за нього. Два тижні він провів був у лікарні і п’ять найкращих лікарів того міста не могли йому принести жодного полегшення.

Тепер, здавалося, настала відповідна хвилина, щоб поладити справи з Богом. Отож, там в хаті брата Міддлетона, ми порішили зробити точно так, як Святе Писання каже: “над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господнє ім’я” (Як. 5: 14). Пані Міддлетон, пані Райс і я, ми стали на коліна, визнали гріхи наші один перед одним і перед Богом. Ми бажали виконати кожну подробицю того Божого наказу. Пригадуєте собі, що Яків каже в 5: 14-16:

“Чи хворіє хто з вас? хай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою

в Господнє ім'я, і молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи був вчинив, то вони йому простяться. Отож, визнавайте один перед одним провини, і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись. Бо дуже могутня горлива молитва праведника”.

Після того, як ми визнали наші гріхи, і як ми перерахували Божі обітничі, я поклав мої руки на голову брата Міддлетона і молився. Я благав Господа уздоровити його, якщо на це Божа воля, і якщо це буде для прославлення Божого ймення. Я просив Господа, щоб Він зробив це через лікарів, через ліки або й без них, — дорогою, яку Бог Сам вибере, але щоб кожен побачив, що не лікарі звершили це уздоровлення, а Бог. Після мене молилася пані Міддлетон, потім пані Райс, врешті брат Міддлетон. Ми склали Богові обітницю, що коли Він уздоровить брата Міддлетона, ми прославимо його ймення і будемо всім розповідати, що намащення оливою і молитва віри приносять уздоровлення. І, стоячи так на колінах, ми відчули певність у наших серцях, що Господь вислухав наші молитви.

Після молитви пані М. сказала: “Я не бажаю, щоб мій чоловік завтра знову пішов до лікарів. Якщо він погоджується, довіримося ліпше Господеві і тільки йому Одному.” — “Так власне ми й зробимо”, — сказав брат Міддлетон. Після короткої розмови, пані Райс і я, ми пішли до нашого дому тієї неділі дуже пізно увечері.

Того самого вечора, перш ніж ми пішли додому, біль брата М. значно зменшилася. Наступного дня він почував себе краще і не пішов до лікаря. У середу він також не пішов, а занепокоєний лікар сам телефонував і переконував не занедбувати хвороби, а конче прийти у суботу. Брат М. пішов у суботу до лікаря, але не дозволив робити ін'єкції і добився таки того, що лікар виписав його, щоб міг стати знову до праці. За час хвороби брат Міддлетон стратив 15 фунтів, але його сила швидко повернулася до нього назад. Найближчої

п'ятниці він пішов до роботи і ось сьогодні (п'ятниця 11-го квітня) якраз тиждень, як він працює. Брат М. пропустив точно 30 днів праці, лікування коштувало 115 доларів, перебування в лікарні — 150 доларів. Окрім того, він втратив мигдалеві залози і протягом кількох тижнів терпів великі муки, але Господь уздоровив його у відповідь на наші молитви й намащення його оливою в ім'я Боже. Тому я й кажу: хваліте Бога за вислухані молитви і за доказ того, що Він і сьогодні Той Самий та що Біблія є актуальною і сьогодні! Ми обіцяли Богові свідчити про це, а тому й свідчимо на цьому місці, щоб це наше свідчення ще багатьох заохотило звертатися до Бога під час хвороби чи під час якоїсь іншої потреби. Крім того, моє бажання заохотити людей розуміти Біблію дослівно і дослівно сповняти її накази.

Цар Аса “шукав не Господа, а лікарів”. Тієї пам'ятної неділі, 14-го березня, коли ми зібралися біля ложа страждань, ми читали з 2 Параліпоменон 16: 12-13:

“І став Аса нездужати на ноги тридцять дев'ятого року свого царювання, а хвороба його дійшла до верхніх часток тіла; але він в своїй слабості шукав не Господа, а лікарів. І спочив Аса з батьками своїми, й помер сорок першого року царювання”.

До тієї неділі ми також молилися, але й поклалися на лікарів. Але того вечора ми порішили не бути подібними до Аси і вирішили покладатися на Бога. Тому ми й сповнили ясно висловлений в Біблії наказ і молилися за брата Міддлетона, намастивши його оливою в ім'я Господа.

Вище згаданий випадок показує нам, що Бог може уздоровити без помочі лікарів, і всі ми відчуваємо, що Йому так уподобалося тим разом зробити. Але у випадку моєї ангіни, Бог направив мене після моєї молитви до одного віруючого лікаря, який приписав діету та тимчасові ліки, що ступнево допровадили мене до цілковитого виздоровлення, а справа операції відпала зовсім. Я певний, що Бог бажає,

щоб віруючі молилися і точно виконували те, що Він виразно наказує нам у Своєму слові. А потім, щоб уже довірилися Йому вздоровити їх за допомогою лікаря чи й без жодної людської допомоги. У кожному випадку, чи з ліками чи без них, це Бог, що уздоровляє нас. Йому належить за це слава. Ми, християни, повинні довіритися Богові, а не людям.

Бог чудесним способом кормив пророка Іллю через ворона, а воду він пив із струмка Хората. І хоча пожива, яку приносили ворони, була незвичайного, чудесного походження, а вода була зо звичайного джерела, але одне й друге було від Бога. Це велике свавілля, якщо віруючий каже, що він ніколи не довіриться Богові лікувати його без ліків. Але так само нерозумно з боку віруючого казати, що він нізачо не вживатиме ліків. Коли ми, християни, молимося, ми не повинні вказувати Богові, як Він повинен зробити, але ми повинні просити Його зробити так, як Він хоче. Якщо ми бажаємо, щоб наша молитва була приємна Богові, тоді ми повинні зробити її щирою молитвою, що походить із смиренного серця, і мусимо бути готовими прийняти кожную відповідь, яку Він зводить нам дати для його слави.

4. ГРІХ СТОЇТЬ НА ПЕРЕШКОДІ ДО ВЗДОРОВЛЕННЯ: ТОМУ ЙОГО ТРЕБА ВИЗНАТИ І ПОКИНУТИ

Тоді, коли не було гріха, не було й хвороб. Хвороби, а також страждання прийшли на людство через гріх. Інколи трапляється, що люди страждають через гріхи інших. Яскравим прикладом цього є Йов. Іноді люди страждають і Христа ради. Але звичайно, коли б не було гріха, не було б і страждань; і часто, спостерігаючи страждання окремих людей, приходимо до його джерела — додо гріха. Тому кожен, хто просить Бога про уздоровлення, повинен старанно перевірити, чи нема якихось гріхів між ним та Богом. Треба передусім звернути увагу на гріх, якщо ми потребуємо

вздоровлення. У листі апостола Якова читаємо: “і молитва віри вздоровить недужого, і Господь, його підійме, а коли він гріхи був учинив, то вони простяться йому”.

З цього висновок: гріхи можуть бути причиною хвороби. А наступний вірш каже: “Визнавайте один перед одним провини, і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись”.

Слово “провини” в іншому перекладі замінено словом “гріхи”. Таким чином ті, що моляться про уздоровлення, повинні також визнати перед Богом свої гріхи. Але слово Боже тут іде далі, воно наказує, щоб ми визнавали свої гріхи один перед одним, якщо ми молимося один за одного, щоб нам уздоровитись.

В усій Біблії ми знаходимо багато прикладів, коли Господь посилав людині хворобу за гріхи. Міріям (4 Мойс. 12: 10), Озія (2 Парад. 26: 19), Гіезій (2 Цар. 5: 27), — усі вони були покарані проказою за їхні гріхи. Рука царя Робоама всохла тому, що він намагався схопити Господнього пророка (1 Цар. 13: 4). У Новому Заповіті цар Ірод, уражений Богом, був з'їджений червами, тому що дозволив прославляти себе, як Бога (Дії 12: 23). Ананій і Сапфіра були негайно покарані смертю за неправдомовство (Дії 5: 5-10). Ворожбит Еліма раптово осліп за те, що намагався відвернути проконсула від віри, тоді, як Павло проповідував йому Євангелію (Дії 13: 11).

Коли Христос уздоровив недужого в купальні Вітезда, Він сказав йому: “Ось видужав ти, не гріши ж більше ти, щоб не сталось тобі чого гіршого”. Коли Ісус уздоровив спаралізованого, якого четверо людей принесли до Нього, Він насамперед промовив до нього: “Відпускаються, сину, гріхи тобі!” А вже пізніше Він сказав: “Але, щоб ви знали, що Син Людський має владу прощати гріхи на землі” — каже Він спаралізованому: “Тобі Я наказую: Уставай, візьми ложе своє та й іди в свою хату!” І тільки після цих слів хворий негайно одужав. Насамперед його гріхи мусіли бути прощені. Це повинно б навчити нас, що прощення гріхів багато важливіше

від тілесного uzдоровлення. І це, без сумніву, показує нам, що в багатьох випадках, спочатку гріхи мають бути прощені, а потім Бог може повністю вилікувати наше тіло.

Святе Писання нам каже, що багато коринтянських християн приймали Господню Вечерю негідно. Серед цих християн були розділення, деякі приходили на Вечерю Господню п'яними, а інші робили інші непристойні й тяжкі гріхи. Через це між ними було чимало хворих та багато-хто передчасно помирало через свої гріхи. І Дух Святий побудив апостола Павла написати їм:

“Через це поміж вами багато недужих та хворих, і багато-хто сплять. Бо коли б ми самі судили себе, то осуджені ми не були б. Та осуджені караємося ми від Бога, щоб нас не осуджено з світом”.

Отже, хвороба в житті дитини Божої часто може бути карою від Бога для очищення. Тому кожен християнин, коли він хворий, повинен судити себе, щиро визнати всякий відомий йому гріх і відректися від свого погляду в кожній справі, де він може йти всупереч дорозі Божій.

Гофорт, відома місіонерка у Китаю, описує в своїй книжці “How I knew God answers prayer?” (Як я знаю, що Бог відповідає на молитву) поміж іншим, один дуже цікавий випадок, — чудесне uzдоровлення маленької китайської дівчини, яка хворіла на збільшення селезінки. Місіонерка Гофорт пише, що майже в той самий час захворіла і її власна донечка також на ту саму хворобу. І, не зважаючи на всі її гарячі молитви, дочка місіонерки померла. Мати нічим не могла собі пояснити, чому Господь не відповів на її молитви, як тільки тим, що вона мала заздрість до праці другої місіонерки, яка працювала разом з нею. Вона каже, що цей гріх власне міг стати на перешкоді одержати від Бога те, чого так палко бажало її серце.

Д-р Чарльз Бланшард, у своїй гарній книжці про молитву, пише про недугу своєї дружини, яка хворіла довгий

час, не зважаючи на всі молитви. Накінець, як останній рятунок, вирішили зробити операцію. Тоді д-р Бланшард відчув, що в його серці була якась непевність, холодність, а Дух Святий показав йому, що це є гріхом. Він щиро визнав перед Богом свою провину, а тоді в здоров'ї його дружини відразу настала зміна. Незабаром його дружина виздоровіла і без операції.

Любий брате, якщо ти бажаєш, щоб Господь уздоровив твоє тіло, насамперед пильно досліди, чи немає в твоєму житті якогось невизнаного, неоплаканого гріха, якого ти все ще не вирікся. “Визнавайте один перед одним провини, і молитесь один за одного, щоб вам уздоровитись”.

5. ОСОБИСТЕ СВІДЧЕННЯ ПРО ВЗДОРОВЛЕННЯ У ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ

Ісус сказав: “Моїми ви свідками будете” (Дії 1: 8). Є місце для поширення слова Божого, є також місце і для особистих свідчень. У відомій книжці д-ра А. І. Гордона про уздоровлення згадується дуже багато правдивих, гідних подиву уздоровлень у відповідь на молитву. Д-р Джон Р. Стратон, колишній пастор Кальварійської Баптистської церкви в Нью-Йорк Сіті, в своїй збірці проповідей “Divine Healing in Scripture and Life” (Божественне вздоровлення в Писанні і в житті) подає нам кілька зворушливих прикладів, правдивих оповідань, а між ними і свою особисту історію про вздоровлення через молитву. Рівно ж д-р А. Р. Торрей у своїй книжці “Divine Healing” (Божественне вздоровлення) оповідає про чудесні вздоровлення хворих. Також у різних книжках видавництва Внутрішньої Китайської Місії і в “China’s Millions” (Мільйони Китаю) розповідається про багато чудесних уздоровлень через молитву. Хоча ми й не цілком погоджуємося з доктринами таких людей, як д-р Страт, д-р Сімпсон та з іншими сучасними Євангелистами,

які влаштовують публичні богослужіння з uzдоровленням, однак на цьому місці ми згадуємо випадки uzдоровлень, щоб усі ті люди, яких Бог uzдоровив у відповідь на молитву, могли радіти своїми свідченнями. Ясна річ, що люди іноді оповідають більше, ніж воно вдійсності було. Багато фактів були дуже перебільшені, а тому це принесло багато шкоди для того руху, що проводить ті богослуження з uzдоровленням. Бо дуже часто такі богослуження виглядали на шантаж, екзальтування публіки і це дуже часто залишало хворих віруючих у відчаю, бо, коли uzдоровлення не приходило, то в тому обвинувачували самих хворих. Не зважаючи на неспроможність тих людей у їхньому навчанні і їхньому житті, є, однак, багато відомих і благословенних випадків дійсного uzдоровлення, яке прийшло у відповідь на молитву. Таким uzдоровленням кожне дитя Боже повинно радіти і підбадьоритися. І таких правдивих, дійсних, доказаних фактами uzдоровлень є переважна більшість. Бог є Той самий. Ісус Христос є Той самий. Мільйони людей можуть засвідчити, що Бог через велике Своє милосердя вислухав їхні молитви та uzдоровив їхні тілесні недуги.

Також і я можу сказати, що своїми власними очима бачив uzдоровлення хворого у відповідь на мої молитви. Рахую своїм приємним обов'язком на цьому місці розповісти про ці випадки.

Коли мені було близько 14 років, мій батько дуже важко захворів. Ми мешкали тоді в маленькому містечку Данді, в західньому Тексасі. Довга хвороба так виснажила мого батька, що лікар-спеціаліст з Форт Бортю сказав, що батькові конче треба виїхати в гори на відпочинок принаймні на добрих кілька місяців. Якщо він не виїде, то умре. Коли ж батько, не зважаючи на попередження лікаря, працював далі, прийшло неминуче заламання і... батько опинився над могилою. Наш родинний лікар покликав ще одного лікаря й вони обидва сказали, що надії на вилікування

нема. Одного вечора вони навіть сказали моїй матері, що батько не доживе до ранку. Тоді я мало ще знав про Біблію, хоча і був уже навернений. Але я знав одне: Бог відповідає на молитву. Мені здається, що ніколи перед тим я не читав листа апостола Якова 5: 12-16 і з цілою певністю ніколи не чув проповіді на тему Божественного вздоровлення. Але мій батько був щирим християнином, він часто розповідав мені, як Господь виразно відповідав на молитви. Отож, так само інстинктивно, як дитина просить хліба в матері чи у батька, я відчув тоді потребу молитися. Я пішов до стайні. Проходячи біля воріт, нараз я почув чийсь голос. Прислухаючись, я пізнав голос своєї сестри, що була старша від мене на два роки. Вона молилася зо слізьми, благаючи Бога змилюватися над батьком. Я увійшов до стайні, став на коліна біля стійла і молився. Коли я повернувся до хати, я почув, як моя мачуха молилася також у сусідній кімнаті. Я поклався спати з глибокою певністю, що лікарі помилилися, і що мій батько буде жити.

Наступного ранку знесилений батько розплющив очі і дивним поглядом розглянувся навколо. Від кількох днів він був уже напівпритомний, а іноді й зовсім втрапив пам'ять. Тепер він підвівся, сів на ліжку й сказав:

— Де моє вбрання?

— Навіщо тобі вбрання? — сказала мачуха, напівсміючись і напівплачучи.

— Іду до міста, я здоровий.

І батько не дав перечити собі. Встав, убрався і поїхав, а мачуха, розпучливо плачучи, кликала лікарів. Коли ж батько повернувся з міста, у нас вже були лікарі. Вони оглянули його і сказали, що батько справді здоровий. Для них було незрозуміле таке раптове уздоровлення і вони приголомшені поїхали додому.

Згодом мій батько знову був у того самого спеціаліста в Форт Ворті і розповів йому про своє заламання.

— Хто ж вас вилікував? — спитався спеціаліст.

— Та цей наш сільський лікар, доктор Робінсон, — відповів батько.

Тоді спеціаліст сказав, що мій батько є найщасливішою людиною з усіх з тих, хто живе, що знайшов такого доброго лікаря. Бо на тисячу лікарів і один не зміг би зробити того, що зробив цей сільський лікар. Далі спеціаліст сказав, що де б він не був, але, якщо з ним щось трапиться, він сам поїде до цього сільського лікаря. Але я знаю, що мого тата вилікував не оцей сільський лікар, а Самий Головний Лікар у відповідь на молитви.

Вище згадана подія тепер мені здається чимсь дивовижним і надзвичайним, тоді ж цей факт відповіді на молитву здавався мені найзвичайнішою річчю на світі. Тоді, коли я був молодим, люди дивилися на еволюцію, як на жарт, а кожного, хто не вірив у Біблію, рахували нерозумним. Натомість Бог тоді був справжньою реальністю. Я зовсім не пригадую собі, щоб я оповів був тоді комусь про наші молитви; і я думаю, що Бог допустив мене почути молитви сестри й мачухи тільки для того, щоб я потім міг іншим засвідчити про них. О, як хвилюється від радості моє серце, коли я згадую цю подію! Мій батько жив після того майже 20 років на славу Божу.

У 1927 році я мав щоденні радіопередачі через КФКБ, у Форт Борт. Я розпочав проповідувати на тему молитви частинно тому, що підійшов до цього питання після низки проповідей з Євангелії від Луки; частинно ж тому, що книжечка д-ра Торрея (“Як молитися?”) справила на мене велике враження. І ось, сталося, що одного дня я одержав листа від однієї жінки з Оклагам, яка писала мені, що її замужню дочку вкусив павук і від того вона дуже тяжко захворіла. Була мала надія на врятування її життя. Тоді, власне, мати почула через радіо мою проповідь і відчула побудження просити мене молитися за її дочку. Я молився. Через

два — три дні я одержав листа, в якому мене сповістили, що того ж самого пополудня, коли я молився, хвора раптово відчула себе краще, встала з ліжка та взялася за свою щоденну хатню працю. Тіло, що від павукової отрути почало гнити, відпало, залишаючи невелику дірку, яка відразу почала гоїтися. Цей випадок був великим благословінням для мене; і не тільки цей, але й багато інших, коли Бог давав віру на те, щоб просити здоров'я для хворих і дивно відповідав на молитву.

Після того захворіла моя найстарша донечка, якій було тоді 5 років. Вона захворіла на горло. Ми робили вдома все, що могли, але потім, коли її температура піднеслася до 105, ми повезли її до нашого лікаря. Оглянувши її докладно, лікар похитав головою і сказав:

— Іване, я боюся, що це дифтерит. Почекай тут, аж я докладно розвідаюся.

Він узяв трохи нальоту з її горла, розвів ще на скляній пластинці і відіслав до лабораторії, яка була в тому самому будинку. Незабаром нас поінформували, що в горлі дитини є дифтерійні бактерії. Це був завансований випадок дифтерії. Лікар прописав нашій маленькій Грейс протидифтерійні ліки, негайно повідомив відділ здоров'я і зарядив у нас повний карантин.

Коли ми повернулися додому і поклали дитину назад до ліжка, я сказав своїй дружині:

— Багато разів я молився за чужих людей і завжди казав їм, що Бог відповідає на молитву. Тепер моя дитина хвора і я маю замір молитися за своє власне дитя. Я стоятиму так довго на колінах ось тут біля її ліжка, аж поки не одержу від Бога певности, що наша Грейс буде здорова, що Господь заопікується нею.

Моя дружина сказала, що й вона буде робити це саме. Ми стали на коліна й почали молитися. Ми пригадали Богові, що коли Грейс народилася, ми віддали її йому, ми

пригадали Богові також його обітниці, що записані в Святому Писанні. Далі ми обіцяли, що будемо прославляти його, а не лікарів, коли Він уздоровить її. Накінець ми обіцяли виховати її для Нього. Незабаром я почув у собі певність, що Бог почув наші благання. Моя дружина відчула те саме. Отже, подякувавши Йому, ми встали з колін.

Того самого пополудня температура в дитини впала. Слідуючого дня температура стала нормальною. Наша Грейс хотіла встати з ліжка, але ми їй не дозволили. Час від часу вона питалася мене: “Тату, чи я ще хвора?” Я мусів казати їй, що не знаю,— хоча я міг сказати, що вона буде здорова, що все буде гаразд, але до прибуття лікаря чи медичної сестри я був зобов’язаний тримати її в ліжку. Ми послали по медичну сестру з відділу здоров’я і просили її оглянути вашу малу та сказати нам, чи ми все ще мусимо бути в карантині. Медична сестра дуже здивувалася, знайшовши дитину зовсім здоровою. Але тому, що це був доведений випадок дифтерії, вона просила нас потримати Грейс у ліжку до приходу лікаря і дотримувати карантину. Коли другого чи третього дня прийшов лікар, він сказав, що небезпека минула, дитина зовсім здорова. Карантин зняли. Я знаю, що Бог уздоровив мою дитину у відповідь на наші молитви. У цьому випадку Бог зробив це через лікаря і ліки, але Він так само міг би це зробити і без них. Я ніколи не відчував, що ми зневажаємо Бога, вживаючи якісь засоби, якщо ми робимо це з вірою, покладаючись цілком на Нього. Бо це Бог, що уздоровлює.

У 1931 році я приймав уділ в евангелізації, яка відбувалася в Норе Форт Ворті, Тексас. Одного разу, це було ввечері, одна молода жінка попросила мене помолитися за її товаришку, ненавернену молоду людину, яка була при смерті. Того самого дня вона була посварилася зо своїм чоловіком і з пересердя прийняла отруту. Її негайно відвезли до лікарні. Ми молилися за неї того самого вечора; а слідуючого ранку я поїхав до католицького шпиталю відвідати її.

(Часто в католицьких шпиталях легше свідкувати хворим про Христа, ніж в інших). Розмовляючи з нею, я насамперед довів їй, що вона найперше потребує Спасителя. Я сказав їй, що я готовий молитися за вздоровлення її тіла, якщо вона довіриться Христові, як своєму особистому Спасителю. Не зважаючи на тяжкі страждання, вона негайно прийняла Спасителя. Тоді я прочитав їй слово Боже, де говорилося про молитву над хворими. Коли вона визнала перед Богом свої гріхи, і обіцяла направити своє родинне життя, якщо Він уздоровить її, ми разом помолилися і я вийшов з її кімнати. Зустрівши медичну сестру, я спитав її, чи є якась надія для цієї жінки. Сестра відповіла, що на підставі лікарських дослідів, немає жодної надії на її врятування. Тоді я нагадав сестрі, що Бог може зробити багато більше, ніж люди собі уявляють. А вона на це:

— Ах, ви не розумієте; якщо навіть отрута не заб'є її, то й так стінки її шлунка вже зовсім знищені: вона ніколи не зможе перетравлювати їжі. Вона ніколи не може виздоровіти...

Я вийшов із лікарні, а перед моїми очима стояла ця хвора жінка з обличчям, покритим червоною висипкою. Я ніби чув її тяжкий віддих, її покірливе звертання до Бога, і я продовжував за неї молитися. Наступного дня я бачив її знову, а медична сестра поінформувала мене, що, згідно з твердженням лікарів, вона має один шанс на тисячу. З Оклагоми приїхали її батьки, щоб востаннє її побачити. Коли я втретє відвідав її, лікарі думали, що вона має один шанс на десять. День чи два пізніше вони казали, що її шанси на життя й на смерть однакові. Саме тоді мені треба було виїхати на євангелізацію до другого міста, а коли я повернувся, я довідався, що вона здорова й перебуває в своїх батьків, які були приїхали сюди, щоб її похоронити. Я чув, що її родинне життя щасливо направилося. Бог справді відповідає на молитву!

Десь у тому самому 1931 році, в Форт Ворті, Тексас, пані Келлі зателефонувала до мене і спиталася, чи не міг би я відвідати одну хвору жінку,— пані Барнес, — та помолитися за неї, намастивши її оливою в ім'я Господа. Я відповів, що коли це є особисте бажання хворої, і якщо вона віруюча, то я прийду. Бо я не завжди охоче приймаю такі запрошення, знаючи, що з молитвою над хворими пов'язано багато фанатизму. Я не пригадую, щоб я коли-будь перед тим помастив когось оливою, але в Біблії так написано, тому я не міг відмовитися.

Прибувши до тієї хати, я побачив на дверях вивіску: “Увійдіть, не стукаючи”. Медичної сестри не було, я ввійшов. У кімнаті лежала пані Барнес. Мене перед тим поінформували, що вона вмирає на ТБ. Два роки вона пробула в державній санаторії для туберкульозних, тепер її відіслали додому померти тут. Добрі люди вже були заходилися, щоб віддати комусь її двох малих хлопців. По-людськи кажучи, не було вже жодної надії на її видужання. Ще до недавня вона ніяк не погоджувалася запросити проповідника молитися за неї, бо, як вона казала, баптисти чогось такого не признають. Але той факт, що я сам був баптистським проповідником, і те, що лікарі знайшли її положення безнадійним, — усе це привело її до ревного шукання Бога. Слухаючи мою радіопередачу, я думаю, вона зажадала покликати мене.

Вона ледве могла говорити навіть шепотом. Я тихо оповідав їй про Божу силу, про його готовність вислухати молитву, якщо це послужить для слави його святого ймення та про інші Божі обітниці. Потім я поставив їй кілька питань: 1) Чи вона є певна свого спасіння? 2) Чи вона готова висповідатися перед Богом з кожного гріха, якого тільки може собі пригадати? 3) Якщо Господь її уздоровить, то чи вона присвятить своє життя йому і чи буде відкрито розповідати про те, як Бог її уздоровив? На всі ці питання вона

дала свою позитивну відповідь. Між тим медична сестра повернулася і принесла мені пляшечку маслинної олії. В ім'я Господа я намастив олією чоло хворої жінки, нагадуючи їй, що ця олія символізує Духа Святого, Який перебуває в її тілі і Який уздоровить її, якщо вона має бути здоровою. Потім я тихо молився, сидячи біля ліжка хворої. Моє серце наповнив дивний спокій. Я встав і пішов додому.

Незабаром я виїхав з цього міста для проведення двох евангелізацій. Декілька місяців пізніше я мав знову нагоду проповідувати в Форт Борті. Після богослуження багато людей підходили до мене привітатися і між ними була пані Келлі. Вона привела якусь жінку та й каже: “Чи ви пізнаєте цю пані?” Але я ніяк не міг її собі пригадати. Тоді пані Келлі сказала, що це пані Барнес, за яку я молився десь пів року тому. Вона була втіленням повного здоров'я. Вона оповіла мені, як негайно після моєї молитви і намащення оливою почула себе краще. Два тижні пізніше вона вже могла вставати з ліжка і ходити поволі по хаті. Тепер вона виконувала всю хатню працю; її діти мешкали разом з нею. З хвороби, яка була привела її над саму могилу, не залишилося найменшого сліду. Пані Барнес плакала з радості, оповідаючи мені про силу і здоров'я, яке вона тепер мала. Чотири роки пізніше я знову зустрівся із панею Барнес, тим разом в Коммеро, Тексас, де я тоді проповідував. Коли я тільки ввійшов до церкви, вона одна з перших підійшла до мене, і так само, плачучи з радості, казала, що Бог чудово тримає її при здоров'ї. Пізніше вона прислала мені листа зо свідченням про uzдоровлення, якого я ще й досі тримаю. У цьому випадку Бог просто виконав Своє слово, що Він його колись сказав через апостола Якова: “Молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме”.

Я, зовсім не думаю, що в цьому всьому є якась моя заслуга. Я тільки покорився Богові. І я певний, що тисячі людей можуть одержувати так само чудові відповіді на молитви,

якщо вони будуть слухатися цього простого Божого наказу і будуть молитися за хворих з вірою. А пресвітери і старші церковні брати нехай завжди будуть готові намастити хворого оливою, якщо їх попросять зробити це згідно з Біблією, і коли вони можуть виконати це в ім'я Господнє. Подиву гідні і благословенні наслідки одержують ті, що виконують Божі накази.

ІХ.

МОЛІТЬСЯ ЗА ВСЕ, ЧОГО БАЖАЄТЕ:

“Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам” (Марка 11: 24).

“...просіть, чого хочете, — і станеться вам” (Івана 15: 7).

“І Він сповнить тобі твого серця бажання” (Пс. 37: 4).

“Коли будете в Мене просити чого, — то вчиню” (Івана 14: 14).

“А в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання” (Фил. 4: 6).

Одного пополудня, під час евангелізації в Шерман, Тексас, я проповідував під відкритим небом. Десь від 75 до 100 осіб зібралось того дня в тіні дерев, щоб слухати доповідь на тему молитви. Мій текст був: “Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому” (Матв. 7: 7-8). Коли я ревно намагався довести своїм слухачам, що Бог палко бажає здійснити наші молитви і, коли спеціально підкреслював ясні слова Спасителя: — “бо кожен, хто просить — одержує”, тоді встав один баптистський диякон і сказав: “Брате Райс, я вірю в молитву; і я знаю, що Бог відповідає на молитву; але я не вірю в те, що Бог хоче, щоб ми молилися дослівно за всяку річ. Бо ви так говорите, неначе б могли молитися навіть за...за... (він жадібно шукав якогось непотрібного слова), — неначе б ви могли б одержати навіть бочку квашених огірків.”

Люди засміялися, а я йому спокійно відповів: “Натурально, кожен, хто потребує бочку огірків, повинен молитися за це. І я дякую Господеві, що Він давав мені багато більші речі і які здавалося були багато більш неправдоподібні, ніж бочка огірків”.

Чого ми маємо просити в молитві? Біблія дає багато відповідей на це питання. Ми можемо просити всього, чого

бажаємо! Усе, що ви маєте право бажати, ви маєте право і просити в молитві. Кожен віруючий повинен приносити в молитві кожне своє бажання. Бо то гріх бажати таких речей, за яких ви не можете чесно молитися; ви повинні просити Бога відійняти від вас недобрі бажання. Коли ж бажання само в собі не є погане, просіть Бога, щоб Він сповнив його.

На іншому місці ми будемо обговорювати умови, які повинні бути сповнені, якщо ми молимося, але тепер нас цікавить лише питання: “Чого я можу просити в молитві?” Господь відповідає нам багато разів через Своє слово, що ми можемо просити всього, чого бажаємо. Ми мусимо виявляти Богові всі наші прохання. Ми повинні все приносити до Бога в молитві.

На превеликий жаль, пишномовність та штучність є сучасним поняттям молитви. Багато людей думають, що коли хто молиться без “Твоє”, “Тобі”, “Тебе”, та коли хто не починає молитви формальним теологічним зворотом, дякуючи Богові за Ісуса Христа, і не кінчає її шаблонним — “все це ми просимо в ім'я Ісуса Христа”, то така молитва не буде вислухана.

І так само як люди створили й обмежили погляд на стиль молитви, вони так само обмежили поле зору щодо властивого предмету молитви. Дехто навчає, що властивою молитвою євреїв в Старому Заповіті було просити у Бога земних благословінь, натомість християни правильно моляться тоді, коли просять духовних благословінь. Деякі думають, що не годиться молитися за дощ, за працю, за гроші або за щоденний хліб, незважаючи на зразкову Господню молитву.

Деякі також думають, що треба молитися за якісь дуже важливі справи, натомість в малих справах недобре забирати Богові час, або просити його помочі.

Але правдиві віруючі повинні нарешті знищити ті традиційні обмеження молитви та навчитися з Біблії тієї правди, що християнин має право молитися про кожну річ.

1. СЛОВО БОЖЕ ЗАОХОЧУЄ НАС МОЛИТИСЯ ДОСЛІВНО ПРО КОЖНУ РІЧ, ЯКУ ПОТРЕБУЄМО

На початку цього розділу, цитуючи Писання, я навмисне іноді пропустив умови, щоб нам легше побачити, що Бог дійсно запрошує віруючих просити всього, чого вони тільки бажають.

Без сумніву, Ісус мав на думці запросити нас молитися за всяку річ, коли Він сказав в Євангелії від Марка 11: 23-24: “Поправді кажу вам: як хто скаже горі цій: “Порушся та й кинься до моря”, й не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому. Через це говорю вам: Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”.

Він заохочує нас молитися про “усе”. Кожна річ у світі, яку б ви забажали, навіть і те, щоб гора порушилася й кинулася в море, міститься у межах законної, правильної молитви християнина. Правда, при умові віри. Але про умову ми тепер не говоримо нічого. Натомість, звертаю вашу увагу на це чудове, необмежене заохочування молитися за ті речі, яких бажає ваше серце.

В Євангелії від Івана 15: 7 читаємо про це саме. “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — і станеться вам”.

Отже, чого хочете і є властивим предметом до молитви. Ви можете молитися за кожну річ на світі, якої забажає ваше серце.

І чи ж не таке саме значення Псалма 37: 4: “Хай Господь буде розкіш твоя, — і Він сповнить тобі твого серця бажання”.

Молитва віруючого повинна відповідати бажанню його серця. Чого серце бажає, того християнин повинен просити в молитві.

В Євангелії Івана 14: 13-14 знаходиться солодке запрошення Самого Спасителя просити дослівно всього, чого

тільки забажаємо. “І коли що просити ви будете в ймення Мое, те вчиню, щоб у Сині прославивсь Отець. Коли будете в Мене просити чого в Мое ймення, то вчиню”.

Слова “що” і “чого” означають всяку річ на світі. Ісус знав, як ми схильні не вірити, тому й додає: “коли будете в Мене просити чого в Мое ймення, то вчиню”. Християни повинні просити дослівно всього, чого тільки вони забажають від Бога.

2. КОЛИ МОЖНА ЧОГОСЬ БАЖАТИ, ТО МОЖНА ТОГО Й ПРОСИТИ

Молитви кожного християнина повинні гармонізувати з бажаннями його серця. Усе, чого ви маєте право бажати, ви маєте право й приносити Бога в молитві. І навпаки, якщо ви не маєте права про щось молитися, недобре є і бажати цього. Інакше кажучи, для християнина є тільки такий висновок: або просити у Бога того, чого він бажає, або перестати цілком бажати того.

Уявіть собі, що Господь Ісус постукав би до дверей вашої хати і сказав би: “Я прийшов задовольнити твої потреби, задовольнити твої законні нужди, зробити тебе щасливим. Прийми Мене до своєї хати і розкажи Мені про свої турботи, про всякі твої недостачі, про всяке твоє бажання”. І коли б на той час у вашій хаті знаходилися якісь ганебні речі, напр.: соромницька музика, деморалізуюча література, світські звичаї, які сквернять тіло людини, погане товариство, — безсумніву ви були б засоромлені впустити Христа до своєї хати і розпочали б гарячково впорядковувати її. Коли б ви буквально повірили в присутність Спасителя, тоді, безперечно, ваші бажання були б відмінні. І, подяка Господеві, — тоді ви почували б себе також вільнішими просити у Нього якраз того, чого ви потребуєте. Тому, що Він прийшов до вашої хати, щоб задовольнити ваші потреби, ви сказали б

йому: “Господи Ісусе, Ти бачиш, я не маю стільки харчів, щоб нагодувати своїх дітей. В Твоїх руках вся пожива; прошу, дай нам необхідну їжу”. Або ви сказали б: “Господи, Ти бачиш, яка слабосильна моя дружина, вона не має подостатком сили, щоб виховувати дітей, дбати про хату та провадити господарство. Господи, дай їй більше сили”. Або ви сказали б: “Ось ми тут не любимо один одного так, як ми повинні це робити; ми сваримось, критикуємо одне одного, прив’язуємося до найменшої дрібниці. А ми не бажаємо бути такими. Пробач нам! Дай нам терпеливості й більше любові, щоб ми поводитися так, як це треба християнам”. Я повторюю, коли б Ісус дійсно замешкав у вашій хаті, або коли б Він тільки зайшов до вас, щоб сповнити бажання вашого серця, та сказати вам, з яким бажанням Він задовольняє ваші прохання, то ви, не гаючись, сказали б йому про всі свої прагнення та про свої потреби. Добре, цього власне Ісус бажає. Коли хочете чогось, моліться про це. Коли ж ви думаєте, що не належить про це молитися, то вам не належить того й бажати. Тоді ви ліпше просіть Господа, щоб Він допровадив до ладу ваше бажання, щоб воно відповідало волі Божій; щоб воно було правильним бажанням і, таким чином, щоб ви мали право молитися згідно зо своїм бажанням. Це сором і неморальність, якщо наше серце гризе якесь бажання, а ми не можемо чесно визнати його перед Богом. Натомість якщо ми маємо право молитися про якусь річ, то ми маємо право бажати її, ми маємо право працювати на неї, маємо право купити її, маємо право планувати, щоб якоесь її здобути. Отож, моліться про кожну річ, яку ви бажаєте мати!

3. ЛИСТ ДО ФИЛИП'ЯН РАДИТЬ НАМ ВИЯВЛЯТИ МОЛИТВОЮ НАШІ БАЖАННЯ

Справді, наш Небесний Отець прагне, щоб ми відкрили Йому всі наші таємниці, бажання і поривання. Він прагне,

щоб кожне наше бажання стало темою молитви. Господь каже до нас через апостола Павла:

“Ні про що не турбуйтеся, а в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою з дякою. Й спокій Божий, що вищий від усякого розуму, хай береже серця ваші та думки ваші в Христі Ісусі” (Филип. 4: 6-7).

В усьому нехай виявляються Богові ваші прохання.

Це власне є ліки на всякі клопоти. Стурбованість, гризоти, зморщені та втомлені обличчя, заклопотані серця, — все це приходить внаслідок несповнених бажань і непевності за майбутність. Але зо всім цим ми скінчили б, коли б відкрито й сміливо просили Бога за кожную річ, яку бажаємо і коли б ми чекали, аж Він відповість.

Клопотатися — це жадливий гріх. Турбота є протилежною вірі та надії. Іван Веслей сказав: “Я не можу журитися, так само як я не можу лягтися і проклинати”. Молитва про всяку річ — це Божі ліки на наші турботи.

Я пригадую собі одну віруючу жінку, побожну і дуже корисну християнку, яка підійшла до мене після моєї доповіді на тему молитви, — це було в Уїтоїні, Ілліноїс, — і сказала мені: “І подумати тільки, скільки років я терпіла в своїй гостинній кімнаті цей мій полинялий, протертий, старий килим! Згадка про нього постійно тяжіла на мені; він засоромлював мене; і скільки я не старалася купити нового, мені ніяк це не вдавалося. Знаєте, я завжди думала, що молитися можна лише за не спасених людей, але просити у Бога килима? — і, це не випадає. Дякую Господеві, що мені стало ясно тепер, що Він бажає сповняти наші прохання і за малі речі, що Він хоче, щоб ми говорили йому про все. Тепер я йду просто додому і буду просити в Нього нового килима!”

Що за Приятель є любий
Наш Христос для нас усіх!
Врятував Він нас від згуби,
Знищивши неправду й гріх.

На хресті страждав без ліку
І життя нам смертю дав,
Й відтоді Він аж довіку
Нашим Приятелем став.

4. ВІДЧИНІТЬ БОГОВІ КОЖНУ КОМІРЧИНУ ВАШОГО СЕРЦЯ

Ось одна мати живе в селі, а має дочку десь в далекому місті. Якже прагне вона одержати від неї вістку. Кожна дрібничка з життя дочки її цікавить: кожна нова суконка, кожна нова приятелька, кожне підвищення платні, кожен вечір, який дочка проводить поза домом. Мати бажає знати кожну таємницю, хоче бачити кожен фотознімок, вона захоплюється кожним довір'ям, що виявляє її дочка. Така сама справа і з батьком, хоча він, можливо, того й не показує по собі. Найсмутніша на світі річ, коли батьки відчують, що їхні діти вислизнулися з їхніх рук. Коли діти перестали зв'язатися своїм батькам, це дуже болюче для них.

Така сама справа і з Богом у відношенні до Його дітей. Ми йому дуже дорогі. Чому, то я ніяк не можу зрозуміти. Але коли я буду в небі, я спитаю Бога, чому Він так бажав нас, чому Він не міг без нас обійтися. Я не раз дивувався, чому Богові бажалося сходити до Едемського саду і розмовляти з Адамом, навіть тоді, коли Адам був ще без гріха. І я ще більше дивуюся, чому Бог цікавиться нами, — бідним, упавшим створінням. А Він справді цікавиться нами. І Він бажає, щоб ми усе приносили Йому в молитві. Він бажає розділяти наші тягарі, наші радості, бажає почути кожен наш крик, кожне бажання нашого серця.

Від того часу, як я пізнав Його благословенну таємницю, вона, доконала чудес в моєму внутрішньому житті. Я переконався, що я повинен приходити до Бога з кожним бажанням мого серця і що я маю на це повне право. Він хоче, щоб я молився дослівно про всяку річ. А це значить,

що я відкриваю перед Ним кожному комірчину мого серця. Так чи інакше Він знає все, про що я мрію і чого я бажаю. Навіщо ж тоді мені щось ховати від Нього? І коли Бог любить мене більше, ніж батько свою власну дитину, то чому ж я не мав би виявити йому кожного свого бажання і кожної потреби? Навіть і тоді, коли я бажаю чи потребую чогось, що не є згідне з його святою волею, чи ж я не повинен сказати йому про це? Чи ж я не повинен просити його узгіднити мої бажання з його волею? Я зробив перед Богом постанову, що ніколи не буду бажати таких речей, про які я не можу йому сказати. Коли я приношу до Бога в молитві свої бажання, Він звільняє мене від поганих бажань, бо допомагає визнати їх, і Він також дає мені блаженну упевненість в тім, що я маю право просити кожен річ від мого небесного Отця, яку тільки забажає моє серце.

Любі брати та сестри, допустіть Господа до кожного кутка вашого серця! Кажіть йому все. Просіть у Бога дослівно всього, чого ви бажаєте. Бог хоче вам дати все, чого ви хочете, за винятком того, що може пошкодити вам, або може знеславити Його ім'я. Отож, підпорядкуйтеся Божим умовам і просіть Бога за всяку річ, що ви її бажаєте й одержите. Коли ж Господь у відповідь на вашу молитву виявить вам, що Він не може дати вам того, що ви просите, тоді благодійте Його забрати це шкідливе бажання з вашого серця. Пам'ятайте цю умову: або молитися за все, чого ми бажаємо, або перестати бажати.

Х.

МОЛИТИСЯ ЗГІДНО З ВОЛЕЮ БОЖОЮ

“...Та проте, — не як Я хочу, а як Ти”.(Матвія 26: 39).

“Отче Мій, як ця чаша не може минути Мене, щоб не пити її,— нехай станеться воля Твоя (Матвія 26: 42).

“І оце та відвага, що ми маємо до Нього, — що коли чого просимо з волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо ми, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаєм, що маєм прохання, які ми просили від Нього” (1 Івана 5: 14-15).

“І коли що просити ви будете в ймення Моє, те вчиню, щоб у Сині прославивсь Отець. Коли будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню” (Івана 14: 13-14).

Успішну молитву має тільки той віруючий, який любить Бога і підпорядковується Його волі. Не спасенна людина може молитися так, як той митник у храмі: “Боже, будь милосердний до мене грішного!”, або як умираючий розбійник: “Спом’яни мене, Господи”... Бог вислухав їхні молитви і спас їх обох, так само, як Він вислухав і спас мільйони інших грішників, коли вони кликали до Нього. Грішники можуть і повинні молитися, але, якщо вони бажають, щоб їхні молитви були вислухані, вони мусять бути готові підпорядкуватися волі Божій, повинні любити його й охоче служити йому. Це правда, що Боже милосердя таке велике, що Він інколи вислуховує молитву і найбільшого грішника. І Біблія нам ясно показує, що Бог із радістю вислуховує молитви, але Він не може робити цього завжди тим людям, які ненавидять Його або відкидають Його волю.

Отже, якщо ви бажаєте, щоб ваші молитви були вислухані, старайтеся молитись у згоді з волею Божою, а не всупереч їй. Намагайтеся молитись за такі речі, які будуть йому до вподоби, які вшанують його святе ймення, а не за такі, що засмутять його або стануть на перешкоді поширення його царства, або спричинять якийсь гріх.

Бог любить вас; ви можете зміряти велич тієї любови дарунком його улюбленого Сина, великою ціною Голготи. Бог гаряче бажає вашого щастя і достатку; і коли ви вповні зрозумієте, що саме Господь хоче, щоб ви просили у Нього, тоді ваша молитва охопить багато більше найліпших речей, які принесуть вам найбільше щастя; це буде така молитва, яку ви без Божої помочі ніколи не придумали б. “Той же, що Сина Свого не пожалував, але видав його за всіх нас, — як же не дав би Він нам з Ним й усього?”;(Рим. 8: 32). Молитися за Божою волею зовсім не значить, що треба просити чогось меншого, навпаки, просити більше. Крім того, якщо ми молимося про такі речі, які Бог хоче нам дати, то вони без порівняння принесуть нам більше щастя, ніж коли б ми мали все, але без волі Божої. В цьому відношенні, любляче підпорядковування є не тільки правильним, але й мудрим. Що Бог хоче вам дати є якраз те, чого ви самі бажали б, коли б ви знали, чого властиво вам треба бажати. Коли б ви знали так, як знає Бог, то ви мали б тривке щастя, бажаючи й одержуючи найбільш властивих речей. Отож, свідомо молитися всупереч волі Божій є безглуздя; і коли б Бог навіть відповів на таку молитву, то це не принесло б Богові слави, а вам не принесло б жодного успіху.

У часі Свого земного служіння, Ісус міг щиро сказати: “Я знаю, що Ти завжди почувеш Мене”... (Івана 11: 42). Бог Отець вислухав кожную його молитву, за винятком хіба його хресної молитви, коли Ісус молився не як Син Божий, а як погибаючий грішник; коли Він зайняв місце вмираючого, засудженого грішника, був відчужений від Бога. Тоді Ісус не молився “Отче Мій”, але — “Боже Мій, Боже Мій” і Бог покинув його, бо Він став втіленням грішників усього світу, щоб мати змогу прийняти нас, зодягнених у Христову праведність, прийняти нас замість Нього. Так нам говорить 22 псалом, вірш 3: “Боже мій, кличу я вдень, та

Ти відповіді не даєш, і вночі, — і не маю спокою”. За винятком цього випадку, Бог вислухав і відповів на всі молитви Ісуса, бо Ісус молився завжди у згоді з Божою волею. Чи бажали б ви вислухання ваших молитов? Чи бажали б ви одержувати від Бога все, що ви просите, так як Господь Ісус одержував? Тоді “нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі”.

1. ІСУС У ГЕФСИМАНІЇ Є ПРИКЛАДОМ ДЛЯ НАС

Найбільш яскравим прикладом підпорядкування волі Отця Небесного є наш Спаситель, коли Він смертельно сумував в Гефсиманському саду під тягарем гріхів усього світу, і коли “піт Його став був, немов каплі крові, що спливають на землю”. (Матв. 26: 38, Луки 22: 44). Там Ісус молився, кажучи: “Отче Мій, коли можна, — нехай омине ця чаша Мене... Та проте, — не як Я хочу, а як Ти” (Матв. 26: 39).

І далі Він молився: “Отче Мій, як ця чаша не може оминути Мене, щоб не пити її, — нехай станеться воля Твоя!” (Матв. 26: 42).

І втретє Він помолився “те саме слово промовивши”. Дивлячись просто у вічі найжахливішим стражданням, Ісус без вагання сказав Свійому Отцеві — і Отцеві нашому: “Не Моя, а Твоя нехай станеться воля”.

Але я переконаний, що цю подію в Гефсиманії неправильно розуміють. Я чув, як дехто вчив, що Господь Ісус у Гефсиманії благав Отця дозволити йому не йти на хрест і Він неохоче скорився перед тим, чого намагався уникнути. Інші тлумачі пояснюють ніби Ісус думав, що для спасіння грішників може знайдеться якийсь інший спосіб, не конче через хрест. Але всі ці людські міркування не витримують критики в світлі інших місць Св. Писання. Насамперед звернімось до листу апостола Павла до Євреїв 5: 7, де згадуються ті самі молитви і де говориться, що Бог

вслухав їх. “Він за днів тіла Свого з голосінням великим та слізьми приніс був благання і молитви до Того, що від смерти Його міг спасти, — і був вислуханий за Свою богобійність”. Отож, у Гефсиманії Ісус молився, щоб Бог спас його від смерти цієї ночі, коли Він знаходився так близько Своєї мети, цебто близько смерти за грішників. І Бог вислухав його і Він передчасно не умер. Бо сатана, без сумніву, намагався б силоміць напоїти Його з тої гіркої чаші смерти, цебто вбити його, щоб не виповнилося Писання; щоб Христос не помер у день Пасхи, щоб Він не був повішений поміж злодіями, іншими словами, щоб не помер “за Писанням” (1 Кор. 15: 4). Коли б сатані було вдалося ці Божі плани звіечити, тоді Писання не сповнилося б і смерть Христова нікому не принесла б спасіння. Але в дійсності Христос молився так: “Отче, Тобі відомо, що Я готовий умерти. Для того Я й прийшов на цей світ і Я не втікаю від смерти. Я готовий померти навіть сьогодні, бо Я знаю, що Ти воскресиш Мене, щоб Я міг померти знову завтра, на призначеному для цього місці, в призначений Мені спосіб і в передбачений час. Я прошу Тебе, дай Мені сили перемогти сатану, нехай ця чаша промине Мене сьогодні. Кров Моя проривається через Мої жили; душа Моя смертельно сумує. Коли Ти не допоможеш, Я вже ось тут умру. Отже, хай промине Мене ця чаша. Але Ти знаєш, що Я не шукаю Своєї волі. Не Моя, а Твоя нехай станеться воля”. І Христове моління було вислухане: чаша смерти проминула Його до завтра. Отець Небесний зберіг Його від передчасної смерти. Молитва Христова здійснилася. Нехай ніхто не думає, що Христос просто впокорився аж до хреста; ні, Він скоріше поспішав до нього. Він сказав: “Я ж маю хреститися хрещенням, — й як Я мучуся, поки те сповниться!” (Луки 12: 50). Він також сказав: “Через те Отець любить Мене, що Я власне життя віддаю, щоб ізнову прийняти його. Ніхто в Мене його не бере, але Я Сам від Себе кладу його. Маю владу віддати

Його, й маю владу прийняти його знову. Я цю заповідь взяв від Свого Отця” (Ів. 10: 17-18). Задовго до Свого приходу на цей світ, також і кожного дня під час земного життя, Ісус повністю готовий був іти на хрест.

Я хочу цим сказати, що ніколи не було з Ісусом так, щоб Він боязко й неохоче піддавався волі Божій, просячи одного, а вдоволяючись другим. Ні, **Ісус молився згідно з волею Божою, а не всупереч із нею**, й одержував те, чого просив. А приклад з цього для нас такий: щоб ми були готові зректися нашої власної волі, не просити, щоб вона таки сповнилася. Або, — ліпше, — щоб ми пізнавали Божу волю і молилися згідно із нею, як це робив Ісус.

Зрозуміло, ми не можемо завжди так докладно знати Божу волю, як знав Ісус. Можливо, Він задля прикладу для нас повторював у молитві ту саму думку: “Нехай буде воля Твоя”, та “Не Моя, а Твоя нехай станеться воля”, бо записуючи докладно цю подію євангелістами Матвієм, Марком і Лукою, Дух Святий ніби бажав сильно це підкреслити. Кожен християнин повинен мати точне й окреслене зрозуміння свого становища щодо молитви: “Не так, як я хочу, але як хочеш Ти”. О, коли б ми навчилися молитися в покорі, повністю підпорядкувавши свої серця волі Божій!

2. ПЕВНІСТЬ В МОЛИТВІ

Коли ми знаємо, що молимося згідно з Божою волею, то, зрозуміло, ми маємо цілковиту упевненість в тому, що Бог почує наші молитви. У першому листі Івана 5: 14-15 читаємо:

“І оце та відвага, що ми маємо до Нього, — що коли чого просимо з волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо ми, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаєм, що маєм прохання, які ми просили від Нього”.

Як приємно молитися, коли знаєш, що Бог радо слухає, тому, що молишся з волі Його! Отже, молячись так, ми

можемо часто без жодного сумніву знати, що одержимо те, чого просимо.

Це є одна з підстав, щоб втішатися Господом, Його словом, Його працею, Його волею, Його ласкавою присутністю через Духа Святого. У книзі Псалмів 37: 4 говориться:

“Хай Господь буде розкіш твоя, — і Він сповнить тобі твого серця бажання!”

Цю думку ми можемо ще висловити так: насолоджуймося й розкошуймо в Божій волі і так корімося Його люблячим намірам, щоб мати одні погляди з Богом; тоді Господь і дасть нам усе те, чого ми бажаємо. Оце є молитва з волі його!

Я думаю, що Ісус мав на думці те саме, кажучи: “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — і станеться вам!”

“Пробувати в Христі” означає бути одне з Ним, погоджуватися в усьому з Ним, впокорятися Його волі, з радістю покладатися на Нього.

Для того, щоб одержувати відповідь на наші молитви, не досить любити Бога і довірятися Йому. Якщо ви не знаєте Його волі, якщо не знаєте, чим можете Йому догодити, то навіть коли б ви Його любили найсильніше, коли б були готові підкоритися Його волі, ви не зможете одержувати відповідей на всі ваші молитви. Тому тут і додається умова: “...а слова Мої позостануться в вас”. Вам треба знати Біблію серцем так, щоб Христові слова дійсно жили в вас, а тоді вже, — пробуваючи в Ньому, — можете просити від Нього все, чого тільки бажаєте, — й одержите. Таким чином, сприймання слова Божого люблячим серцем уже частинно є молитвою за Божою волею. Бо найчастіше ми пізнаємо волю Божу через слово Боже.

На жаль, багато людей вивчають тільки букву Біблії, і ніколи не можуть збагнути її духа. Кілька років тому, один добрий чоловік продавав Біблії під час моєї евангелізації.

Він казав, що перечитував завжди Біблію протягом одного року, і робить це уже 22 роки. Новий Заповіт він перечитує щомісяця. Я певний, що він був доброю і щирою людиною. Однак він сказав мені, що ще й досі не знає, чи наведена людина має вічне життя. Він думав, що для спасіння треба бути конче охрещеним. Багато разів він перечитував Біблію, але не збагнув її духа. Тому то Писання ніколи не каже, що для віруючого досить саме читання Біблії. Щоб знати Божу волю та щоб бути спроможним молитися згідно з тією волею, треба, щоб “слово Боже позосталося в нас”.

У першому Псалмі читаємо про блаженного мужа: “Та в законі Господнім його пожадання, й про Господній закон він роздумує вдень та вночі! І він буде, немов деревина, над водним потоком посаджена, що родить свій плід своєчасно й що листя не в’яне її. І все, що він чинить, — щаститься”.

Чи ж це не є найбільша обітниця, про яку християнин може мріяти? І це є дійсна обітниця відносно молитви. Іншими словами можна перефразувати цю думку так, — кожен, хто вдень та вночі роздумує над Біблією, матиме все, чого він забажає. Щось подібне можливе тільки тоді, коли людина щиро, всім серцем шукає пізнати Божу волю так, що всі її молитви стають у згоді з тією волею, і Бог задовольняє їх.

3. МОЛИТИСЯ В ЙМЕННЯ ІСУСА

Багато разів Писання учить нас молитися в ймення Ісуса. У Євангелії від св. Івана 14: 13-14 читаємо:

“І коли що просити ви будете в ймення Мое, те вчиню, щоб у Сині прославивсь Отець. Коли будете в Мене просити чого в Мое ймення, то вчиню”.

Коли чого будемо просити в Його ймення, Бог дасть нам. — Скажіть, чому ж ми не одержуємо всього, чого

просимо? Чи ж ми не кінчаємо майже кожної нашої молитви словами, — “все це ми просимо в ім’я Ісуса Христа, Амінь?”

Євангелія від св. Івана 16: 24 радить нам просити в Ісусове ймення. “Не просили ви досі нічого в імення Мое. Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість”.

Отож, щоб одержати відповідь на наші молитви, щоб мати повну радість, треба просити в ім’я Ісуса.

Але тут, я боюся, багато із нас стають фальшувачами; ми ставимо Христове ймення під таку нашу молитву, якої Він ніколи не підписав би; ми вживаємо його ймення, щоб забезпечити такі речі, яких Він не похвалив би. Біблія цілком не обіцяє сповнення кожної молитви, яку ми проказуємо в Його ймення, ні, вона обіцяє здійснення таких молитов, які ми чинимо заради Христа, бо то Він бажає того, бо Він Сам просив би того. Слова “в ім’я Ісуса” не повинні вживатися ніби якась магічна формула. По суті, я думаю, що ті слова зовсім не були призначені для повторювання їх у наших молитвах. Ми не знаходимо того речення в зразковій молитві нашого Господа, не знаходимо їх також у жодній іншій молитві християн, що вони записані в Новому Заповіті. Ми проказуємо слова “в ім’я Ісуса”, ніби якість банальне речення, як частку встановленого ритуалу в молитвах, яких Бог не вислуховує, і це є яскравим доказом, що вони не чинилися в Ісусове ймення, не були для того, щоб догодити Йому. Але християни, про яких читаємо в Біблії, молилися згідно з Божою волею, часто не згадуючи того факту, що вони просять в Його ймення. Нам треба усвідомити собі, що не в словах, а в серці лежить умова успішної молитви. Ніхто не може молитися в Ісусове ймення не знаючи, чого саме Господь Ісус бажає, і не бажаючи якраз того, чого Він Сам бажає в якійсь окремій справі.. Дійсно, молитися в ім’я Ісусове означає молитися за Божою волею.

4. ВІРА ПРИХОДИТЬ, ЯКЩО МОЛИТИСЯ ЗА БОЖОЮ ВОЛЕЮ

Багато разів Біблія підкреслює таку думку: щоб забезпечити відповідь на наші молитви, треба вірити, що Бог їх здійснить. Єванг. від св. Марка 9:23, 11:22-24, Матв. 21:22 разом з багатьма іншими дорогоцінними обітницями говорять нам, що все можливе тому, хто вірує; що всяке наше бажання може здійснитися, якщо ми будемо вірувати без найменшого сумніву. На іншому місці я постараюся висвітлити, як треба мати віру в Бога і як у ній зміцнюватися. А тепер я бажаю звернути вашу увагу на той факт, що віра — це дар Божий (1 Кор. 12:9). Тому, ніхто не може вірити, що одержить від Бога те чи інше, якщо це не буде з Божої волі. Віра — це послане Богом запевнення, що наша просьба йому до вподоби, а тому Він її і сповнить. Коли ми молимося за Божою волею, молимося повністю підпорядкованим йому серцем, палко бажаючи виконати Його волю, то, завдяки проводові Святого Духа та Божого слова, ми знаємо, яка є Його воля до предмета нашої молитви. Тоді в серці росте віра, а певність вимагає здійснення того, що до вподоби Самому Богові.

О, християнине, підпорядкуй свою волю Божій волі! Залиши всякий спротив, усяке вперте бажання, щоб конче все сталося по твоєму, бо це Богові не подобається. Бог хоче сповнити бажання твого серця, Він хоче, щоб ти був щасливий, щоб тобі добре велося та щоб ти мав у всьому успіх. Він хоче сповнити тебе Святим Духом, щоб ти також мав силу здобувати душі для Нього, разом з усіма іншими благословеннями, які придбані для нас Христом на Голготі. Але Бог не може зробити багато для тебе, якщо ти не смириш свого серця та не впокоришся волі Божій, щоб іти туди, куди вона тебе поведе. Навіть, коли б тобі спочатку була і не зрозуміла воля Бога, то й тоді скорися їй наперед і обіцяй Богові: “Я піду, куди Ти бажаєш, щоб я пішов, я буду

робити те, що Ти хочеш, щоб я робив; я буду тим, чим Ти бажаєш, щоб я був!”

У цій книжці я дав своє особисте скромне свідоцтво про те, як Бог багато разів здійснював мої молитви. Я думаю, що тепер є велика потреба в особистих свідченнях таких людей, які з власного досвіду знають, що Бог готовий відповідати на молитву. Проте, якщо я свідчу про чудові відповіді, які я одержав на свої молитви, то я знаходжу, що люди часто приносять до мене свої тягарі, з надією, що я скоріше отримаю від Бога відповідь на їхні потреби. Вони думають, що мою молитву Бог скоріше вислухає, ніж їхню. А це мене завжди дуже засмучує.

Невідмінною правдою є те, що кожен християнин має однакове право молитися. Часто Бог не вислуховує нашої молитви, з тієї причини по якій Він не вислухає такої самої молитви когось іншого. Коли ви не молитесь за Божою волею, то буде зовсім нерозумно з мого боку, якщо я буду за вас переконувати Бога сповнити ваше бажання, яке не погоджується з Його волею. Або коли у вашому житті є якась перешкода, то вона безперечно буде заважати отримати відповідь на молитви навіть тоді, коли б багато щирих християн молились разом з вами за те, чого ви бажаєте. Отже, все, чого вам треба для успішної молитви це — бути певним, що ваше серце підпорядковане Божій волі, що та воля Божа, яку ви пізнали з Божого слова та під проводом Святого Духа, є найліпшою для вас, тоді тільки треба молитися в згоді з тією Божою волею. Якщо ви можете прийти до Нього накресленою вище дорогою, цебто молячись за Божою волею, то Бог так само вислухає вашу молитву, як і молитву кожного іншого християнина про вас.

ХІ. ЯСНО ОКРЕСЛЕНА МОЛИТВА

“Усе, чого ви в молитві попросите...” (Марка 11: 24).

“Дай нам сьогодні...” (Матвія 6: 11).

“Позич мені, друже, три хліби...” (Лук. 11: 5).

Мені було не більше вісімнадцяти років, коли одного дня наш любий місцевий проповідник, Р. Г. Джибсон, взяв мене з собою до другого села, — я мешкав тоді в західньому Техасі, — де він проводив евангелізацію. На другий день нашого служіння, ми встали ранесенько і вийшли на горбок, щоб там на самоті помолитися. Брат Р. Джибсон прочитав кілька віршів зо свого маленького Нового Заповіту, а потім запитався мене:

— Може б ми так погодилися просити від Бога чогось ясно окресленого на сьогоднішнє наше богослуження?

Обговоривши в душі молитви цю справу, ми погодилися просити Бога спасти сьогодні ввечері п'ять осіб, яких Бог поклав нам на серце. Отже, ми почали молитися, спочатку він, а потім я, щоб Господь сьогодні спас тих п'ятьох осіб. І дійсно, того самого вечора на нашому богослуженні п'ять осіб вийшли наперед, так щиро визнали Христа своїм Спасителем, що ніхто з присутніх не сумнівався в їхньому спасінні.

Наступного ранку, радіючи в Господі, ми сиділи в затишному місці серед скель на нашому горбочку і в тихій молитві чекали, щоб Він виявив нам, скільки саме душ ми можемо випросити у Нього сьогодні. Після деякого часу тихих розважань, обидва ми відчули побудження просити Його за три душі. Кожен із нас молився про спасіння трьох душ. І того вечора якраз три душі публічно визнали Христа своїм Господом. Пізніше ми були побуджені молитися про навернення деяких окремих осіб. Того дня, коли ми просили Бога спасти Біла Палма, він прийняв Христа, як свого

особистого Спасителя. (Пізніше він мешкав зо мною в коледжі в одній кімнаті).

Під час тієї евангелізації мені нараз стало ясно, що Бог бажає, щоб християни молилися про ясно окреслені речі, щоб вони ясно висловлювали свої прохання.

У всіх ділянках нашого щоденного життя, ми дуже точно й окреслено висловлюємо наші прохання. Напр., у ресторані ми ніколи не кажемо: “прошу мені принести дещо з’їсти”. Ні, звичайно ми сідаємо до столу і старанно вибираємо собі те, що бажаємо. Ми кажемо: “Прошу дати мені малого біфштекса, наполовину засмаженого; до нього по-французьки смаженої картоплі і шпинату. Прошу сильного й дуже гарячого чаю та на десерт помаранчевого желе”. Коли ви йдете до ресторану, ви ясно там говорите, чого ви собі бажаєте.

Жодна жінка, увійшовши до крамниці, не каже: “Прошу дати мені цілу торбину бакалійних товарів”. Навпаки, вона з-поміж багатьох сортів хліба, вибере собі той, що вона любить; вона вишукує найбільшу головку салати, найгарніші три грейпфрути і просить дати їй два фунти бекону, але з визначеною нею м’ясарні. Скажіть, чому ж з молитвою ми робимо інакше? Чому ми так само ясно, окреслено не говоримо Богові в наших молитвах?

Нема такого чоловіка, який, побачивши, що його хата горить, задзвонив би до пожежної станиці та сказав би: “Можливо, що в моїй хаті пожежа, бо недавно я бачив, як дім міла стріха. Але я не ходив на горище подивитися. Може б ви, при нагоді, вступили до мене і погасили огонь?” Ні, ні, щось таке неможливе! Однак багато християн точнісінько так моляться про спасіння своїх близьких: “Господи, як на це Твоя воля, спаси мого брата. Зроби це, якщо Ти бажаєш, щоб він тільки не помер нерозкаяним”. А той брат стоїть на дорозі погібелі й кожної хвилини може померти й піти на вічні муки.

Сучасне поняття та сучасне практикування молитви є дуже невиразне й неточне аж до нерозумності й неморальності. Бо молитися, означає просити чогось у Бога. І така молитва повинна бути ясно окреслена, як окресленим буває прохання хворого до лікаря; або як точним і окресленим буває замовлення краму, який господиня замовляє в крамниці; або як прохання дитини за порцією морозива.

1. БІБЛІЯ ВЧИТЬ, ЩО НАША МОЛИТВА ПОВИННА БУТИ ТОЧНА І НАШІ БАЖАННЯ ЯСНО ВИСЛОВЛЮВАНІ.

Погляньте, як точно висловлюється наш Спаситель в зразковій молитві, яку Він нам залишив. Наприклад, як ми маємо молитися про їжу: “Дай нам сьогодні...”

Іншими словами, Бог хоче, щоб віруючий молився точно про те, чого він бажає даної хвилини, а не загально та неокреслено. Це також означає, що християнин, який проживає в волі Божій, повинен сподіватися здійснення молитви того самого дня, коли він молився. Щасливий той християнин, який може впевнено просити свого Небесного Батька: “Дай мені хліба сьогодні”.

Коли учні слухали, як Ісус молився, вони попросили його: “Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив учнів своїх”. І Христос учив їх молитися так, як той чоловік, що прийшов був до свого приятеля вночі, кажучи: “Позич мені, друже, три хліби”.

Він не сказав просто: “Позич мені хліба”, не сказав також: “Чи нема у тебе чогось їсти?” Він точно й визначено просив позичити йому “три хліби” (Лук. 11: 5). Який же це чудовий приклад ясно окресленого прохання!

Ця сама ідея проводиться в усіх інших обітницях щодо молитви, які ми знаходимо у Писанні. Ось, наприклад,

в Євангелії від Марка 11: 24 Ісус сказав: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”.

У цій обітниці містяться чудові істини і прошу звернути увагу на думку, яка є в словах Ісуса: християнин, коли молиться, повинен вже мати певне, визначене бажання, а окрім того, повинен сподіватися здійснення того бажання й отримати те, чого він просить. Молитися, це не значить просити тільки, але просити певної окресленої речі. Я сумніваюся взагалі, чи то є молитва, якщо у ній ми нічого окресленого й точного не просимо.

Мені пригадався Гедеон та його молитва:

“Коли справді хочеш рятувати Ізраїля моєю рукою, так ось, я розстелю на току вовняне руно. Коли на одне руно тільки впаде роса, а навкруги земля буде суха, тоді знати му, що вирятуєш Ізраїля моєю рукою”.

Коли вранці наступного дня він устав, вовна, справді, була настільки мокра від роси, що він витиснув рукою повну миску води.

Це була дуже точна молитва і така ж точна була відповідь на молитву.

Але заохочений Гедеон змінює деталі своєї молитви, цим разом він просить: “Дозволь мені ще одну пробу з руном зробити: нехай воно тільки сухе буде, усюди ж роса впаде на землю” (Суд. 6:39).

І дійсно, другого дня вранці він знаходить вовну цілком сухою, натомість усе кругом було покрите росою. Гедеон точно знав, якого доказу він хотів одержати від Бога, і Бог дуже радо сповнив його прохання.

Якою оживляючою й прекрасною є історія про старого Авраамового слугу, яка записана в 1 книзі Мойсея, в 24-му розділі; як він пішов у землю Ур, щоб знайти там Ісаакові дружину. У віршах 12- 14 знаходимо таку його молитву:

“Господи, Боже пана мого Авраама, погоди мені сьогодні і сотвори милість панові мойому Авраамові. Оце

я став коло колодязя водяного, дочки ж міських людей виходитимуть брати воду. І нехай буде дівчина, що їй скажу: “Нахили водоносного глека твого напитись мені”, і промовить мені: “Пий, я й верблюди твої понапуваю”, нехай вона буде та, що наготовив рабові Твоєму Ісаакові, і по сьому відатиму, що сотворив еси милость панові мойому, Авраамові”.

Чи ж то не є точно окреслена молитва? Він не тільки просить Бога послати йому на зустріч ту дівчину, яку Сам Бог хоче дати Ісаакові за дружину, але він просить, щоб та жінка звернулася до нього точно такими словами: “Пий, я й верблюди твої понапуваю”. І Біблія каже нам, що він ще говорив, як Ребека прийшла до криниці, дала йому води і напоїла його верблюдів. І далші події яскраво доказують, що вона була відповіддю на його молитви й молитви Авраама. Коли б чоловіки та жінки сьогодні молилися так визначено і в такому самому дусі, як це робив Авраамів слуга, без сумніву, Бог так само ясно скерував би їх до щасливого подружжя.

Або якою ясно окресленою була молитва Мойсея, коли він молився, щоб земля проковтнула Корага, Датана і Абірама разом з їхніми родинами (4 Мойс. 16). Так само було і з Іллею; він молився про посуху і посуха прийшла; молився про дощ і був дощ; молився про вогонь з неба і прийшов огонь. Коли Ісус Навин сказав сонцю й місяцю затриматися, то він сказав це точно, навіть визначив місце, де вони мали затриматися.

“Сонце, стій над Габаоном; місяцю, над Аялоном”!

Прошу, подивіться, які точні були молитви мужів Божих, і як точно вони отримували те, чого просили.

Деякі з тих мужів були настільки сміливі в своїх молитвах, що інколи це виглядало на зухвальство. Вони ніби наказували Богові, а Бог, здавалося, охоче їх слухав. Вони знали точно, чого бажають. Молячись, вони давали ясні вказівки

щодо своїх бажань, домагалися сповнення їхніх молитов і Бог давав їм те, чого воїни просили. Апостол Петро не мав найменшого сумніву, що Господь сповнить усе те, що торкалося Ананія і Сапфіри. За його словами вони попадали мертві ;(Дії 5: 1- 10). Апостол Петро цілком був певний, ніби він мав підписаний Богом чистий чек, і з такою ж певністю він звернувся був до Енея, що вісім років лежав спаралізований: “Енею, тебе вздоровляє Ісус Христос. Уставай й постели собі сам”. І той зараз устав” (Дії 9: 34).

Так само й апостол Павло голосно каже до спаралізованого: “Устань просто на ноги свої!” І цей вскочив і пішов (Дії 14: 10). Звертаючись владно до Еліма, ворожбита, ап. Павло каже: “Ти станеш сліпий, й сонця бачить не будеш до часу”. І Біблія нам говорить, що темрява негайно напала на нього. В Писанні знаходимо повно прикладів про людей, які точно знали, чого вони бажали і Господь сповняв їхні бажання до найменшої подробиці. Такою є точна молитва.

Пророк Ілля прожив багато років так, ніби в його руках знаходився ключ до неба. Господь дав йому таку певність, що він сміливо проголосив цареві: “Так певно, як живе Господь, Бог Ізраїлів, що я стою на службі в Його, сього року не буде ні роси, ні дощу, хіба на моє слово” ((1 Цар. 17: 1).

На підставі усього вищезгаданого видно, що Божа воля є на те, щоб віруючий точно знав, чого він потребує, щоб просив того, домагався, сподівався одержати, якщо його бажання є в повній згоді з Божою волею. Пророк Ісяя каже: “Питайте в Мене, що станеться з Моїми синами, й наказуйте Мені в ділі рук Моїх” (Іс. 45: 11).

Блаженний той християнин, який перебуває в такій згоді з волею Божою, який так пізнав розум Господній, і має такі точні бажання, що, коли справа торкається Божої праці, він може наказувати Богові і одержувати точно те, чого просить.

2. ЧОМУ ТРЕБА МОЛИТИСЯ ТОЧНО?

Коли ми хоч трохи розглянемо це питання, ми побачимо, що неточна молитва не тільки буває не вислухана Богом, але вона є доказом того, що наше серце перебуває в грішному стані, а це власне засмучує Бога.

Неточна молитва найчастіше буває лише формальністю, тому вона не може бути широкою. Багато людей моляться щодня про речі, яких вони в дійсності не бажають, забуваючи умову, яку ставить нам Дух Святий: “Усе, чого ви бажаєте, коли молитесь...” (Марка 11: 24, — переклад англійського тексту). Як же Господь може здійснити наші молитви, якщо вони не відповідають умовам, не виявляють щирих бажань?

Деякі люди моляться задля того, щоб їх слухали інші. Пригадайте, скільки наших прилюдних молитов не мають у собі жодного прохання, на них Господь і не дає жодної відповіді. Секретарка одного проповідника з Іллінойсу недавно сказала мені, що її пращедавець написав собі молитов на цілих чотири місяці наперед. Ясно, що в цих молитвах цей проповідник не міг просити: “Господи, спаси мого сусіда, який сьогодні є тут”. У жодній з своїх молитов він не міг би благати. “Боже, уздоров пані Сміт, яку сьогодні відвезли до лікарні”. Він не міг би просити Господа допомогти зібрати сьогодні 500 доларів, щоб вислати місіонера до Китаю. Ні, такі написані молитви це — просто формальність. Проказуючи їх, ми або догоджуємо іншим, або задовольняємо своє власне почуття обов’язку, — бо ми часто думаємо, що в самому виголошуванні молитов є певна заслуга, без огляду на це, чи ми просимо чогось, чи ні. Або можна молитися за звичкою. Чи ж мало християн говорять щодня ті самі молитви, слово в слово?

Є велика небезпека і в т. зв. “молитовному списку”. Цими днями одна жінка сказала мені:

— Здається, я вже вас бачила в нашій церкві. Тоді ваше ім'я є на моєму списку і я щоденно молюся за вас.

Але я ніколи перед тим не був у тій церкві. Виконуючи механічно свої молитви, ця жінка навіть добре не знала тих людей, що були на її списку. Коли люди просять мене молитися за них, я відразу припиняю розмову і молюся, якщо я можу з повного свідомістю просити Бога про їхню справу. Але я нікому не обіцяю молитися за нього щоденно. Інколи я кажу: “Якщо Бог положить це на моє серце і згадає мені про вас, то я буду молитися за Вас”. Нещира, формальна молитва є мерзотою перед Богом. А неокреслена молитва, власне, дуже часто буває такою нещирою формальністю.

Сперджен, пишучи про 1 Самуїла 1: 10-13 “Молилась вона (Анна) Господеві і плакала гірко... Анна ж молилась в серці своїм”, каже: “Дайте мені молитву домашнього твору, і я виграю справу перед престолом ласки; цебто, дайте мені таку молитву, яка впливає з глибини мого серця, не таку, що я її вигідав, але таку, що Дух Святий поклав її туди і наділив її такою життєвою силою, що я ніяк не міг би стримати її. І хоча слова такої молитви можуть бути нескладні, але, якщо мої бажання щирі, якщо вони горять в мені нестримним полум'ям, то Бог не звертає уваги на те, ЯК я висловлюю ті бажання. Якщо вам бракує слів, щоб висловити ваші бажання, не турбуйтеся, не надуживайте їх цілком; ваша молитва без слів може бути кращою, як із словами. Бувають молитви, яких не можна передати жодною людською мовою”.

Коли ж молитва не окреслена ясно, не точна, то це є доказом, що на серці нема жодного тягаря, нема жодної пильної потреби. Недавно одна жінка сказала мені дуже веселим голосом: “Уже двадцять три роки я молюся про спасіння свого чоловіка, а він все ж ще не віруючий; але я прошу Бога спасти його, хоча б перед смертю”. Неповажність її серця настільки мене схвилювала, що я був змушений

сказати їй: “Якщо ви поважно не поставитеся до молитов за вашого мужа, то він напевно спасеним не буде”.

Одного разу в Парижі, Тексас, одна віруюча жінка розповіла мені про свого доброго шістнадцятирічного сина, який не був ще навернений. “Але я певна, що і він буде котрогось дня спасений”, — казала вона. Коли я переконував її, щоб вона привела свого сина на євангелізаційне богослуження, і справді була певною його спасіння, вона сказала: “Я зовсім про нього не турбуюся, бо він такий добрий хлопець, і я знаю, що він тими днями таки прийде до Господа”. Кілька днів пізніше, коли той юнак повертався пізно ввечері додому, його вкусив чорний павук. Від укусу цього отруйного павука згинulo вже багато людей в тому місті. Отож, ця жінка негайно покликала лікаря, а коли лікар зробив для хворого все, що міг, вона сіла до авта і поспішно приїхала до мене, не дивлячись на те, що була 11 година ночі. Плачучи, вона казала мені: “Я не піду знову спати, поки не буду знати, що він навернувся. Коли він збудив мене й розповів, що сталося, я відразу зрозуміла, що він може вмерти кожної хвилини і піти на вічні муки”. Благання й наполегливість сумуючої матері незабаром переконали хлопця в його власній гріховності, а це привело його до віри в Христа Спасителя.

Тому я й кажу: якщо наші молитви не є точні, то це тільки тому, що ми не відчуваємо поважності нашого положення, не маємо справжнього тягаря, ані сердечного бажання. Коли ми молимося, Бог бажає, щоб ми розроблювали в собі цілину (Єрем. 4: 3, Осія 10: 12). До нашого життя молитви дуже влучне таке попередження: “Горе вам, байдужнім на Сіоні” (Амоса 6: 1) і “...як от Сіон, що ледве почав боліти, а вже й породив синів своїх” (Ісая 66: 8). Отже, неокреслена молитва — це молитва без жодного тягарю.

Якщо мій сусід каже: “Зайди коли-будь до мене”, то я відповідаю: “Добре, зайду, але й ти також прийди колись

до нас”. По суті, жоден із нас не запросив один одного, ми тільки ввічливо обмінялися словами. “Коли-будь” звичайно не приходить ніколи. Недавно один чоловік сказав мені: “Прошу не плянуйте нічого на цю неділю, бо ми бажаємо мати вас на обіді. Ми вже дістали молоденьку курку, і моя дружина заздалегідь усе приготує, і це не перешкодить їй бути в церкві. Отже, прошу не відмовити!” Цей, точно обдуманий плян був доказом щирого їхнього бажання мати мене в своїй хаті. Я пішов туди, і ми провели надзвичайно приємний час.

Але найгірша справа в неточних молитвах є та, що вони є доказом нашого незнання Божої волі, тому й ми не знаємо про що саме нам треба молитися. Коли ми, напр., молимося про спасіння якогось грішника і кажемо: “якщо на це є Твоя воля”, то тим самим ми признаємося до факту, що ми не маємо жодної волі щодо тієї справи. Окрім того, це є частинне признання, що ми належно не ознайомлені зо словом Божим, не знаємо, що Господь не бажає погибелі жодного грішника. Зрозуміло, ми не сміємо молитися надто точно і догматично, щоб те і те сталося такого то дня й таким то способом, хіба що маємо ясний знак на це, що така є Божа воля. Якщо ми не маємо жодного уявлення, чи наша молитва приємна Богові, чи вона у згоді з Його плянами, чи через неї прославиться Його ймення, то ми не маємо права просити Бога вислухати наше прохання до найменшої подробиці. Це буде надто зухвально з нашого боку.

Натурально, ми самі, нашим тілесним розумом не можемо знати, але “так само ж і Дух Святий допомагає нам у наших немочах; бо ми не знаємо, про що маємо молитися, як належить, але Сам Дух заступається за нас невимовними зітханнями. А Той, що досліджує серця, ЗНАЄ, ЯКА ДУМКА ДУХА, БО ЗА ВОЛЕЮ БОЖОЮ ЗАСТУПАЄТЬСЯ ЗА СВЯТИХ” (Рим. 8: 26-27). Це означає, що формальна, неточна, загальна молитва буває тоді, коли ми не перебуваємо

під проводом Святого Духа. Ми не знаємо Божих думок. Ми не маємо певності, чи ми виконуємо Божу волю. Можливо, що ми засмутили Святого Духа нашими гріхами, або вгасали його, або знехтували його плянами.

Ніщо в Біблії не є так ясним, як те, що всі Божі мужі, які одержували чудесні відповіді на свої молитви, були під проводом Духа Божого, їхні молитви були точні, бо вони знали, про що мають молитися. Вони знали, чого бажають, були певними, що Господь бажає їм дати ті речі.

Любий читачу, невизначена молитва частенько є доказом нашої непевності, нашої формальности. Вона також свідчить, що наше серце не відчуває потреби, не має справжнього бажання. І врешті, неточна молитва показує, що ми не знаємо волі Божої, що ми не обізнані з його планами, які ми пізнаємо через слово Боже та через провід Святого Духа.

3. ЯК НАМ ДОКЛАДНО МОЛИТИСЯ

Коли ви бажаєте точно молитися й одержувати відповідь на ваші молитви, то Бог вам у тому допоможе. Для цього я пропоную такі кроки:

1. Почніть відкидати всі ті предмети ваших молитов, до яких ви не маєте цілковитої певності. Коли ж ви маєте багато речей, про які просите нерішуче, непереконливо, так би мовити, половиною серця, то визнайте і це перед Богом. Скажіть йому, що ваша молитва формальна і до певної міри нещира. Перестаньте молитися на показ; перестаньте молитися з обов'язку, або тому, що люди сподіваються від вас молитви. Натомість починайте молитися про речі, яких ви справді щиро бажаєте і на які вам треба сподіватися точної відповіді.

2. Далі, почніть досліджувати Святе Писання та шукайте в ньому волі Божої. Коли ви молитесь про чиесь спасіння,

тоді поважно і в душі молитви досліджуйте Писання, щоб там знайти відношення Бога до грішників. Напр., роздумуйте над 15 розділом Євангелії від Луки, над притчами про загублену вівцю, про загублену драхму та про блудного сина і тоді вам стане зрозуміла Христова любов до грішників. Коли ж Христова любов до загублених грішників зворушить ваше серце, тоді ви побачите, що вам легко молитися точно, дефінітивно про навернення грішників.

Одного разу, в часі біблійної конференції в Кінгмані, Кензас, я проповідував на тему молитви і переконував слухачів, щоб вони молилися точно, визначено. Зо слова Божого я доказував, чому ми можемо бути сміливі, молячись про навернення грішників. Після богослужіння до мене підійшла молода жінка, медична сестра, яка рік тому на вернулася до Господа. Обличчя її сяяло неземним сяйвом, коли вона звернулася до мене, кажучи:

— То це є той спосіб, як ми маємо молитися?

— Так, — відповів я, — ми повинні так молитися.

— Добре, якщо так, то сьогодні ввечері обидва мої брати одержать спасіння, — сказала вона. — Я вже цілий рік молюся за них, але я завжди прошу, щоб Бог спас їх перед тим, як буде вже запізно. Тепер я йду додому і буду просити Бога, щоб Він спас їх сьогодні.

І вона пішла.

Я був збентежений. Я міркував: “Чи вона справді довіряє Господу, чи тільки ставить на карту моє слово?” Але вона пішла додому і молилася доти, аж отримала певність, що Бог сповнить її бажання.

Того вечора її дядько приїхав за чотирнадцять миль на богослуження і Господь його чудесно навернув. Коли ж мати тієї медичної сестри побачила, що її брат віддав своє серце Господу, вона також вийшла наперед і зо слізьми визнала перед усіма, що вона відступила від Бога, що не дбала й не цікавилася своїми дітьми. Тоді я побачив, як двох

молодих юнаків, сімнадцятирічні близнята, зійшли з балкону разом з пастором цієї церкви. Вони сміливо визнали Христа своїм Спасителем. Коли я роздумую над цим випадком, мені здається, що Бог насамперед придбав дядька, щоб через нього пробудити матір, а мати повинна була повернутися перед тим, як повернулися хлопці. Але Бог відповів на щиро, палку і визначену молитву тієї молодой медичної сестри, яка, покладаючись на Боже слово та на Його ясні обітници, просила Господа спасти цих двох її братів сьогодні ввечері.

Я повторюю, що досліджування слова Божого допоможе нам молитися точно, визначено. Коли ми будемо роздумувати над Писанням, то ми побачимо, як щиро й гаряче Господь бажає обдаровувати вас, як Він Сам обіцяє 'відповідати на ваші молитви. Ми довідаємося також, яка є воля Божа і на цій підставі будемо сміливіші, молячись за визначені й конкретні речі.

3. Нерідко буває, що нам треба якийсь час чекати, поки Господь повністю не відкриє нам, про що властиво ми повинні молитися. Треба дати Духові Святому можливість промовити до вас. Просіть Бога виявити вам, що саме є недоброго в вашому житті, просіть допомогти вам судити себе самого і відвернутися від гріха, який засмучує Його. Тоді просіть Святого Духа, щоб Він ясно показав вам, про що молитися. Кожного разу, коли ви молитесь тією молитвою, яка покладена Духом Святим у ваше серце, ви повинні мати сміливість домагатися відповіді. Тоді ви знаєте, що просите за волею Божою, і маєте певність одержати те, чого просите. Точне, виразне моління цілком не означає, що ви намагаєтеся, щоб Бог поділяв вашу думку. Ні, воно означає, що ви знаєте, чого Господь бажає вам дати, що Він хоче, щоб ви від Нього просили, і таким чином, ви молитесь тією молитвою, що її Дух Святий Сам кладе на ваше серце.

У 1931 році я поїхав до Першої Баптистської Церкви в Пікок провести євангелізацію. Це маленьке містечко в середньо-західньому Техасі переживало тоді страшну посуху. Багато місяців там не було дощу. Збіжжя цілком повисихало. У цій частині Техасу, навіть у нормальних обставинах, важко виростити кукурудзу, а того пам'ятного року навіть цукровий очерет та мільо маїс, рослини, які добре переносять посуху, й ті пожовкли і пропали. Пасовища в багатьох місцях були голі, ніби долівка. В повітрі носився неприємний запах мертвеччини. Лютий голод покосив цілі отари худоби. Де-не-де стояли порожні ферми, люди залишали їх і йшли в світ шукати праці й хліба.

Коли розпочалася євангелізація, моє серце невимовно боліло, коли я дивився на бідну, до краю висохлу країну. Я відчував, що Бог тут бажає проявити Свою силу. І тоді я приобіцяв Богові, що, як тільки люди почнуть пробуджуватися від свого гріховного сну, я влаштую молитовне богослуження, на якому закликатиму людей визнавати свої гріхи і молитися про дощ, а також про навернення.

Дух Святий оволодів людьми; вони зм'якли серцем, почали шукати Господа, шукати спасіння для грішників. Бачачи це, я відважився оголосити молитовне богослуження на слідуючий день, і сказав присутнім, що Господь ясно побуджує мене молитися про ДОЩ. Я глибоко відчув, що Дух Святий поклав цю справу на моє серце. Багато-хто погодився зо мною молитися. Отож, ми відкрито просили Бога послати великий дощ і послати його протягом двадцяти чотирьох годин. Я прилюдно оголосив, що цієї доби ми чекаємо дощу. Коли ж дощ прийде пізніше, то це не буде той дощ, про якого ми молилися; ми будемо рахувати, що наша молитва не вислухана. Після нашої молитви небо було таке саме, як і перед тим, — ніщо не віщувало дощу. Наступного дня сонце пекло немилосердно, до решти висушуючи і так сушу землю. По ранішнім богослуженні о годині 11-ій ми

знову молилися про дощ, просячи Бога послати його ще перед вечірнім богослуженням, щоб люди переконалися, що Бог вислуховує точні молитви. Я знову оголосив, що коли дощ не впаде протягом 24-х годин, рахуючи від часу нашої першої молитви, то це буде знаком, що Бог не вислухав нас. Бог поклав мені на серце цю визначену молитву і я відчував, що Він її здійснить. По полудні моя дружина заходилася дещо прати і послала нашу п'ятирічну донечку, Грейс, до сусідки позичити шапличка (невисоку широку дерев'яну посудину). Це було біля 2-ої години по полудні. Раптом з південного сходу почали швидко надходити чорні хмари. Зірвався страшний вітер. Моя дружина вибігла рятувати дівчинку і зловити шапличка, якого вітер котив по преріях. Вітер зірвав намета, в якому відбувалися наші богослуження, здмухнувши також колоди, що підтримували його. А в той самий час в одній крамниці, в центрі міста, насмішники та злі люди провадили розмову, кажучи: “Добре молитися про дощ у східньому Тексасі, але тут то вже йому не вдасться! Це буде добра наука для того молодого нерозумного проповідника; до вечора не буде жодного дощу”. Аж тут раптом, під натиском вітру, розсипалася шибга в вікні і потоки дощу ринули досередини. Насмішники розбіглися. А велика злива проходила над містом і над його околицями, на якихось п'ять миль у всіх напрямках. Що це був за дощ!

Того вечора ми мали наше богослуження в методистській церкві. Поприходили люди, церква заповнилася вщерт, так що й на підвіконнях і де тільки можна було, скрізь сиділи люди. Але ніхто не приїхав автом, бо дороги перетворилися в глибоке болото; люди приїздили звичайними селянськими возами, дехто бричками або верхами на конях, а інші пробралися в високих гумових чоботях. Бог дав дощ. Ми, які молилися про той дощ, мали право молитися визначено і сміливо, бо Дух Святий поклав нам цю молитву на серце.

Чекайте на Господа. Підпорядкуйтесь Святому Духові. Він знає, як молитися за волею Божою, отже, дайте йому змогу керувати вашою молитвою.

4. Щоб навчитися молитися точно, є ще одна дорога, а саме: записувати. Коли я молюся, я часто відчуваю потребу записати мої просьби, позначаючи їх 1, 2, 3 і т. д. Часто таким самим чином я сповідаюся зо своїх гріхів. Чесно і справедливо, як тільки можу, я чекаю, поки Господь відкриє мені, поки Він покладе на моє серце те, що в моєму житті засмучує його, коли і в чому я згрішив. Тоді я просто записую на папері всі мої хиби. І деякий час я тримаю цей папір під руками, міркуючи над ним, аж поки я не відчую, що я переміг в собі той чи інший гріх. І Бог знає, і я знаю, що я чесно осудив ті мої гріхи, стараючись позбутися їх, і визнав їх перед Богом (Але будьте певні, що цей список моїх визнаних провин не валяється всюди, щоб кожен міг його побачити).

Як я вже сказав, я часто записую свої визначені прохання. Наприклад, на лівому боці моєї записної книжечки деколи я записую предмета своєї молитви, дату та ймення тих людей, що разом зо мною погодилися просити Бога за цю саму річ. А праву сторону книжечки лишаю чистою, аж до того часу, коли Бог сповнить мою молитву. Тоді я впишу туди відповідь, дату і “слава Богу!”

Під датою 11-го грудня 1937 року я вписав наступне прохання: “За нову книжку про здобування душ, щоб її видав колпортаж Муді (поширення друкованої продукції). Молилися: Джон Р. Райс, Фері Шаппард, Еуля Лі, Вайола Уолден, Льоля Мей Брадшоу (Ці чотири дівчині працювали у мене в канцелярії). Чотири роки пізніше я вписав: “29 серпня 1941 року Муді Байбл колпортаж видав мою маленьку книжку, про яку ми молилися”. Я знаю, що це моє записування помогло мені бути точним в молитві і помогло мені більше довіряти Богові. Тепер, кожного разу, коли я перечитую

записки про одержану точну відповідь, моє серце сповнюється радістю і моя віра знову зростає.

Нерідко буває так, що ви починаєте молитися про якісь речі, але незабаром переконались, що це не по волі Божій. Якщо Дух Святий не допомагає вам молитися, розважте добре цю справу. Може ви якраз не молитесь згідно з Божою волею. Змініть тоді вашу молитву, підпорядковуючись проводові Святого Духа. Якщо ви не маєте певности, що ваші молитви до впадоби Богові, перестаньте молитися про ці речі.

Добре також просити інших людей, щоб вони молилися з вами за те, що лежить на вашому серці. Якщо можливо, то домоворіться з ними щодо визначеного часу, окресленої суми чи кількості. Ось, напр., кілька тижнів тому я приймав уділ в евангелізаційних богослуженнях баптистської церкви в Гран Рапідс. Коли в неділю перед ранішнім богослуженням я молився разом з пастором, я відчув потребу просити Бога повернути того дня 25 душ. Під час ранішнього богослуження повернулося тільки дві душі. На полудневим богослуженні я розповів слухачам, як Бог вислухав багато моїх молитов, і тоді також одна чи дві особи прийняли Спасителя. Коли ж ми знову зустрілися з пастором перед вечірнім богослуженням, я пригадав йому свою молитву і мені стало соромно, що всі ті відповіді на свої молитви, що я їх згадував сьогодні, я одержував роки тому. Тоді, під час нашої спільної молитви я виразно і широко сказав Богові, що я оповів людям, як Він вислуховував мене і тепер я прошу здійснити і цю визначену молитву, простежити за тим, щоб решта з тих 25, про яких ми молилися, прийшли до Господа сьогодні.

І Господь дивно поблагословив наше богослуження того вечора. Першим прийняв Спасителя один старий чоловік, якому було 74 роки; він прийшов за 20 миль почути проповіді. Потім багато інших з плачем виходили, благали у Бога

прощення гріхів. Одна жінка, яка відпала від Господа 35 років тому, навернулася до Нього знову. Разом з нею вийшла її доросла дочка і також прийняла Ісуса, як свого Спасителя. Коли богослуження закінчилося, пастор показав мені імена 25 осіб, що того дня стали по стороні Христа, одні визнали його своїм особистим Спасителем, інші, що були відпали від Нього й охололи, знову повернулися до Бога, щоб відтепер уже жити для Нього, несучи свого хреста. Пастор додав, що там було ще дві особи, які навернулися, але він не має їхніх імен. Я знаю, це багато допомогло моїй вірі, коли я сказав пастору, що я сподівався, що 25 осіб приймуть того дня Боже запрошення. Тільки тоді ви можете визначено молитися, коли Дух Святий кладе якусь просьбу на ваше серце.

Я вже розповів на іншому місці про те, як ми влаштували кампанію, щоб назбирати 5000 пробних передплатників на “Меч Господа”. У нашій канцелярії на стіні ми повісили це число і кожного ранку, о годині 10-ій, коли всі канцелярійні робітники збиралися на молитву, ми просили Бога дати нам 5000 передплатників. І в нашому журналі “Меч Господа” я оголосив, що якраз стільки абонементів ми надіємося мати. Ця наша кампанія мала продовжуватися визначений короткий час. Моя секретарка взяла передплату для 30 своїх друзів. Коли наблизився кінцевий термін кампанії, і коли ми вирішили, що це вже прийшла остання пошта, ми підрахували передплату і вийшло точно 5000 разом із тими, що їх взяла моя секретарка. Тоді одна з працівничок наших сказала, що властиво вона дуже допомогла Богові, передплачуючи журналу за 30 осіб; вони вирішили знову молитися. Другого дня надійшла пошта, яка принесла нам 30 спізнених передплатників, цебто точно 5000, не рахуючи тих, що їх взяла моя секретарка. Не більше й не менше, точнісінько стільки, скільки ми просили в нашій визначеній молитві!

Пізніше ми одержали ще більше передплатників, але ми мали враження, що Бог терпеливо показав нам так, як показав Гедеону, що Він радо сповняє точну молитву. Гедеонові Бог зробив так, що вовна була мокра, а все навкруги сухе. А коли Гедеон помолився інакше, Бог зробив вовну сухою, а все кругом було мокре від роси. І в нашому випадку Бог послав нам 5000 передплатників, включаючи тридцять спеціальних. Коли ж ту суму ми піддали сумніву, Бог дав нам 5000 передплатників, не включаючи тих тридцяти. І пізніше, коли всі наші сумніви розсіялися, коли ми всі побачили й переконалися, що Бог точно щодо йоти здійснив нашу молитву, тоді Він послав нам ще нових передплатників, немов би кажучи тим, що Він дав би більше, коли б ми більше просили.

Любі читачі, будьмо точні в наших молитвах; даймо Богові можливість проявити Свою могутню силу і Своє бажання відповідати на наші молитви. Просіть ясно окреслених речей; сподійвайтесь ясно окреслених відповідей від Бога.

XII. “МАЙТЕ ВІРУ ВИ БОЖУ”

“А Ісус їм у відповідь каже: “Майте віру ви Божу” (Марка 11: 22).

“Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають його, Він дає нагороду” (Євр. 11: 6).

“А хто має сумнів, коли їсть, буде осуджений, бо не робить із віри, а що не від віри, те гріх” (Рим. 14: 23).

“А Він їм відповів: “Через ваше невірство. Бо поправді кажу вам: коли будете ви мати віру, як зерно гірчичне, й горі оцій скажете: “Перейди но звідси туди”, то й перейде, й нічого не матимете неможливого” (Матвія 17: 20).

Цим розділом я бажаю показати вам, яке величезне значення має віра. Ви насамперед побачите, що вона є найголовнішою вимогою, щоб прийти до Бога; і жодна людина не може без віри догодити Богу. Господь наказав нам мати віру в Бога, тому всяка невіра є гріхом. Спаситель докоряє за цей гріх і людям треба було б висповідатися з цього гріха й покинути його. Все, що Бог має, Він обіцяє дати у відповідь на молитву віри. Далі ми побачимо, чим є віра, і чим вона не є. І, нарешті я постараюся пояснити, як кожен, хто бажає, може зростати в рясній, перемагаючій вірі.

1. ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ ВІРИ

1) Без віри не можна догодити Богові. У листі до Євреїв 11: 6 читаємо: “Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають його, Він дає нагороду”.

Ви не можете прийти до Бога, якщо не вірите, що Бог є, і якщо не вірите, що Він дійсно вислуховує молитву. Писання дуже ясно говорить: “Догодити ж без віри не можна”.

Отже, віра є найпершою вимогою для того, хто бажає догодити Богові. Без віри ви не можете одержати спасіння. Без віри ваша молитва не може бути вислухана. Без віри ви не можете жити переможним життям. Без віри ви жодним чином не можете подобатися Богові. Віра є найважливішою вимогою, щоб догодити Богові.

2) Віра є обов'язком, що його Сам Бог нам доручив. Після проведеної ночі у Віфанії, коли Ісус повертався ранком до Єрусалиму, Він прокляв фігове дерево і воно засохло. А другого дня, побачивши зів'яле дерево, учні сильно здивувалися. Ісус же звернувся до них і промовив:

“Майте віру ви Божу!”

І далі Він казав їм, що навіть і гори можна переставляти, кидаючи їх у море, якщо будемо мати віру; все, чого б тільки ми не забажали, отримаємо, якщо будемо мати віру. “Майте віру ви Божу” — так бринить наказ Спасителя. Цей наказ торкається всіх християн, отже всі можуть мати віру.

Ісус сказав був до Хоми: “Простягни свого пальця сюди, та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку й вложи в Мого бока. І не будь ти невіруючий, але віруючий!” (Івана 20: 27).

Ще й сьогодні звертається Ісус до кожного християнина, кажучи: “Дослідіть самі правдивість Божих обітниць. Дайте Богові можливість виявити Себе. Не будьте невіруючі, але віруючі”.

3) Невіра — це гріх. Багато-хто думають, що віра є більш-менш випадковістю, і що ніхто не винен, якщо він не має віри в Бога. Існує майже загальне твердження, що деякі люди мають велику віру, бо Бог вибрав їх і дав їм цю віру; інші ж мають мало віри, а тому нічого зробити не можуть. Біблія ж, навпаки, каже, що невіра — це гріх, бо кожен може і повинен мати віру в усі речі, що їх Бог має і пропонує нам.

Писання твердить, що невіра — погана річ. Коли “без віри не можна догодити Богові”, тоді ясно, що невіра не подобається Богові, невіра — гріх. Коли Ісус Христос сказав:

“майте віру ви Божу”, то кожен, хто не має віри в Бога, є неслухняний і бунтівливий. Коли досліджуємо Писання по цьому питанню, воно виразно навчає, що християнин кожного разу може мати віру Божу, якщо він її потребує; коли ж він не має віри, то це його вина, його гріх.

Також багато є місць у Святому Писанні, які безпосередньо навчають, що невіра є моральною провиною. Коли деякі люди відкидали Христа, Він сказав до них: “Та до Мене прийти ви не хочете, щоб мати життя” (Івана 5: 40).

Ясно, невіра є поганою постановою волі. Загинулі грішники не довіряють Христові, бо не хочуть. У Євангелії від Івана 3:19-21 Ісус сказав: “Суд же такий, що Світло на світ прибуло, люди ж темряву більш полюбили, як Світло, — лихі бо були їхні вчинки! Бо кожен, хто робить лихе, ненавидить світло, й не приходить до світла, щоб не згано вчинків його. А хто робить по правді, той до світла йде, щоб діла його виявились, бо зроблені в Бозі вони”.

Невіра в Христа як в особистого Спасителя спричиняє моральну провину — свідомий вибір гріха і свідоме відкинення Христа та праведности.

У листі до Євреїв 3: 12 апостол Павло ясно попереджує: “Стережіться, брати, щоб у комусь із вас не було злого серця невірства, що воно відступало б від Бога живого!”

Невіра є гріхом злого серця, навмисне відступлення від Бога, свідоме відвертання від світла.

Євангелія від Івана 12: 37-40 пояснює, чому, незважаючи на всі чуда Христа, багато євреїв не ввірували в Нього. Цитуючи пророка Ісаю, апостол Іван каже, що Бог заслпив їхні очі та закам'янив їхні серця, щоб вони не бачили, не розуміли і не навернулися. Коли люди довший час свідомо відкидають світло, Бог робить твердими їхні серця, так що вони вже й не можуть вірити. Отож, невіра виростає з їхніх гріхів.

Так само в 2 листі до Солунян 2: 9-11 читаємо про чоловіка беззаконня, який прийде з усякими неправдивими

чудами, щоб обманути тих людей, “що любови правди вони не прийняли, щоб їм спастися. І за це Бог пошле їм дію обмани, щоб у неправду повірили, щоб стали осуджені всі, що не вірили в правду, але полюбили неправду”. Завдяки ось цим віршам нам стає зрозуміло, що Бога засмучує, якщо люди дають перевагу гріхові, люблять неправду, тому Він і посилає на них дію обмани, цебто неправильне розуміння, так що вони продовжують жити в гріху, аж поки остаточно не згублять здібності ввірувати. Брак віри — гріх, що походить зо свідомо злого серця, яке вибирає гріх, відмовляється шукати світла і випробовувати Божі обітници та Його добрість.

І навіть до віруючих Писання каже, що невіра — це гріх. У листі до Римлян 14: 23 написано ясно: “А хто має сумнів, коли їсть, буде осуджений, бо не робить із віри, а що не від віри, те гріх”.

І найменша частка життя християнина, якщо вона не відчуває залежності від Бога, коли вона не спричинює довір'я до його обітниць і не опирається на Його вірності, вона НЕ є доброю.

Лист до Євреїв 12: 1 наказує нам, християнам, скинути всякий тягар та гріх, що опутує нас. Який же це гріх, що опутує нас? Це гріх невірства! В усьому попередньому розділі Бог показував нам героїв віри, даючи цим пересторогу і приклад; Господь наказує нам бути такими, як були вони; скинути гріх, що опутує нас, що кожного часу може підставити нам ногу, — цебто недовір'я наше. Невіра — це гріх.

Ісус часто докоряв учням за їхню невіру. У Марка 4: 40 читаємо: “Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?” А в Євангелії від Луки 8: 25: “Де ж ваша віра?” Євангелист Марк передає, що Христос докоряв їм за недовірство їх та твердосердя” (16: 14). Який глибокий смуток міститься в Ісусових словах: “Та Син людський, як прийде, чи Він на землі знайде вару?” (Луки 18: 8).

Оскільки невіра є таким тяжким гріхом, то як же щиро ми мусіли б стежити за собою, щоб своєчасно викрити в собі найменший нахил до нього та з покаанням висповідатися перед Богом. З другого боку, як же гаряче ми повинні старатися догодити Богові, перебуваючи в вірі.

4) Віра може одержати все, що є у Всесвіті; для неї нема нічого неможливого. Яка ж ще чудова річ! Христос сказав в Євангелії від Матвія: “й ні чого не матимете неможливого”. І знову Ісус сказав у Марка 9: 23: “тому, хто вірує, все можливе”. І в Марка 11: 24 Він сказав: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”. Бог виразно і без жодних застережень обіцяв нам, що “молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме” (Якова 5: 15). З цього ясно, що коли ви будете вірити Богові, ви одержите все, чого тільки проситимете. При умові віри, не буде нічого неможливого для вас ані на землі, ані на небі. Не будете мати нічого недосяжного.

Зрозуміло, це значить, що в кожному окремому випадку треба мати віру. Напр., віра в спасіння не дасть нам праці. Віра в те, що одержимо працю, не принесе вздоровлення нашого хворого тіла. Віра в те, що Господь вислухає дану молитву, не одержить відповіді на якусь іншу молитву. Щоб одержати відповідь на кожную молитву, треба бути в такій спільності з Богом, щоб кожне наше прохання ґрунтувалось на його обітниці, або на виявленій нам його волі.

Зрозуміло, що віра не є якимсь механічним засобом, за допомогою якого кожна зла людина може мати все, чого їй забажається, навіть незалежно від Божої волі. З таким поняттям молитва не має нічого спільного. Віра — це дар або ласка, через яку можна отримати все, чого просимо, якщо просимо за Божою волею і щиро довіряємося Богові.

На підставі вищезгаданого, особливо важне, щоб кожен християнин пізнав, що таке віра, як її одержати, щоб жити

переможним життям віри, і як викоринювати та позбуватися невірства.

2. ЩО ТАКЕ ВІРА?

1) Біблійна дефініція. У Біблії знаходимо таку дефініцію віри: “А віра — то підстава того, чого сподіємось, доказ того, чого ми не бачимо” (Євр. 11: 1).

А текст сучасної виправленої англійської Біблії брентить так: “А віра — це упевненість в тому, чого сподіємось, переконаність в тому, чого не бачимо”. Цебто віра — це певна переконаність, доказ, упевненість в тому, що ми одержимо ті речі, яких сподіємось та яких просимо. Вірою оглядаємо невидиме. Вірою тримаємо невловиме. Хто має віру, має суть того, чого сподіється, і має доказ того, чого жодне людське око не бачило. О, яка благословенна певність та переконаність віри!

У Біблії під словом “віра” майже завжди розуміється віра ів Бога. А вищезгадана дефініція є лише загальною дефініцією. В часі хвороби ми маємо певність і довір'я, що якийсь добрий лікар уздоровить нас. Це є віра, але не конче віра в Бога. Складаючи гроші до банку, ми маємо довір'я і певність, що вони лежать в надійному місці. Це також є віра в банк, але не в Бога. Дитина певна, що коли вона голодна, вдома її накормлять та подбають про всі її потреби. Це є віра також, віра в батьків, але не конче в Бога.

2) Дуже важливо знати, що не кожна упевненість, не кожне переконання є вірою в Бога. Одного разу пише до мене одна дуже поважна пані листа. Вона просила собі в Бога дівчинку і, як їй здавалося, мала цілковиту віру в те, що Бог пошле їй дівчинку. Аж тут народжується на світ хлопчик. Ми знаємо, що Бог не обіцяв їй донечки. Він не дав такої обітниці в її серце ані через Біблію, ані через Духа Святого, бо тоді була б народилася дівчина; Бог завжди виконує

Свої обітниці. Посилаючи їй хлопчика, Бог наперед бачив, що упевненість тієї жінки в дійсності не була вірою в Бога.

Вона могла довіряти своїм молитвам. Можливо, вона молилася так довго, аж врешті подумала: “Тепер то вже напевно Бог дасть мені дівчинку, бо я так багато просила його про це. Я вірю й чекаю”. Дуже можливо також, що вона, роздумуючи над своїми обставинами, прийшла до переконання, що було б таки ліпше мати тепер донечку, тим більш, що й чоловік того бажає і хлопчики хочуть сестричку, і Бог, знаючи їхні обставини, напевно дасть їм дівчинку. Але і в цьому випадку Бог ліпше знав, що їй потрібне; бажання тієї жінки не ґрунтувалися на проводі Духа Святого, ані на Біблії, лише на своєму власному розумінні обставин. І ось замість дівчинки народився хлопчик. Я не сумніваюся, що з бігом часу ця мати побачить, що те, що Бог послав, є найліпше. І напевно, коли вона підійде ближче до Бога, вона тоді зрозуміє, що робила нерозсудно, сумуючи з приводу доброго Божого дарунку. Упевненість її не була вірою в Бога.

Люди можуть мати певність, що вони спасенні, а в дійсності вони спасеними не є, їхня упевненість може базуватися на помилкових підставах. Один думає, що він спасений тому, що був конфірмований. Інший каже, що він завжди платить ретельно свої борги, жодному сусідові не робить зла, дбає про свою родину, — одним словом він не є гіршим від кожного ліпшого члена церкви і тому, на його думку, він заслуговує спасіння. Я повторюю, такі люди мають певність, але це фальшива певність. Вона не основана на Божій обітниці. Бог ніколи не обіцяв спасти всіх тих, що були конфірмовані (пройшли обряд підтвердження своєї віри у католицизмі чи протестантизмі). Бог також не обіцяв спасти всіх тих, що ведуть чесне життя, хто ретельно повертає довги, хто добрий для своєї родини, хто приєднався до церкви, або хто додержується золотого правила. Отже, коли люди вірять в свою самоправедність, або коли

вірять у слова фальшивих учителів, або коли вірять, що церква спасе їх, чи обряди, вони обманюються в своїй вірі. Це не є віра в Бога і це не спасаюча віра. Як бачите, не кож- на упевненість серця є дійсною вірою в Бога.

Те, що ми називаємо вірою, дуже часто буває тільки са- мообманом. Послідовник саєнтистів може навчати хворого повторювати такі речення: “Зла немає. Хвороба — це тільки помилка нашого смертного розуму. Я здоровий, цілком здо- ровий. Не маю жодного болю”. Ясно, що послідовник тієї на- уки може викликати в собі такий стан, при помочі якого він думатиме, що він справді здоровий, може ігнорувати біль і всі чуттєві ознаки хвороби. І якщо його недуга належить до такої категорії хвороб, де психічне відновлення відіграє вирішальну роль, тоді може статися, що він дійсно виду- жає. Турботи та хвилювання — це найбільші вороги нашого здоров’я, натомість веселі та багатонадійні думки в деяких випадках помагають хворому одужати. Коли ж його хворо- ба не належить до тих, що перебувають у психічній ділянці, та коли його психічна постава не має на неї жодного впли- ву, тоді християнин саєнтист, звичайно, помре, як і кожна людина. Він (саєнтист) може мати певність, але ця його певність базується на самообмані. Це не є віра в Бога. І коли в випадку хвороби саєнтиста Бог не уздоровить його тим чи іншим способом, Він також не вилікує його задля його са- мовикликанної впевненості. Саєнтист може собі мати свою певність, але вона не основана на Божій обітниці, і Бог не зобов’язаний послати йому здоров’я, якого він сподіється.

Я не кажу, що кр. саєнтисти ніколи не моляться і що Бог ніколи не відповідає на їхні молитви. Без сумніву, вони інколи справді моляться, не зважаючи на їхні неправильні доктрини. Але я повторюю, що їхнє навчання про це, що нема жодного гріха, нема хвороби; що гріх — це тіль- ки помилка нашого смертного розуму — це не віра в Бога. Це є самооблаштована постава упевненості, яка не має

жодної підстави ані в слові Божому, ані в Його вірності, і це не є віра в Бога. Всі ті так звані uzдоровлення вірою, uzдоровлення кріщення саентистс й ін. треба було б назвати психічними уздоровленнями. Бо вони в дійсності й є уздоровленням завдяки впливові на психіку хворого, але, — прошу вас, — не мішаймо це разом зо справою віри в Бога.

3) Тільки тоді, коли ми через Писання або через Духа Святого пізнаємо Божу волю, ми можемо мати правдиву віру в окремих справах. Напр., в справі спасіння ми маємо цілковиту певність, бо Біблія багато раз підтверджує, що Бог хоче спасти кожного грішника, який звертається до Нього, покладаючись вірою на заслуги Христові, “...того, хто до Мене приходить, Я не вижену геть” (Ів. 6: 37). Біблія дуже виразно каже, що кожен грішник, якщо він тільки довіряє Христові, негайно одержує спасіння. Я знаю, що мої гріхи прощені. Я цілковито певний, що я дитя Боже, що Бог прийме мене до неба, та що я вже маю життя вічне, бо “Хто вірує в Сина, той має вічне життя” (Івана 3: 36). Я не тільки переконаний в тому, але маю стовідсоткову впевненість. Бо ця моя впевненість базується на непохитному слові Божому, яке багато разів виявилось правильним в моєму житті. Бог ніколи не відхиляє й не соромить такої віри. Коли Христос каже, що Він любить грішників, коли Христос каже, що Він умер за гріхи людей, коли Бог каже, що Він радо приймає ціну, яку Ісус заплатив за наші гріхи і що кожен, хто прийде через Христа до Нього, буде прийнятий, нікого він не відкине, то щодо спасіння, це дуже легко вірити в Бога. Коли комусь здається, що спасіння тяжко одержати, то це тільки тому, що така людина або шукає якоїсь іншої дороги, або не знає про виразні Божі обітниці. Отож, спасаюча віра, це просто певність того, що Бог учинить так, як Він це прирік. В такому випадкові віра базується на слові Божому.

Коли хто вірував у слово Боже і на його підставі довірився Христові за спасінням, і коли він відкрито визнав

Христа і почав жити християнським життям, тоді йому Бог дає певність спасіння. Далі, така людина одержує свідчення від Духа Святого, що вона народилася згори. Дух Святий кладе в серце такої людини свідомість того, що вона дитина Божа, “Абба, Отче” стає її нормальним відношенням, а духа рабства та страху вже нема. А ця додаткова певність, що вона уже дитя Боже, базується на свідченні Святого Духа, Який каже нашому серцю, що Бог прийняв нас. Отож, в певному сенсі, віра є певністю в те, що все, що тільки Дух Святий каже нашому серцю — це правда.

Віра ґрунтується на Божому слові. Вона може також базуватися на безпосередньому об’явленні від Святого Духа. Дух Святий написав Біблію. Люди, які живуть під проводом Святого Духа, можуть одержувати окремі та докладні обітницькі свідчення безпосередньо в своє серце. Однак у кожному такому випадкові віра базується на Божих обітницях. Бог виконує те, що Він обіцяв виконати. Коли я вірю в це, коли наважуюся досвідчити, це є віра в Бога.

Деякі з людей вважають, що віра в Бога — це просто окремий метод, за допомогою якого можна отримати все, чого бажаєте, незалежно від волі Божої щодо даної справи. Але віра не є засобом для одержування речей, які не лежать у Божій волі; вона скорше є дорогою до одержування того, що Бог хоче нам дати, що Він упланував для нас. Ми ніколи повністю не одержуємо всіх тих речей, які Бог має для нас і радо нам дав би їх. Але віра відчинить двері до дарів і скарбів неба і одержить радість, і благословіння, і сили, і перемоги, і достаток, цебто всі ті речі, які з Божої волі є для нас. Нема віри в Бога поза межами об’явленої Божої волі.

Недавно я одержав листа, в якому автор його писав, між іншим, таке: “Брате Райс, прошу молитися враз зо мною з вірою за цю справу”, — і він згадав предмета своєї молитви. Але я не мав до цього жодного доказу, що Бог бажає йому його дати. Може була на це Божа воля, а може й не було.

Я ніяк не міг зрозуміти, яким чином може прославитися Боже ім'я через цю річ. Я не міг собі пригадати жодного місця в Біблії, яке б можна було застосувати до цієї справи. Я також не міг знати, чи та особа дійсно вшанує Бога, якщо вона одержить те, чого просить. Дух Святий також не виявив мені, чи на це є воля Бога. Звичайно, що тоді я не міг “молитися з вірою” за ту справу, як просив мене про це автор листа.

Кожного разу, коли ви знайдете в слові Божому ясну обітницю того, що Бог бажає вчинити, коли ви повірите тому, відважитесь здобути це, будете сподіватися одержати, тоді ви справді довірилися Богові і Він нагородить вашу віру, посилаючи вам те, чого ви просили.

Також завжди, коли Дух Святий ясно відкриє вам, що ваша молитва є з волі Божої, що вона вшанує Його та що Він здійснить її, це віра Божа і вона буде нагороджена. Але такі узгіднення повинні відповідати Божому слову. Ми мусимо “випробовувати духів, чи від Бога вони” (1 Ів. 4: 1).

Якщо вам інколи доведеться почути, як люди казати-муть, що вони поклалися на Бога і мали віру одержати те, чого просили, однак не одержали, то переконайте їх, що в дійсності вони не мали віри в Бога. Господь завжди винагороджує віру. Він не робить винятків. Бог заслуговує довір'я. Він додержує обітниці. Він зробить те, що сказав. Якщо Він дав вам упевненість щодо якоїсь справи, Він неодмінно доконає того. Віра — це певність у тому, що Бог зробить так, як приобіцяв.

Деякі люди кажуть, що всі ці обітниці, цебто відповіді на молитви віри, порушувати гори, чинити чуда й ін., що записані в Матв. 17: 20, Марка 11: 24 і Марка 9: 23, не стосуються до сучасної доби. Вони кажуть, що байдуже, яку б віру хто не мав, Бог все одно не зробить того сьогодні. Такі люди аж надто помиляються. Правда віра походить від Бога. Що Бог обіцяє, Він це й виконує.

Бог дає віру тільки тоді, коли Він бажає її здійснити. Тому й правдива віра завжди базується на тому, що Сам Бог погодився та приобіцяв вчинити. Віра — це упевненість в тому, що засновується або на слові Божому, або на характері та Божому естві, що його нам виявляє Святий Дух. Віра, так би мовити, припускає обітницю та її сповнення. Бог зобов'язаний завжди відповідати на молитву віри, бо, запевняючи нас, Він тим самим зобов'язує Себе; правдива віра, власне, й базується на тому зобов'язанні. І в якому б столітті чи при яких обставинах Бог не запевняв нас, що Він доконає чогось, то Він дійсно так зробить. І зовсім немає нічого неможливого для тієї людини, якій Бог дав визначену віру в якійсь окремій справі. Віра дійсно залежить від Божої вірності сповнити те, що Він обіцяв вчинити.

4) Віра може ґрунтуватися на Божому милосерді і без того, щоб мати якусь точну обітницю. Віра може базуватися на ясному Божому слові, що його маємо в Біблії. Вона також може опиратися на ясному, випробуваному почутті, що його дає нам Дух Святий, Який побуджує нас до того чи іншого, провадить і благословляє нас. І, як ми вже бачили, віра може ґрунтуватися також і на пізнанні Божого ества. Коли ми знаємо, що Бог святий, ми також знаємо, що Він не може грішити. Ми також знаємо, що Бог милосердний. Отже, коли в нашій ситуації немає нічого такого, що б підлягало осудові, то Бог по Своїй природі не може не проявити до нас милосердя. Знаючи в таких випадках характер Божий, ми знаємо, чого в певних обставинах можемо від Нього сподіватися. Те, що Бог зробить, буде завжди справедливим, бо Він завжди діє відповідно до Свого успосіблення, яке є завжди справедливе й милосердне. І, зрозуміло, ми маємо вчитися пізнавати Бога через його слово і через науку Святого Духа. Людською мудрістю ми не знайдемо Бога. Отже, віра, яка базується на певності, що саме ество Боже зобов'язує Його діяти в певному напрямку й відповідати на

певні молитви, така віра все одно мусить виростати з Біблії і мусить бути перетворена в нас Духом Святим.

Яскравим прикладом такої віри є історія жінки хананейки, яка, підійшовши до Ісуса, благала Його вздоровити її дочку, яку демон тяжко мучив (Матв. 15: 22-28). Коли Ісус сказав їй: “Я посланий тільки до овечок загинулих дому Ізраїля” та “Не годиться взяти хліб у дітей і кинути його щенятам”, вона не повірила цій немов би байдужності. А Ісус удавав, ніби Він прийшов уздоровляти та спасати тільки євреїв. Я думаю, що Ісус бажав випробувати її віру й одночасно дати лекцію своїм вузькозорим учням. Він удавав, що подібно іншим євреям, рахує поган за собак, яким не годиться кликати до Бога. Але Дух Святий вже був відкрив цій жінці те, що Христос є люблячим та милосердним, Який прийшов шукати і спасти всіх грішників. Тому вона не повірила в Його байдужість. І, на радість Самого Христа, стояла при своєму; коли вона і собака, то його власна собака, а тому має право на ті окрушини, що спадають зо стола. На це Ісус з радістю відповів: “О, жінко, твоя віра велика, — нехай буде тобі, як ти хочеш”. І тієї години дочка її видужала. Ця хананейка знала, хто є Ісус і вірила в Нього. Вона знала, що Він милосердний, хоча й назовні й не показував Себе тоді таким. Вона знала, що Бог послав Його спасти так само поган, як і євреїв, хоча Він і не відповів відразу на її молитву. То була правдива віра; віра, що Христос є Тим, Яким Він має бути, віра в такого Христа, Якого відкрив їй Святий Дух. Христос-Месія був зобов'язаний бути милосердним! Христос не міг бути байдужим, Він не міг зважати на особи, не міг ненавидіти самарян, як це робили інші євреї. Тому, що Христос був Богом, Богом усіх істот, Спасителем світу, вона знала, що Він так само вислухає її, як і кожну іншу людину. Її сміливість, її певність, її віра базувалися на такому Христі, Яким Він справді був. Чи вона бачила Його перед тим, як Він чуда чинив? Чи вона бачила, коли Його обличчя було

повне доброти та милосердя, коли Він уздоровлював інших, чи може вона була цілковито сторонньою особою і все, що вона знала про Христа, було відкриттям від Духа Святого, — ми не знаємо. Але ми знаємо одне: вона була певна, що Христос зробить так, як його милосердя і ласка наказують Йому. Віра цієї жінки ґрунтувалася на точному зрозумінні дійсної волі Божої та дійсного характеру Христа. О, коли б ми знали Його краще, щоб нам молитися завжди за Його волею та щоб нам вірити більше в Його співчуття, Його ніжність та в Його бажання благословляти нас!

3. ЯК ВЖИВАТИ ВІРУ І ЯК ЗБІЛЬШУВАТИ ВІРУ В БОГА

Чи **кожен** може мати віру в Бога, цебто, чи кожен може мати подостатком віри, щоб жити переможним життям, щоб одержувати регулярні відповіді на свої молитви, щоб догодити Богу? Безперечно так! І чи кожен може помножити свою віру аж до таких розмірів, як її мали біблійні герої та інші люди, для яких Бог творив різні чуда? Я вірю, що так. Джордж Мюллер, муж віри і молитви, основоположник відомого притулку для сиріт в Брістолі, в Англії, який через молитву одержав сім мільйонів доларів, каже: “Дехто говорить, — О, я ніколи не буду мати такого дару віри, як його має Джордж Мюллер. — Це неправильне розуміння, це найбільша помилка, яка тільки може бути, бо в цих словах немає й одробинки правди. Моя віра є такою самою вірою, яку мали всі діти Божі. Вона така сама, як була в Симона Петра, і таку віру може отримати кожен християнин. Моя віра така сама, як їхня, можливо тільки, що через застосування моєї віри в житті, вона більше розвинулася, але їхня віра точнісінько така сама, як моя. Можливо тільки, що свою віру я частіше застосовую в житті”.

Чи Господь є односторонній в роздаванні Своїх дарів? Чи дар спасіння не є доступний для всіх на тих самих умовах?

І чи ж Біблія не вчить нас, що “Бог не дивиться на особи”? Ми пригадуємо, як у день П’ятдесятниці “ВСІ ж вони переповнилися Духа Святого” (Дії 2: 4). А в іншому місці читаємо також, що коли вони молилися, то “переповнились ВСІ Святим Духом”, (Дії 4: 31). А 1 Кор. 12: 7 говорить нам виразно, що “і КОЖНОМУ дається виявлення Духа на користь”. Ці вірші допомагають нам вірити, що кожен християнин може мати велику, радіючу та перемагаючу віру.

Коли б не так, тоді Бог став би учасником гріха невіри, що зовсім є неможливим. Але не вірити в те, що Господь обіцяв, — це, без сумніву, великий гріх. Не вірити тому, що Бог виконає так, як Він сказав, значить робити його неправдомовцем. У листі до Євреїв 12:1 нам виразно наказано “скинути всякий тягар та гріх, що опутує нас”. Цей, опутуючий нас гріх, і є гріх невіри. Нам дається повеління скинути його, а тоді кожен із нас може мати радіючу, перемагаючу віру в Бога.

Безперечно, кожен християнин мусів би приступити до побільшення, до культивування в собі віри і в кожній, навіть найменшій життєвій ситуації, робити все за вірою в Бога. Давайте, прошу, простудіюємо разом деякі способи для побільшення нашої віри.

1) Учитися Божого слова. Святе Писання нам виразно каже: “Віра від слухання, а слухання через слово Боже” (Рим. 10: 17). На початку слово Боже отримувалося тільки через слухання, а тепер через читання. Бо тоді Писання було тільки кілька примірників, і ті були переписані від руки. Та й більшість людей того часу не вмели читати. Отож, більшість людей отримували тоді слово Боже з інших рук. Тому й написано, що віра приходила від слухання, цебто від слухання слова Божого. Засадничо, віра приходить від доброго обізнання зо словом Божим та від розуміння його серцем. Коли бажаєте мати віру в Бога, ви мусите знати слово Його.

Найперше це тому, що віра базується на Божих обітницях. Коли Бог сказав, що Він доконає чогось, то так і буде. Коли Бог щось обіцяв, то Він буде вірний Своїй обітниці, якщо ми цю обітницю готові прийняти. Божі запоруки завжди здійснюються. Але ви не можете знати, що саме Бог приобіцяв, якщо ви не вивчаєте його слова. Таким чином, кожен, хто бажає догодити Богові через таку віру, що вона все одержує від Бога, той повинен приступити до вивчення обітниць Божих, щоб докладно знати, що Бог бажає йому дати. Шукайте тих обітниць у вашій Біблії, перечитуйте їх з насолодою, підкреслюйте їх, щоб легше було вам їх відшукати, вивчайте їх напам'ять, щоб до вашої душі могла спливати благословенна впевненість. Вивчайте Божі обітниці на випадок, коли вам доведеться довіритися Богові в якійсь справі.

Тоді вже візьміть ті обітниці до вашого серця. Вважайте їх уже своєю власністю. Досліджуйте Писання, роздумуйте над ним з любов'ю, моліться, щоб Дух Святий роз'яснив його вам, щоб ви могли розуміти точне значення Божих обітниць та знали, як їх треба пристосувати до себе. Тільки тоді, коли ви пізнаєте властиве значення даної обітниці, ви будете знати, що Бог зобов'язався вчинити і чого вам треба сподіватися. Такий стан приходить тільки завдяки розумінню слова Божого. Дух Святий вирощує в нас віру через слово Боже, а зокрема через благословенні Божі обітниці.

Модернізм перетинає головного кореня віри, бо він учить, що Біблія не є надійною, що вона і не є слово Боже та що на її обітниці покладатися не можна. Щоб мати віру, треба конче прийняти Біблію, як автентичне слово Боже, як слово непомильне, якому можна цілком довіритися. Ви напевно не хотіли б отримати чека, про якого ви знаєте, що він підроблений. Ви не можете довіряти йому. Так само, якщо ви не вірите, що Біблія є справжнє слово Боже, коли ви не будете вірити, в те, що всі обітниці в ній, — це Божі обітниці, якими Він зобов'язав Себе, то ви ніколи не

наважтеся випробувати їх, не наважтеся довіритися їм, покладатися на них і діяти, опираючись на них вірою.

Є ще й інші люди, які, подібно модерністам, приносять вірі велику шкоду. Це ті, що “обрізають” Біблію, кажучи, що більша її частина належить до євреїв, частина стосується переходової епохи, а лише кілька розділів написані виключно до сучасних християн. Такі люди калічать Біблію, і тим самим калічать основу віри. Обітниця Божі — це Так і Амінь, але вони не принесуть жодної користі тим, хто не вірить в них та не застосовує їх до себе.

Вірте в Біблію та вважайте її словом Божим, якому треба довіряти з дитячою щирістю. А тоді намагайтеся довідатися, які саме Божі обітниця є для вас. Коли ви вивчите їх з їхнім властивим значенням та коли добре обізнаєтеся з тими речами, що Бог зобов’язався був їх дати людям, які знаходилися в такому самому положенні, як ваше, тоді ви більше й більше будете зростати в довір’ї до Божого слова. Як бачите, якщо ви вивчаєте Божі обітниця, тоді від слова Божого приходять і віра.

По-друге, наша віра приходять через слово Боже, бо через нього ми запізнаємося з Божим еством. Коли я читаю, як Ісус спас умираючого розбійника, кажучи йому: “Сьогодні ти будеш зо Мною в раю”, я добре знаю, що ця обітниця не стосується до мене. Але вона показує мені, яке ніжне співчуття має Ісус, як Він любить грішників і як Він охоче їм прощає. І, зрозуміло, я тоді міркую собі: “Коли Ісус любить того нещасного грішника, Він любить і мене. І коли Він негайно спас його по молитві його віри “Господи, пом’яни мене”, то Він може таким самим чином спасти і мене”. Коли я читаю про те, як Ісус втихомирив море, це учить мене тому, що Ісус мав велику владу і силу. Коли я читаю, як Він накормив п’ять тисяч людей п’ятьма ячними хлібами й двома рибками, тоді я починаю більше вірити, що Ісус турбується також про голодних і що Він з малого може зробити

велике. Читаючи Біблію, я знаходжу, що Ісус очищав хворих на проказу, вздоровляв недужих, відкривав очі сліпим, прощав упавшій морально жінці й митникові. Цебто, завдяки Біблії я знаю, що Бог має ніжне серце, велику силу, що Він доступний для кожного і щиро бажає нас благословляти.

Це й є головною причиною, чому ми повинні читати цілу Біблію. Віруючі повинні щораз її перечитувати. Бо так само, як правильно пояснена її історична частина, також її Псалми хвали, діловиті й уривчасті Приповістки Соломонові, Євангелії, Послання чи Пророцтва, — всі вони свідкують про ество Бога, Який відповідає на молитву. Знаючи про те, що Бог зробив для інших людей, ви знаєте, що того самого можете сподіватися від Нього і для себе.

В Євангелії від св. Івана 15:7 читаємо: “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — і станеться вам!” Ця благословенна обітниця виразно каже, що коли ми пробуваємо в Христі і підпорядковуємо нашу волю Його волі, а особливо, коли Його слово, цебто св. Писання, пробуває в нас, і коли ми запізнаємося з його обітницями та з Його характером, тоді ми можемо просити, чого забажаємо, й одержимо те. Віра приходить від слухання, а слухання — від слова Божого. Хто вповні не розуміє слова Божого, той не може мати віри.

Це є, безперечно, причина, чому в Притчах написано: “Хто вухо відхиляє, щоб не слухать закону, того й молитва — хіба лиш гідота” (Прит.28:9).Тільки така молитва, яка відповідає духові Божого слова, є правильною молитвою; вона одержує все від Бога; вона є молитвою віри. Знати Біблію серцем, це значить знати Бога; знати, Хто Він справді є, як Він діє і що обіцяє. Тільки той християнин зростатиме в вірі, хто зростає в любові до Божого слова, хто знаходить в ньому задоволення і щиро його досліджує.

2) Повне підпорядкування проводові Святого Духа та волі Божій. Волю Божу пізнаємо через Біблію і через провід

Святого Духа у відношенні до впокореного серця. Нехай ніхто не думає, що він може бути великим мужем молитви або віри, якщо він не перебуває в Христі і не впокорує свого серця перед Божою волею. Молитва не є способом, через який ми можемо отримати все, навіть і те, чого Бог не бажає нам дати. Ні, молитва має на меті найперше пізнати волю Божу, а потім просити згідно з тією волею й одержувати те, що Бог має для нас. А те, що Бог має для нас, є без порівняння ліпше, щасливіше, багатше від того, що ми самі бажали б. Молитися з волі Божої — це значить молитися не за менші речі, а за більші, й одержувати більше. Молитися згідно з Божою волею означає одержувати, а не зрікатися. Не помиляймося, правдива молитва є та, що вона відбувається в згоді з Божою волею. Бог ніколи не дасть віри в такі речі, які перечать його волі.

Ніщо так не підриває певности в молитві, як якийсь відомий у нашому серці гріх. У 1 листі св. Івана 3: 20-22 написано: “бо коли винуватить нас серце, то Бог більший від нашого серця та відає все! Улюблені, — коли не винуватить нас серце, то маєм відвагу до Бога, й чого тільки попросим, одержим від Нього, бо виконуємо Його заповіді та чинимо те, що любе для Нього”.

Якщо ваше серце винуватить вас, що ви не в волі Божій, що ви не виконуете його наказів, що ви не просите згідно з його волею, тоді, звичайно, воно буде осуджувати вас і під час вашої молитви, і ви не будете мати ані певности, ані віри одержати те, що просите в Господа.

Отже, кожний християнин, якщо він бажає зростати у вірі, мусить пересвідчитися в тому, ЧИ ВІН дійсно повністю підпорядкований Божій волі. А волю Божу ми знаходимо в Біблії і в безпосереднім проводі Святого Духа.

Це значить, що ми потребуємо, щоб Дух Божий правильно пояснював нам слово Боже. Біблія — це “Меч Духа”. Тому тільки Дух може пояснити нам власне Писання. Свавільні,

зарозумілі й горді люди інколи схоплюють тільки букву Писання, а не його духа. Але щоб пізнати розум Божий, для цього мусимо покірливо чекати на Божого Духа.

Коли серце не впокорене перед Божою волею, то не може бути правдивого розуміння Біблії, ані дійсного доступу до Святого Святих Божеської спільноти. Ніхто не може розуміти Біблію доти, доки не буде застосовувати її до свого власного серця. Той, хто читає Біблію з дитячим смиренням і чесно сприймає її, той, без сумніву, знайде, що Біблія вказує на його гріхи, докоряє йому за невіру, наполягає, щоб він виправив свої помилки, щоб сповняв свої обов'язки. Біблія не є тільки для голови; вона є також для серця і для волі. Щоб досвідчити на собі повну силу Біблії, треба підпорядкувати наше життя благословенному проводові Духа Божого.

Я часто відчуваю, що це безглуздя і гріх молитися про наповнення нас Святим Духом, хіба що ми бажаємо здобувати душі для Бога, як Він це нам наказав. Отже, якщо ви бажаєте пробувати в Божому слові для побільшення вашої віри, тоді підпорядкуйте своє серце волі Божій і дозвольте Богові перемінити вас. Це ще не все, щоб “слова Мої позосталися в вас”, як сказав Ісус в Євангелії від св. Івана 15:7. Перед тим Він сказав: “у Мені пробуйте”. Коли серце спочиває в Ісусі, а воля зосереджується в Його волі, і ми в покорі чекаємо його волі для нас, тоді ми робимо його нашим Паном, тоді ми зближуємося до другої умови, яка записана в Івана 15: 7, і тоді Його слово може дійсно перебувати в нас, і ми можемо просити всього, чого бажаємо. Як бачите, віра збільшується від знання слова Божого, але вона ще більш зростає, коли ми впокоряємося перед словом Божим, поясненим нам Самим Святим Духом.

3) Дійте на підставі тієї віри, яку ви маєте. Кожне дитя Боже вже має віру в Бога. Ви бодай частинно відповідаєте вимогам, які записані в листі до Євреїв 11: 6. Ви вірите, що Бог є і що Він нагороджує тих, хто шукає Його. Ви відчуваєте

нетвердість своєї віри і може часто бажали б знати, як її побільшити. То ж одинока дорога до побільшення віри і зміцнення віри, — це застосувати до Божих обітниць вже ту віру, яка є. Випробуйте Бога. Він виявить Себе, а ви через це здобудете більшу певність, що можна сміливо покладатися на Божу вірність, ніж ви мали її перед тим.

Ісус сказав до недовірливого Хоми: “Простягни свого пальця сюди, та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку й вложи в Мого бока. І не будь ти невіруючий, але віруючий!” (Івана 20: 27). І Хома простягнув пальця свого та й поклав його в рани від цвяхів, і руку свою вложив у пробитий Ісусів бік. А тоді з вірою й пошаною він вигукнув: “Господь мій і Бог мій!” До інших учнів Ісус сказав те саме: “Доторкніться до Мене і дізнайтесь; бо не має дух тіла і костей, а Я, бачите, маю” (Луки 24: 39). Ніколи навіть і не думайте про те, що не треба давати Богові можливості виявити Себе.

Господь каже через пророка Малахію: “Принесіте всі десятини в комори в святині, щоб у Мойому домі було що їсти, та хоч тим випробуйте Мене, говорить Господь сил небесних”... (Мал. 3: 10). ‘Випробуйте Мене’, говорить Господь. Бог повністю погоджується, щоб ви взяли Його на найпильніше випробовування.

А що, як би ви так випробували Його, даючи ваші десятини? А взагалі, чи християни повинні давати десятину, чи це зарядження торкається тільки євреїв Старого Заповіту? Чи дійсно варто давати бідним людям десятину, коли вони самі не мають грошей на найнеобхідніші речі? Цю справу можна найскоріше розв’язати не теоретичним обговоренням, а практично. І в цьому відношенні дайте Богові можливість доказати справедливість Своїх обітниць.

Я пригадую, коли, проживаючи на фермі в Техас, я вийшов одного дня на подвір’я, пройшов біля купи дров, повернув на город, а далі, попід колючим дротом пройшов у чгарник і там, під одним кущем я доручив дещо з мого життя

Богу. Там також я приобіцяв давати Йому десятину. Я обіцяв, що коли Він бажає, щоб я проповідував, — я буду проповідувати, коли ж Він бажає, щоб я співав, — я співатиму. Тоді саме я сказав Богові, що йду до коледжу і відважуюся доручити йому себе, щоб Він подбав за мої матеріальні потреби.

Я ніколи не можу забути тієї благословенної хвилини! Господь був зо мною, коли я, осідлавши коня, вирушив у далеку дорогу до коледжу, маючи при собі тільки \$9.35. І я закінчив коледж і університет. Я грав у футбол, я приймав активний уділ в різних дискусіях, я був головою літературного та християнського товариств при університеті, я вчився співати і, окрім того, дуже багато працював поза школою, щоб бути спроможним оплачувати всі свої потреби. Яким чином я одержував стипендію, і як це так складалося, що я завжди мав працю, я й досі не можу собі того пояснити, хіба тільки тим одним фактом, що я мав угоду з моїм Богом, що я відважився випробувати його. І відтоді я маю таку відвагу до Бога в матеріальних справах, що забезпечування моєї родини не спричиняє мені жодних турбот.

Чому б вам, з Божою поміччю, не приступити до випробування Бога в матеріальних справах, доручаючи йому повне піклування вашими потребами? Розпочніть ще сьогодні давати Богові ваші десятини, окрім ваших добровільних пожертв. Скажіть йому, що все це належить до Нього і що з його допомогою ви наважуєтеся випробувати Його. І ви побачите, що Господь виявить Себе вірним в щоденному постачанні, забезпечуючи ваші потреби. ‘Шукайте ж найперш Царства Божого й правди його, — а все це вам додасться’ (Матв. 6: 33). На підставі цього місця Писання почніть випробовувати Бога і нехай ваша віра зміцнюється та зростає через застосування її до ваших потреб.

Ви можете здобувати душі. Слово Боже виразно говорить у Пс. 126: 5, що “Хто сіє з сльозою, — зо співом ті жнуть! Все ходить та плаче, хто носить торбину насіння на

посів, — та прийде зо співом, хто снопи свої носить!” І Сам Господь у Своєму дорученні приобіцяв нам, що коли ми підемо здобувати народи, хрестячи їх та навчаючи їх зберігати все, то “ото з вами Я повсякденно аж до кінця віку”. Чому б вам у вашій полохливості, в вашому незнанні, в нерішчності, навіть у вашому недовірстві щодо цієї справи не випробувати Бога, щоб самому не переконатися в правдивості Божого слова? Ідїть зо щирістю, докладїть усіх ваших зусиль, щоб шукати те, що було загинуло. Нехай серце ваше переповниться зацікавленням до грішників і святим співчуттям до них. Ідїть зо словом Божим, бо воно є дорожчїм зерном. І як правдиве є слово Боже, так правдивим станеться в вашому життї і це, що ви вийдете радіючи та несучи снопи. Вам не вдасться здобути для Христа кожду людину, з якою ви розмовляєте, так само як рибалці не вдається зловити рибу на кожду принаду; так само, як фермерові не вдається одержати стебла з кожного посіяного зерна, але, якщо ви працюєте по-Божому, отримаєте овоч. Чому б вам не випробувати і не переконатися? Якщо ви хоча б один раз спробуєте, ви побачите, що слово Боже вірне, ви переконаєтесь у цьому так, як ще ніколи перед тим. Учитель слова Божого може статися модерністом, але правдивий євангелїст ніколи модерністом не буде. Слово Боже виявить себе правдивим, якщо ви випробуєте його.

Чому б вам на початку випробовування не порішити діяти так, неначе б з вами був добрий Бог, Який точно виповняє все, що обіцяв, Який піклується Своїми? Можуть прийти сумніви, але я думаю, що ізраїльтяни, яких приведено до Навуходносора за те, що вони не поклонилися ідоліві, якого він зробив, ті ізраїльтяни не знали, що Бог їх спасе з огненої печі. Вони думали, що можливо так станеться, вони надїялися, але при тому, дуже можливо, лякалися. Вони сказали: “Бог наш, Котрому ми служимо, може нас із палаючої печі й з руки твоєї, царю, визволити; а коли б

се не сталось, то нехай тобі, царю, буде звісно, що ми твоїм богам служити не будемо, й золотій подобині, котру ти поставив, не поклонимось” (Дан. 3: 17-18). Вони вірили, що Бог може якимсь чином їх спасти, а тому порішили випробувати Його. Навіть коли б їм було прийшлося й загинути в тій печі, вони все одно зробили б так, як вони вірили, як бажав Бог. Вони зробили все, що Бог бажав, а наслідки цього всього полишили доконати Богові.

І коли разом із ними ввійшов до печі ХТОСЬ “подібний до Сина Божого”; коли їхній одяг не мав ані запаху вогню, тільки що почорніли мотузки, якими були зв’язані їхні руки; коли вони вийшли з печі й зустрілися із схвильованим та наверненим царем Навуходоносором та його князями, без сумніву ці молоді ізраїльтяни мали більшу віру в Бога, ніж перед тим.

О, як тремтить від радості моє серце, коли я пригадую деякі спробні часи в моєму житті, коли я вирішував дати Богові можливість проявити Себе. Одного разу зібрався був комітет, — зрештою дуже добрих людей, — який домагався від мене припинення боротьби з модернізмом та з теорією еволюції, що тоді почали викладати в деяких навіть християнських школах. Ці люди погрожували мені, що впишуть моє ім’я на чорний список і тоді мене ніхто не буде запрошувати на евангелізації, що моя родина опиниться в нужді, а моє служення зійде нанівець. Коли я в цій справі випробував Бога, покладаючись цілковито на Нього, Бог зробив якраз навпаки; яка ж це була перемога!

Іншим разом, один чоловік, що мав до мене і до моєї праці якусь особливу злість, зробив наклеп на мене, а через це церква, де я мав проводити евангелізацію, а також пастор тієї церкви евангелізацію відкликали. Я все ж таки поїхав до них автом за 1800 миль, не маючи грошей на поворотну дорогу. Коли ж та церква побачила мої докази, вони перемінили думки; евангелізація відбулася, і не

тільки це, але вона розрослася до великих розмірів. Протягом 6-ти тижнів на наші богослуження приходило до 2200 душ з восьми чи дев'яти церков. Сотки людей навернулися до Господа і все те місто захвилювалося й одержало благословіння. А моє серце ще й тепер плигає від радості, коли я пригадую оце випробування Бога!

Одного разу мене дуже тиснули борги, які я був зтягнув на свій тижневик “Меч Господа” та друкування інших брошур. Моя видавнича праця була працею любови, а тягар довгу ставав понад мої сили. Сатана спокушував мене через одну дуже хорошу церкву і її проповідника, щоб лишитися в них ще на одну додаткову неділю, а тоді я напевно одержав би добру пожертву. Але я знав, що я мушу бути вдома для вищезгаданої праці. І я поїхав додому, маючи тільки \$25.00, які я одержав від них за два тижні служення. І вже другого дня я одержав чека на тисячу доларів, якими я й сплатив цей борг, що тиснув мене. І від того часу я вже ніколи не переживав такого матеріального випробування у зв'язку з друкуванням духовної літератури. Тепер за один місяць я більше витрачаю на друкування духовної літератури, ніж я тоді витрачав річно. Моя віра росла, бо я випробовував її і переконався, що Бог повністю сповняє Свої обітниці.

Бог заслуговує на довір'я! Бог зробить те, що обіцяє! І кожна людина в світі може переконатися в тому, якщо дасть Богові можливість виявити Себе.

Повірте Богові, відважтесь випробувати його, розраховуйте на Нього і ваша віра швидко буде зростати!

Чи ви знаєте, що в своїй основі віра не є почуттям? Ні, в своїй основі віра є діянням. Прошу прочитайте знову 11-ий розділ до Євреїв, цей розділ про героїв віри, і ви побачите, що кожен з них “вірою” щось зробив!

“Вірою Авель приніс...”

“Вірою Енох був перенесений...”

“Вірою Ной... зробив ковчега...”

“Вірою Авраам... пішов...”

“Вірою він пробував...”

“Вірою Авраам, випробуваний, привів був на жертву Ісака”.

“Вірою в будуче поблагословив був Ісак Якова та Ісава”.

“Вірою Яків, умираючи, поблагословив був кожного сина йосипового”.

“Вірою (батьків) Мойсей... переховувався батьками своїми три місяці”.

Перечитайте цей цілий розділ і ви побачите, що люди вірою чинили певні справи. Авраам думав, що Бог має силу воскресити з мертвих Ісаака, тому він привів був його на жертву. Авраам вже раніше був зустрівся з Богом, тому й не тяжко йому було і тепер довіритися Богові.

Чому ви не дієте на підставі Божих обітниць? Випробуйте Бога. Займіть таке положення, де ви або одержите благословіння, якщо слово Боже вірне, або занепасти себе, коли воно невірне. І коли Господь, беручи до уваги Свій план, виконає те, що Він обіцяв виконати, тоді дуже зросте ваша віра. Коли б хто в своєму житті щоденно опирався на девіз: “Я буду робити так, як Бог мені наказує, а про наслідки нехай Він Сам турбується”, то віра такої людини, безперечно, збільшувалася б щоденно, бо Бог завжди виявляє Свою вірність.

Я вже оповідав про те, як колись, ставши на коліна серед чагарнику, я молився Богові перед тим, ніж поїхати до коледжу. Багато років пізніше, в 1926 році я зрікся дуже доброго становища пастора, зрікся регулярної платні і гарно умебльованого парафіяльного помешкання. За час мого служення та церква подвоїла число членів; ми збудували гарний церковний будинок, сотки людей одержали спасіння в нашій церкві. Всі люди бажали, щоб я залишився в них надалі, але я відчув, що Бог хоче, щоб я вийшов на побілілі ниви євангелізації. Я зробив урочисту угоду з Богом, кажучи йому: “Господи, Ти дбай про мої справи, а я буду

дбати про Твої. Я відмовлюся від регулярної платні і перестану покладатися на людей, буду покладатися лише на Тебе. Я зрікаюся також страхування життя на \$10.000 Обіцяю Тобі, що в майбутньому я не буду турбуватися питанням про щоденний хліб. Вірю, що Ти будеш постачати для мене все необхідне. І ось тепер на цьому місці я кладу себе на Твій вівтар, і я погоджуюся піти всюди, куди Ти пошлеш мене; я погоджуюся робити все, що Ти мені скажеш; я відважуюся доручити Тобі себе і мою родину”.

Слава Господеві, Він дотримав Свою частку в цій умові. Він кормив зростаючу мою родину й задовольняв усі наші потреби. Він послав нам майже \$35.000 на друкування духовної літератури. Він послав нам багато тисяч доларів на покриття рахунків радіопередач. І так з дня на день, а інколи навіть з години на годину Бог щедро поповняв усі наші потреби і наше життя було безперервною надією на Божу вірність. Я знаю багато більше про Бога тепер, ніж я знав тоді, коли робив з Ним свою угоду. Тепер моя віра багато міцніша. Ваша віра також буде зростати, якщо ви будете опиратися на його пропозиції, якщо випробуєте його, покладаючись на Його обітницях, і приобіцяєте йому вірність.

4) Віра приходить тоді, коли ми просимо її в молитві. Коли хочете мати більше віри, просіть її в Бога. В багатьох місцях Писання говорить, що ми маємо право молитися про віру та що Бог посилає віру у відповідь на молитву.

Лист до Римлян 12: 3 попереджує нас не думати про себе більше, ніж належить думати, “але думати скромно, в міру віри, як кожному Бог наділив”. З цього виходить, що віра — це дар Божий.

У 1 Кор. 12: 9 написано, що той самий Дух, Який дає віру, дає й мудрість, знання і дари вздоровлення; дари для творення чуд, пророкувань і т. ін. Віра — це дар Божий. Ми маємо таке саме право молитися про віру, як молимося про знання, про мудрість чи про якісь інші добрі речі.

Віра є виявлення Духа, як говориться в тому самому розділі. І кінчається цей 12-ий розділ закликом: “Старайтеся горливо про ліпші дари”. Християни повинні бажати віри і повинні просити її в Бога.

Ісус сказав: “Тож як ви, будвши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, — скільки ж більше Отець ваш небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього” (Матв. 7: 11). Ісус запрошує нас, щоб ми просили в Бога всіляких добрих дарів. Віра є добрий дар і вона, без сумніву, належить до сфери молитви.

Учні, дивлячись на переможне життя Ісуса, відчували, за контрастом, цілковиту відсутність віри в собі. Вони підійшли до Нього і просили: “Прибав нам віри” (Луки 17: 5). Вони молилися про віру. І ми можемо бути певні, що вони одержали її. Вона може не прийшла раптово, не прийшла отак собі без жодних проміжних переживань. Але, — більш правдоподібно, — у відповідь на молитву Христос зробив їхні серця більш сприйнятливими до його навчання, Він допомагав їм бачити чудові відповіді на Свою молитву і багато разів виявляв їм Месію і Небесного Отця. І через те віра їхня зросла до такої сили, що вони були спроможні вздоровляти хворих, виганяти злих духів, з радістю дивитися на вороже наставлений до них натовп, на ув'язнення чи на смерть. А Петро був навіть спроможний вірою воскресити померлого. Христос справді здійснив їхню молитву та збільшив їхню віру.

Один батько привів був до учнів свого бідного сина, який мав злого духа. Привів його якраз тоді, коли учні зійшли з гори Преображення, але вони не могли його уздоровити. Майже в відчаю цей батько приводить хлопця до Ісуса, кажучи: “Але коли можеш що Ти, то змилуйсь над нами, і нам поможи!” А Ісус відповідає: “Щодо того твого “коли можеш”, — то тому, хто вірує, все можливе”. Тоді батько, свідомий свого маловірства, зо слізьми закривав:

“Вірю, Господи, поможи недовірству моему”! (Марка 9: 22-24). Батько мав мало віри і просив Бога дати йому більше. І Христос допоміг його невірі. Він уздоровив бідного хворого сина, і я певний, що того самого дня сяючий від щастя батько повертався додому, сповнений тріумфуючою вірою в Того Спасителя, Який творить чуда у відповідь на молитву. Він бачив чудо своїми власними очима. Живий доказ чуда йшов разом з ним додому.

І нам треба було б молитися цією самою молитвою: “Вірю, Господи, — поможи недовірству моему”!

На закінчення бажаю сказати й те: я думаю, що ви не є вдоволені своїм маловірством. Я думаю, що в вашому серці є туга пізнати Бога ліпше, бачити Його чуда в вашому житті. Що ж, ви можете це мати. А перша річ, яку вам треба зробити, це — визнати свій гріх невіри. Без віри не можна догодити Богові. Не мати віри — це хиба, це бунт. Невірство — великий гріх. Вірою ми можемо одержати все, що знаходиться у всесвіті, і нічого не буде неможливого для нас. Визнайте перед Богом, як далеко ви від того, щоб просити і сподіватися речей, які ви маєте право одержати через молитву. Виявіть перед Богом бідність вашого життя, холодність вашого серця, безсилля вашого свідчення. Якщо ви є пастором церкви, чому б не підрахувати перед Богом мізерні наслідки вашого служення? Якщо ви євангеліст, чому б не порівняти себе з Фіїнеєм, Муді, Хореєм, Чалманом чи Сандеєм або з біблійними проповідниками, і не признатися перед Богом, що невіра є причиною вашої безовочности. Недовірство стратило силу Божу. О, нехай Господь допоможе мені в покорі й покаянні прийняти цю лекцію до свого серця, — лекцію для мого недовірства, для моєї слабенької віри.

ХІІІ. ТІЛЬКИ МОЛІТЬСЯ

Усі ті різні умови, які згадуються в Біблії у зв'язку з молитвою, є тільки додатковими заохочуваннями, особливими нагодами, які спонукують нас до молитви; ті умови сповняються самі собою, коли ми звертаємося до Бога з проханням.

Чи ви бажаєте щось одержати від Бога? Тоді моліться. Через молитву одержуємо від Бога різні речі; найбільша вимога, яку Бог ставить, коли бажає дати людині те чи інше — це просити того.

Деякі місця Писання мають спеціальні обітничі для тих, що просять з вірою. Інші місця нагадують, що ми можемо одержати все, чого бажаємо, якщо просимо за Його волею. Ще інші місця говорять нам, що все, чого б ми не попросили в Христові ймення, ми одержимо. Далі, як два або три погодяться просити якоїсь речі, станеться їм. Писання радить нам молитися наполегливо; також, хто кличе до Бога вдень і вночі, буде скоро вислуханий. Усе вищезгадане поширює обітницю, а не обмежує її. Це все обітничі, а не перешкоди. Вони записані для того, щоб полегшити нам справу моління, а не утруднити її. Всі ті обітничі є тільки розрібкою головних обітниць, а саме: що ми можемо одержувати речі від Бога просто через молитву, тільки прохаючи.

1. ОБІТНИЦІ БОЖІ ТРЕБА РОЗУМІТИ ТАК, ЯК ВОНИ НАПИСАНІ

Вернімося ще до Матвія 7: 7-8, де Ісус сказав: “Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому”. Наш любий Ісус був завжди справедливим і Він висловлювався дуже точно. Що в Нього було на серці, те Він і казав:

Коли попросите, — одержите. Коли будете шукати, — знайдете. Коли стукатимете, — відчинять вам. І одинокі обмеження, яке могло б тут бути, то лише в тому, скільки ми просимо. Бо цей вірш в дослівному перекладі з грецької мови бренть так: “продовжуйте просити — і буде вам дано”, “шукайте далі” і “стукайте далі”. Очевидно, висловлюючись так, Ісус думав, щоб ми брали його обітниці по їх номінальній вартості. Коли б навіть у всій Біблії не було іншого вірша про молитву, крім оцього вірша, то й тоді він був би абсолютно вистачаючим і правдивим. І все, що міститься в цьому вірші, є правдою. Недобре роблять ті люди, які дошукуються в Біблії такого вірша, яким вони можуть спотворювати інші вірші для того, щоб змінити їхнє правдиве значення. Біблія написана так, що всі її вірші і думки належно і докладно узгіднені і пов’язані між собою. Кожен інший вірш про молитву, якщо він правильно пояснений, буде означати те саме, що й цей вірш: хто просить, той одержує від Бога. Якщо ви бажаєте щось одержати від Бога, вам треба тільки молитися, треба лише просити Його!

Це саме хоче сказати апостол Яків: “Бажаєте ви — та й не маєте, убиваєте й заздрите — та досягнути не можете, сваритеся та воюєте — та не маєте, бо не прохаєте...” (4: 2). Не можна вишукувати в тих віршах того, чого там зовсім нема. Недобре також шукати по всій Біблії якихось інших віршів, щоб ними зменшити значіння цього вірша. Сотки разів я читав на богослуженнях з Матвія 7: 7-8 та Якова 4: 2, питаючись завжди своїх слухачів, чи вони вірять у те, що кожен, хто просить — одержує; чи вірять вони, що звичайною просьбою ми можемо одержувати речі від Бога. І кожного разу, коли я давав можливість присутнім відповідати, деякі з них неодмінно казали: “Так, це правда, якщо ми просимо за волею Божою”, або “коли не просимо чогось недоречного”, або “коли просимо з вірою”. А багато разів бувало й таке, коли я настирливо домагався відповіді від

слухачів, то дехто з них відкрито казав: “Я не вірю цьому!” А в кожен вірш у Біблії можна вірити і треба вірити. Кожен біблійний вірш докладно сформульований і визначає точно те, що в ньому написано. Обидва вищезгадані вірші виразно говорять, що самим проханням (можливо інколи й довготривалим) можна одержувати речі від Бога, не обмежуючи цієї обітниці жодними іншими вимогами.

Писання ясно каже, що нас опутує гріх недовірства (Євр. 12: 1). Ми, проповідники та вчителі Біблії, привикли нишпорити по всьому Писанні, щоб знайти в ньому якийсь інший вірш, яким можна було б дещо зменшити цю велику обітницю. Дехто робить те саме і в відношенні до спасіння. Вони дуже радо говорять, що вірять у спасіння через віру в Христа, але зараз же додають, що ви мусите бути охрещені, мусите зберігати заповіді, мусите бути вірні аж до смерти, хоча ви й спасені через віру в кров. Але, якщо це є з діл, тоді воно не з ласки. Коли хрещення потрібне для спасіння, то це означає, що самої крові Христової не вистачає, щоб спастися, і що спасіння не отримується тільки самою вірою. Такі неморальні дослідники Біблії доходять до того, що Біблія ніби перечить собі, бо вони вживають одного вірша, щоб ним нівечити іншого. Це правда, Біблія має одночасно багато простих, а також різноманітних тверджень про план спасіння. В Євангелії від Івана 1: 12 говориться про спасіння через прийняття Христа. Івана 6: 37 — хто прийде до Христа. Єв. Матвія 10: 32 і Римл. 10: 9-10, — хто визнає Христа. А Івана 3: 16, а також багато інших місць формулюють плян спасіння, як вірування в Христа. Але контексти в кожному до цих віршів показують нам, що це тільки відмінні способи, щоб ту саму правду зробити ясною кожній людині, а саме: усякий, хто довірливо прийде до Христа, буде негайно прийнятий, прощений і спасений. Ці різні обітниці зовсім не кажуть про різні дороги до спасіння; вони навіть не вказують на різні ступені тої самої дороги. Бо спасіння не

одержується через якісь довгі та складні процеси, ані через виконання різних тяжких вимог. Спасіння — це один звичайний крок до Христа. І коли якийсь бідний грішник не розуміє одного способу, який пояснює це спасіння, тоді Бог дає інше пояснення, яке може краще освітлити його бідний затемнений розум. Але кожен грішник може зовсім певно довіритися якійсь одній обітниці про спасіння, яка записана в Писанні. Коли він щиро приймає Христа, або щиро приходить до Христа, або щиро визнає Христа, або коли він щиро покається, щиро довіряє, то це все є одне й те саме. Бог приймає його з широко відкритими обіймами і через віру в Христа прощає його гріхи. Додаткові ж обітниці Бог дав для того, щоб облегшити грішникові отримати спасіння, а не для того, щоб зробити його тяжчим.

2. НЕ ДОДАТКОВІ “ВИМОГИ”, А ДОДАТКОВІ ОБІТНИЦІ

І так само щодо молитви, то Бог дав багато — багато обітниць, щоб різними словами пояснити цю саму правду, що Бог любовно бажає відповідати на наші молитви. Деякі проповідники намагаються шукати в Біблії за різними “вимогами”. Далі, вони переходять до твердження й кажуть так:

— Бог є жорстоким. Він не відповість на ваші молитви, якщо ви не виконаєте всіх Його вимог. Тут, власне, й лежить перешкода на дорозі до Бога. Якщо ви бажаєте, щоб Бог вислухав і здійснив вашу молитву, ви мусите перейти через кожну з цих перешкод...

Іноді деякі біблійні вчителі справляють на своїх слухачів таке враження, ніби кожен прохаючий мусів би найперше відчинити з дюжину воріт перед тим, ніж отримає відповідь на свою молитву; і коли комусь забракне тільки одного ключика від якихось воріт, то він не зможе нічого одержати від Бога. Це є ганебне й неморальне навчання. Всі так звані “вимоги” в дійсності є тільки обітницями і кожен

християнин, який сповнить одну якусь умову в Божій обітниці, може отримати все, що Бог пропонує в цій обітниці.

Думаю, що оцеїй приклад допоможе вам зрозуміти, що Бог охоче слухає наші молитви, і що Він дав безліч обітниць тільки тому, щоб заохотити нас до молитви. Оповідають, що один пан відвідав фермера, а в дверях його дому побачив зроблені три малі дірки, а одну велику. Здивований гість запитав господаря, пощо ті дірки в дверях.

— Це для кішки та її кошенят, — відповів господар.

— А чи не могли б кошенята пролізти тією самою діркою, що й їхня мати?

— Ні, так нічого не вийшло б, — відповів знову господар. — Коли я кажу: Геть звідси, то я хочу, щоб їх в одну мить усіх не стало. Тому кожне кошеня повинно мати свій вихід!...

Так само і кожен християнин потребує мати свою власну обітницю. Благословенна обітниця, що записана в якомусь одному вірші, може бути якраз доброю до потреб якогось окремого християнина і може пробудити в ньому необхідну віру. І навпаки, ця сама обітниця може зовсім не зворушити віри в серці іншого християнина. Для того другого Бог приготував іншу обітницю.

Колись, молячись довго про одну справу, я напам'ятав вивчив і з захопленням повторював з Євангелії від Івана 14:13-14 вірші. Тоді я мав цілковиту певність, що моя молитва буде здійснена, бо ж я молився в ім'я Христове. Іншим разом я сам один чомусь не міг отримати перемоги і тільки тоді, коли знайшов друга, який погодився разом з мною молитися за мою справу, я відчув цілковиту певність, опираючись на обітницю з Матвія 18: 19: “Ще поправді кажу вам, що коли б двоє з вас на землі погодились про всяку річ, то коли вони будуть просити за неї, — станеться їм від Могого Отця, що на небі”. А ще одного разу, протягом довшого часу я насолоджувався і опирався в моїх молитвах на тому чудовому уривкові з Марка 11:22-24. Жодна обітниця

не в спроможності повністю охопити безмежне, повне любові піклування нашого небесного Отця та Його бажання вислуховувати Своїх дітей! Треба було б зібрати докупи всі біблійні обітницї, щоб повністю зрозуміти, як гаряче Бог бажає вислуховувати наші молитви і як охоче Він нам дає те, що ми просимо. Бо правдою є, що коли ми просимо, цебто коли молимося — це й є той властивий спосіб одержувати від Бога прошене. Усі інші додаткові обітницї мають на меті заохочувати нас просити.

3. КОЛИ МИ ПРОСИМО, МИ ВЖЕ ВИКОНУЄМО ВСІ ІНШІ ОСОБЛИВІ УМОВИ МОЛИТВИ

Коли ви в душі молитви будете досліджувати всі ті особливі вимоги молитви, ви побачите, що, просячи, ми в дійсності вже їх виконуємо. Ви побачите, що вони цілком не стоять на перешкоді до Бога, радше відчиняють нам різні двері, щоб ми мали змогу пройти через одні із них, або й через усі. Оце так палко Господь бажає, щоб ми наближувалися до Нього в молитві та просили про все, чого тільки потребуємо.

I. ПРОСИТИ З ВІРОЮ

Одною з найчастіш згадуваних умов молитви є віра. Пригадайте ці чудові обітницї Ісуса:

“Нехай станеться вам згідно з вашою вірою” (Матвія 9:29).

“Бо поправді кажу вам: коли будете ви мати віру, як зерно гірчичне, й горі оцій скажете: “Перейди-но ізвідси туди”, то й перейде, й нічого не матимете неможливого” (Матв. 17:20).

“І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — то одержите” (Матв. 21:22).

“Щодо того твого “коли можеш”, — то тому, хто вірує, все можливе” (Марка 9:23).

Подивіться також у Марка 11:22-24; Матв. 21:21; Луки 17:6. Кожен християнин повинен жити тими обітницями і, опираючись на них, домагатися від Бога здійснення їх. Немає нічого яснішого від твердження, що вірою можна здобути все, що Бог має для нас.

Але прошу завважити, що віра — це відносна річ. Припустімо, що на аркуші паперу, в лівому його куті, ми напишемо “цілковита невіра”. А в правому куті напишемо “цілковита певність”. Тепер проведіть під цими написами лінію від одного кута до другого. Кожна точка на цій лінії буде вірою. Люди говорять про “досконалу віру”, але в дійсності досконалої віри нема. Коли ви осягнете певність, це вже буде знання, а не віра. Віра складається, так би мовити, з двох частин: довір’я й недовір’я. Й одне і друге можна мати одночасно. Згадайте того батька, що прийшов був до Ісуса й сказав: “Вірю, Господи, — поможи недовірству моему” (Марка 9:24). І цей батько, що трохи вірив, а трохи не вірив, таки одержав відповідь на свою молитву: його син став здоровим. Коли ви очистите свою віру від усіх недовірств і сумнівів, то решта, що в вас залишиться, буде певністю, знанням; це вже не є віра. Ось, напр., коли ми в прославленому тілі будемо в небі й осягнемо вічні благословіння, тоді ми не будемо мати віри в спасіння. Це вже буде знання. Я вірю в банкового чека так довго, поки не інкакую його. Після того я вже віри в чека не маю. Я маю гроші, віра замінилася дійсністю, певністю. Перед тим, ніж я інкасував чека, я вірив, що той, хто підписав його, мав у банку гроші, бо я їх одержав.

Одного разу, коли я учився в семінарії, кількох нас студентів зібралися разом і розмовляли про різні духовні справи. Один студент, який незабаром мав стати пастором, сказав: “Якщо під час молитви ви маєте хоч трохи сумніву в вашому серці, то з таким самим успіхом ви можете перестати молитися. Бог ніколи не вислухає такої молитви”. Ці слова мене тоді дуже збентежили та засмутили, бо навіть

найсильніша моя віра має в собі трохи сумніву. Але незабаром я переконався, що цей молодий студент дуже помилявся. Бог відповідає на наші молитви, рахуючись з нашою вірою, а не з нашими сумнівами. Можна мати одночасно і віру, і сумніви. Ісус сказав, що коли хто матиме віру таку, як зерно гірчиці, той зможе гори переставляти. Той батько, що зо слізьми сказав: “Вірю, Господи, — поможи недовірста моему!” мав сумніви, але він також мав дещо віри. І тої віри було досить, щоб одержати здоров’я для сина. Дуже потішаючим прикладом у Біблії є 12-ий розділ Дії Апостолів. Там ми бачимо групу щирих християн, що провели ніч на молитві в домі Марії, Маркової матері. Вони молилися дослівно всю ніч, бо Петро, старший апостол, сидів у в’язниці і завтра мав бути страчений. Здеморалізований Ірод уже вбив Якова, Іванового брата, і тепер, щоб догодити злим юдеям, він хоче вбити Петра. О, як гаряче молилися тоді ті любі християни!

Мені здається, що їхні молитви брєніли менш-більш так: “О, Господи, ми не можемо обійтися без Петра! Він є найважливішим серед апостолів, найсміливіший з-поміж усіх проповідуючих. Степана побили камінням, Якова забили мечем... О, Господи, порятуй Петра. Визволи його цієї ночі з в’язниці!” Як же тремтіли їхні серця під час тієї молитви! Визволення Петра з в’язниці було просто неможливим, чимсь недосяжним, його стерегли у зачиненій в’язниці шістнадцять вояків. Мало того, Петро спав поміж двома вояками, до яких він був прикутий ланцюгами. Але Бог почув їхні молитви.

Бог послав Свого ангола, який збудив Петра, порвав ланцюги, повідчиняв двері і, вивівши його, припровадив у саме місто. Тоді апостол пригадав собі хату сестри Марії й пішов туди повідомити про своє чудесне визволення. Він довго стукав у ворота, але старші брати були так зайняті молитвою, що не мали коли самі піти та подивитися, хто там стукає, а тому послали служанку Роду. Пізнавши Петра

за голосом, вона з радості забулася відчинити ворота, а побігла швидко назад, щоб сповістити всіх, що Петро є тут. Це він стоїть за ворітьми і стукає! Петро на волі. Брати перестали молитися тільки для того, щоб сказати їй: “Чи ти навісна?” Коли вона сповістила їх про вислухану молитву, вони думали, що вона збожеволіла. Але Рода твердила, що там справді стоїть Петро. Тоді вони кажуть: “Це ангол його!” А Петро стояв і стукав. І коли накінець його впустили, написано, що “вони дивувалися”, побачивши Петра.

Кожного разу, коли я читаю цей уривок, мені чомусь стає смішно. Цілісеньку ніч ті християни молилися й просили Бога звільнити Петра з в'язниці. А коли це сталося, вони не повірили. Вони мали досить віри, щоб молитися. Більше того, вони мали досить віри, щоб одержати відповідь на свою молитву! А одночасно вони мали багато сумнівів. Хто посміє їх за це ганити? Вони молилися з розбитим серцем, з благанням, вірою чіпляючись за Бога, аж доки Він не відповів їм.

Я повторюю: віра одержує від Бога усе, що Бог має. Коли ваша віра така мала, що її не можна й зміряти, якщо вона менша від зернятка гірчиці, — що може гори переставляти, — все ж таки продовжуйте молитися.

Бо коли ми просимо, ми виконуємо вимоги молитви, принаймні хоч частинно. Бо кожен, хто дійсно молиться, вже має трохи віри, бо коли б не мав її, то він зовсім не молився б. Про це ясно написано в посланні до Римлян 10:13-14: “Бо кожен, хто покличе Боже ім'я, буде спасений”. Але як покличуть Того, що в Нього не ввірували? А як увірють у Того, що про Нього не чули? А як почують без проповідника?”

“Бо кожен, хто покличе Господнє ім'я, буде спасений”. В інших місцях Біблії багато разів говориться, що кожен, хто кликатиме до Господа Ісуса Христа, спасеться. Чи ж кликання в цьому випадку заступає місце віри? Авжеж, бо

наступний вірш каже “Але як покличуть Того, що в Нього не ввірували?” Жодна людина не кличе до Бога, якщо вона не вірить в Його існування. Ніхто не буде просити чогось від Бога, якщо він найперше не буде вірити, що Бог є, і що Він вислуховує молитви. І врешті, ніхто не звертається до Бога з проханням, якщо він не має якоїсь підстави надіятися, що його молитва буде вислухана. Отже, кликання є тотожне вірі.

Бачите, як ясно і просто виявлена ця думка в Св. Писанні: кожен, хто дійсно щиро і ревно просить, той вже має дещо віри в своєму серці, бо інакше він не просив би. Ось тому ми маємо право дослівно розуміти слова Христа: “Просіть — і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому”. І далі ми маємо також право вірити в те: “не маєте, бо не прохаєте”. Дуже добре, коли ми зростаємо в вірі. Якщо Господь зо Своєї великої ласки дає вам велику й сильну віру, користайтеся нею і радійте. Але не забувайте, що просити — значить вірити. Бажаєте чогось від Господа? Тільки моліться! Бо хто просить, той виконує Божі вимоги.

А коли, наприклад, християнин має слабу віру, то де ж, як не на колінах перед Господом, у благанні й очікуванні, він може збільшувати її та зміцнювати? Віра зростає найбільше в молитві. Коли ви просите чогось, маючи слабеньку віру, і коли деякі з цих молитов Бог здійснить, тоді ваша віра відразу зросте. Коли ви випробовуєте Бога, ви з кожним разом більше й більше пізнаєте Боже бажання відповідати на молитву, кожного разу краще бачите те, що стоїть на перешкоді вашим молитвам і кожного разу відчуваєте себе вільнішим кликати до Бога.

Отже, ті, що моляться, вже мають трохи віри. А ті, що моляться наполегливо, зростають у вірі. Тільки треба просити щирим і впокореним серцем, і це вже задовольняє Божі вимоги щодо молитви, включаючи сюди й вимогу віри.

II. ПРОСИТИ ЗА ЙОГО ВОЛЕЮ

Це є друга вимога або “умова”, щоб одержати відповідь на молитву. У 1 посланні Івана 5:14-15 говориться: “І оце та відвага, що ми маємо до Нього, — що коли чого просимо з волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо ми, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаєм, що маєм прохання, які ми просили від Нього”.

Чудова обітниця! Але прошу зауважити, що Бог говорить тут про знання, а не про віру. Кожен християнин, який знає, що він просить власне того, що Сам Бог бажає вчинити, який просить згідно з Його волею, знає й те, що Бог слухає його і він уже має те, чого просив. Коли ви в якомусь окремому випадку досягли цієї чудової умови, — абсолютного знання, що просите з Божої волі, — о, яке це чудове довір'я! Але будьте обережні, щоб вам не знеохотитися, якщо ви не маєте такого абсолютного довір'я, бо вищезгаданий вірш Писання не каже, що ті, хто не знають, чи вони моляться за волею Божою, не одержать того, чого просять. Просити у згоді з його волею, — це звершене прохання. Правда, якщо ми просимо чогось, що є виразно всупереч Божій волі, ми не повинні сподіватися отримати це від Бога. І навпаки, якщо просимо чогось, що є з волі Божої, ми повинні сподіватися одержати це. І накінець, якщо ми просимо щиро, ми повинні сподіватися відповіді на наше прохання. Бог дасть нам усе, що тільки Він може дати згідно з його справедливістю.

Ми — люди слабкі. Наше знання не є досконалим. Ми навіть не можемо повністю зрозуміти Біблії. Ми лише частинно коримося проводові Святого Духа. Дуже часто ми не знаємо точно Божої волі. Чи ж через це ми в жодному випадкові не можемо одержати відповіді на молитву? Ні, ми можемо одержувати! Мої діти не завжди знають, чи вони одержать від мене те, чого просять. Але вони мають щиру надію, віру, що вони багато чого отримають, а тому вони приходять і просять. І їхнє прохання буває винагороджене.

Бог має багато причин, — що ми їх навіть не спроможні збагнути, — чому Він хоче, щоб ми одержували бажання нашого серця. Часто буває, що ті речі, яких ми не дуже сподіваємося, за які молимося зо страхом і тремтінням, Бог дає їх нам з насолодою. Ми ніколи не повинні міряти Господнього бажання відповідати на наші молитви нашим незвершеним зрозумінням його бажань. Він може “зробити значно більше над усе, чого ми просимо або думаємо”. Також Божа спроможність і Його бажання відповідати на молитву, є більшими від нашого вміння просити.

Коли діти мають до своїх батьків якісь прохання, вони найчастіше керуються своїми власними бажаннями та уявними потребами, а не досконалим розумінням плянів та засобів своїх батьків. Так і ми, кволі діти Божі, маємо право приходити до Нього в нашій убогості, в нашій нікчемності та недостойності, і просити від Нього всього того, чого бажаємо і потребуємо. Бог прийняв нас у Свою родину. Ми є його улюбленими дітьми. Бог купив нас дуже великою ціною — смертю Свого Сина. Тому нам просто соромно й думати про це, що Він неохоче дає нам те, чого ми в Нього просимо. Отже, якщо немає жодної відомої причини, чому наше прохання може бути незгідне з Божою волею, тоді, в більшості випадків, ми думаємо, воно згідне з його волею. Коли після чесного досліджування наших мотивів і після чесного досліджування слова Божого та прислуховування до тихого голосу Святого Духа, Який виявить, що є з Божої волі та що догоджає Йому, — після того, коли Бог не докоряє і коли нічого не вказує, що те, чого ми бажаємо є проти волі Божої, тоді ми маємо право сміливо приходити до Бога з нашими бажаннями. Бо коли відроджене дитя Боже приходиться до свого люблячого небесного Отця, благаючи, щоб Він сповнив бажання його серця, тоді все говорить за тим, що наше прохання здійсниться.

Ми знаємо, що кожна людина в світі може прийти до Господа і просити в Нього спасіння. Писання цілком ясно говорить, що воля Божа є спасти всіх, хто приходиться до Бога через віру в Ісуса Христа. А в листі до Римлян 8: 32 читаємо таке: “Той же, що Сина Свого не пожалував, але видав Його за всіх нас, — як же не дав би Він нам з Ним й усього?” Слово Боже щиро переконує кожного, хто ходив на Голгофу по спасіння, мати повну сміливість приходити до Нього знову зо всіма своїми потребами.

Повторюю, сам факт нашої спорідненості з Богом, — ми відроджені діти Небесного Отця, — визначає, що Бог уже має схильність відповідати на наші молитви, і якщо в наших бажаннях немає нічого недоброго чи шкідливого для нас, то вони найправдоподібніше є в згоді з волею Божою.

Таким чином, вірші з 1 Івана 5:14-15 не є обмежуванням нашої молитви, а є дорогоцінною обітницею. Коли ви повністю переконані щодо волі Божої в вашій справі, просіть сміливіше. Коли ж воля Божа не зовсім ясна для вас у цій справі, то знайте й тоді, що Бог любить вас, Він Сина Свого віддав був за вас, і разом з Ним Він охоче дасть вам усе інше.

І пам'ятаймо: воля Божа пізнається в молитві. Коли ми в молитві чекаємо перед Богом, Він допоможе нам змінювати наші молитви, якщо вони не в згоді з Його волею. Дух Святий, Який допомагає кожному щирому християнинові молитися, виявить для нас те, що з Божої волі.

“Так само ж і Дух допомагає нам у наших немочах; бо ми не знаємо, про що маємо молитись, як належить, але Сам Дух заступається за нас невимовними зідханнями” (Рим. 8:26). Цей благословений Дух Святий “заступається за святих”, як говорить ап. Павло в листі до Римлян 8:27. Молячись, ми найліпше пізнаємо волю Божу. Бо, коли ми молимося, ми даємо можливість Духу Святому виправляти наші молитви, щоб вони могли бути вислухані, щоб вони були приємними Богові. Отож, якщо ви чогось бажаєте від

Бога, тільки молитесь! Лише прохання, щире, чесне прохання допровадить нас до того, що ми будемо молитися за волею Божою та виконаємо всі умови, щоб одержати відповідь на свою молитву.

III. ПРОСИТИ В ІМ'Я ІСУСА

Євангелія від святого Івана 14:13-14 каже: “І коли що просити ви будете в ймення Моє, те вчиню, щоб у Сині прославивсь Отець. Коли будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню”.

А в Євангелії Івана 16:24 читаємо: “Не просили ви досі нічого в імення Моє. Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість”.

Зрозуміло, що ці вірші Святого Писання зовсім не означають, що ми повинні приточити до кожної нашої молитви, ніби ярличка, слова: “Ми просимо це в ім'я Ісуса”. Ніде в Писанні не говориться, що ми мусимо ці слова вживати в наших молитвах, бо тільки від того, що ми їх вимовляємо, вони не стануть дійсністю. У Біблії ми знаходимо багато прикладів, коли люди казали, що зробили те чи інше в ім'я Господа, але я не пригадую ані однієї молитви в Біблії, де люди казали б Богові, що вони просять в ім'я Господа. Бог знає це і без нас. Просити в ім'я Ісуса означає просто, що наше прохання вшановує Господа Ісуса, воно буде Йому приємне, тому ми й просимо заради Його. Ми не потребуємо нагадувати Богові, що це є заради Ісуса. Він знає Сам.

Але в цих словах міститься одна благословенна обітниця. Коли ми чогось просимо тому, що Ісус того бажає, тоді ми маємо право сподіватися одержати. Бог напевно це дасть. Бо це те саме, що й просити за його волею, про що була мова вище. Слова Івана 15:7 — “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — і станеться вам!” визначають також те саме. Якщо ми свідомо, вповні підпорядковуємося Божій волі,

коли його слова так перебувають у нас, що ми знаємо досконалу волю Божу, тоді, очевидно, легко буде одержати те, чого бажаємо. Ми будемо просити тих речей, яких Сам Ісус бажає і будемо їх одержувати.

Але чи ви думаєте, що віруючий не може молитися за якусь свою дуже приватну справу, про яку немає в Біблії жодної обітниці, звертаючись просто, як дитина, до свого небесного Батька? Чи ви думаєте, що моя чотирьохлітня донечка, коли вона голодна, мусить звертатися до мене з такою промовою: “Тату, люди шануватимуть тебе більше, коли ти не дозволиш мені померти з голоду. І правдоподібно ти будеш краще проповідувати, будеш мати більше друзів. Отож, тату, заради тебе самого дай мені горнятко молока?” Але ж ні! Вона є моєю донечкою. Я люблю її. Сам той факт, що вона голодна, кладе на мене певне зобов’язання. Я хочу, щоб вона мене любила, щоб вона радо догоджувала мені. Я хочу, щоб вона цікавилася моєю працею, моїм щастям, моїм добробутом. Але навіть і тоді, коли це все вважаємо доведеним, моя власна донечка має повне право звертатися до мене, свого батька, і просити все, чого тільки бажає.

Добре є просити в ім’я Ісуса, коли справа головним чином торкається Його царства. Але — в певному розумінні — все, що відноситься до нашого особистого добробуту, торкається почасти тої шани, що належить Ісусовому імені.

Якщо ми є щирими та чесними, то ми признаємо, що коли просимо Бога допомогти нам здобувати душі, або коли просимо Бога про хліб, то ті наші молитви належать до двох різних категорій. Коли я прошу Бога про спасіння для якоїсь душі, я знаю, що Господь Ісус більше тим зацікавлений, ніж я. Тому багато більше я повинен дбати про те, щоб його імення було вшановане, ніж щоб сповнилося моє бажання. Я повинен просити спасіння для даної душі передусім в Ісусове ім’я, незважаючи на те, що бачити іншого спасеним тішить та підбадьорує моє серце. Навіть тоді,

коли душа потребує спасіння є моїм рідним, — а земні зв'язки дуже міцні, — моє серце плаче з любови до брата, так хочеться бачити його щасливим, безпечним в Ісусових обіймах, — навіть і в таких випадках я насамперед повинен пам'ятати про славу для Христа.

Коли я молюся про щоденний хліб, то наголос, так би мовити, переходить на інше місце. У зразковій молитві Ісус учить нас молитися так: “Отче наш, що на небі..., хліба нашого щоденного дай нам сьогодні”. Отже, добре молитися в Ісусове ім'я, бо коли ми можемо так робити, то наша молитва напевно буде вислухана. Але кожне відроджене дитя Боже має коротший шлях, коли ходить про його щоденні потреби. Він — дитя Боже. Якщо Бог бажає догодити Своїму Синові, Ісусові Христові, то Він бажає також догодити і всім Своїм дітям. Це не богозневага і не блюзнірство. Багато разів Святе Писання говорить нам, що Бог дивиться на нас, так само як і на Ісуса Христа. Ми — спадкоємці Божі і співспадкоємці Христу. Христос є нашим старшим. Братом. “Любов удосконалюється з нами в тому, щоб ми мали відвагу в день судний, бо який Він, такі й ми на цім світі” (1 Ів. 4: 17). Добре є завжди просити в Ісусове ім'я. І якщо ми можемо це робити щиро й чесно, ми напевно одержимо відповідь на молитву. Але якщо ви не знаєте, чи можете сповнити цю умову, знайте одне — для вас є ще дорога: це право, яке має кожна дитина до свого люблячого батька.

Усі ті різні обітниці цілком не є перешкодами, через які ми мали б перейти перед тим, як одержимо дещо від Бога. Ні, вони скоріш є різними дорогами до мети. Якщо ви не можете пройти однією дорогою, Бог має для вас іншу. Якщо ви не маєте певности, чи можете дану річ просити в ім'я Ісуса, то все ж таки ви маєте право прийти і сказати: “Отче”. Чи ви думаєте, що голодна дитина мусить довго і переконливо доводити своїй мамі, що вона голодна? Ні, мати по плачу дитини вже знає, що вона голодна, і охоче

підносить її до своїх грудей. Мати потребує так само дати, як дитина — взяти. Бог має стільки прихильності відповідати на нашу молитву, як ми — звертатися до Нього.

Я думаю, що коли б ви з молитвою й пошаною роздумували над тим, ви зрозуміли б те саме, що я маю на думці, коли кажу, що найліпше приходить в Ісусове ім'я. Але, маючи дорогоцінні права й спадщини, як відроджені діти Божі, ми можемо просити і від нашого власного імені, бо в Улюбленім ми вже прийняті Господом. Це зовсім не означає, що ми є гідні, що ми заслуговуємо чогось, але Бог любить нас і дає нам згідно з нашими потребами, а не згідно з нашими заслугами. Він дає нам зо Своєї ласки й милосердя, а не задля нашої гідности та досконалости. Добре є просити в ім'я Ісуса. Але одержувати від Бога можна і звичайним проханням. Сам той факт, що ми можемо сказати “Отче наш”, вже включає ім'я Ісуса, бо через Ісуса Христа ми народились і прийняті до Божої родини, а тому й одержали право просити від Нього всього, чого потребуємо.

ІV. ДЕ ДВОЄ ПОГОДЯТЬСЯ ПРОСИТИ, СТАНЕТЬСЯ ЇМ

“Ще поправді кажу вам, що коли б двоє з вас на землі погодились про всяку річ, то коли вони будуть просити за неї, — станеться їм від Могого Отця, що на небі” (Матв. 18: 19). Подивімося знову уважно на цей вірш, щоб нам побачити, що це не додаткова умова молитви, яку всі мусіли б виконувати. Це скоріш додаткове заохочування до молитви, додаткова обітниця. Коли двоє погодяться не тільки просити, але коли вони погодяться одержати якусь річ, Писання каже, що так і станеться їм. Це просто означає, що кожен з цих людей один одного підбадьорює вірою. Це означає, що коли двоє людей уважно прислуховуються до керівництва Святого Духа, вони будуть певніші того керівництва, бо Він буде допомагати їм молитися за певні речі. Якщо одна людина розуміє, що дане місце Писання обіцяє якусь

річ, і друга людина приходиться до такої самої думки й каже: “так, я також думаю, що слово Боже уповноважує нас молитися за дану справу”, тоді, зрозуміло, вони можуть сміливіше молитися. Тих двоє людей можуть перевіряти один одного, щоб до їхньої молитви не ввійшло нічого егоїстичного. Писання навіть наказує нам: “Визнавайте один перед одним провини, і молитесь один за одного, щоб вам уздоровитись”. Отже, якщо серця з’єднані, якщо ними керує Слово і Дух Святий, вони можуть одержати від Бога ті речі, про які вони погодилися просити.

Але правдою залишається також і те, що коли хто довіряє Господеві, він може порушити гори навіть тоді, коли б і в усьому світі не знайшлося ні однієї людини, яка б погодилася молитися за цю справу. Коли хто приймає Божі обітниці, той знає, що вони прості і певні. Якщо якоюсь людиною керує Дух Святий, то ця людина може бути так певна в своїх молитвах, якби тисячі людей молилися разом з нею. Коли ми просимо чогось, ми зовсім не потребуємо групи якихось особливо видних громадян, щоб вплинути на Бога. Коли ми приходимо молитися, ми зовсім не потребуємо, щоб хтось, хто здається нам більш упривілейований у Бога, допомагав нам “сіпати” Бога. Бог не дивиться на особи. Навіть найслабша дитина Божа має перед Ним, так би мовити, свою велич, свою красу і достоїнність у Христі Ісусі, Який був зайняв її місце. Якщо ви можете знайти когось, хто цілковито погоджується просити разом із вами тієї самої речі, це добре. Зробіть так з цілковитою певністю. Але пам’ятайте і про те, що Бог не вимагає того. Він і без цього може здійснити ваші молитви. Це, не умова, а тільки слухна нагода до молитви.

Пригадайте собі найбільші відповіді на молитви, які записані в Біблії, що їх давав Бог поодиноким людям. Мойсей молився до Бога сам один так довго, поки Господь погодився пощадити бунтівничого Ізраїля (2 Мойс. 32:9-14).

Через віру одного тільки Ісуса Навина сонце затрималося майже на цілий день (Іс. Нав. 10:13). Цар Єзекія молився сам, а молитва ця була супроти Божого вироку, об'явленого пророкові Ісаї про смерть царя. Бог вислухав ту самотню молитву і додав Єзекії п'ятнадцять років життя (Іс. 38:5). Ілля, — один тільки з-поміж усього Ізраїля, — молився і не було дощу три роки і шість місяців. І знову він помолився і небо дало дощ. Іншим разом, коли він помолився, — також сам, — з неба зійшов огонь, попалив жертву і повернув серця Ізраїля до Бога. Апостол Петро вислав усіх з кімнати, а тоді став навколішки біля мертвої Тавіти, помолився, й вона ожила (Дії Ап. 9:40). Бог багато разів вислуховував молитви окремих осіб і чинив чуда. Це дуже добре, якщо хтось погоджується разом з вами молитися. Але коли б навіть ніхто цього не бажав, то й тоді всі багатства неба в вашому розпорядженні, які приготовані вам у відповідь на молитву. Тільки просіть Бога; а якщо ви щиро та поважно просите, ви тим самим виконуєте всі умови Божі щодо молитви.

V. НАПОЛЕГЛИВІСТЬ В МОЛИТВІ

Писання каже, що наполеглива молитва буде вислухана. Притча про неправедного суддю та вдову, яка невідступно просила його і тому й одержала все, чого бажала, кінчається такими словами: “А чи ж Бог в оборону не візьме вибраних Своїх?... Він їм незабаром подасть оборону” (Луки 18: 7-8).

Наполегливій молитві обіцяна відповідь. Бог дав дуже багато дорогоцінних обітниць для тих, що чекають на Господа. Вони не будуть посоромлені, **ВОНИ НАСЛІДЯТЬ ЗЕМЛЮ, ВОНИ ОБНОВЛЯТЬСЯ** в силі, і Господь є добрий для них. А чекати на Господа означає постійно молитися. І всі ці місця в Біблії, що говорять нам про людей, які постилися й молилися, завжди мають у собі думку, що коли

ми будемо твердо стояти в молитві, ми також одержимо благословіння.

Але скажіть, прошу, чи наполегливість не є тільки прохання? Чи ж наполегливість не означає продовжувати молитися? Бог не обмежив для молитви часу. Він іноді вислуховує і здійснює клич серця, що триває тільки одну мить. А іноді люди довгі роки чекають, поки Господь сповнить їхні бажання. Але всі ці випадки, одні й другі, містяться в оцій блаженній обітниці: “Просіть — і буде вам дано, шукайте — і знайдете, стукайте — і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому” (Матв. 7:7-8). По суті, навіть час, який застосовується в цих віршах, має таке значення: хто наполегливо просить, наполегливо шукає, наполегливо стукає, — той одержує, знаходить і тому відчиняються Божі двері.

На цій підставі, я повторюю, що коли ми просимо, ми сповняємо всі умови, всі Божі вимоги, щоб одержувати від Нього те, чого бажаємо.

Так, навчити людей, щоб вони невідступно молилися, це навчати їх правди; але це ще не вся правда. Ціла правда про молитву обіймає й такі численні випадки, коли люди молилися тільки раз і були вислухані. Ціла правда про молитву охоплює й такі факти, коли люди просять, а потім відчаюються й слабнуть; але милостивий і добрий Бог, Який любить Своїх дітей, навіть слабих і кволих, так легко не забуває, як ми; і часто трапляється, що Він здійснює прохання навіть тоді, коли людина перестає сподіватися! Зо мною самим траплялося багато разів, що я переставав молитися про якусь річ чи то через брак віри, чи просто тому, що обов'язки та різні справи поглинули все інше. Потім приходила відповідь, а я ледве пам'ятав, що колись молився за цю справу. Але я був щасливий, що Бог за неї пам'ятав! Бог не тому здійснює наші молитви, що ми заслуговуємо на це,

а тому, що Він ласкавий та милосердний! Бог більш вірний у Своїх відповідях, ніж ми в наших молитвах. “Бо знає Він нашу істоту, пам’ятає, що ми порох” (Пс. 103:14). Бог знає бажання нашого серця, знає поважну нашу потребу навіть і тоді, коли нам брак віри сподіватися, або сили тривати в молитві. Наполегливість у молитві — добра річ. О, коли б ми були більш постійні в щоденному приношенні усіх наших потреб до престолу Божої ласки! Наполегливість є невіддільною частиною прохання. Але навіть кволе прохання іноді отримує великі благословіння від Бога. Обіцяючи нам відповідати на наші невідступні молитви, Спаситель цілком не мав на меті обмежувати тим наших молитов. Він не дивився на наполегливість, як на конечну, мінімальну вимогу. Ні, ні. Через це Спаситель тільки поширив обітницю для тих, яким здається, що вони не мають досить віри, або для тих, яким здається, що вони не можуть просити в ім’я Ісуса, або для тих, які з якоїсь причини не можуть прийняти інших обітниць. Це є лише ще одні відчинені двері для всіх тих, хто відчуває, що він не може ввійти через якісь інші обітници.

Отже, якщо ви чогось потребуєте, то тільки моліться; просіть Бога! Щире прохання виконує всі Божі вимоги.

VI. А ЯК СТОЇТЬ СПРАВА З ПЕРЕШКОДАМИ В МОЛИТВІ?

Чи можуть наші звичайні молитви усунути ті перешкоди, які заважають нам одержати від Бога відповідь? Так, можуть! Чесне та щире прохання допровадить до очищення наших молитов від усього того, що є на перешкоді. Ми читаємо, що погані відношення між чоловіком і жінкою заважають молитві (1 Петра 3:1-7). Якщо ми в незгоді з нашим братом, це перешкоджає в молитві (Матв. 5:23-24). Так само, коли ми не прощаємо (Мт. 6:12,15; Мар. 11:25-26; Матв. 18:21-35). Кожен улюблений гріх, в якому ми не покалися,

якого не оплакували, не покинули, відвертає від нас Боже обличчя і заважає нашим молитвам (Ісаєа 59:1-2, Пс. 66:18, 1 Петра 3:12). А ап. Яків каже: “Прохаєте, — та не одержуєте, бо прохаєте зле, щоб ужити на розкоші свої” (4:3). Отже, це зовсім ясне, що наші недобрі спонуки чи затаєні гріхи стоять на перешкоді до здійснення наших молитов. Що ж ми тоді повинні робити?

Найперша відповідь брентить так: молитися! Бо молитва має в собі тенденцію до постійного виправлення всяких перешкод. Кожен, хто свідомо та щиро шукає Бога, вже знайшов у своєму серці дорогу до виходу з своєї тяжкої ситуації. І якщо він чесно та щиро буде прямувати тією дорогою, вона приведе його до світлої спільности з Богом, де вже не буде жодних перешкод.

Про це дуже виразно говориться в науці нашого Спасителя, яка записана у Матвія 5: 23-24: “Тому, коли принесеш ти до жертівника свого дару, та тут згадаєш, що брат твій щось має на тебе, позостав отут дар свого перед жертівником, і піди, примирись перше з братом своїм, — і тоді повертайся й принось свого дару”. Чи ви запримітили цей багатомовний вислів: “...та тут згадаєш, що брат твій щось має на тебе?” Де саме ви згадуєте про свій гріх? Де саме Бог нагадує вам про вашу перешкоду в одержанні відповіді на молитву? Тільки в молитві! Власне на тому місці, куди ви прийшли говорити з Богом, там, де ви принесли йому свого дару, щоб Він поблагословив його. Найбільш можливо, що тільки там Він виявить усе те, що засмучує його.

Ніде, в жодному місці на світі, наше сумління не є таке чутливе, як у часі молитви. Багато разів я пережив це в моєму житті. Коли я ставав на молитву, я не почувався перед Богом до якоїсь вини; але, як я починав молитися, тоді Дух Святий починав показувати мені мої провини. Багато віруючих живуть у згоді зо своїм сумлінням аж доти, поки не почнуть справді щиро молитися.

Одна пані колись сказала мені: “Ось уже чотирнадцять років я переживаю таке: як тільки намагаюся молитися, то мені здається, що Бог каже до мене: — “А як там з тими 800 долярами”?”

Багато років тому, лишившись удовою, вона підпалила свою власну хату, щоб одержати 800 доларів страховки, і вона їх одержала. Вона часто забуває те, що вона зробила, але коли вона молиться, Бог нагадує їй цей гріх. Отже, якщо ви справді бажаєте знати, яка перешкода між вами й Богом, наблизьтесь тільки до Нього й відкрийте Йому своє серце. Просіть у Нього чого тільки бажаєте, чи потребуєте. Будьте чесні у відношенні до Бога, і Він буде таким до вас. Якщо в вас є щось таке, що засмучує його Духа, якщо є щось, що не допускає його благословіння, чи ж Він буде мовчати? І де ж є краще місце, щоб привести себе до належного порядку, окрім молитви? Чи ви думаєте, що можливо в театрі ви позбудетеся своїх злих пожадливістей? Чи ви думаєте, що в торговельному підприємстві зможете позбутися зажерливості? Чи ви думаєте, що сидячи за багато заставленим столом, ви позбудетеся нездержливого апетиту? Або думаєте перемогти свій гнів, сперечаючись зо своїм братом? Ні, ні! Найліпше місце, де ми можемо виправити всякі недостачі нашого молитовного життя є сама молитва. Ідіть і чекайте перед Господом. Відчиніть щиро своє серце для променів Святого Духа. І Божий палець напевно торкнеться хворого місця, якщо ви чесно забажаєте догодити йому, якщо ви дійсно будете шукати його волі, прагнути Його благословіння.

Інколи наша поспішна молитва здається не приносить нам жодних наслідків. Можна чинити формальні молитви подяки за їжу, можна виголошувати прилюдні молитви, але це ще не все. Кожен християнин потребує від часу до часу бодай половину ночі провести на самоті з Богом, або й цілий день віддати молитві з постом. А тоді, так само

певно, як він бажає привести себе до порядку перед Богом, Бог виявить усі його гріхи та провини, які засмучують його. Щирому християнинові Дух Святий допоможе осудити свої провини, визнати їх і покинути.

О, як чудово молитва усуває всякі перешкоди, які є між нами і Богом; як чудово вона лікує всі недуги нашого кволого християнського життя! Але я маю на меті молитву щирю, чесну, люблячу та наполегливу. Достатня кількість молитов може усунути всі перешкоди і сповнити всі Божі вимоги для того, щоб одержати благословіння, але тільки тоді, коли ті молитви будуть щирі і справді шукаючі Бога. З вами також може статися, що ви припините свою молитву, щоб найперше піти і примиритися зо своїм братом. Або, як Закхей, який в Ісусовій присутності зліз із дерева, — ви також зложите вrouchисту обітницю віддати вчетверо тому, кого ви скривдили, і половину всього, що маєте, віддати бідним. Місце для полагодження всіх таких справ є тільки в Христовій присутності, а більше такого місця ніде нема! Отож, якщо ви чогось бажаєте від Господа, — тільки молитесь!

Я особисто не відкладав би молитви аж до того часу, поки не приведу до ладу всього в моєму житті. Я особисто не чекав би, поки одержу перемогу. Я прийшов би до Бога в молитві таким, як я є, прийшов би сьогодні, відразу. Стійте в молитві і чекайте на Господа, щоб Він допоміг вам привести все до ладу в вашому житті; чекайте від Нього віри, якої вам бракує; чекайте, щоб Бог зміцнив або змінив вашу молитву так, щоб вона підійшла до Його штанів. Бо все, що вам треба робити — це молитися і щиро шукати Бога. Проханням, невинним проханням ми сповняємо всі Божі вимоги й умови, які потрібні, щоб одержати відповідь на наші молитви.

XIV. ВИПРОШУВАННЯ

I. Жоден загинувший грішник не потребує вимолювати спасіння; він негайно отримує його через віру в Ісуса Христа.

II. Натомість віруючі повинні “вимолювати” від Бога різні речі.

Мудрий Єрусалимський цар Соломон у своїй книзі написав: “Усьому під небом свій час і всякому ділу своя пора: час родитись і час умирати, час насаджувати і час виривати насажене” (Єкл. 3:1-2).

І це правда. Це, що властиве в одному часі, буває зовсім невластивим в часі іншому.

Коли ми вживаємо слово “випрошувати”, я знаю, що різні люди по-різному його розуміють. Вони розуміють це в залежності від їхнього духовного оточення та досвіду в минулому, вони думають про дві зовсім відмінні речі. Одна група людей вважає, що грішник повинен журитися, сумувати і благати Бога про спасіння; і після багатьох молитов йому може, — як вони кажуть, — пощастить одержати спасіння. Інші ж люди, вживаючи слово “випросити”, мають на думці віруючу людину, яка в молитві приносить перед Бога свої тягарі і чекає так довго, аж Господь здійснить її прохання. Як бачите, вислів “випросити” люди розуміють по-різному. На цьому місці ми розглянемо обидва значення в світлі Божого слова.

1. ГРІШНИКИ НІКОЛИ НЕ ПОТРЕБУЮТЬ ВИМОЛЮВАТИ СПАСІННЯ, — ВОНО ОДЕРЖУЄТЬСЯ НЕГАЙНО, БЕЗ ЖОДНИХ БЛАГАНЬ, ЧЕРЕЗ ВІРУ В ХРИСТА

Доктрина про випрошування є зовсім не на місці, якщо справа торкається спасіння. Дехто навчає, що коли грішник бажає спастися, він повинен молитися, плакати,

сумувати і чекати на Господа. Вони думають, що коли хтось довго і щиро молиться, то Бог накінець таки вислухає його і спасе. А духовні робітники, які так думають, переконують грішників стояти на молитві, аж доки одержать спасіння. Коли ж хтось визнає Христа своїм Спасителем, вони кажуть, що та людина “пробилася переможно”.

Вищезгадані духовні робітники часто мають у своїх церквах спеціальні лавки, призначені для тих, що каються; або вівтаря, біля якого стають навколішки всі ті, що шукають спасіння та моляться. Я пригадую, як один баптистський проповідник казав: “Я ручаюсь, що коли ви протягом трьох вечорів регулярно будете займати місце на “лавці покаєння”, ви одержите спасіння”. Але такої гарантії в Біблії нема. А я ручаюсь за щось багато ліпше: якщо ви будете довіряти Христові одну десяту частинку секунди, поручаючи себе Йому, ви отримаєте спасіння. До речі навіть одна десята секунди є надто повільним часом для Бога. Він спасе грішника, який довіряється йому, багато разів скоріше.

Ідея, щоб грішник випрошував собі спасіння, чужа для Біблії. Вона незгідна з Писанням, шкідлива й неправдива. Я не маю нічого проти, якщо грішники висловлюють словами прийняття Христа. Я також не проти того, якщо грішник молиться словами митника: “Боже, будь милостивий до мене, грішного!” Можливо, вживання слів допомагає йому упевнитись також розумом. Але, без сумніву, це не по Писанні, якщо хтось думає, що для одержання спасіння є необхідний сам вислів. Навчання, що для одержання спасіння грішник мусить пройти через якийсь процес, що продовжується визначений час, також незгідне з Писанням.

Я думаю, що все, що ми повинні робити для грішників, це запрошувати їх довіритися Христові всім серцем, відвертатися від гріха, і прийняти Христа, як свого Спасителя. Ви повинні назавжди вияснити собі це так, як воно вияснено в усій Біблії, що тієї самої хвилини, коли грішник перестав

спротивлятися Христові, а підкоряється Йому, він уже спасений, він уже має вічне життя. На мою думку добре мати при церквах окремі кімнати, в яких можна розмовляти з тими людьми, які тільки що довірилися Господеві, і прочитати їм з Біблії всі ті місця, які врочисто запевняють кожного грішника про його спасіння через віру. Зовсім зрозуміло, що духовні робітники так само повинні на підставі Божого слова розмовляти з не наверненими, і показувати їм, що коли вони покаються і довіряться Христові, Він їх негайно спасе. А вся ця вищезгадана теорія випрошування спасіння, довге чекання перед Богом, аж Він почує й простить, абсолютно незгідна з Писанням. Ця теорія знеславляє Бога. Вона затемнює плян спасіння. Вона вихвалює людину, її почування, переживання, визнавання, замість того, щоб вихваляти Боже милосердя, яке спасає відразу кожного грішника, який з вірою приходить до Бога.

Я думаю, що так само недобре радити грішникам, щоб вони ставали навколішки біля катедри, щоб сумували, плакали, благали про спасіння. Найкраще було б, як би кожен зрозумів, що спасіння не одержується ставанням на коліна, ані прилюдним плачем, скрухою, ані проказуванням певних слів, ані напруженням своїх емоцій.

Тілесна людина має в собі ненаситне бажання спастися своїми власними вчинками, своїм почуттям, емоціями, переживанням, замість спастися вірою. Наука про незаслужені ласки, далека й чужа для тілесного розуму. Більшість людей бажає спастися добрими вчинками. І коли Біблія змушує християн покинути ідею спасіння ділами, тоді вони на місце діл ставлять почуття, сильне бажання, переживання та емоції. Також ніхто не потребує відчувати чогось особливого, щоб бути спасеним. Ніхто не потребує пережити якісь особливі емоції. Кожен, хто має віру в Христа, таку віру, яка довіряє, покладається, підпорядковується, той вже народився згори. Отож, є спасенні люди, які не пережили

жодної емоційної кризи, цебто вони не можуть доказати якимось чуттєвим дослідом, що вони спасенні. Деякі люди говорять: “Я знаю, що я спасенний, бо я був власне тоді, коли те й те сталося”. Це дуже гарно брентить, але це не біблійний спосіб знати, чи я спасенний, чи ні. Я був також тоді, коли народився на світ, але я нічого не пам’ятаю. На підставі того факту, що я був на своїх уродинах, я не міг би сказати, коли точно я народився, хто був мій батько, хто була моя мати, хто був моїм доктором, або скільки я важив. Усе моє знання про моє власне народження опирається на словах моєї матері. Вона завжди святкувала 11-го грудня, — день моїх уродин, — вона навчила мене кликати її мамою, а батька називати татом. Отже, все, що торкається мого народження, я приймаю з вірогідних джерел, цебто від моєї матері, яка це добре знає. І це також найкраща дорога до пізнання нашого другого народження, народження згори. Слово Боже говорить мені, що коли я довіряюсь Христові, Він спасає і прощає мене. Це певний, правдивий і вистачаючий доказ.

У пізніших роках я дійсно побачив, що поміж мною та моїми батьками існує фізична схожість, а також схожість духовна. Я ношу в собі докази, що я є їхньою дитиною. Так само віруючий має докази в своєму серці, що певна зміна мала місце, що він народився згори. Але в цих справах людина не повинна покладатися на свої власні спостереження чи на свої погляди. Добре мати подвійний доказ: по-перше, зо слова Божого, — хто довіряється, того Христос спасає, — по-друге, від Духа Святого, Який говорить духові нашому, що наші гріхи прощені. Тоді така людина напевно знає, чи вона спасенна, чи ні.

Якщо хтось пережив емоційну кризу, то це ще не означає, що він спасенний. Якщо хтось довший час має пригнічений стан, свідомість власної неспроможности й самоосудження, то це зовсім не доказ, що ця людина загинула.

Не навернена людина може мати емоційну силу й екстаз, а одночасно може не пережити відродження. Можете бути певні, що ті люди, які думають, що спасіння треба “випросити” у Бога, вони не вірять, що через молитву одержується спасіння. Ні, вони намагаються досягнути найвищої точки в сфері почуття, а тоді тільки вірять. Але ми ніде не знаходимо в Біблії підтвердження того, що спастися можна через почуття. Біблія вчить, що спасіння приходить через віру в Христа.

Кожен, хто бажає довіритися Богові, може повірити йому просто на слово, що Ісус умер за нього, любить його і бажає в одну мить змінити його серце.

Поруч з навчанням про “випрошування” спасіння, існує ще й таке навчання, що разом з спасінням ми одержуємо особливе відчуття того факту. Таким чином, коли б це відчуття десь зникло, вам може здаватися, що ви не спасенні. Більшість людей, які твердять, що через зламаність серця, благання і прохання одержується спасіння, вірять, що коли хто втратив почуття спасіння, той вже втратив і саме спасіння. І тому, що вони думають, ніби через вірність у молитві людина одержує спасіння, вони думають, далі, що через вірність у житті людина зберігає те спасіння.

Таке навчання знеславлює Бога, бо воно робить людину активною у власному спасінні, а Богові відводиться другоградну роль — співпрацювати з людиною. Воно показує Бога жорстоким і байдужим, Якого, однак, можна переконати молінням та благанням. Це неправильне навчання. Це наклеп на Бога, Який віддав Свого Однородженого Сина на смерть за грішників. Яке ж це злосне осуджування Бога, Який посилає Свого Святого Духа шукати грішників, Який приваблює грішників ласкою й свідченням тих, кого Дух Святий посилає для розповсюдження цієї благої вістки. Це ж правда, що не грішник шукає Бога, а Бог перший починає шукати грішника. Немає такого грішника, який сам

забажав би спасіння. Це Бог бажає його спасти і це тоді, коли він є супротивником Богові. Якщо Бог зробив усе для спасіння кожного грішника, який довіриться Христові, і коли Бог запропонував дар спасіння кожному, хто тільки довіриться Христові, то всякий грішник може негайно спастися. І тому грішник не має жодної підстави відкладати спасіння хоча б навіть на одну хвилину.

В дійсності, наполегливе моління, благання, випрошування спасіння інколи буває просто гріхом з боку людини. Бо цим людина намагається замінити Божий наказ своїм людським зусиллям. Бог наказує грішникові покаятися. І ще не вимагає якогось довгого періоду каяття, як навчає римо-католицька церква. Це негайний поворот серця в сторону Бога. Бог наказує, що кожен грішник, де б він не був, щоб негайно звернувся за спасінням до Ісуса Христа. Якщо ви проводите ваш час в благанні, замість того, щоб прийняти дар, якого Бог вам запропонував, ви не тільки що не слухаєте Бога, але підозрюєте Його в неправдомовності, ніби Бог не хоче дати спасіння, яке Він обіцяв. Одинока дорога для грішника, щоб виконати Божого наказу відносно спасіння, така: негайно довіритися Христові, що Він завжди зробить те, що обіцяв.

У Далласі, Техас, під час євангелізаційних зібрань, багато людей прийняли Христа, як свого Спасителя. Коли я прочитав їм виразну вістку з Біблії і, запрошуючи їх, виклав ясно й просто, що їм треба всім серцем відвернутися від гріха, довіритися Христові за спасінням, за новим серцем і новим життям, вони вийшли наперед. З усіма тими, що вийшли наперед, я розмовляв особисто. В коротких словах я намагався дослідити стан їхнього серця, щоб довідатися, чи справді вони признали себе грішниками потребуючими спасіння і чи вони тепер справді всім серцем довірилися Христові. Коли наше богослуження зближалося до закінчення, ті люди перетворилися в щасливих, відданих

Богові його дітей. Саме тоді підійшла до мене одна жінка й каже:

— Брате Райс, чи ви не думаете, що тепер найвідповідніша пора, щоб ті люди стали на коліна?

— О, молитва є завжди на місці, — сказав я. — Але навіщо їм молитися конче тепер?

— А щоб випросити собі спасіння, — сказала знову жінка.

— Але ж Христос уже заплатив за них, — відповів я, — і грішник не потребує випрошувати спасіння.

Христос зробив так багато для спасіння людини, що вже нічого не лишилося робити. Людина не потребує ані заробити спасіння, ані сповняти заповіді, ані плакати, молити, просити, благати, — людина повинна тільки прийняти те, що Христос уже зробив для неї. В цю самісіньку хвилину, коли грішник живою вірою приймає Христа, довіряється Йому, він уже спасений.

2. БІБЛІЯ КАЖЕ, ЩО ГРІШНИК НЕ ПОТРЕБУЄ ВИМОЛЮВАТИ СПАСІННЯ

У Біблії є два роди доказів того, що грішник ніколи не потребує випрошувати спасіння.

По-перше: ясне навчання про плян спасіння. Писання цілком ясно каже, що хто вірить, той негайно одержує спасіння. Прочу розглянути наступні вірші зо слова Божого:

“А всім тим, що Його прийняли, дало міць дітьми Божи-ми зватися” (Івана 1: 12).

“Бо так Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однороджевого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне” (Івана 3: 16).

“Хто вірує в Нього, не буде осуджений; хто ж не вірує, — той вже осуджений, що не повірив в ім'я Однородженого Сина Божого” (Івана 3: 18).

“Хто вірує в Сина, той має вічне життя; а хто в Сина не вірує, той життя не побачить, — а гнів Божий на нім пробує” (Івана 3: 36).

“Поправді, поправді кажу вам: Хто слухає слова Мого, і вірує в Того, що послав Він Мене,— життя вічне той має й на суд не приходять, але перейшов він від смерти в життя” (Івана 5:24).

“Оце ж воля Могого Отця, — щоб усякий, хто Сина бачить та вірує в Нього, мав вічне життя, — і того воскресу Я останнього дня” (Івана 6:40).

“Поправді, поправді кажу вам: хто вірує в Мене, — життя вічне той має” (Івана 6:47).

“Всі пророки свідкують про Нього, що кожен, хто вірує в Нього, одержить прощення гріхів Його йменням” (Дії Ап. 10:43).

“І в усім, в чому ви не могли оправдатись Законом Мойсеевим, через Нього оправдується кожен віруючий” (Дії Ап. 13: 39).

“А вони відказали: “Віруй в Господа Ісуса, — і будеш спасений ти сам та твій дім” (Дії 16: 31).

Кожен, хто чесно й щиро перечитає ці вірші, не може не погодитися, що спасіння не треба випрошувати; воно одержується негайно через віру в Христа. Кожен, хто тільки довіряє Христові, одержує життя вічне.

Також багато інших місць із Біблії ясно підтверджують моментальне спасіння. Напр., Івана 6:37 бренть так: “Хто до Мене приходять, Я не вижену геть”

Ясно, що тут мова про прихід до Христа вірою, а віра є актом серця. Це тільки інший вислів тієї самої думки. Але в цьому вірші не говориться: “Хто до Мене ходить і ходить, або ходитиме й ходитиме, того Я не вижену геть”. Ні, в слові “приходять” не окреслюється якогось часу. Якщо людина серцем приходять до Бога, вона вже має спасіння. Так само в Ів. 1:12, про що ми згадували вище, написано: “А всім

тим, що Його прийняли, дало міць дітьми Божими зватися”. А прийняти Христа, це значить сказати Йому: “Так, увійди в моє серце”. Це не вимагає якогось довгого процесу. Якщо тільки двері відчинені, Спаситель входить. Якщо серце каже: “Так, Ісусе”, Спаситель робить те, що Він давно вже бажав зробити і просив дозволити Йому зробити це.

У листі до Римлян 10:13 читаємо: “Бо кожен, хто покличе Господне ім’я, буде спасений”

Покликати ж означає зробити це один тільки раз. Воно зовсім не означає якогось затяжного випрошування, благання. Ані цей вірш, ані жоден піший вірш у Біблії не вчить чогось такого. Душа, яка просить милосердя в Ісуса, одержує його. Уже самий той факт, що ми просимо, є ознакою віри в серці, доказом нашого бажання одержати те, що Бог уже давно пропонує нам дати. Але це не означає, що до того потрібний ще якийсь зовнішній акт кликання про спасіння. Скоріш, кожен, хто просто звертається до Господа, показує тим, що він довірився Йому. Ясним доказом цього є вірш з листу до Римлян 10:13: “Бо кожен, хто покличе Господне ім’я, буде спасений”.

Отож, усякий, хто покликав до Христа, той уже ввірував у Нього. Сам факт нашого кликання є ознакою віри, яка негайно спасає. Хто кличе, той уже вірить.

І знову ми знаходимо подібну думку в словах самого Ісуса, яка записана у Матвія 10: 32: “Отже, кожного, хто Мене визнає перед людьми, того перед небесним Отцем Моїм визнаю й Я”.

Кожен, хто визнає Христа, одержить спасіння. Звичайно, багато часу не треба, щоб визнати Христа. І не саме тільки визнання спасає. Йосип з Ариматеї був таємним учнем Христовим, він ніколи не визнав Христа прилюдно, але він був спасений. Бо ж саме визнання не спасає. Скоріш, воно є ознакою того, що дана людина серцем увірувала в Христа. На те, щоб визнати Христа, грішник потребує

дуже мало часу, але ще менше часу потрібно, щоб глянути на Спасителя, довіритися Йому серцем і бути спасеним.

З вищенаведених текстів ми бачимо, що Біблія ніколи не змальовує спасіння, як якогось довгого процесу, моління, оплакування, щоб тим зворушити байдужого Бога. Ні, ні, відповідно до всіх Божих обітниць, грішник, як тільки увірує, він негайно одержує спасіння. Отже, жоден загинувший грішник ніколи не потребує випрошувати спасіння.

Але прошу не зрозуміти мене зле. Я не кажу, що ті, хто багато моляться і довго чекають, на Бога, що вони не одержать спасіння. Я певний, що такі люди також часто бувають спасенні. Але вони не одержать спасіння, аж поки не довіряться Богові. І коли б вони довір'я до Бога поставили наперед, замість назад, вони одержали б спасіння відразу, і заощадили б собі затримки та грішного нехтування Христовими обітницями.

Єдиною певною та благословенною дорогою до спасіння є — прийняти слово Боже так, як воно є, цебто відвернутися серцем від гріха і довіритися Ісусові Христові, і ви вже маєте вічне життя.

У листопаді 1939 року, під час богослуження в Маркет Манон Баптист Черч в Чикаго, один молодий чоловік вийшов наперед, бажаючи одержати спасіння. Він приїхав був з Теннесі, де церкви мають звичай вживати “лавки покаяння” і де люди змушені довгий час чекати на Бога і благати у Нього спасіння, його мати, перед тим як навернулася, довго плакала та голосила, а тому він думав, що й він мусить робити те саме, щоб одержати спасіння. Я сказав йому, що коли він бажає бути спасеним, він повинен довіритися Христові. Звернувшись до брата Шеріффа, я просив його перечитати тому молодому чоловікові всі місця з Біблії, які говорять про те, як отримати спасіння.

Обидва вони відійшли до спеціальної окремої кімнати і мали там довгу й сердечну розмову. По богослуженні цей

молодий чоловік повернувся з братом Шеріффом, підійшов до мене і, стискаючи мою руку, сказав: “Брате Райс, я не відчуваю нічого такого, що я сподівався відчутти, але Біблія каже, що я спасений”. Так, Біблія виконала свою благословенну роботу.

І ви можете бути певні, що він одержав спасіння, якщо Біблія так каже. Коли він увірував у Христа, він отримав вічне життя. І якщо він пізніше щиро служив Господеві, здобував душі та зостав у ласці, я певний, що він одержав також радість і всі інші благословенні почуття, яких він потребував. Але сама тільки емоційна криза не є надійним доказом одержання спасіння. Цілком надійна дорога до спасіння є тоді, коли ми віримо Христовим словам, віримо в Його кров, в Його любов, в Його відкуплення.

3. БІБЛІЙНІ ПРИКЛАДИ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ОДЕРЖАЛИ СПАСІННЯ БЕЗ ВИПРОШУВАННЯ

Другий спосіб, яким ми можемо доказати з Біблії, що грішник не потребує випрошувати спасіння, це проглянути відповідні приклади, які записані в Біблії. Але ті приклади, — так само як і наука й обітниця Біблії, — показують, що коли грішник взагалі одержує спасіння, він одержує його відразу, і не потребує довго сумувати, благодати, намагатися зворушити серце байдужого Бога, або намагатися власним зусиллям досягнути такий стан, в якому Бог може його спасти. Так само біблійні приклади доказують, що люди відразу одержували спасіння і не потребували випрошувати його.

Які напрочуд прості ті випадки спасіння, що про них читаємо в Біблії! Завважте Івана 1: 40-42 — історія спасіння Симона Петра:

“А один із тих двох, що чули були від Івана та йшли вслід за Ним, був Андрій, брат Симона Петра. Він знайшов перше Симона, брата свого, та й говорить до нього: “Знайшли

ми Месію, що визначає: “Христос”. І привів він його до Ісуса. На нього ж споглянувши, промовив Ісус: “Ти Симон, син Йонин; будеш званий ти Кифа, що визначає: скеля”.

Коли Петро прийшов до Ісуса, він одержав спасіння, бо він прийшов не тільки ногами своїми до Христа, а прийшов серцем.

Без сумніву Пилип також був спасений, коли Ісус сказав йому: “йди за Мною” (Івана 1:43).

Далі ми читаємо про спасіння Натанаїла. Пилип, який був новонавернений, пішов і знайшов Натанаїла і привів його до Ісуса. Одне тільки питання, скероване до Ісуса, і всі Натанаїлові сумніви вмить зчезли і він одержав спасіння (Ів. 1:45-49). У тих випадках не було часу на голосіння, оплакування, репетування та благання.

У четвертому розділі Євангелії від Івана, жінка, що її зустрів Ісус біля криниці Сіхар в Самарії, одержала спасіння під час того, як Ісус говорив до неї. Коли Ісус допровадив самарянку до розуміння її гріховного стану, Він сказав їй у відповідь на запит про Месію: “Це Я, Що розмовляю з тобою” (Ів. 4:26). Вона відразу покинула водonoса та побігла до міста, щоб інших привести до Христа. Без сумніву, там не було жодної лавки для покаяння, не було також голосіння, оплакування та випрошування спасіння.

І ми читаємо за самарян того міста, що багато-хто з них увірували в Христа ще перед тим, як вони вийшли з міста, щоб побачити його. А інші, як тільки прийшли до криниці і послушали Його, спаслися й так і казали тій жінці.

Євангелист Лука розповідає нам ось такими короткими словами про навернення митника у храм: “А митник здалека стояв та й очей навіть звести на небо не смів, але бив себе в груди й казав: “Боже, будь милостивий до мене грішного!” Говорю вам, що цей повернувся додому свого більш оправданий, а не той. Бо кожен, хто підноситься, — буде понижений, хто ж понижається, — той піднесеться” (Луки 18:13-14).

Уся ця митникова молитва складалася тільки з шести слів, проте бідний грішник пішов додому спасений. І ви погоджуєтеся зо мною, що там не було жодного “випрошування”.

У Євангелії Луки 23:42-43 записана історія навернення вмираючого на хресті розбійника: “І сказав до Ісуса: “Спом’яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє!” І промовив до нього Ісус: “Поправді кажу тобі: ти будеш зо Мною сьогодні в раю”.

У цьому випадку, молитва, яка була тільки з восьми слів, придбала спасіння для вмираючого розбійника. А вся ця історія записана тільки в двох віршах. І якщо був колись на світі такий грішник, який справді потребував просити спасіння, то ним був, без сумніву, оцей засуджений розбійник, який сам про себе казав, що він справедливо заслужив кари смерти. Але він покликав до Ісуса і негайно отримав спасіння.

У Діях Апостолів ми знаходимо багато прикладів про те, як різні люди одержували спасіння. Бідний Корнилій, будучи в поганській темряві та незнанні, молився, постив, благав Господа, але це небагато йому допомгло. Бог сказав йому покликати Петра, і той скаже йому слова, “якими спасешся ти і дім твій”. Петро розпочав проповідувати. І як тільки він сказав: “Хто вірує в Нього, одержить прощення гріхів його йменням”, Корнилій з усією родиною навернулися. Вони ввірували в Христа і відразу одержали спасіння. Ані плач, ані сумування Корнилія багато йому не помогли. І у відношенні до спасіння вони не помогли нікому. Я дуже радий, що Корнилій був щирою та поважною людиною і що він жалів за свої гріхи. Я ніколи не проти того, якщо грішник зо слізьми приходить до Христа. Але я хочу, щоб ми всі запам’ятали, що Бог уже готовий спасти кожного, хто хоче йому довіритися.

У Діях Апостолів 13:6-12 читаємо історію про навернення проконсула Сергія Павла. Апостоли Павло та Варнава

проповідували йому. І ми читаємо: “Тоді той проконсул, як побачив, що сталося, увірував і дивувався з науки Господньої” (13:12).

Це було справді моментальне навернення, чи ж не так?

А в Діях Апостолів 16:14-15 оповідається про навернення Лідії. “Прислухалася їй жінка одна, що звалася Лідія, купчиха порфірами з міста Тіятір, що Бога вона шанувала. Господь же їй серце відкрив, щоб уважати на те, що Павло говорив. А коли охрестилась вона й її дім, то благала нас, кажучи: “Якщо ви признали, що вірна я Господу, то прийдіть до господи моєї й живіть”. І змусила нас”.

Усе це сталося отак просто: Бог відкрив її серце, вона ввірувала і спаслася. Це було дуже спокійне, але правдиве навернення. І в цьому випадку не було довгого покаяння, голосіння, очікування, благання. Бог відчинив її серце, вона побачила свої гріхи, довірилася Христові. Павло був переконаний в її спасінні, а, тому й охрестив її.

Розділ 16:32-34 книги Дії Апостолів розповідає нам про навернення в'язничного сторожа і його родини. Прочитайте це місце самі й ви побачите, що там не було часу оплакувати своїх гріхів. В дійсності, після землетрусу, який стався опівночі, навернувся сторож та його родина, всі вони були охрещені, рани Павла та Варнави були обмиті, вечеря приготовлена і спожита, а дня все ще не було. Подумайте тільки: Павло та Варнава звістили слово Господнє всій родині і вся родина прийняла Христа, охрестилася, апостолам обмили рани, дали їм поїсти, а надворі все ще була ніч!

Ні, Біблія нам нічого не каже про якісь покутувальні лавки. Біблія не вчить, що треба довший час шукати Господа, поки знайдемо його. Божа дорога для грішника така: в покаянні відвернутися серцем від гріха, довіритися Христові і тоді спасіння одержується відразу.

Я не хочу бути недругом для всіх тих людей, які щиро бажають, щоб грішники “справді спаслися”. Я також бажаю

їхнього спасіння. Але дозволяю собі нагадати вам, що справжнє спасіння не залежить від того, як довго ми молимося. Коли Бог спасає, то Він справді спасає. Одна жінка недавно сказала мені про іншу віруючу жінку: "Я думаю, що вона справді спасенна". Одинока можливість бути спасеним — це бути справді спасеним. Бог нікого не спасає напів, але кожному, хто довіряє Христові за спасінням, Він дає повне та вічне спасіння.

Хтось сказав, що коли дитина родиться, треба страждати. Так, це правда, але не дитина мучиться родами. Страждає мати. І Біблія не вчить нас, що не спасенні мають мучитися й страждати, щоб одержати спасіння. Навпаки, в Біблії написано: "Хто коли чував таке? Хто коли видав таке диво? Чи виринув коли який край в одну днину? Чи народився де нарід відразу, як от Сіон, що ледве почав боліти, а вже й породив синів своїх" (Ісаїя 66:8). Християни повинні страждати над грішниками, які гинуть без Христа. А грішники повинні тільки покаятися і вірувати в Христа. Загинувші грішники не потребують "вимолювати" спасіння, вони повинні тільки прийняти те, що Христос уже зробив для них. Кожен, хто спроможний прийняти спасіння, як дар від Бога, куплений ціною Христової крові, той негайно його одержує.

4. АЛЕ ХРИСТІЯНИ ПОВИННІ ЧАСТО ВИПРОШУВАТИ У БОГА ВІДПОВІДІ НА СВОЇ МОЛИТВИ І ЧЕКАТИ ПЕРЕД БОГОМ ТАК ДОВГО, ПОКИ ВІН ЗДІЙСНИТЬ ЇХНЄ ПРОХАННЯ

Я знову нагадую вам про те, що дещо буває властиве і слушне в одному випадку, але воно буває невластиве в випадку другому. Писання навчає нас, що молитва, яка слухна в устах віруючого, та сама молитва не є відповідною для грішника, якщо справа торкається спасіння. Спасіння Бог

пропонує даремно кожній людині. Якщо хто не приймає цієї пропозиції, то він грішить гріхом невіри і бунтівливості у відношенні до Бога. Бог дарує спасіння кожній людині, яка бажає його прийняти. Але у відношенні до інших справ ми можемо й не мати повної впевненості щодо волі Божої так довго, аж поки Він Сам не об'явить її нам в нашому житті, як відповідь на наше чекання перед Ним. Отож, це зовсім добре, якщо християнин приносить свої тягари до Бога в наполегливих, заступницьких, благальних молитвах і в прошені.

Ось декілька біблійних прикладів таких настирливих молитов:

Прочитайте історію боротьби Якова з Богом і його перемоги, яка записана в першій книзі Мойсея 32:24-29.

Ми маємо підставу вірити, що Яків уже довіряв Богові. Він перед тим зустрівся був з Ним одного разу в Бетелі, як про це нам розповідає 28 розділ цієї самої книги. Але цим разом Яків переміг і одержав нове ім'я враз з благословінням. Тоді він уже без всякого страху пішов уранці другого дня на зустріч Єсавові. Це сталося тільки тому, що він усю ніч провів на молитві, змагаючись з Богом.

Справді, Яків “випросив” у Бога мирну зустріч зо своїм спраглим помсти братом, який запрягся був убити його. Християни мають право випрошувати в Бога розв'язання своїх проблем та тягарів.

Данило вирішив шукати Господа в молитві й проханні, в пості, в веретищі та в попелі (Дан. 9:3). І Данило благодоти, аж ангол Гавриїл з'явився йому і об'явив йому те, що його так дуже цікавило: майбутність ізраїльського народу, який дуже тяжко згрішив супроти свого Бога. І знову ми читаємо в 12-му розділі, як Данило випросив відповідь на свою молитву, одержавши від Бога об'явлення. Але пробував у палкій молитві повних три тижні, увесь цей час стримує від смачного — хліба, м'яса та вина.

Неемія, перебуваючи в полоні, випросив також відповідь від Господа для зруйнованого та обездоленого Єрусалиму. “Почувши ці слова, я сів і заплакав, і був самотній кілька днів, і постив та молився перед Богом небесним” (Неем. 1: 4).

Деякі молитви Неемії записані для нас, щоб ми бачили, з яким покаяттям він благав Бога. І молитва його була вислухана, серце короля зворушилося, і Бог послав Неемію назад до рідного Єрусалиму відбудовувати його стіни. Так, він випросив це в Господа.

Коли група ізраїльтян, на чолі з писарем Єздрую, пішли в зворотню дорогу до міста Єрусалиму, вони назначили над річкою Агава піст, і там сумували, постили, молилися й благали Бога заховати їх від різних розбійницьких банд, що тероризували країну, кудю їм треба було проходити. Вони соромилися просити охорони в царя, бо перед тим вони казали цареві, що їхній Бог сильний оборонити їх. Вони просили помочі в Бога і отримали її, щасливо дійшовши аж до Єрусалиму. Про це Неемія розповідає в восьмому розділі, вірші 21-23.

За часу перської королеви Естери євреї постили й молилися, щоб Бог зберіг їхнє життя. І за три дні й три ночі вони випросили в Бога не тільки спасіння, але й помсту над ворогами.

Мешканці Ніневії постили й молилися, і Бог відмінив усе те горе, яке мало прийти на місто. Вони постили не тому, щоб одержати спасіння, але щоб Бог змилосердився над їхнім великим, але зіпсутим містом і не знищив його, як Він це приобіцяв через пророка Йону зробити.

Це саме знаходимо і в Новому Заповіті. Зіслання Святого Духа було попереджене невпинними молитвами, як читаємо про це в Діях Апостолів 1: 14 — “Вони всі однодушно були на невпинній молитві, з жінками, і з Марією, матір’ю Ісусовою, та з братами Його”.

Благання й моління конче потрібні в житті дитини Божої, якщо вона бажає здобувати душі для Господа. Натомість вони цілком непотрібні для того грішника, який шукає спасіння. Все, що грішник потребує — це вірувати і прийняти спасіння дармо, так як його Бог пропонує. Але християнин потребує, щоб Бог переробив його, підготував до праці здобування душ та обдарував його силою згори, — тому й християнин повинен благодати та випрошувати.

Апостол Павло навернувся до Бога на дорозі у Дамаск. Після навернення він три дні й три ночі постив і молився (Дії 9:9-11). І він випросив у Бога зір, а одночасно випросив силу Святого Духа, щоб розпочати своє благословенне служіння.

У Діях Апостолів 13:1-4 знову читаємо про невпинні молитви перших християн. Вони служили Господу і постили так довго, аж Господь відкрив їм, що вони мають вислати Варнаву і Савла на місіонерське служіння. Вони випросили Боже провідництво. А після цього вони знову постили й молилися, на цей раз про Божу силу для цих двох проповідників, — і тільки тоді відпустили їх.

У Діях Апостолів 12:1-17 бачимо, як група християн, зібравшись у домі Марії, матері Івана Марка, молились так довго, аж поки ангол визволив Петра з в'язниці. Це була довга, сердечна, розпачлива молитва. І це зразкова молитва новозаповітніх християн.

Вище ми проглянули біблійні зразки. Але й саме навчання Біблії щодо випрошування приводить до того самого. Бог бажає, щоб Його власні діти, відроджені християни, чекали на Нього, просили й благали про все, чого вони потребують, зокрема про силу і поміч там, де вони самі нічого не можуть зробити.

Наприклад, в Євангелії від Луки 11:5-8 Ісус оповідає таку притчу: “І сказав Він до них: “Хто з вас матиме приятеля, і піде до нього опівночі й скаже йому: “позич мені, друже,

три хліби, бо прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю, що дати йому”. А той із середини в відповідь скаже: “Не роби мені клопоту, — уже замкнені двері, й мої діти зо мною на ліжкові. Не можу я встати та дати тобі”. Кажу вам: коли він не встане й не дасть ради дружби йому, то за докучання його він устане та й дасть йому, скільки той потребує”.

Прошу звернути увагу на головний вислів у вірші 8-му: “То за докучання (наполегливість, настирливість) його він устане та й дасть йому, скільки той потребує”. Наполегливість, — найкращий спосіб, через який християнин може одержувати від Бога якісь речі. А вищезгаданий уривок говорить про дитя Боже, яке бажає сили для придбання інших. Отож, християни, ідіть і визнайте перед Богом, що “прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю що дати йому”. Якщо вам ходить про силу Святого Духа для придбання душ, не приймайте Божої відмови. Хліб для роздачі грішникам дається тільки тим дітям Божим, які пізнали таємницю “наполегливости”. Грішник ніколи не потребує випрошувати спасіння, але віруючий, який бажає одержати надприродну, чудотворну силу Духа Святого, має право чекати на Бога. Більше того, Сам Спаситель через Своє слово навчає так робити.

В іншому місці, в Євангелії від Луки 18:1-8 Ісус знову вчить наполегливо молитися. Завважте, яке надзвичайне закінчення зробив Христос, переказуючи цю притчу про наполегливість: “Треба завжди молитися і не падати духом”.

Навіть бідна вдова може упросити суддю, щоб він вислухав її справу і оборонив її від супротивників. Чи ж не оборонить Бог дітей Своїх, що кличуть до Нього вдень і вночі? “А чи ж Бог в оборону не візьме вибраних Своїх, що голосять до Нього вони день і ніч, хоч і баряться Він щодо них? Кажу вам, що Він їм незабаром подасть оборону”.

Вірш 8-ий нагадує, що коли Спаситель прийде, Він знайде мало віри на землі. Люди не вірять у молитву. Люди не моляться невинно. Люди не віддають часу на те, щоб досліджувати свої серця, щоб довго молитися, щоб постити, сповідатися та бути кращими. Коли ж діти Божі справді наполегливо моляться, вони можуть одержувати пробудження, можуть мати захист, можуть одержувати необхідні речі для фізичного життя, можуть бути намашені Святим Духом, — одним словом вони можуть одержувати все, що Бог має для Свого народу. Отож, випрошуйте це в Бога!

Не навернений грішник потребує тільки довіритися Христові, щоб відразу одержати спасіння. Але хто вже є дитиною Божою, той вже має право стати на Божому порозі і наполегливо, невідступно благодати сповнення Божих обітниць. Він має право не приймати жодної відмови, а молитися так довго, аж отримає від Бога те, що йому потрібне, що є необхідне для придбання душ та для пробудження. ; I

О, коли б це захопило дітей Божих молитися, молитися, просити і випрошувати!

XV.

ЧОМУ ТРЕБА ПОСТИТИ Й МОЛИТИСЯ?

Чому віруючі задля молитви мусіли б інколи зрікатися їжі, спочинку, гарного одягу, подружнього життя та інших утіх і нічого не робити, лише увесь час проводити в молитві.

У всій Біблії ми знаходимо описи про те, як найсвятіші слуги Божі часто постили. Звичайно, піст буває сполучений зо щирою молитвою, з жалем та з покаєнням. Люди постять, коли шукають визволення від ворогів, або коли бажають одержати згори мудрість. Мойсей постив сорок день на горі Сінаю, а наш Спаситель постив сорок день у пустині. Біблія розповідає нам, як постили й молилися Ісус Навин, Давид, Єзра, Неемія, Данило, Анна, учні Івана Хрестителя, апостоли, Варнава й Павло і багато інших. І всі ті святі мужі Божі одержували відповіді на свої молитви, коли вони в пості й молитві чекали на Господа. І від того часу аж до сьогодні найбільші мужі молитви часто практикують піст і молитву. Піст і молитва — найвідповідніше товариство для християнина.

Під час земного служіння Господа нашого Ісуса Христа багато-хто питалися, чому учні Христові не постяться тоді, як учні Івана Хрестителя, а також фарисеї постили. А Ісус відповів на це: “Чи ж ви можете змусити, щоб постили гості весільні, поки з ними ще є молодий? Але прийдуть ті дні, коли заберуть молодого від них, — тоді й постити будуть тих днів” (Луки 5:34-35).

З цього вірша бачимо, що Спаситель навчав Своїх учнів постити і вони виконували цього накази тоді, як Христос був забраний від дах.

Але одну річ в пості Спаситель особливо підкреслив: піст повинен бути щирим. Люди не повинні змінювати свої обличчя, щоб показати іншим, що ось вони постять. Чванливе, самозадоволене виставляння себе напоказ при

сповнюванні обрядів, — таке, як ми бачимо у фарисеїв за часів Христа, — є зневагою Бога, лицемірство в пості є таким самим гріхом, як і лицемірство в чомусь іншому. Християни не повинні постити так, як лицеміри; навпаки, вони повинні постити так, як постив Господь Ісус Христос, апостол Павло, Варнава та багато інших.

1. ЩО ТАКЕ ПІСТ І МОЛИТВА?

Піст є загубленим мистецтвом наших днів. Його дуже мало практикують, про нього мало навчають, а тому моїм бажанням є докладно його розглянути. Чим він допомагає молитві? Чи піст — це тільки втримання від їжі? Чи самий тільки піст без молитви має якесь значення? Яке духовне значення посту?

По-перше, піст визначає, що ми ставимо Бога на першому місці. Бувають часи, коли ми приймаємо поживу і дякуємо за неї Богові, як Давид, коли він казав: “Благослови, душе, Господа, і не забувай всі Його добродійства! Всі провини твої Він прощає, всі хвороби Твої оздоровлює Він. Від могили життя твоє Він визволяє, Він ласкою та милосердям тебе коронує. Він бажання твоє насичує добром, — відновиться, мов той орел, твоя молодість” (Пс. 103: 2-5), Іноді є воля Бога на те, щоб ми їли. Також бувають часи, коли Бог бажає, щоб Його діти спокійно й довірливо поклялися спати, відложивши всякі клопоти та тягарі дня, й заснули в обіймах Божої ласки. “Улюбленому Свому Він дає сон” (Пс. 127: 2). Знову Давид каже: “Я поклався й заснув, й обудився, бо Господь підпирає мене” (Пс. 3:6). Бувають часи, коли людина може вживати всі радості подружнього життя. “Нехай буде в усіх чесний шлюб та невинне ложе, а блудників та перелюбів судитиме Бог” (Євр. 13: 4). Писання говорить: “Хто знайшов добру жону, — знайшов добро й одержав ласку від Господа” (Пр. Сол. 18:22); “Всяке добре

давання та дар досконалий походить згори від Отця світла, що в Нього нема переміни чи тіні відміни” (Якова 1:17). Насолоджуймося Божими ласками чи то в їжі, чи в питті, в відпочинку чи в християнській спільноті, в родинному житті чи в служінні. Подякуймо Господеві за все. Але бувають часи, коли ми повинні відвернутися від усього того, що в світі, та шукати Божого обличчя. Такий час має бути присвячений постові й молитві.

Отож, піст має визначати, що хтось вирішив шукати Божого обличчя, на якийсь час втримуватися від усяких інших речей, щоб мати змогу все своє серце віддати молитві й чеканні перед Богом. Піст і молитва визначають, що ми зрікаємося менших благословінь задля більших, залишаємо менші обов’язки, задля багато поважніших. Буває час, коли проповідники повинні перестати проповідувати, а вчителі припинити своє навчання, і всі ми також повинні припинити досліджувати слово Боже, а навіть припинити здобувати душі, щоб віддатися молитві. Апостоли сказали були одного разу: “А ми пробуватимем завжди в молитві та в служінні слову” (Дії Ап. 6: 4). Вони поставили молитву перед проповідуванням. Це саме думав Ісус Христос, коли казав учням не відходити з Єрусалиму, а чекати там. І вони пробували в молитві, просячи сили Святого Духа. Таким чином піст і молитва визначають, що ми ставимо молитву на першому місці, ставимо її перед бажанням їсти, перед усім тим, що могло б забирати нашу енергію, відвертати нашу увагу від предмета молитви.

Постити, це — стримуватися від їжі. Але духовне розуміння посту йде далі; воно веде також до втримування і від інших речей. Напр., у Біблії ми знаходимо, що дехто під час посту втримувалися також і від пиття. Мешканці Ніневії нічого не їли й не пили (Йони 3:7). Єстер та її служниці, а також Мардохей й інші євреї, коли їм загрозувало знищення від Амана, вони не їли й не пили (Естери 4: 16).

Коли Бог на горі Сінаю мав дати Ізраїлеві закону, Він звелів народові випрати свою одягу, а також сказав: “Бувайте готові проти третього дня; не пригортайтеся до жінок” (2 Мойс. 19:14-15). Звичайно, чоловікам і жінкам наказується: “Не вхилийтесь одне від одного, хіба що дочасно за згодою, щоб бути в пості та молитві, та й сходяться знову до купи, щоб вас сатана не випробовував вашим не стриманням” (1 Кор. 7: 5). Істота посту — ще повстримування від усіх обов’язків і приємностей, — які іншого часу зовсім нормальні й потрібні, — щоб мати змогу повністю віддатися молитві. Іншими словами, постити й молитися, це визначає поставити Бога на першому місці, бажати Бога більше, ніж поживи, ніж сну, більше, ніж бажано спільності з іншими, більше, ніж бажано займатися власними справами. Яким чином християнин може знати, що Бог дійсно займає в його житті перше місце, якщо він час від часу не зрікається всіх своїх обов’язків і приємностей, щоб повністю віддатися шуканню Божого обличчя?

У житті буває чимало й інших обставин, коли люди обходяться без їжі. Напр., ті, що тренуються до спортової гри, радо позбавляють себе солодоців та іншої їжі, яка може негативно вплинути на їхню психічну настороженість, фізичну здатність і витривалість. Чи ж для Ісуса Христа ми мали б робити менше? Ми біжимо в перегонах ліпше, коли перед тим нічого не їмо. Плавці знають, що перед плаванням небезпечно наїдатися, бо можемо дістати судороги. Промовці та співаки звичайно не їдять перед публічним виступом, щоб не страпити потрібного контролю над собою і не зменшити сили зосередження. Якщо я можу проповідувати краще, не ївши нічого, чому ж би я не міг краще молитися, нічого не ївши? Коли якийсь комерсант, маючи порожній шлунок, потрапить краще зосередити свою увагу на обчисленнях, то чому ж би християнин не міг краще молитися тоді, коли всі його сили спрямовані тільки на одну цю річ?

Коли, напр., хтось дуже журиться про своїх ближніх, він не має апетиту, не може їсти. Чому ж не міг би легко обійтись без їжі той, хто заглибиться в палку та щиру молитву?

В дійсності воно так і буває, що коли віруючі постять, вони часто навіть не відчують голоду. Багато разів я був так зайнятий працею Божою, що мені цілком не смакувала їжа. Піст визначає поставити в визначеній якійсь справі Бога на першому місці.

По-друге, піст визначає наполегливість в молитві. Може дехто з нас молиться часто, але більшість з нас моляться небагато. Наші молитви не довгочасні, не окреслені й короткі. З другого боку, молитися і постити визначає, що ми молимося з повною наполегливістю й навіть не думаємо приймати відмову. Вдова, яка невпинним благанням переслідувала несправедливого суддю (Луки 18:3), без сумніву нехтувала своєю домашньою працею, забувала про їжу і про все інше, щоб тільки досягнути звільнення від свого супротивника. Я думаю, що через невідступність тієї вдови, несправедливий суддя також не мав часу тішитися їжею і відпочинком. Отже, правдива наполеглива молитва відсуває на останній плян усі інші зацікавлення, вона дає Богові властиве місце. Така молитва часто спонукує нас постити. По суті, я думаю, що постити або позбавляти себе якихось інших речей тільки для того, щоб покарати себе, немає жодного сенсу, якщо ми не молимося. Коли людина так само займається своїми власними справами, якщо не присвячує Богові більше часу, то яка для неї користь з того, що вона не їсть, не п'є і не спить? Піст має супроводити наполегливу та гарячу молитву, яка не приймає Божої відмови.

По-третє, піст є свідомою дією прочистити для молитви дорогу, усунути тягарі та перешкоди. У листі до Євреїв читаємо такого наказу: “Тож і ми, мавши навколо себе велику таку хмару свідків скиньмо всякий тягар та гріх, що опутує нас, та й біжим з терпеливістю до боротьби, що вона перед

нами, дивлячись на Ісуса...” (Євр. 12:1-2). З огляду на те, що через дане місце Дух Святий говорить про віру, і тому, що всі повищі свідоцтва та приклади говорять про людей, які були витривалі, вірні в своїх молитвах, ми напевно не зробимо помилки, якщо будемо інтерпретувати цього вірша, як наказ скинути перешкоди до молитви. “Скиньмо всякий тягар”. Їжа добра у своєму часі, але, безперечно, вона інколи стає тягарем, який стримує наші молитви. Сон є корисний і потрібний, але, на жаль, багато християн сплять тоді, коли вони повинні молитися. Зайняття та праця потрібна й корисна, бо люди повинні щось робити, чимсь займатися, але “клопоти віку цього та омана багатства заглушують слово, — і воно зостається без плоду”. Піст — це відкинення всякого тягара, всіх перешкод, які заважають молитися. Християнин повинен охоче повстримуватися від усього того, що може перешкоджати йому одержати відповідь на молитву, чекати перед Богом так довго, поки не усунеться все, що закриває від нас Боже обличчя; чекати на Бога, доки не одержить цілковитої певности, що молитва його вислухана для Христової слави. Коли ми постимо і молимося, то це свідчить про те, що ми щиро намагаємось відкласти набік усе те, що перешкоджає нашим молитвам.

По-четверте, молитися з постом, це — так би мовити, — вимагати відповіді на наші молитви. Воно неначе бренть так: “Я поставив собі за мету шукати Бога так довго, скільки це буде потрібно, і так щиро, як тільки буде можливо, аж поки Він не вислухає й не відповість мені”. Молитва вимагає віри, бо Богові “догодити без віри не можна” (Євр. 11:6). А піст з молитвою вимагає ще більше віри. Бо піст показує сильніше бажання, більшу рішучість і більшу віру. Хто постить, той виявляє свою щирість та упевненість в тому, що Бога, можна досягнути та що Він відповість і поблагословить ту щирість, окресленість та бажання знати і чинити волю Божу. Наша молитва часто буває поверховою, легкою

та нещирою. Без сумніву, це і є причина, чому так багато-багато молитов залишаються без відповіді. А піст — де ж справді доказ нашої щирости, запалу та нашої віри.

По-п'яте, піст є властивим виразом нашого жалю. Більшість пригнічених горем людей не можуть їсти. Вони не відчують голоду і їжа не приваблює їх. Нерідко трапляється, що люди, пригнічені горем, навіть не можуть перетравлювати їжі. Сама природа вчить, що піст є властивим супутником смутку.

У Біблії маємо чимало прикладів посту, як виразу смутку. Давид постив тоді, коли він плакав над хворою дитиною (2 Сам. 12:16-21). Подібні переживання мав також Самуїл, сумуючи над відкинутим Саулом (1 Сам. 15:11). Там був дух посту, хоча саме слово “піст” не згадане в цьому місці. Мешканці Ніневії постили, зодягнувшись в мішки й посипавши голови попелом, як знак глибокого смутку (Йони 3:5-7). Так само як люди бенкетують під час весілля та інших радісних нагод, так само вони постять під час смутку й неволі. Ось тому Спас сказав, щоб учні постили, коли візьметься від них Молодий. Добре роблять ті, хто під час смутку шукають потіхи у Господа в пості й молитві. І ті, що згрішили були та, сумуючи, каються, добре зроблять, якщо серцем своїм відвернуться від гріха, визнають свої провини та помилки і намагатимуться оновити своє життя. Піст якраз дуже влучно відповідає покаянню та смуткові за зроблений гріх.

2. ЦО МИ МОЖЕМО ОДЕРЖАТИ ПОСТОМ І МОЛИТВОЮ?

Піст є підпорою, доповненням молитви. Деякі речі діти Божі не можуть одержати інакше, “як тільки постом і молитвою”. Якщо молитва є доброю річчю, то чим більше молитов, тим ліпше. Якщо щира молитва приємна Богові, то вона ще приємніша Йому тоді, коли ми настільки щирі, що за для молитви зрікаємося їжі, пиття, сну та інших звичайних

приємностей. Якщо Богові подобається, коли ми шукаємо Його, то — без сумніву — йому подобається також, коли ми, щоб бути спроможними цілковито віддатися молитві, відкладаємо всякі тягарі, стримуємося від усього того, що може зменшити нашу енергію, наше зацікавлення, поглинути наші думки. Нижче я подам деякі речі, за які християни мають право молитися й постити. У минулому Бог якраз давав ті речі Своїм дітям тоді, коли вони постили і молилися.

1. Поміч у біді часто приходиться тоді, коли ми молимося і постимо. Бог каже: “поклич Мене в день неволі, — Я тебе порятую, ти ж будеш Мене шанувати” (Пс. 50:15). Молитися в день неволі — хороша річ. А коли добре молитися в біді, то добре також в біді постити, особливо тоді, коли біда велика. Коли мешканці міста Гай завдали поразки військам Ізраїля (Іс. Нав. 7:6), Ісус Навин, разом з старшинами Ізраїля, не ївши, молилися від ранку аж до вечора. Це був час горя, сорому, жаху та страшної поразки. Здавалося, що доля всієї нації була поставлена на карту. Коли ж вони молилися з постом, Бог виявив гріх, який був причиною їхньої поразки.

За часу Суддів, Бог дав наказ одинадцятьом колінам Ізраїля виступити війною проти Веніаміна. І коли сорок тисяч тих останніх було вбито протягом двох днів, “тоді всі сини Ізраїлеві і весь люд пішли й прийшли в дім Божий, і сиділи там плачучи перед Господом, і постили того дня до самого вечора, і приносили всепалення й мирні жертви перед Господом” (Суд. 20:26).

Цариця Естер, Мардохей і всі євреї опинилися в великій небезпеці, коли Аман намагався знищити всього Ізраїля. Тоді вони молилися й постили, їхня біда довела їх до щирої та гарячої молитви, вони стрималися від їжі й пиття. Коли Єзра боявся в пустині грабіжників, він визначив піст при річці Агаві (Єздри 8:21-23). День неволі — найвідповідніший час для посту й молитви.

Усі, хто в біді, нехай кличуть до Господа. Якщо відразу вони не отримають визволення, нехай моляться з постом, відложивши набік усе, щоб тільки щиро шукати обличчя Господнього та знати його волю і благословіння.

2. Інколи тільки постом і молитвою ми можемо довідатися, що в нас є поганого, що Богові не до вподоби. Коли Ісус Навин і всі старшини Ізраїля не знали, за що Бог покарав їх поразкою, вони постили і молилися і Бог виявив їм гріх Ахана, який присвоїв був собі золото, срібло та синєарську одіж. Багато віруючих також могли б довідатися, з якої причини вони не мають успіху в духовному житті, коли б вони шукали Бога так щиро і з таким самовідреченням, що задля того охоче зреклися б їжі, сну та нормального свого зайняття, аж доки Господь не виявить, що є не в порядку в їхньому житті.

3. Щиросердечне покаяння також спонукує до посту й молитви. Можна визнати гріхи і не покаятися в них. Якщо ми не досліджуємо свідомо свого серця в присутності Божій, ми переважно не маємо глибокого відчуття гріха, не відчуваємо повного жаху наших провин. Я знаю, щоб спастися, вистачить з вірою звернутися до Господа за спасінням. Але я також знаю, на жаль, що ті з нас, що вже одержали спасіння, дуже часто не мають сили відвертатися від гріха. Я вірю, що в біблійні часи діти Божі часто віддавали свій час на піст і молитву, щоб мати змогу всім серцем покаятися в своїх гріхах, оплакувати їх і покинути. Пророк Захарія, описуючи другий прихід Христа, каже, що євреї будуть оплакувати Христа, “як оплакують єдиного сина й сумувати, як сумують по перворідньому” (Зах. 12:10-14). І що в Єрусалимі буде такий плач з приводу гріхів, який був над поляглими в долині Мегидо! Кожна родина буде сумувати окремо і, жіноцтво окремо. Це яскраво змалює розбитих горем людей, яких самотнім бажанням тепер є відвернутися від своїх гріхів. Вони усвідомили весь жах свого

поступовання в тому, що відкинули Спасителя. Дух Святий наказує нам: “Бідуйте, сумуйте та плачте! Хай обернеться сміх ваш у плач, а радість у сум! Впокорітеся перед Господнім обличчям, — і Він вас підійме!” (Якова 4: 9-10). Я знаю, що Бог є милосердний і готовий відразу пробачити кожному, хто щиро звертається до Нього. Але я знаю також, що дуже часто те, що ми називаємо щирим поканням, є цілком нещире, плитке, без дійсного жалю за зроблені гріхи, без зусилля направи і без правдивої зміни в серці. Ми, сучасні, легкодушні християни часто не можемо уявити собі всієї огидности гріха. Без сумніву, Бог був би, задоволений, коли б ми частіше досліджували свої серця та дізнавалися, що в нас не подобається Богові і сумлінно покидали наші гріхи. Коли ми багато часу проводимо в молитві, тоді нам будуть ясні слова цієї пісні:

Вернися, Душе Пресвятий,
У серце спокій влий!
Я ненавиджу гріх тяжкий,
Що відганяє подих Твій.

Піст завжди допоможе розгорати цілину нашого серця.

4. Гріх часто перемагається постом і молитвою. На світі є багато християн, які довірилися Христові, які його щиро полюбили, які йдуть до неба, але не всі вони перемагають гріх в своєму щоденному житті. Багато я зустрічаю таких християн, які кажуть, що вони не можуть залишити куріння цигарки; інші кажуть, що вони не в силі вгамувати вибухів гніву; ще інші кажуть, що вони не можуть достатньо підпорядкуватися Богові, щоб регулярно жертвувати десятину. Бувають і такі віруючі, які не можуть прощати іншим, бувають і такі, що стягаються жертвою диявольських спокус. Чи є можливість перемоги для таких християн? Зрозуміло що є! Але їхня перемога найчастіше лежить у пості й молитві, в очікуванні на Бога і в тому, щоб відкинути всякий тягар, всякий обов'язок, всяку приємність, одним словом усе,

що могло б перешкодити молитві. Багато разів я бачив власними очима, як у відповідь на горливе благання Бог робив таке, що ніколи не сталося б в звичайному ході подій.

Під час одного молитовного богослуження, яке продовжувалося всю ніч, чимало мужчин, разом з їхнім молодим проповідником, покинули курити. Один чоловік визнав пасторові свій гріх ворожнечі й обмови, які він робив. Один хлопець, який тепер є місіонером за кордоном, визнав, що він був дуже вибуховий і зле поведився зо своєю матір'ю. Бог дав йому відвагу направити все те зло, яке він робив. Коли б ми в часі посту й молитви віддали перше місце Богові, коли б ми перевірили своє серце, визнали гріхи, коди б направили все, що ми зробили злого, і підпорядкували Богові свою волю, тоді Бог доконав би для нас великих речей!

Ми не повинні думати, що Бог зробить нам ласку задля нашого голодування. Ні, Бог має для нас досить милосердя і ми не потребуємо купувати чи заслуговувати його постом або чимось іншим. Але, — з другого боку, — Бог бажає, щоб наші молитви були щирі, палкі, щоб вони линули від усього серця.

Я думаю, що кожен віруючий від часу до часу повинен молитися з постом, чекаючи перед Господом так довго, аж Він пошле необхідну перемогу. Я пригадую собі, коли я одного разу молився аж до 1:30 вночі, благаючи Бога дати мені перемогу над деякими речами в моєму власному житті, і також благаючи його про силу Святого Духа для евангелізації, яку я саме тоді проводив. І Бог вислухав і чудово відповів на обидва мої прохання. Якщо не можете перемогти гріха, чекайте перед Богом. Будьте готові заплатити всяку ціну, щоб тільки забезпечити собі Його прихильність та допомогу.

5. Мудрість згори одержуємо постом і молитвою. В Діях Апостолів 13:1-3 бачимо знаменитий приклад того, як Святий Дух безпосередньо покерував людьми, що молилися й постили:

“...Як служили ж вони Господеві та постили, прорік Святий Дух: “Відділіте Варнаву та Савла для Мене на справу, до якої покликав Я їх”. Тоді, попостивши та помолившись, вони руки поклали на них і відпустили”.

Зауважте: “Як служили ж вони Господеві та постили”, Дух Святий сказав їм, кого послати, а саме: Варнаву та Савла. Дивіться далі: “Тоді, попостивши та помолившись, вони руки поклали на них і відпустили”. В цьому коротенькому уривку два рази згадується про те, як ті пророки та вчителі постили. Спочатку вони постили для того, щоб одержати мудрість згори. А потім знову постили, щоб ті два обранці сповнилися силою Святого Духа для служіння, як перші новозаповітні місіонери. І коли ті люди поклали свої руки на голови Павла й Варнави і таким чином відіслали їх на служіння, читаємо, що “вони ж послані були від Духа Святого”. І, як довідуємося далі, через них звершалися великі діла. Ми також можемо мати виразне керівництво Святого Духа, ми також можемо знати волю Божу, можемо бачити ясну стежку для наших ніг, якщо ми готові чекати перед Богом, служити йому, молитися і постити. Якщо вам важко утримати вашу родину, якщо ви заробляєте мало, якщо не знаєте, де маєте служити Христові, що маєте робити в якійсь справі, — чи ж Бог не вислухає вашої молитви про мудрість згори? Чи може ви маєте аж надто багато сумнівів, турбот і непевности? Чому ж вам тоді не визначити часу і не чекати перед Богом, аж доки Він відповість? А якщо буде треба і постити, і зректися того чи іншого, зробіть так, щоб тільки одержати благословіння, яке Бог має для вас. Ви пізнаєте волю Божу, якщо будете її шукати щиро і безупинно в пості і в молитві.

6. Коли постом і молитвою заступаємося за інших, Бог вислуховує нас. Більшість з нас моляться тільки за себе. Безумовно, кожен віруючий погодиться зо мною, що молитися за інших — це його обов'язок. Чи ви молитесь за

вашого пастора, чи згадуєте їв молитві видавця “Меч Господа”, або місіонерів, які працюють в різних країнах світу? Чи ви молитесь регулярно за тих ваших рідних, які ще не одержали спасіння? Чи ви згадуєте в молитвах усіх тих, хто просив вас молитвою допомагати їм нести щоденні тягарі, які б вони не були? На жаль, наші особисті справи звичайно займають більшість часу наших коротеньких, кволіх та дуже мілких молитов. Коли ж ви молитесь за інших, робіть це з радістю, з певністю, що Бог почує і пробувайте в молитві. Молитва, яка продовжується протягом якогось часу, може викликати в нас потребу посту. Щоб нам позбутися нашого самолюбства, треба чогось більшого, ніж коротенька молитва. Кожен з нас має стільки особистих потреб, що нам важко виконати наш обов’язок молитися за інших, хіба що ми дійсно будемо чекати перед Господом так довго, аж Він звільнить нас вад нашого самолюбства і дасть нам перемогу над нашими невідкладними потребами. Чи ви бажаєте бути заступником? Чи бажаєте навчитися молитися за інших? Віддайте більше часу для молитви, і для досліджування власного серця, і Для пізнання розуму Христового. І нехай ніщо, — навіть їжа, пиття, сон, — не відривають вас від молитви. Тоді Бог, без сумніву, винагородить вас і покладе на ваше серце частину тягаря, що лежить на Ісусі Христі, — тягаря турбуватися й про інших.

7. Сила Святого Духа одержується у відповідь на піст і молитву. Є багато речей, які можна одержати відразу, коли ми тільки помолимося за них. Я вірю, що той грішник, який довіриться Христові, негайно одержить спасіння. Розбійник на хресті попросив і його бажання сповнилося відразу. Митник у храмі сказав лише: “Боже, будь милостивий до мене грішного” і пішов додому оправданий. Я не знаю в Біблії такого місця, яке б навчало, що грішник мусить благати, упрощувати Бога, аж поки не зворушить Його і таким чином аж тоді осягне спасіння; або що

грішникові треба побиватися, сумувати, щоб спастися. Якщо бідний грішник готовий свою волю підкорити Богові, покласти свою надію на Христа, то Бог відразу готовий простити й спасти. Але, хоча Бог готовий відразу простити грішникові, то є справи, про які треба довше молитися. Сам Спаситель у Своїй науці не раз підкреслював, що ми маємо бути наполегливі в молитві. Вдова раз у раз приходила до неправедного судді та благала його (Луки 18:1-8). Коли Ісус Навчав Своїх учнів молитися, Він дав спочатку зразкову молитву, яку називаємо Молитвою Господньою, а пізніше сказав їм про того чоловіка, що опівночі прийшов до його дверей і, стукаючи, казав: “позич мені три хліби” (Луки 11:1-13). В цьому прикладі чоловік просив хліба не для себе, а для когось іншого, для того, хто його потребував, але не мав. І в 13-му віршу Христос ясно каже про те, що Він мав на думні, подаючи цього приклада: “Отож, коли ви...”? Зауважте, що Дух Святий подасться отим, “хто проситиме в Нього”. Хто проситиме, але як? Дасться отим, хто проситиме так, як той чоловік з притчі просив свого сусіда. Він стукав і стукав, просив та просив, аж нарешті “за настирливість” таки одержав те, чого просив. Ця притча ілюструє віруючого, який просить у Бога хліба, щоб дати його грішникам; іншими словами, який молиться про силу Духа Святого, щоб здобувати душі для Бога. І слово “проситиме” ужите в грецькій мові в неокінченому часі, цебто дія його продовжується. Хто продовжує просити, або хто просить далі, тому Бог подасть Святого Духа.

Дійсно, перед днем П'ятдесятниці, учні “однодушно були на невпинній молитві” (Дії 1:14). І коли б не те, я певний, що вони були б не одержали того благословіння від Бога. Вони молилися; більше того, вони благали Бога. І це ще не все. Без сумніву, вони постили також. Ісус сказав про Своїх учнів: “Але прийдуть ті дні, коли заберуть молодого від них, — тоді й постити будуть тих днів” (Лк. 5:35). А Ісус, власне, щойно

був забраний від них, тому учні — гості весільні — постили, молилися й благали Бога дати їм сили виконувати Його працю. Я думаю, що перед П'ятдесятницею учні не тільки молилися, але й постили. Але справа не в тому, що вони стримувалися від їжі, а в тому, що вони одним, неподільним серцем бажали тільки одного — бути сповненими, бути переповненими, бути оповитими Святим Духом.

Коли ап. Петро прибув до дому Корнилія, щоб звістити йому Євангелію, Корнилій сказав: “Четвертого дня аж до цієї години я постив, а о дев'ятій годині молився я в домі своїм”..., (Дії 10:30). Може в тому й лежить таємниця, чому Корнилій і вся його родина сповнилися Святим Духом і одночасно одержали спасіння. Оскільки я знаю, спасіння й одночасно сповнення Святим Духом було тільки тоді, і тільки один такий випадок записаний у Біблії. Правдоподібно, раніш ніж Корнилій довідався, як одержати спасіння, він уже перевіряв своє серце, підкорив свою волю, висповідався з гріхів і цілою душею звернувся до Бога; це дало йому змогу сповнитися Святим Духом.

Коли ап. Павло навернувся, він постив і молився три дні й три ночі аж поки наповнився Святим Духом. Прочитайте це в дев'ятім розділі Дії Ап, особливо вірші 4-5. А вірш 9-ий говорить про те, як він три дні невидючий був, “і не їв, ані пив”. І ангол сказав Ананію: “ось бо він молиться”. Ці три дні посту й молитви приготували Савла до сповнення Святим Духом. Вірш, 17 оповідає, як Ананій, з наказу Божого, прийшов до Савла і сказав йому: “Савле, брате, Господь Ісус, що явився тобі на дорозі, що нею ти йшов, послав мене, щоб став ти видючий й наповнився Духа Святого”. Немає жодного сумніву в тому, що піст і молитва — це найвідповідніші дороги для християн, щоб наповнитися Духом Святим.

Повернемося знову до того випадку, що записаний в Діях 13:1-4. Зібрані пророки та вчителі постили так довго, аж поки пізнали Божу волю. А потім вони продовжували

постити й молитися, доки не відчули себе спроможними покласти свої руки в силі на Варнаву і Павла. І ті відійшли, “послані будши від Духа Святого”.

Рівно ж такий самий досвід мали Д. Л. Муді, Р. А. Торрей, Чарльз Г. Фіней і багато інших християн, яких Господь чудово вживав для придбання душ; вони так само наповнились Духом Святим тільки після довгого очікування перед Богом, після пізнання волі Божої, підпорядкування своєї волі, і після того, як Бог випробував їх на ганчарському кружалі.

3. ДУХОВНІ ПРОБУДЖЕННЯ У ВІДПОВІДЬ НА ПІСТ І МОЛИТВУ

Я міг би розповісти про багато перемог і благословінь, які мали місце після посту й молитви, але поки що розкажу тільки про один випадок, який трапився 1921-го року, бо він особливо пам'ятний і дорогоцінний для мене. Бог промовив до мого серця в Пасифік Гарден Мишн і я з радістю покинув навчання в коледжі, щоб розпочати служіння словом. Тоді ж саме Бог покликав був ще одного молодого чоловіка, на ймення Росс, який працював скарбником у банку. Ми обидва поїхали до баптистської церкви в селі Коринт, що біля Декатур, Техас, щоб там провести євангелізацію. Росс проповідував, а я співав; і серця наші палали, коли ми розпочали здобувати душі для Бога в цій забутій і байдужій місцевості.

Від багатьох місяців церква в Коринті не мала пастора. Мені сказали, що вже від багатьох років там ні одна душа не навернулася до Господа. Церква мала двох дияконів, з яких тільки один прийшов на богослуження. Ми проповідували і співали у неділю рано і ввечері, але це все нікого ані трошки не зворушило. І так само ми не могли нікого зворушити в понеділок, у вівторок, в середу, в четвер і в п'ятницю. Ми проповідували, співали, вели дуже поважні розмови

з окремими людьми, але все це було на ніщо. Здавалося, що тамашні віруючі не мали живих сердець, не сповідалися зо своїх гріхів, не посвячувалися наново; загинувші грішники не лежали тягарем на їхньому сумлінні. Щодо самих невірних тієї околиці, то вони, здавалося, не були переконані в своїх гріхах, не шукали Бога. На наші прохання вони відповідали різними викрутками або й цілковитою байдужістю.

Ранком у суботу, зустрівшись в балці для спільного читання слова Божого й молитви, ми, — цебто Росс і я, — були дуже знеохочені. Наші серця були тяжкі й сумні. Ми залишили все, щоб піти слідом за Ісусом і проповідувати його слово, а тут ось нічого з цього не виходить. Ми почали радитися, що робити далі. Я сказав: “Я думаю, що ми, мусимо вирішити тепер: чи нам відразу припинити цю евангелізацію і здатися, чи визначити піст і молитву й чекати перед Ботом на його благословіння”. Росс охоче погодився і ми вирішили віддати неділю на піст і молитву.

Увечері тієї самої суботи ми оголосили присутнім у церкві нашу постанову і сказали, що визначаємо неділю на те, щоб шукати Бога. Це декого ніби зворушило; здавалося, що над людьми пройшов Господній подих. Раненько в неділю ми прийшли на молитву. Але коли недільна школа та ранішнє богослуження закінчилося, тільки п'ятеро нас, лишилися, щоб провести час в молитві з постом: брат Росс, один проповідник з дружиною, — випадкові гості, — один дякон, який мешкав у тому селі та я. Решта ж людей пішли додому споживати свій багатий обід.

Хоча нас було так мало, однак ми прочитали слово Боже, визнали наші гріхи, ставали на коліна й молилися. На ранішньому богослуженні ми оголосили, що в 3-тій годині пополудні знову будемо проповідувати. На це богослуження зійшло близько 25-ти слухачів. Ставши посеред зібраних, я запитався: “Чого б нам просити у Бога на вечірнє богослуження? Цей день ми проведемо в очікуванні на Нього,

визнаємо наші гріхи, і будемо благодіяти Його милосердя. А тепер давайте будемо просити чогось визначеного і сподіватися його благословень на цей вечір. Чого б ви бажали?”

З таким питанням я підходив до кожного присутнього, але ніхто з них не мав жодного бажання. Нарешті одна жінка сказала: “Я б хотіла, щоб сьогодні навернулася до Господа одна душа, але я цілком не маю певности щодо цього”.

Я намагався довести присутнім, що ми повинні сподіватися Божого благословіння. Тоді встає проповідник, — той випадковий гість, — і каже до Росса і до мене: “Ви, хлопці, ще дуже молоденькі проповідники для цієї справи. Бог не може спасти тут ні однієї душі, якщо члени цієї церкви не приведуть себе до належного порядку перед Богом. Вони ще й досі не заплатили своєму проповідникові того, що вони погодилися платити. Два тутешні диякони не живуть у згоді поміж собою, я не вірю, що Бог тут кого-будь спасе”.

Тоді я звернувся до Росса й сказав: “Росс, ходімо на те саме місце, де ми молилися учора вранці і будемо просити Бога сповнити наше бажання, і будемо сподіватися його благословінь”.

Брат Росс був розумний, тому він і сказав: “Пощо нам іти кудись? Молимося тут! Скільки душ бажаєш ти випросити у Господа на цей вечір?”

Підійнявши догори обидві мої руки, я сказав: “Я хочу, щоб сьогодні ввечері десять душ отримали спасіння”.

— Чи ти віриш в це? — спитався брат Росс.

Я збентежився й не знав, що відповісти. Бо бажати, — це одне, а вірити, — це друге. Але подібно тому батькові, що сказав до Ісуса: “Вірю, Господи, поможи недовірству мому!” (Марка 9:24), я сказав Россові:

— Я буду вірувати, якщо й ти віритимеш!

Ми стали перед присутніми, стиснули один одному руки і брат Росс проголосив, що сьогодні на нашому вечірньому богослуженні Бог спасе принаймні десять душ; кожен, хто

бажає це побачити, нехай прийде ввечері до церкви”. Гість проповідник перервав мені, кажучи знову, що ми надто “зелені”, недосвідчені проповідники, що ми можемо вмовити в людей, що хтось буде спасений, але як це не станеться, тоді люди будуть думати, що Бог не відповідає на молитву.

Тоді я сказав: “Бог вислуховує молитви. І Він напевно спасе сьогодні десятеро людей. Побачите”!

Люди були приголомшені. Вони розбилися на малі гуртки і завзято шепталися між собою. Один чоловік схопив свого капелюха і, поспішно залишаючи церкву, бубонів сам до себе: “Якщо сьогодні ввечері Бог спасе тут десятеро людей, то я даю обітницю жити по-Божому аж до самої смерти!”

Того дня я не снідав, не обідав, а тепер почувався таким перестрашеним, що й не думав про вечерю. Разом із Россом ми знову зійшли в балку помолитися. Пригадую, що я тоді сказав Богові в молитві, що я не одержав спасіння сам собою, і я не послав сам себе проповідувати іншим. Я пригадав Господу: “Боже, я казав Тобі колись в Чікаго, що коли Ти бажаєш, щоб я проповідував, то Ти мусиш спасати душі; я не можу проповідувати, якщо душі не будуть спасатися. Сьогодні не моя, а Твоя репутація поставлена на карту. Я ніколи не казав людям, що я можу когось з них спасти. Якщо я маю і далі служити Тобі, я мушу знати, що Ти відповідаєш на молитву”. І тоді ми порішили з Россом, що будемо намагатися привести до Бога кожного не наверненого, який сьогодні ввечері прийде на наше богослуження. Коли сонце ховалося за обрій, старенька бричка з тарахотінням підїхала до церкви, а з неї висіла одна вдова зо своїм 12-літнім сином. І я відразу підійшов до того хлопця, щоб поговорити з ним про його душу.

Незабаром великий натовп людей зібравсь і вщерть заповнив невелику сільську церкву. Решта людей стояли під відчиненими вікнами й з цікавістю зазирали до середини. Я розпочав богослуження співом кількох пісень, а брат

Росс сказав коротеньку, але дуже сильну проповідь, після якої запросив присутніх сміливо та відкрито прийняти Господа. Я розпочав співати духовну пісню: “Ніжно вас кличе Христос в рідний дім” і, співаючи, звернувся до одного чоловіка, на ім'я Джерніган, який був відомим шулером, п'яницею та блюзніром. Він сидів (і подумати тільки) в... хорі. Але нараз його уста затремтіли, він устав, зійшов на низ, прийняв Христа і обіцяв відтепер розпочати для Нього нове життя. І нараз жіночий голос пролунав на всю церкву: “О, мій син, мій син!” Я побачив, як молодий юнак також сходив по сходах, де сидів хор. Замість тиснутися через юрбу, він переліз через три лавки, бо йому було аж надто спішно! Як потім виявилось, мати цього юнака довго молилася за свого 19-річного сина.

Умить прохід між лавками заповнився людьми. Деякі грішники йшли, плачучи, щоб знайти Христа. Були там тріумфуючі батьки та рідня, бо їхні улюблені знайшли спасіння. А той чоловік, що то був перед тим сказав: “Якщо Бог спасе тут десятеро сьогодні ввечері, то я даю обітницю жити по-Божому до самої смерті!” — ліктями проштовхувався до дверей. Надворі біля вікна він знайшов свого 17-літнього сина, схопив його за руку, ніби малу дитину і потягнув за собою до церкви. І поки той юнак дійшов до кафедри, він уже був у сльозах. Я чув, як батько казав до нього: “ставай на коліна!” І плачучий грішник упав на коліна. Тоді батько покликав мене. Після дуже короткої розмови цей юнак довірився Христові й отримав спасіння. Тоді батько, втираючи сльози рукавом своєї сорочки, вийшов знову надвір, знайшов другого свого сина, з яким повторилося те саме. Другий його син також одержав спасіння.

Здавалося, що того вечора небо зійшло на землю. Дух Святий докорив деяким буйним молодикам, що стояли під вікнами; вони зо слізьми входили до церкви, щоб прийняти Спасителя. А деякі, що сиділи в церкві, зривалися

й втікали, коли я чи брат Росс підходили до них і порушували справу спасіння їхньої душі.

Плач, благання, сповідь, тріюмфування продовжувалися так довго, поки не згасла мала нафтова лампа, що висіла на стіні. За нею кілька разів блимнула друга лампа і також згасла. І навіть ніхто на зауважив того, коли згасла третя й остання лампа. Тоді позичили нафти в сусіда через дорогу, налили до лампи, і десь біля одинадцятої години ми порахували наші здобутки для Господа, щоб переконатися, що Бог спас принаймні десять душ.

Усі ті люди сміливо стали перед присутніми і було їх двадцять три.

Пізніше мені доводилося не раз бачити багато більше навернених на одному богослуженні, але яка ж величезна була моя радість — початкуючого проповідника — мати такий початок! Я знаю, що коли ми чекаємо перед Богом з постом і молитвою, то напевно одержимо благословіння, які Бог бажає нам дати.

Чи ви коли намагалися постити, молитися і чекати перед Богом так довго, доки не прийшла перемога?

Дорогий друже! Якщо ти потребуєш помочі в твоїх турботах, — молися; а якщо відповідь не приходить відразу, — молися з постом. Піст і молитва, — я маю на увазі молитву щиро, палку й рішучу, — допоможуть тобі довідатися, що є не в порядку в тебе, допоможуть тобі щиро покаятися і відкинути гріх, допоможуть одержати перемогу над недобрими звичками, над заздрістю, над щоденними спокусами; вони також допоможуть тобі отримати Божу мудрість, провід Святого Духа, допоможуть заступатися в молитві за інших, і врешті відчинять двері для отримання подостатком сили Святого Духа.

Люба дитино Божа, чи ти не відчуваєш бажання випробувати це на собі? Молися з постом, доки Господь не дасть тобі благословіння.

XVI.

ВЕЛИКІ МОЛИТВИ ДО ВСЕМОГУТНЬОГО БОГА

“Нехай в тебе не буде бога чужого, й не кланяйся богу сторонньому”! (Псалом 81:10).

“Поклики до Мене, і Я обізвуся, та об’явлю тобі велике й неописане, чого досі не знав еси” (Єремії 33:3).

Вічний та всемогутній Бог спроможний відповідати на великі молитви. Якщо є Бог — Творець неба і землі, Живитель усього творива — то як же нерозумно виглядає твердження, що Бог не може здійснювати кожної молитви, чого б вона не висловлювала; з умовою, ясна річ, коли все, чого просимо, є правильне з Божої точки зору. Бог не може бути неправдомовним, не може грішити, не може бути спокушеним. Тому все, що справедливе і правильне, Бог може вчинити Своєю безмежною силою і владою.

Бог може давати великі відповіді на молитви не тільки тому, що Він має силу, але й тому, що це така схильність Його характеру. Бог з радістю вислуховує великі прохання, бо Він не тільки безмежний і всемогутній, але й люблячий Батько Своїх дітей. Якщо створення світу є доказом Божої могутності, то цей факт, Що Він, з любови до загиблого людства, видав на смерть Свого Сина, доказує Його бажання благословляти нас. “Той же, що Сина Свого не пожалував, але видав Його за всіх нас, — як же не дав би Він нам з Ним й усього?” (Рим. 8:32). Ось такими словами Дух Святий вписав бажання Бога давати Своїм дітям великі речі; дослівно “все”. Бог може і Він бажає відповідати на великі молитви, цебто коли ми просимо великих речей.

Таке подвійне ставлення Бога у відношенні до молитви ясно окреслене в пророка Ісаї: “Ось рука Господня коротша не стала, щоб рятувати, й вухо його не вглухло, щоб чути” (59:1). Бог може; Бог бажає. Його сильна рука простягається так далеко вперед і сьогодні, як і завжди в минулому. Його

вухо, з любови до людей, вислуховує так само охоче тепер, як і колись.

О, як мало наші недовірливі серця знають про бажання Бога відповідати па наші молитви могутньо й чудово для Його святої слави! Один незабутній мій приятель, який тепер у небі, молився одного разу зо мною про мої численні труднощі й тягарі. Ми погодилися просити в Бога багато речей, і я пригадую, як цей брат, виправдовуючись, казав Богові в молитві: “Господи, може виглядає так, ніби ми просимо забагато всього; але, Господи, якщо Ти вислухаєш нас цим разом, ми будемо старатися в майбутньому не просити так багато!”

Писання нам говорить, що Бог може сміятися (Пс. 2:4). Цікаво, чи не сміявся Він тоді з нашої нерозсудної ідеї, ніби то Його безмежні запаси можуть вичерпатися, або його безмежна любов і терпеливість можуть зменшитися? Ні, я думаю, що Він не сміявся, скоріш він був засмучений і вражений нашим дитячим недовір’ям. Бог має так багато всього і хоче це роздати, а ми, зо своєї сторони, того всього дуже потребуємо, і коли б Він мав нагоду здійснити наші молитви, то Його ймення було б прославлене між людьми. Але наші недовірливі серця просять дуже мало. Я думаю, що про кожного з нас можна було б сказати так, як в Писанні говориться про Назарета, що “Він не вчинив був тут чуд багатьох через їхню невіру” (Матв. 13:58). І в Євангелії від Марка говориться, що Ісус не міг учинити там великих чудес, лише вздоровив кількох хворих.

О, ми повинні просити у Бога великих речей! Багато є гріхів, які роблять люди в зв’язку з молитвою, як каже нам слово Боже. Воно попереджало нас не молитися, щоб нас бачили люди, цебто не молитися напоказ, не просити того, що ми хочемо вжити на наші розкоші. Слово Боже також попереджує нас, що зажерливість, непослух, невіра, невластиве родинне життя і небажання пробачати іншим — є перешкодою

в молитві. Але ніде в Писанні не згадується, щоб Господь називав гріхом те, якщо ми забагато просимо.

Інколи всі шість моїх дочок обступають мене і, одна перед одною говорять, що потребують нових черевиків, грошей на лекції музики, й багато чого іншого. І часом я змушений сказати їм: “Заспокойтесь! Я не зроблений з грошей. Що можу, те куплю, а чого не можу, то й так обійдеться”. Але в слові Божому я ніколи не знаходжу, щоб Бог сказав кому: “Перестань! Я не маю багато. Я вже й так вичерпався, даючи кожному. Я не можу дати тобі стільки, скільки ти просиш”. Ні, такого не було й не буде!

Одна з найбільших наших провин в молитві є та, що ми не досить просимо. Ми не беремо те, що Бог бажає дати. Ми не даємо Богові змоги довести й виявити Його любов та могутність. Нехай Господь простить нам наші кволі, мізерні, скупі й недовірливі молитви!

1. БОГ ЗАПРОШУЄ І НАКАЗУЄ ПРОСИТИ ВЕЛИКИХ РЕЧЕЙ

Це просто гідне великого подиву, як багато разів у Біблії Бог підкреслив те, що Він бажає здійснювати молитви про великі речі. Виглядає так, ніби Бог благає нас, переконує й наполягає дати Йому змогу здійснювати наші великі молитви. Інколи навіть Бог виразно наказує просити великого, а непослух Богові — гріх. Нижче я пригадаю вам деякі місця з Писання і дуже прошу взяти їх до свого серця. Нехай вони перемінять ваші моління і вашу віру.

1. “Я — Господь, Бог твій, що вивів тебе був із краю єгипетського. Відчини свої уста — і Я їх наповню!” (Пс. 81:11).

На початку цього віршу Бог ніби рекомендується, ніби складає свої довірочні грамоти так, як це звичайно роблять будівельні підприємці, коли вони бажають виконати якусь велику споруду, — таким чином Бог подає запевнення Свого уміння, спроможності і наявності засобів, потрібних для

виконання даної праці. Бог ніби питається: “Чи ти справді потребуєш помочі великого Бога? Тоді поклич Мене, бо Я — Господь, Бог твій, що вивів був тебе із краю єгипетського. На молитву Мойсея Я розділив води Мертвого моря. Я навів був десять кар на Єгипет; Я вивів народ Свій Ізраїля і провів його поміж водою, що піднялася немов стіни. Сорок літ Я кормив Ізраїля небесною манною в пустині. Коли Мойсей, з Мого наказу, вдарив по камені, Я дав Ізраїлю зо скелі воду. І коли вони подорожували по пустелі, Я показав їм Мою могутню силу через різні чуда. Це Я перевів їх через Йордан по сухому дні, затримавши води ріки стіною праворуч і ліворуч. Я зруйнував дощенту Єрихонську стіну. Оце Я — такий Бог! І тепер, якщо бажаєш великих речей, бачиш, Я маю спромогу тобі їх дати”.

З цього вірша ясно, як Божий день, що Господь хоче нам сказати, що Він так само й сьогодні охоче зробить великі речі, як Він це робив в давнину. Він є Той Самий Бог. Він і надалі може докопувати великих діл, якщо люди будуть Йому довіряти.

Бог дуже ревно оберігає велич Свого імення і про це Він постійно нагадує нам, що Він — незмінний. “Я бо — Господь, Я все Той Самий; через те ви, сини Яковові, й не вигублені”, каже Господь через пророка Малахію (3:6). А в листі до Євреїв читаємо: “Ісус Христос учора й сьогодні й навіки Той Самий” (13:8). Отож, Господь каже: “Я — Господь, Бог твій, що вивів тебе був із краю єгипетського. Відчини свої уста — і Я їх наповню!”

У листі ап. Якова 4:2 читаємо: “Бажаєте ви — та й не маєте, убиваєте й задрите — та досягнути не можете, сваритеся та воюєте — та не маєте, бо не прохаєте”. Коли б ми ширше відчинили свої уста, то Бог міг би туди покласти більшого кусника!

Коли ми були дітьми, нас учили, як треба захомутатися при столі: не хапати великих кусників і т. ін. Але це правило

не відноситься до тих, що сидять за Божим столом! Бог бажає, щоб Його діти широко відкривали свої уста, і брали великі благословіння, якими Господь може і бажає нас наділити. Любий читачу, відчини свої уста! Проси у Бога великих речей! Він може тобі їх дати.

Цей вірш Святого Писання був улюбленим віршем Георга Мюллера, сучасного апостола церкви Христової, який одержав на молитву й зужив, на, діло Боже більше як сім мільйонів доларів. Цих грошей він ніколи не просив, а одержав їх від Бога. Долара за долларом він випрошував у Бога, щоб утримати понад 2000 сиріт в місті Бристолі, в Англії. Щодня Бог посилав йому засоби на їжу, на одяг, на шкільні підручники й на всі інші потреби сиріт. Тільки завдяки молитві, він підтримував сотні місіонерів, надрукував багато мільйонів брошур і роздав безліч екземплярів слова Божого. Георг Мюллер широко відчиняв свої уста і Бог здійснював його надії, даючи такі наявні відповіді на його молитви, що Мюллер потім казав: “Тепер я міг би просити один мільйон доларів з такою певністю, як я колись просив одного англійського фунта”.

Чи не бажали б і ви широко відчинити свої уста, щоб Бог міг наповнити їх великими речами?

2. “Поклики до Мене, й Я обізвуся та й об’явлю тобі велике й неописане, чого досі не знав еси” (Єремії 33: 3).

Тут Бог радить нам кликати до Нього, щоб Він міг дати “велике й неописане, чого досі не знав еси”. Також і з цього вірша бачимо, що Бог має на думці наші молитви про великі речі. Властиво, чому Господь радить Єремії просити в Нього великого? Тому, що тоді Ізраїль знаходився у надто скрутному положенні. З попереднього 32-го розділу бачимо, що халдеї, під проводом Навуходносора, оточили Єрусалима, насипали вали й ось-ось мали здобути місто. А в самому місті шалів уже голод і різні хвороби. Єремія звертається до Бога: “Ой, Господи Боже! Ти сотворив небо й землю великою силою Твоюю й простягнутою рукою Твоюю: в Тебе немає

нічого неможливого” (Єрем. 32:17). І далі Єремія пригадує Богові, як Він поводився з Ізраїлем в минулому, перед тим, як вивів його з Єгипту. А в 26 і 27 віршах ми знаходимо Божу відповідь: “Ось, Я — Господь, Бог усякого тіла, то ж у Мене та було б що неможливе? От Я оддаю се місто халдеям на поталу й в руки Навуходоносорові, цареві Вавилонському...” Бог вирішив віддати Єрусалим в руки царя Навуходоносора через невірство народу ізраїльського, не тому, що Бог не міг визволити їх в останню хвилину, але тому, що народ тяжко прогрішився. Бог нагадав був тоді Єремії, а через нього і всьому Ізраїлю, — Він нагадує й нам сьогодні: “Ось, Я — Господь, Бог усякого тіла”. І Він питається нас усіх: “То ж у Мене та було б що неможливе?” Без сумніву, всі ми, разом з Єремією, мусіли б разом відповісти: “Ой, Господи Боже! Ти сотворив небо і землю великою силою Твоєю й простягнутою рукою Твоєю: в Тебе нема нічого неможливого”. Бог може нам дати великі речі. Цю саму думку Писання продовжує і в наступному 33-му розділі. Там ми знаходимо благословенну обітницю: “Поклики до Мене, й Я обізвуся, та й об’явлю тобі велике й неописане, чого досі не знав еси”.

Чи в цих віршах ви не добачуєте туги й жадоби Божого серця за кимсь, хто б довірився йому повністю; за кимсь, хто дав би Богові нагоду творити великі та могутні речі? Чи ви не відчуваєте благального голосу в Його питанні: “...то ж у Мене та було б що неможливе?” Як палко й щиро Бог бажає виявити Свою могутність і силу! Він тільки чекає, щоб ми попросили його дати те чи інше! Тільки тоді, коли народ Божий просить великих речей, Бог може їх дати, “чого досі не знав еси”. Бог може дати більші речі, ніж ті, за які ми молимося, бо мій не знаємо точно, чого можемо просити, і Він дасть їх нам, якщо ми дійсно звернемося до Нього за великими речами і таким чином дамо Йому нагоду!

3. “А Він їм відповів: “Через ваше недовірство. По правді кажу вам: коли будете ви мати віру, як зерно гірчичне,

й горі оцій скажете: “Перейди но ізвідси туди”, то й перейде, й нічого не матимете неможливого” (Матвія 17:20).

Учні не могли вздоровити сновидного і питали Ісуса, чому їм це не вдалося. А Він відказав їм: “Через ваше невірство”. І далі Він їх запевнив, що вони мають право молитися за великі речі, такі великі, як, напр., переставити гору з одного місця на друге. І зараз Він дав їм цю надзвичайну обітницю: “...й нічого не матимете неможливого!”

Для тих, що моляться з вірою, немає нічого неможливо-го! Чи ж це не заохочує нас молитись про великі речі?

4. “Ісус же йому відказав: “Щодо того твого “коли можеш”, — то тому, хто вірує, все можливе” (Марка 9:23).

Це та сама історія оздоровлення сновидного хлопця, переказана Марком. Євангеліст Матвій записав такі Ісусові слова: “...й не матимете нічого неможливого”, якщо молитиметесь з вірою. А євангеліст Марк додає ще розмову, яка була поміж Ісусом і батьком хворого хлопця: “...тому, хто вірує, все можливе”.

“Тому, хто вірує, все можливе”. Цими словами наш улюблений Спаситель знову закликає нас просити великих речей. Батько хворого сказав: “Коли можеш що Ти, то змилуйсь над нами, і нам поможи”. А Ісус відповів йому так, іншими словами: “твое “коли можеш” стоїть не на властивому місці. Я можу все: Мені не бракує ані сили, ані співчуття; але чи ти можеш вірувати? Усе можливе тільки тому, хто вірує”. Хто б він не був; кожному, хто вірує!

5. “Ісус же промовив у відповідь їм: “Поправді кажу вам: Коли б мали ви віру й не вагалися, то вчинили б не тільки як з фіговим деревом, а якби й цій горі ви сказали: “Порушся та кинься до моря”, — то й станеться. І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — то одержите” (Мат. 21:21-22).

Подивіться, Спаситель вживає тієї самої ілюстрації про гору, що її можна порушити і вкинути до моря, але в зв'язку з цілком іншим випадком, а саме: з неплідним фіговим

деревом, яке, з Ісусового наказу, засохло. І далі Ісус додає ту саму надзвичайну обітницю: “І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — то одержите”. Цілком ясно. У цих віршах Господь запрошує молитися про всяку річ, байдуже яка велика вона не була б, щоб тільки ви вірували цілим серцем, що Бог здійснить її. Господь Ісус благає нас просити великих речей!

6. “А Ісус їм у відповідь каже: “Майте віру ви Божу. По правді кажу вам: Як хто скаже горі цій: Порухся та й кинься до моря”, й не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, то станеться так, як говорить, — то буде йому. Через це говорю вам: Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам” (Марка 11:22-24).

Це опис тієї самої події з неплодним деревом, переданий нам євангелістом Марком. Як бачите, Марк також наводить ту саму обітницю про гору, що її вірою можна порушити й кинути в море. При цьому додає ще й іншу Ісусову заяву: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам”, а в інших перекладах, а також у грецькому це брентить ще краще: “Все, чого забажаєте, коли молитесь”. Цебто, одержите все, якщо просите з вірою!

7. “І сказали апостоли Господу: “Прибав Ти нам віри!” А Господь відказав: “Коли б мали ви віру, як зерно гірчичне, й сказали шовковиці цій: “Вирвися з коренем і посадися до моря”, — то й послухала б вас.” (Луки 17: 5-6).

Тут також Ісус бажає роз’яснити нам, що у відповідь на молитву можуть статися сенсаційні й гідні подиву чуда. Ми повинні просити великих речей і вірити Богові!

8. “А тому, Хто може зробити значно більш над усе, чото просимо або думаємо, силою, що діє в нас, Таму слава в церкві та в Христі Ісусі на всі покоління на вічні віки” (Єфес. 3: 20-21).

Бог “може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо”. Може зробити більш над усе, чого просимо, більше над усі наші мрії! Він не тільки спроможний, але

Він дуже спроможний. І не тільки дуже спроможний, але спроможний понад усе зробити більше, ніж ми просимо або сподіваємося. А далі Писання каже, що все це доконується силою, яка діє у ап. Павлі, а Павло молиться, щоб Цей — спроможний понад усе! Бог — прославився в Церкві Христом Ісусом. Іншими словами, він молиться, щоб могутня сила Божа виявилася в церкві, щоб Бог міг відповідати на молитви Своїх дітей протягом усіх віків і поколінь і чинити їм більше, ніж вони просять або сподіваються. Це місце Писання доводить, що Бог, роблячи чуда через ап. Павла Духом Святим, мав на меті й далі робити чуда у відповідь на молитви, і що ті чуда будуть робитися в ім'я Ісуса Христа для слави Бога Отця. Коли ви знову станете на молитву, пам'ятайте, що ваш Бог спроможний понад усе, Він може дати більше, ніж ви просите або мрієте. Яка ж це заохота для нас просити у Бога більших речей та прославляти нашого великого Спасителя за прояв Його могутності!

2. БІБЛІЙНІ ПРИКЛАДИ ВЕЛИКИХ МОЛИТОВ

Біблія — це книга, яка описує надзвичайні відповіді на молитву; яка розповідає нам про велику віру людей і ще про більшого Бога. В усій Біблії ви не знайдете й слова про те, щоб хтось забагато сподівався від Бога, або щоб Бог був незадоволений, якщо хтось молився про великі речі.

Я приведу тут лише кілька прикладів, від яких серце наше сповнюється радістю, і які допоможуть нам вірити Богові:

1. Насамперед я згадаю Ісуса Навина, який наказав сонцю не рухатися (Ісуса Навина 10:12-14).

Я повністю вірю тому, а якщо ви є дитиною Божою, то ви також вірите. Якщо Бог створив сонце і землю, то чому ж Він не міг би затримати сонця на місці в його відношенні до землі на “один день”? І цей чудесний випадок записаний не тільки в книзі Ісуса Навина, але про нього писав

буй також і сучасний Ісусові Навинові письменник у своїй “Книзі Яшера”. Ця книга не збереглася до наших часів, і вона не була влучена до канонічних книг Писання, однак це був літопис про те саме чудо, який заслуговує довір’я. Кожний рядок опису цієї події показує нам, що Богові сподобалася віра Ісуса Навина і Він велично винагородив її.

2. Але найсміливіша молитва, яка коли-будь була проказана, це молитва Єлисея, молодого пророка, який прислуговував був Іллі. Коли наближався час відходу Іллі на небо, Єлисей відразу отримав таку віру, що його молитви більше були подібні до вимог, ніж до благань. Нехай Господь пооблагословить наші серця, коли ми знову будемо читати цю історію, яка записана в 2 Царів 2:1-14.

Ця історія говорить сама за себе, але кілька пояснень до неї будуть корисні для нас.

а) Єлисей не знеохочувався. Досі він завжди виконував накази Іллі так, ніби вони були від Самого Бога, але тепер він рішуче відмовився послухати Іллю і залишитися в Галгалі або в Бетелі чи в Єрихоні, кажучи: “Так певно, як Господь живе, й так вірно, як ти живеш, я не помину тебе”.

б) Цей випадок повинен також переконати нас, що Бог не завжди має на думці “ні”, коли нам: здається, що Він каже “ні”. Всі ті знеохочування Єлисея мали таку саму мету, як і знеохочування Ісусом жінки хананеянки: Ісус був задоволений тим, що вона не погодилася прийняти відмови і продовжувала просити, аж поки одержала uzдоровлення своєї хворої доньки (Матв. 15:21-28). Отже, якщо Бог не відразу відповідає на наші молитви, якщо обставини показують на те, що Він не слухає вас, не знеохочуйтеся. Якщо ви знаєте, що все те, чого ви просите, прославить Бога, домагайтеся його сповнення і сподійтеся отримати.

в) Зауважте вражаюче прохання: “Нехай би у мені було вдвоє духа, що в тобі”. Іншими словами він просив: “Щоб я мав удвоє більше сили Святого Духа, ніж її має Ілля”. Ілля

воскрешав мертвих, молився і три роки не було дощу, помолвився і Бог знову послав дощ. Від часу Мойсея Ілля чинив найбільші чуда. Проте, цей молодий пророк вимагає від Бога два рази більшої сили Св. Духа, ніж її мав Ілля! Що за молитва!

г) Але ще більш вражаючим, є той факт, що Бог вислухав цю молитву. Плащ Іллі впав на Єлисея. І коли б ми почали порівнювати чуда Іллі з чудами Єлисея, то побачили б, що Ілля зробив вісім великих чудес, а Єлисей — шістнадцять, цебто якраз подвійна частка Святого Духа була на ньому, як відповідь на його молитву! Не рахуймо вислуханих молитов Іллі про посуху й про дощ, бо хтось може сказати, що це сталося натуральним способом, а не жодним чудом у відповідь на молитву. Так само не рахуймо за чудо й того випадку, коли Єлисей об'явив тайні наміри Бенадада, царя Сирійського, що про них написано в 2 книзі Царів 6:8-12, тому що це не було фізичне чудо. Не рахуймо також його пророкування про сім літ голоду (2 Цар. 8:1). Тепер, прошу порівняти ці два списки чудес і ви побачите, що Єлисей дійсно одержав те, чого просив — подвійну частку того Святого Духа, Який наповнював силою пророка Іллію.

Чудеса пророка Іллі:

1. Ворони кормили його (1 Цар. 17:1-6).
2. Мука й олія не вичерпувались (1 Цар. 17:8-16).
3. Воскресіння сина вдови (1 Цар. 17:17-23).
4. Огонь з неба спалив жертву (1 Ц. 18:36-38).
5. Ангол кормив його (1 Цар. 19:5-7).
6. Спровадив огонь з неба, який спалив сотника і 50 його людей (2 Цар. 1:9-12).
7. Розділив води Йордану (2 Цар. 2:8).
8. В огненій колісниці піднявся на небо (2 Царів 2: 11).

Чудеса пророка Єлисея:

1. Розділив води Йордану (2 Цар. 2:14).
2. Непридатну воду зробив доброю (2 Цар. 2:21-22).
3. Ведмідь розірвав 42 дітей (2 Цар. 2:23-25).

4. Навів на країну воду (2 Цар. 3:16-20).
5. Збільшив олію для бідної вдовиці (2 Цар. 4:1-7).
6. У неплідній сунамітянці родиться син (2 Цар. 4:8-17).
7. Повернув життя синові сунамітянки (2 Цар. 4:18-37).
8. Отруйну їжу зробив поживною (2 Цар. 4:38-41).
9. Накормив сто людей невеликою кількістю хліба (2 Цар. 4:42-44).
10. Уздоровив Неємана від прокази (2 Цар. 5:1-9)
11. Переніс Неєманову проказу на Геєзія (2 Царів 5:20-27).
12. Впливла загублена сокира (2 Цар. 6:18-20).
13. Відкрив очі своєму слугі, і цей побачив огневих коней і колісниці кругом Єлисея (2 Цар.13-17).
14. Осліплення сиріян (2 Цар. 6:18-20).
15. Бог розпорошив сиріян і сповнилася обітниця Єлисея щодо їжі (2 Цар. 1:1-16).
16. Померший воскрес, торкнувшись Єлисеєвих костей (2 Цар. 13: 0-21).

У своїй уяві я ніби бачу Бога, Який із вдоволенням дивиться на Єлисея! Бог не тільки не розгнівався, але навпаки, Він втішився незвичайною відвагою Єлисеєвих молитов Я певний, що Бог був засмучений невірою інших пророчих синів, але Єлисей потішив Його. Слава Богу, народ Ізраїльський не залишився без справді віруючого Божого пророка, щоб виявити всім його силу!

д) І, накінець, зверніть увагу на те, як Єлисей — цей відважний молодий пророк — пішов назад до Йордану і почав домагатися, щоб Бог негайно проявив Себе, щоб Бот Іллі доказав, що Він також є Богом Єлисея. Скрутивши плаща Іллі, він ударив ним по воді, проказуючи: “Де ж є Бог Іллін?”, води розступилися і він пройшов по сухому дні.

Без сумніву, коли великі здобувані душ — слуги Божі — відходять, з цього світу, Бог бажає на їх місце виховати інших з такою ж самою силою. Бог Сперджена, Веслея, Чарльза Фіннея, Дуайта Муді; Бог Торрея і Біллі Сандея — де Він є? Де є Господь Муді? Очевидно, Він тільки чекає, аж з’явиться

така людина, яка сміливо, зо святою невимушеністю буде домагатися сили від Бога! Праця Божа марніє, бо ми не просимо в молитві великих речей! І ми нічого великого не одержуємо, бо нічого великого не просимо!

У 2 книзі Царів 4:1-7 маємо ще інший приклад того, як Бог охоче дає більше, ніж ми просимо, і як Він радіє, коли ми бажаємо великого. Героєм цієї історії є знову наш Єлисей. І так само як він колись був прийшов до Іллі, так і в цьому оповіданні одна бідна вдова прийшла до Єлисея. Читайте це місце з молитвою з 2 Царів 4:1-7.

Скільки олії дав Бог цій удові? Якраз стільки, скільки в неї було посудини на олію! У Бога було більше олії, ніж у неї посудин. Олія текла доти, поки не наповнила всього, що було в її хаті.

Коли ця бідна мати звернулася до свого сина зо словами: “принеси мені ще якусь посудину”, і коли син відказав: “Чи вже більше нема нічого порожнього”, і коли олія перестала прибувати, я думаю, що та жінка жаліла, чому вона не позичила більше посудин. І якщо після того вона не могла купити всього, чого бажало її серце, то це була тільки її вина; бо Господь ясно показав, що Він міг дати олії стільки, щоб заповнити всі посудини. Але навіть і так, то вона мала досить, щоб заплатити довг, та ще й досить залишилося для її життя й життя її дітей.

Любий читачу! Чи Бог не вчить нас цією подією, що коли б ми “напозичали порожнього посуду по всіх сусідах та назбирали багато”, то Бог наповнив би його? Коли ми приготуємо порожніх посудин навіть дуже багато, могутній Бог Іллі наповнить їх у відповідь на молитву. Ця думка тут є — без сумніву — споріднена з думкою Псалма 81:10: “Відчини уста твої (широко), і Я наповню їх”. Несіть вашу порожню посудину до Бога і Він наповнить її!

Час і місце не дозволяють мені звернути вашої уваги ще на інші чудесні молитви, і такі самі чудесні відповіді, що їх

ми знаходимо у Біблії. Але для більшого зміцнення вашої віри в того Бога, Який із вдовolenням здійснює великі молитви, прошу прочитати оповідання про те, як у відповідь на молитву Мойсея, земля розступилася і проковтнула всіх тих злих людей, що збунтувалися супроти нього (4 Мойс. 16:25-35). Прочитайте також зворушливу молитву царя Єзекиї і зауважте, як Бог відповів на його віру (Ісаїя 37). Далі читаємо про недугу того самого Єзекиї, як Сам Бог сказав йому (приготовитися до смерті, і як він, ігноруючи попередження пророка Ісаї, відвернувся обличчям до Стіни і так молився Господеві, що Бог відразу наказав Ісаї вертатися до царя з такою вісткою: “Почув Я молитву твою, побачив слези твої і ось Я придам тобі віку ще п’ятнадцять років” (Іс. 38:1-5). Чи ще хтось інший на світі молився так сміливо? Не забудьте прочитати і цей випадок, коли сонце повернуло назад цілих десять ступнів (Іс. 38:8). Обидві ці чудесні молитви і не менш чудесні від них відповіді записані в 2 Цар. 19:20.

Кожне чесне серце, перечитуючи ці місця Писання, не може не бачити, що Бог бажає тими прикладами заохотити нас молитися про великі речі. У 1 Царів, розділ 18 читаємо, як на горі Кармель Бог зіслав огонь з неба, а через це серця всього народу навернулися знову до Господа. А все це сталося у відповідь на молитву Іллі. Через молитву Іллі була 3-літня посуха і за його молитвою вона закінчилася й небо знову дало дощ. Чи ж це не багатозначний факт, що Бог показує на Іллю, як приклада віри для нас, новозаповітніх християн?

“Отож, визнавайте один перед одним провини і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись. Бо дуже могутня горлива молитва праведника! Ілля був чоловік, подібний нам пристрастями, і він помолився молитвою, щоб дощу не було, — і дощу не було на землі три роки й шість місяців. І він знов помолився, — і дощу дало небо, а земля уродила свій плід” (Якова 5: 16-18).

Я пропоную вам для духовної справи протягом декількох днів перерахувати всі великі відповіді на молитви, які ви знайдете в Біблії, роздумуючи над великими Божими обітницями.

3. БЛАГОСЛОВІННЯ, ЩО ЇХ ПРИНОСЯТЬ ВЕЛИКІ МОЛИТВИ

Молитва про малі речі є доказом слабенької віри, а така віра засмучує Бога й приносить нам: велику шкоду. Пригадайте, скільки разів Ісус з доганою казав: “0, ви, маловірні!” (Матв. 6: 30; 8:26; 14:31; 16:8; Луки 12:28). Натомість великі молитви свідкують про велику віру в Бога. А це не тільки приємне Богові, але воно приносить з собою ще інші благословенні наслідки.

І. ПРОСЛАВЛЯЄ БОГА, ДОКАЗУЄ ЙОГО МОГУТНІСТЬ

По-перше, молитви про великі речі дають Богові змогу виявити Свою могутню силу для слави Свогого ймення. У місті Лазареті Сам Господь Ісус Христос не міг доконати великих чудес через невірство людей (Марка 6:5). Бог і тепер бажає і може чинити великі речі, але, на жаль, сьогодні дуже мало є тих людей, які просять, вірять і сподіваються великих речей. Наш Бог є й сьогодні тим самим Богом, Який випровадив народ Свій з Єгипту, але ми не відкриваємо широко наших уст, тому й не одержуємо великих куснів від Бога. Бог і сьогодні має досить олії, але ми не постачаємо йому порожніх посудин.

Коли Ілля своїми молитвами звів огонь з неба, люди впали на свої обличчя, вигукуючи: “Господь є Богом, Господь є Богом!” Коли б сьогодні знайшовся такий Ілля, щоб вірив Богові і мав велику силу від Нього, то невіра й модернізм були б переможені й уцент розсипалися б!

Безперечно, Бог тужить за людьми і прагне (виявити їм Свою міць та Свою любов. Писання нам ясно каже: “Бо ж очі

Господні обіймають усю землю, щоб піддержувати ТИХ, що їх серце цілковито Йому віддане”. Невіра процвітає, бо християни не дають доброго прикладу віри: не просять від Бога великих речей і не дають Богові змоги проявити Своєї могутньої сили.

У грудні 1941-го року ми саме закінчили кампанію за придбання 5000 нових передплатників для журналу “Меч Господа”, якого я редагував. Метою нашою було, як я вже сказав, здобути п’ять тисяч нових 4-х місячних передплатників. Мої секретарі написали великими буквами цифру “5000”, і повісили написа на стіні. Щодня вранці ми молилися за цю справу, а також за інші наші потреби. П’ять тисяч передплатників — це таки велике число, і моя люба донька Грейс, що була тоді на першому курсі в Біблійній Школі в Уітон, сказала мені:

— Тату, чи ти не думаєш, що ми інколи ставимо надто високі цілі й не досягаємо їх?”

Ця заввага великим тягарем лягла на моє серце і на мою душу. І в своїй молитві до Бога я сказав: “Господи, почуй питання моєї дочки. Вона молода, вона не випробовувала Тебе так часто, як я. Господи, докажи їй, що ця мета не є надто висока для Тебе. Зміцни її віру, покажи їй, що Ти відповідаєш на молитву її батька!” Я одержав у серці перемогу і сказав їй про це. І ось сьогодні вранці, коли я писав оцеї розділ, будучи в Торонто, прийшов лист від моєї секретарки з Уітон, в якому Вона писала так: “Слава Богу! Він дав нам 5000 передплатників! Враховуючи ранішню пошту, ми досягнули нашу мету — якраз 5000”. Бог дав точнісінько стільки, скільки ми просили! Не більше й не менше. Це зміцнило мою віру і я невимовно тішуся тим, що мої любі діти були свідками того. Я знаю, що через цей факт Бог стане більш реальним для них, а також для всіх моїх канцеляршних робітників. Великі молитви, якщо вони здійснюються, розвівають сумніви і прославляють Бога; підсилюють віруючих і переконують невіруючих.

II. ВЕЛИКІ МОЛИТВИ СПРИЯЮТЬ РОЗВИТКОВІ БОЖОГО ДІЛА

Як я вже згадував, — через кволі молитви маліє Божа праця. Місіонери змушені покидати свої поля й вертатися додому, місійні станиці закриваються, церкви зменшуються, евангелізаційні кампанії не дають успіху, а все це через те, що люди не просять у Бога великих речей. Не видно наявності Святого Духа, бо люди не просять Його, щоб Він проявив Свою силу. Немає жодного сумніву в тому, що коли б нас огорнула хвиля могутньої, невтомної молитви, наполегливого благання великих речей, ми мали б великі пробудження і праця Божа процвітала б.

І справді, який успіх має Господня праця, якщо ми звертаємося до Бога з проханням про великі речі! Я ніколи не забуду, як одного разу Господа чудесно відповів на мою молитву, хоч я такий негідний та маловірний. Це було десь 1938-го року. Мене тоді запросили провести евангелізацію в одному з центрально-західніх штатів Америки. Після великого вагання я погодився поїхати туди і, — опираючись на тому, що мені наговорили про цю місцевість, — я сподівався зо своєї праці великих наслідків. Але, на превелике моє здивовання, я застав там таку ситуацію: не було грошей, щоб поробити відповідні оголошення про богослуження; мало хто знав, про мій приїзд, і зовсім мене там ніхто не знав особисто. На перше богослуження зібралось не більше як 50 осіб. Я обіцяв був залишатися там десять днів, включаючи одну неділю, а це означало, що на такий час треба було лишити мою працю в Даллес, мої радіопрोगрами, мого часописа. Кількість слухачів зростала дуже поволі. Заледве кілька душ навернулись до Господа. Пастор тієї церкви попросив мене залишитися у них ще на одну неділю. “Я не зможу зібрати для вас доброї пожертви, якщо ви не залишитеся тут на другу неділю”, — сказав він. Я відповів йому, що я приїхав сюди не для пожертви, що я дуже потрібний удома для недільного евангелізаційного богослуження, та що радіопередача вимагає

також моєї присутності; у п'ятницю після вечірнього богослуження я мушу вертатися додому. Пастор з великим смутком оповів мені, як борги дошкуляють членам його церкви, і він побоювався, що не зможе зібрати для мене відповідної суми грошей. Я просив його не турбуватися тим, бо і я сам тим не турбуюся. Так ми й розійшлися.

Прийшовши до своєї кімнати, я зважив деякі факти, і мене заатакувала спокуса. Справді, я ж сподівався від тієї церкви такої пожертви, яка б допомогла мені покрити високий рахунок друкарні. Бо духовний тижневик “Меч Господа”, якого Бог помагає мені видавати, ніколи не виплачував: себе повністю. Його передплата один доляр на рік не могла покрити коштів друку, пересилки, платні робітникам цього високоякісного журналу, хіба що наклад його осягнув би 10.000 примірників. Одна віруюча жінка намовила мене позичити від неї 450 доларів на шість місяців. Речинець давно минув; я мушу негайно поновити умову або сплатити борг. Окрім цього, за “Меч Господа” я винен друкареві 270 доларів, іншому друкареві винен 200 доларів за друкування брошур, які я роздавав тисячами. Отже, я потребував щонайменше 920 доларів, щоб розплатитися з довгами. А тут я довідуся, що за Своє служіння я отримаю мало. Сатана сміявся зо всіх моїх особистих жертв, які я приносив, щоб тільки продовжувати закликати через журнал людей до Бога. Сатана тепер дошкулював мені тим, що на “Меч Господа” я витратив тисячі доларів, які я міг би був зужити для своєї родини. Ворог людської душі нагадав мені навіть про те, що я відмовився навіть визначити ціну за своє служіння, що я не маю регулярної платні, що все тепер для мене кінчається катастрофою.

Того пам'ятного четвергового ‘вечора, я зо слізьми звернувся до Бога в молитві. Я пригадав Богові свою з Ним угоду, зроблену 1926-го року, що — за Його словом: “Шукайте ж найперш Царства Божого і правди його” — я буду дбати про Його працю тут, а Він, щоб дбав про мої потреби. Я пригадую

собі, що більш-менш я казав Богові так: “Господи, подивися на заголовок цього журналу; він носить Твоє ім’я — Меч Господа. Це неї мій журнал, а Твій: Твоє ім’я написане великими буквами, а моє — маленькими. Боже, я не спасся сам, і я сам від себе не пішов проповідувати. Якщо бажаєш, Боже, мати того журналу, то допоможи заплатити рахунки за нього. А якщо Ти не бажаєш, щоб цей журнал виходив, не помагай, нехай він перестане виходити. Це справа не моя, а Твоя. Тобі, Господи, належиться заплатити ці борги!”

Після молитви я зо спокоем пішов спати.

У п’ятницю, на вечірньому богослуженні було кілька навернень. Тому, що це був мій останній (вечір, для мене зробили грошеву збірку. За десять днів мого служіння заплатили мені 25 доларів! Вони також заплатили за мого залізничного проїздного квитка у звичайному вагоні, без спального місця. Коли я сів до поїзду й рушив у поворотну дорогу до Даллесу, в моєму серці панував повний спокій. Звичайно я сплю погано, якщо немає змоги вигідно простягнутися, але тієї ночі я спав, ніби та маленька дитина в колисці. Наступного ранку, коли мій поїзд — Рок Айлендська Ракета — виїхав з Вічіти, Кензас, здовж нашого вагону пройшов службовець, тримаючи телеграму й вигукуючи моє ім’я. Я взяв телеграму, відкрив її і побачив там написане моєю секретаркою так:

— Ви тільки що отримали чека на одну тисячу доларів для вашої праці!

Стискаючи в руці телеграму, я ходив по вагоні, і серце моє тріумфувало і прославляло Бога! Я насилу міг стриматися, щоб не розповісти всім у поїзді про те, як Бог слухає молитву. І я тоді сказав, сатані, що він — великий неправдомовець. У вагоні я знову доручив свого журналу Богові, знаючи, що Він буде про нього дбати й надалі. Я також обіцяв Богові, що відтепер буду Його любити більше, і нехай Він мені допоможе виконати мою обітницю!

Того чека на тисячу доларів прислав імені один чоловік, якого я ніколи перед тим не бачив. Я ніколи до нього не звертався за поміччю, ніколи не писав йому й від нього не одержував листів. Після цього ми також не листувалися, він більше не прислав мені грошей, хоча ми пізніше й зустрічалися. Але, слава Богу, я ніколи більше не мав потреби в зв'язку з рахунками за журналу.

Як часто праця Бога страждає й падає тому, що ми не просимо і не сподіваємося від Бога великих речей! І як же Господь прагне поблагословити працю, яка виконується для Нього, якщо ми віримо, що Він може dokonати великого!

ІІІ. ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ВЕЛИКІ МОЛИТВИ ХРИСТІЯНИ МОЖУТЬ ОДЕРЖУВАТИ ТЕ, ЧОГО ВОНИ ПОТРЕБУЮТЬ

І накінець, народ Божий часто живе в убогості, в недугах, переживає розчарування, зазнає поразок, а все це тільки тому, що вони не моляться про великі речі.

Я вже оповідав вам про те, як одного разу, після моєї проповіді в Уїтон, Іллінойс, до мене підійшла жінка одного професора університету і сказала: “Я роками потребувала того, чи іншого, і ніколи не сміла просити про це Бога. Мені дуже було соромно за нашого старого килима, і мені навіть не приходило на думку, щоб просити в Бога нового килима. Тепер я йду додому і буду просити в Бога те, чого потребую!”

По всьому світі є багато віруючих, які не мають праці, бо ніколи її не просять. Є багато молодих людей, які не мають змоги учитися, бо вони ніколи не просили Бога з вірою допомогти їм у цьому. Є багато жінок, які мають ненавернених чоловіків; є батьки, яких сини — п'яниці, однак ці батьки не благають Бога й не очікують великих речей, тому Бог і не виявляє Своєї могутності і не робить того, що Він бажає зробити, коли б люди молилися з вірою, молилися багато, розкривали б свої уста широко, щоб Бог мав змогу наповнити їх.

У 1932 році, проживаючи в Даллес, Тексас, я мав авто, яке було вже дуже старе. Оббивка всередині зовсім протерлася, старий мотор палив багато бензини; і всю цю зиму ми змушені були пхати те авто так довго, поки мотор починав працювати. Одного понеділка, я насилу встиг на радіопередачу. І це все мене дуже непокоїло, що моя дружина, дочки й секретарки завжди змушені були авто пхати. І одного разу я сказав своїй дружині: “Я думаю, що Богові це буде до вподоби, якщо я попрошу Його, дати мені нове авто”. Вона погодилася зо мною, і ми помолилися Богу за цю справу. Я сказав Богові, що Він знає про те, що я не відкладаю грошей, працюю вдень і вночі, щоб тільки придбати для Нього душі. Я сказав Йому також, що праця, яку я виконую, це його праця, та що в 1926-му році я зробив з Ним угоду, що я буду дбати про його справи, а Він нехай дивиться за моїми. І я просив Його дати мені нову машину такою дорогою, якою Він Сам забажає.

Цього самого тижня, в середу ввечері, я, — як звичайно, — пішов провести богослуження. Саме тоді, коли я став за кафедру, щоб прочитати слово Боже, брат Рівс вручив мені конверта, в якому були ключі й якісь папери. Я подивився на нього зо здивованням, а присутні почали всміхатися один до одного, показуючи мені руками, щоб я поглянув у вікно. А там, біля під'їзду, стояв прекрасний новий шевролет, з чотирьма дверми седан, а в руках моїх я тримав ключі, право на володіння цим автом та ліценсію. Члени церкви купили авто для мене, і тим зробили мені несподіванку. Я думаю, що вони нічого не знали про мою молитву, про це я не казав їм ні слова. І я також нічогісенько не знав про їхні заміри.

Повернувшись цього вечора додому, я сказав до своєї дружини: “Коли б я був знав, що Бог аж так бажав дати мені нову машину, я давно перестав би вживати цю стару тарадайку. І подумати, скільки ж то ви нашттовхалися її, щоб пустити в рух!”

А скільки ж з нас, любі читачі, не маємо навіть того, що Бог хоче нам дати, бо ми не сподіваємося багато від Бога,

бо не просимо великих речей. Ми не відчиняємо широко наших уст, щоб дати Йому змогу наповнити їх.

Оповідують, що в одному з полудневих штатів Америки жив один багатий чоловік, який мав за камердинера невольника-негра. Коли по закінченні громадянської війни, Абрагам Лінкольн видав закона про заборону невольництва, цей негр також отримав волю і міг собі йти, куди хотів. Але його пан сказав йому: “Самуїле, якщо ти й далі залишишся при мені і будеш піклуватися мною так само як робив дотепер, я забезпечу тебе на все твоє життя”. Негр любив свого пана й охоче залишився доглядати його. І він був при ньому аж до його смерті.

Потім негр і далі працював в тому самому домі, порядкуючи газони, рубаючи дрова, виконуючи всякі інші завдання, аж поки старість та ревматизм не зігнули його плечей, не обезвладнили його ніг. Прийшов час, коли він насилу міг заробити собі на найбільш мізерне прожиття. Жив він у маленькій, дерев'яній хатині, ходив у лахмітті.

Трапилося одного разу, що його зустрів приятель померлого пана. Побачивши убогість негра, він сказав: “Самуїле, ти не потребуєш так бідувати; чи ж ти не знаєш, що твій пан лишив тобі в банку п'ять тисяч доларів? Піди до банку, візьми трохи грошей та й купи собі все, чого тобі треба”.

Після багатьох намов, цей старий переляканий негр порішив врешті піти до банку. Мнучи нервово свого капелюха, він несміливо підійшов до віконця й питає:

— Чи справді Марзе Том залишив тут для мене гроші?

Спитали його ім'я й сказали йому, що тут для нього є гроші, і він може забрати їх, коли він тільки бажає

— Як я можу одержати їх? — спитав негр.

Йому дали чека й пояснили, що і як він має написати. Але виявилось, що він писати не вмів і службовець банку виписав усе замість нього.

— Чи я зможу взяти 50 центів, щоб купити собі мішок круп? — спитався він. А службовець відповів, що він може мати стільки, скільки він забажає, аж повних п'ять тисяч, бо така сума для нього лежить у банку.

Отже, цей колишній невільник попросив службовця написати йому чека на 50 центів і дрижачою рукою поставив на ньому хрестики. Одержавши новеньку блискучу монету, старий негр поволі пішов з банку, щоб купити собі мішок круп. Він надалі залишився жити в своїй убогій хатині, ходити в лахмітті, а в банку лежали його 4.999.50 доларів!

Як часто ми буваємо подібні до того негра! Наш небесний Отець каже, що золото й срібло належить йому, і його ж худоба, що розсіяна на тисячах гір. Він Сам запрошує нас з любов'ю сказати йому про всі наші потреби — “все, чого забажаєте в молитві” — й обіцяє нам “велике й неописане, чого досі не знав еси” (Єрем. 33: 3), якщо будемо кликати до Нього. Він просить розкрити широко наші уста, щоб Він мав змогу наповнити їх. А ми? Ми продовжуємо жити на голодному пайку: фізична убогість, інтелектуальна і духовна убогість. Не маємо, бо не прохаємо. Наші уста ніколи не наповнені, бо ми не відкриваємо їх широко!

Одного разу, промовляючи по радіо в Даллес, Тексас, я приточив цю історію, як ілюстрацію до моєї проповіді на тему Пс. 81:11. А того самого дня в Форт Ворті, — якихось тридцять миль звідтам, — одна бідна стурбована жінка встала раненько, щоб без перешкоди помолитися Богові Молитва її бриніла менш-більш так: “Боже, допоможи мені дістати два-три долари, щоб заплатити рахунок за газ. Мій чоловік не працює. Ти знаєш, ми вже винні за помешкання, діти не мають до школи відповідного одягу... І якщо до всього того нам ще зачинять газ, що ж ми тоді будемо робити такої холодної нори?! О, Боже, я не прошу багато, дай два-три долари, щоб нам не зачинили газу!”

Вона встала з колін, влучила радіо й почала слухати мою ранню радіопередачу. А власне тоді я переконував своїх слухачів широко розкривати свої уста й оповів, про того старого негра, який вдоволився 50 центами, маючи в своєму розпорядженні п'ять тисяч доларів.

Почувши це, та жінка негайно виключила радіо, впала на коліна і почала знову молитися. Цим разом вона молилася так: “О, Боже, прости мені, що я просила тільки два-три долари. Ти маєш усього подостатком! Ти можеш дати нам усе, що ми потребуємо. Прошу, дай працю мойому чоловікові, як мають інші чоловіки! Щоб ми могли платити комірне та рахунки за газ. Пошли моїм дітям необхідний одяг. Господи, багато жінок, які не знають Тебе, порядніше вдягають своїх дітей. А в Тебе ж надмір усього! Дай працю мойому чоловікові, щоб ми могли мати все, чого потребуємо. І прости мені, що я просила так мало і так мало сподівалася!” Уранці наступного вівторка, під час нашої біблійної конференції в Даллес, ми мали годину особистих свідощів. Пані Франк Уїлліамс прибула з Форт Вурту. Вставши, вона зо слізьми на очах розповіла присутнім про ту бідну стурбовану жінку, яка просила два-три долари, а потім змінила свою молитву на щось більше. І вкінці пані Уїлліамс додала: “Сьогодні вранці чоловік тої жінки пішов до праці! Він дістав добру роботу і вже пороблені заходи щодо комірного й рахунків за газ. Бог чудово здійснив молитву матері!”

Ми маємо великого Бога! Для Нього немає нічого неможливого! Він бажає, щоб ми мали все, чого потребуємо. Візьміть до вашого серця цю чудову обітницю і розпочніть молитися такими молитвами, які дадуть Богові змогу вчинити для вас великі речі. Пам'ятайте, що Він обіцяв. “Я — Господь, Бог твій, що вивів тебе був із краю єгипетського. Відчини свої уста — і Я їх наповню!” (Пс. 81: 11). “Поклики до Мене, й Я обізнуся, та й об'явлю тобі велике й неописане, чого досі не знав еси” (Єрем. 33: 3).

XVII.

ЧИ БОГ СЬОГОДНІ ТВОРИТЬ ЧУДЕСА?

“А Він їм відповів: “Через ваше невірство. Бо поправді кажу вам: коли будете ви мати віру, як зерно гірчичне, й горі оцій скажете: “Перейди но ізвідси туди”, то й перейде, й нічого не матимете неможливого” (Матв. 17:20).

“Ісус же йому відказав: “Щодо того твого “коли можеш”, — то тому, хто вірує, все можливе” (Марка 9:23).

“А тих, що увірували, супроводити будуть ознаки такі: у ім'я Моє демонів будуть вигонити, говоритимуть мовами новими, братимуть змії; а коли смертоносне що вип'ють, — не буде їм шкодити; кластимуть руки на хворих, — і добре їм буде!” (Марка 16:17-18).

“Чому ви вважаєте за неймовірне, що Бог воскрешає померлих?” (Дії 26:8).

Чи Бог творить чудеса також сьогодні? Так, якщо Він відповідає на молитву, то це є чудо! Бо відповідь на молитву каже, що існує особистий Бог, Який чує особистий плач окремої людини і Який так впорядковує події, що людина, яка молиться, одержує все те, чого вона не одержала б натуральною дорогою без молитви. Відповідь на молитву означає те, що Бог цікавиться життям людини, надприродною дорогою посилає їй те, чого вона не змогла б одержати без чудесної Божої інтервенції.

Питання, чи Бог сьогодні творить чудеса, є тільки частиною того відвічного питання, чи Бог взагалі коли-будь творив чудеса? Це є частина тієї невіри, яка заперечує існування Бога, богонадхненність Біблії, заперечує непорочне народження Христа, воскресіння його в тілі й викуплення, якого доконав наш Спаситель, і врешті заперечує потребу і можливість дійсного відродження, народження згори. Тому я заявляю: ставити чудеса Божі під знак питання, це значить не вірити.

Проте, це питання заслуговує чесного дослідження в світлі слова Божого і в світлі фактів. І кожна віруюча людина не повинна боятися правди, знайденої в Біблії, або в природі, або в історії.

1. БІБЛІЯ ДІЙСНО ОБІЦЯЄ ЧУДЕСА У ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ І ВІРУ

Кожен, хто приймає Біблію так, як вона є, не може не помітити, що Ісус обіцяє чудеса всім тим, хто просить з вірою. Розважте наступні обітниці:

а) Матвія 17:20 бренть так: “А Він їм відповів: “Через ваше невірство. Бо поправді кажу вам: коли будете ви мати віру, як зерно гірчичне, й горі оцій скажете: “Перейди но ізвідси туди,” то перейде, й нічого не матимете неможливого”.

Немає жодного сумніву, що предметом розважань в цих віршах є чудеса. Ісус тільки що вчинив чудо, вигнавши демона з біснуватого хлопця. І зараз після того Він каже, що учні повинні сподіватися чудес. І якщо вони будуть мати віру, як зерно гірчиці, то їм вдасться навіть пересунути гору з одного місця на друге. А це справді було б чудо, гідне подиву! І наприкінці Ісус узагальнює Своє навчання такими словами: “...й нічого не матимете неможливого”. Для тих, що вірять, немає нічого неможливого! Бо в своєму розпорядженні Вони мають чудотворну силу Божу.

б) Ісус прокляв фігове дерево, на якому не було овочів, і воно негайно всохло. Як сильно здивувалися учні, побачивши таке чудо! Обговорюючи цю подію, Ісус сказав: “Поправді кажу вам: Коли б мали ви віру й не вагалися, то вчинили б не тільки як з фіговим деревом, а якби й цій горі ви сказали: “Порушся та кинься до моря”, — то й станеться. І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — то одержите”.

І тут також чудеса є темою їх розмови. Ісус тільки-но зробив велике чудо, — за Його наказом фігове дерево всохло

до самого кореня. І зараз же Він обіцяє учням, що вони зможуть чинити не тільки такі самі, але й більші чудеса, якщо матимуть віру й не будуть вагатися. На їхнє слово всохне дерево, порушиться гора та кинеється до моря, якщо вони будуть мати віру. І як у попередньому прикладі, так само й тепер Ісус ‘переходить від окремого до загального, кажучи: “І все, чого ви в молитві попросите з вірою, — те одержите”. Без сумніву, в слові все містяться можливості різних чудес.

в) У Євангелії від Марка 9:14-29 записана історія вздоровлення сновидного. Це чудо, яке вчинив Ісус. І в зв’язку з цим чудом Ісус сказав до батька хворого юнака:

“Коли можеш у те вірувати, то все можливе віруючому” (Марка 9: 23, переклад П. Куліша).

Зауважте, в цьому випадку обітниця не була дана дванадцятьом учням, а тільки батькові, — незнайомій і сторонній людині, — яка не мала нічого спільного з їхньою працею благовістя. І йому також Ісус обіцяє чудо, якщо він буде мати віру. Більше того, в розмові з батьком Ісус дав загальне право — “усе можливе віруючому”. Ця обітниця є не тільки для апостолів, але й для цього батька. Вона не тільки для євреїв, але й для поган; і не тільки для людей колишнього часу, але вона є для людей всіх віків, хто тільки буде мати віру, “...тому, хто вірує, все можливе”. Якщо слово *к о ж е н* з Євангелії Івана 3:16 стосується до кожної людини, з кожної генерації, так само й слово “тому” відноситься до кожної людини, з усякої генерації, яка довіриться Христові. Івана 3:16 обіцяє спасіння кожній людині, в якому б віці або в якому б місці на землі вона не жила, якщо та людина довіриться Христові за спасенним. Так само Єв. Марка 9: 23 обіцяє кожному, — де і коли б він не жив, — здійснення всяких його молитов, якщо він буде вірити в можливість одержання всяких речей. Писання не учить, що ті, які вірять у Христове спасіння, будуть отримувати чуда; ні, воно учить, що коли хтось в якійсь окремій справі з вірою

ввертається до Бога, то він може осягнути кожну річ, якщо буде в це вірити.

г) У Євангелії Марка 11:22-24 Ісус говорить з учениками про всохле фігове дерево і дає їм Свою обітницю, але дещо іншими словами: “Поправді кажу вам: Як хто скаже горі цій: Порушся та кинься до моря”, й не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому”.

Як добре, що Дух Святий через цей вірш кинув додаткове світло на Христову обітницю. Порівняйте це з Матвія 21:21-22 і ви побачите, що Матвій, мабуть, мав якусь підставу думати, що Ісус говорив, це тільки до Своїх учнів, до дванадцяти апостолів. Але тут, цебто в. Марка 11:23 Спаситель ясно каже: “Як хто скаже горі цій: “Порушся та й кинься до моря”, й не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому”. Обітниця торкається не тільки учнів, але кожного, хто скаже. Якщо “кожен” з Івана 3:16 означає кожну людину, яка повірить у Христове спасіння, то “хто” з Марка 11: 23 означає також кожну людину, яка повірить у Христове чудо. Якщо можна вірити Ісусові Христові, якщо можна довіряти Біблії, то кожен, хто буде вірити в чудо, — одержить чудо!

Звичайно, ми мусимо пам’ятати, що віра це дар Божий і що Дух Святий не буде помагати нам вірити й одержати непотрібні й шкідливі речі, які це по волі Божій. Однак головна мета тут зовсім ясна: чудо було можливе у відповідь на молитву за часів апостольських, і кожна людина в світі, кожного часу й кожного періоду так само може одержати чудо, якщо виконає ту саму вимогу. Апостоли ніколи не порушили гори й не вкинули її до моря, і досі ще ніхто цього не зробив. Але Божа обітниця є, а чуда — сказав Христос — можливі тому, “хто не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому”.

Далі Ісус дає загальне право щодо чудес у відповідь на молитву, кажучи: “Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам” (Марка 11: 24). Добре пам’ятати, що Ісусі навмисне згадав тут про чуда і що вони були темою Його розмови з учнями, і Він мав на думці чуда, коли давав Своїм учням ці благословенні обітниці.

д) Тієї ночі, коли Ісус мав останню вечерю зо Своїми засмученими учнями, Він дав їм таку обітницю:

“Поправді, поправді кажу вам: Хто вірує в Мене, той учинить діла, які чиню Я, і ще більші від них учинить, бо Я йду до Отця. І коли що просити ви будете в ймення Моє, те вчиню, щоб у Сині прославивсь Отець. Коли будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню” (Івана 14:12-14).

Без сумніву, і це місце також говорить про чуда. Діла, які чинив Ісус, можуть також чинити його учні. Але ця обітниця не відносилася тільки до учнів. Вона скоріш належить кожному, “хто вірить в Мене”. Кожен, хто має досить віри в Христа, може виконувати Його працю, таку саму працю, яку виконував Він. І далі Ісус продовжує Свою обітницю, спрямовану до учнів, але в дійсності вона торкається кожної людини зокрема, “коли що просити ви будете в Моє ймення, те вчиню”. Це слово “що” включає речі, які сягають в надприродне; речі, які можуть бути доконані тільки завдяки чудотворній Божій силі. А в 14 вірші говориться: “Коди будете в Мене просити чого в Моє ймення, то вчиню вам”. Слово “чого” й визначає — чого б то не було, цебто всього. Замість слова “чого” можете поставити річ, яку тільки бажаєте, а Христова обітниця буде й надалі цілком правильна, й буде передавати ту саму Христову думку. Ви можете цю обітницю перечитати так: “Якщо будете в Мене просити чуда в Моє ймення, то вчиню”. Від цього ані трошки не зміниться зміст цієї обітниці. “Чого” й означає кожну річ, а чудо також є річ, яка міститься в цій обітниці. Очевидно, Спаситель обіцяв творити чуда всім тим,

хто буде просити різних речей в Його ймення. Цебто, якщо хто може просити цілковито в Ісусове ймення, або з його уповноваження, заради його самого, за Його згодою, тоді може одержати навіть чудо.

е) В Євангелії Марка 16:15-18 записане велике доручення Ісуса Христа, а в ньому ясно згадані чуда. “І казав Він до них: Ідіте по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте! Хто увірує й хреститься, — буде спасений, а хто не увірує — осуджений буде. А тих, що увірували, супроводити будуть ознаки такі: у ім’я Моє демонів будуть виганяти, говоритимуть мовами новими, братимуть змії; а коли смертоносне що вип’ють,— не буде їм шкодити; кластимуть руки на хворих,— і добре їм буде”.

Зауважте, що це велике доручення для “цілого світу” і для “всього створіння”.

І зауважте також, що обітниця, яка записана в 17 вірші, відноситься не тільки до апостолів: “а тих, що увірували, супроводити будуть ознаки такі”. Ясно, що це не означає тих, що увірували в спасіння, “супроводити будуть ознаки”. Це не є обітниця того, що кожного наведеного будуть супроводити ознаки та чуда. Ні, ознаки та чуда будуть супроводити лише тих, що увірували в ті ознаки. Той, хто довіриться Богу за спасінням, одержить спасіння. Той, хто має віру виганяти злих духів, виганятиме їх; хто має віру в те, що може говорити якоюсь новою, невідомою для нього мовою, буде мати силу володіти нею так, як це було з апостолами в день П’ятдесятниці. “Ці ознаки будуть супроводити тих, що увірували”, а це означає те саме, що й інші Христові обітниці щодо тієї самої справи: “Все можливе віруючому”. Хто вірить, що він може одержати якусь річ, той одержить її.

Навіть за часів апостолів не було так, щоб кожен, хто ввірував у Христа і одержав спасіння, щоб він робив чуда або щоб його супроводили різні ознаки. Ні, ні. Тільки ті творили чуда, хто мав віру в чуда. Хто вірить в спасіння,

одержує спасіння. Хто матиме віру порушити гору і вкинути її до моря, зробить ще. Хто має віру в пробудження, той одержить пробудження.

Я думаю, що дуже важливо нагадати тут і про те, що Господь Ісус Христос ніколи не мав на думці, щоб ті чудесні ознаки були забавкою в руках різних ошуканців або допитливих людей. Також ті ознаки не даються для слави даної людини. У Біблії ми ніде не знаходимо, щоб хтось узяв гадюку і дозволив їй кусати себе, щоб показати людям свою віру. Ніхто в Біблії ніколи не пив навмисне отрути, щоб показати, що вона йому нічого не зашкодить. Однак апостола Павла була вкусила дуже отруйна гадюка, але він із вірою скинув її в огонь, не зазнавши жодної шкоди (Дії 28:1-6). І в тому самому розділі читаємо, як апостол Павло поклав руки на хворого батька Публія, помолився і оздоровив його (Дії 28:8). Апостоли під час П'ятдесятниці (і я думаю, що й інші люди також) говорили незнайомими мовами, цебто мовами, яких вони ніколи не вивчали, для того, щоб кожному народові проповідувати Євангелію в його мові, в якій він родився. Апостол Павло вигнав також віщунського демона з однієї служниці (Дії 16:18). Немає жодного сумніву, що всі ці ознаки були окремими зразками окремої віри і в окремих випадках. Євангелія від Марка 16:20 каже, що це саме траплялося в багатьох, багатьох випадках. "І пішли воїни й, скрізь проповідували. А Господь помагав їм і стверджував слово ознаками, що його супроводили". Книга Дії є головним чином історією життя апостолів Петра і Павла, але ми можемо бути певні, що Бог чудово вдостоював й інших Своїх слуг, проявляючи надприродну силу в їхній праці скрізь, де вони ходили. Але це було тільки тоді, коли через таке проявлення його ім'я було вшановане, і коли вони мали досить віри, щоб одержати таку силу нори. Чуда ніколи не творилися напоказ, не відбувалися задля примхи людей, але докопувалися, тільки у відповідь на чийсь віру, що власне так станеться.

Підсумовуючи ці місця Писання, кожен чесний читач Біблії погодиться з тим, що Бог приобіцяв чуда всім тим людям, що будуть вірити в чуда.

2. ХРИСТИАНСТВО — ЦЕ РЕЛІГІЯ ЧУДЕС

Поганські релігії можуть існувати без чудес. Різні теорії еволюції можуть також обійтися без чудес. Модернізм може бути без чудес. І атеїзм може не мати чудес. Але християнства не можна мати без чудес! Християнство — це релігія чудес!

Кожен противник християнства найперше закидає йому чудеса. Прихильники еволюції не вірять в безпосереднє, раптове, надприродне, чудесне створення світу. Вони не вірять, що Бог з нічого зробив щось, що Він учинив це в одну мить, а не протягом якогось часу. Вони не вірять, що Бог створив людину з пороку. Атеїсти не вірять, що Біблія була написана через безпосереднє чудесне надхнення від Бога. Вони можливо навіть думають, що її написали добрі люди; але вони не вірять, що Бог чудесним способом дав цю книжку, яка цілком відрізняється від усіх інших книг і яка є безпомилково правильна. Критики особливо нападають на всі чудеса, які записані в Біблії, напр.: потоп, Йона та кит, сонце, затримане Ісусом Навином й ін. Усі ті, що не вірять у Христа, як Божого Сина, ясно що вони не вірять і в ті чуда, які Він робив. Вони вірять, що Ісус дійсно колись жив на світі, що Він був доброю людиною, великим учителем, взірцевим прикладом. Але вони не вірять, що Він був Богом, втіленим в людське тіло, що був народжений від Діви, не мав природнього батька, що Він дійсно чудесно воскрес з мертвих і у воскреслому тілі піднісся до неба.

Інші релігії навчають, що людина мусить бути доброю. А християнство вчить, що завдяки надприродньому,

чудесному народженні згори, завдяки безпосередньому діянні Бога Духа Святого, — людина стає новим створінням. Біблія ясно навчає, що Бог безпосередньо і надприродно відповідає на молитву, що Бог Дух Святий дослівно мешкає в тілі наверненої людини, щоб керувати нею, потішати її, наділяти мудрістю й силою, і все це докопується тільки надприродним способом.

Християнство — це релігія сучасних чудес. Напр.: створення Всесвіту, упорядкування планет, створення тваринного та рослинного світу, створення людини на образ Божий, — все іще, без сумніву, чуда. Але люди, що заперечують чуда, забувають, що це Чудо творення продовжується й далі кожної секунди. У листі до Колосян 1:16-17 читаємо:

“Бо то в Нім створено все на небі й на землі, (видиме й невидиме, чи то престולי, чи то держави, Чи то влади, чи то начальства, — все через Нього й для Нього створено. А Він попереду всього, і все в Нім стоїть”.

Христос створив усе. Але це не кінець: “І все в Нім стоїть”. Христос і в цю хвилину, так само чудесним способом, піддержує есе і тримає вкупі, як Він чудесним способом створив усе на початку! Люди думають, що незчисленні мільйони зір, сонць, планет та комет звичайно кружляють собі у всесвіті й обертаються навколо своєї осі без жодного догляду. Таке міркування дуже нерозсудне. Христос не тільки створив, але Він і тримає, його силою земля протягом року обернеться кругом сонця. Він провадить комети безмежними просторами і вони не відхиляються від свого плану, бо ними керують якісь незбагненні наукою сили. Якщо науці вдалося щось довести в світі, то це те, що безконечного руху не можна одержати за допомогою одного початкового поштовху. Мусить існувати постійне джерело енергії. Господь Ісус Христос Сам особисто тримає цілий всесвіт, якого Він створив. Кожен, хто вірить, що Ісус Христос створив світи, мусить також вірити, що Він підтримує їх.

Чи ви думаєте, що серце могло б автоматично працювати без догляду? Ми всі добре знаємо, що ми не маємо жодної змоги контролювати й регулювати працю серця. Таким чином, чи ж то не Бог тримає життя в тілі? А коли і де немовля отримує свою душу? Чи його індивідуальність, всі ті особливості, що роблять його окремою істотою, приходять наслідком хімічних процесів? А може механічне ділання природи відіграє в цьому якусь роль? Чи ж не більш правдоподібним є те, що Христос, Який створив світ і Який тримає цей світ, що це Він Один дає і підтримує життя? Таким чином наше щоденне життя оточене невидимими чудесами. Христос перебуває в Своїому створінні, Тримає його і “все в Нім стоїть”.

Дух Святий є Особою. Він не є тільки еством. Бога. Він не є тільки божеським фактором, але Він є Особою. І праця Святого Духа так само надприродна, як і праця Бога Отця, або як праця Ісуса Христа. Дух Святий постійно чинить чуда в житті людей і сьогодні. Прошу звернути увагу на чудеса Святого Духа:

а) Він відроджує. Спасіння душі є чудом. Воно не є чимсь звичайним, але надзвичайним. Нове створіння в Христі не є наслідком праці законів природи. Ні, воно є безпосередньою інтервенцією Самого Бога через Святого Духа, Який докопує того, що духовно мертва людина стає живою, що дитя пекла стає дитиною Божою.

б) Дух Святий починає жити в тілі віруючого після його навернення. Хто “родився з Духа” (Ів. 3:6), того тіло є дослівно мешканням Святого Духа (Рим. 8:9; 1 Кор. 6:19-20). Дух Святий дається віруючому для підтримки, для того, щоб скеровувати його на всяку правду, щоб уповноважити його до служіння, щоб вирощувати в ньому християнські чесноти, або овочі [плоди] Духа. І запам’ятайте, що все це є не натуральною подією, а надприродною. Воно не стається в наслідок ділання законів природи, а безпосередньою

інтервенцією Бога Духа Святого, Який живе в кожному християнинові. Кожна людина, покликана на проповідь, пережила чудо. Кожний християнин, який мав коли-будь безпосереднє керівництво Духа Святого, пережив чудо. Одного разу, будиши в чужій церкві, де я майже нікого не знав, я проходив поміж лавками і нараз відчув побудження покласти руку на плече одного чоловіка і спитати його, чи він спасений. І коли я це зробив, незнайомий чоловік затремтів, а потім заплакав і сказав, що він не має спасіння. Між присутніми в цій церкві було тільки кількох не віруючих людей. Що саме скерувало мене підійти до цього чоловіка між багатьма іншими людьми? Чи це натуральна, чи надприродна сила? Було це діло Боже, чи людське? Тисячі віруючих пережили такі виразні знаки Духа Святого.

Ми повинні пам'ятати, що чудеса робить Сам Дух Святий. Дух Святий воскресив Христа із мертвих, і в листі до Єфесян 1:19-20 ап. Павло молиться, щоб новозаповітні християни знали, “яка безмірна велич його сили в нас, яку виявив Він у Христі, воскресивши із мертвих Його”. А в листі до Римлян 8: 11 він пише: “А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той що підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас”. Дух Святий воскресив Ісуса з мертвих. І Той Самий Дух воскресить і наші тіла.

Дух Святий є Бог, Який творить чуда. І в Діях Св. Апостолів 10:38 читаємо: “Ісуса, що був з Назарету, як Його намастив Святим Духом і силою Бог, і ходив Він, добро чинячи й всіх уздоровлюючи, кого поневолив диявол, бо Бог був із Ним”.

Усі чудеса й uzдоровлення хворих, які звершив Христос, робилися силою Святого Духа. А нам наказано сповнюватися Духом Святим, так само як і Христос був Ним наповнений. І тоді його Силою ми повинні робити його роботу.

У 1 Коринтян 12:4-11 читаємо, що Дух Святий розподілює Свої дари різно, як йому подобається, а дари ті включають пророкування, вздоровлення, розпізнавання духів, здібність говорити чужими мовами, фізичні чуда й ін. Але всі ці дари є чудесним надприродним виявленням Святого Духа. І ось яка велична заява в 1 Кар. 12:7:

“І кожному дається виявлення Духа на користь”.

Кожного разу, коли Дух Святий проявляє Себе, це вже надприродна подія, це — чудо. Не всі християни мають те саме проявлення Святого Духа, але кожний віруючий може одержати якесь виявлення, як каже нам Писання. І на цій підставі я кажу, що християнство — Ще повнота сучасних чудес.

Чи ви вірите в ангелів? Біблія зовсім ясно нас учить про них. Вони — небесні істоти. Згідно Писання, вони не підпорядковуються законам природи, як напр.: праву тяжіння, їх не обмежує ані час, ані простір. Анголи — це посланці Божі, ще кур’ери між Богом і людиною: Всі воїни “духи служебні, що їх посилають на службу для тих, що мають спасіння наслідувати” (Євр. 1:14). Люди не завжди бачать ті небесні істоти, однак вони є завжди біля нас. Яків кілька разів бачив їх. Бачили їх також Єлисей, Ісус Навин, Гедеон, батьки Самсона, Валаам, Данило, Агар, Захарія, Йосип, Марія, Павло й багато інших. Анголи ходили до Содоми. Анголи з’явилися в порожньому гробі Спасителя. Анголи також з’явилися після вознесіння Христа на небо і нагадали учням, що Він знову прийде. Писання говорить, що малі діти мають анголів-опікунів, “...їх анголи повсякчасно бачать у небі обличчя Могого Отця, що на небі” (Матв. 18:10). А Псалом 34:8 говорить нам: “Ангол Господній табором стає кругом тих, що бояться його, — і визволює їх”.

Отож, Писання ясно навчає, що анголи є навколо нас. І хоч ми їх не бачимо, вони служать нам, охороняють

і захищають нас. Це не людське, а Божественне. Це не звичайне, а надприродне.

І власне таке надприродне, надзвичайне, чудесне є кругом нас, хоча і невидиме для наших очей, засліплених невірою. Християнство — це релігія чудес, а чудеса — це факт і в теперішній час.

Біблія показує нам чудеса, які відбувалися в усій історії людства, аж до часу, коли остання подія записувалася до Біблії. Чудеса були також перед потопом, як напр.: переселення Еноха з поміж зіснуття, Божественне відкриття Ною про потоп, прибуття звірів до ковчегу, а також сам потоп був чудом, бо він був надприродним. А після потопу маємо змішання мов, багато чудес з життя Авраама, народження Ісаака, зруйнування Содоми й Гомори. Яків та Йосип мали відкриття від Бога у сні. Після затишного періоду в Єгипті, починається період чудес, пов'язаний з діяльністю Мойсея: горящий кущ, єгипетські кари, перехід через Червоне море, чудеса в пустині. Далі, були чудеса в діяльності Ісуса Навина, також були воїни в періоді Суддів. Бог посилав чудеса Самсонові, Гедеонові та іншим. Могутні чудеса за різних царів робилися руками: Іллі, Єлисея й ін., з царем Єзекією, Йосафатом, Єровоамом, якого остеріг якийсь невідомий пророк та інші. Також знаходимо чудеса і в періоді неволі народу жидівського, які записані в пророка Данила. Після цього анголи розмовляли з Захарією. Тоді були дивні видіння й відкриття. Так само й Новий Заповіт розпочинається й кінчається чудесами. Чудеса супроводили Петра, Павла, Степана та Пилипа. Перші п'ять книг Нового Заповіту, цебто: чотири Євангелії й Дії Апостолів, повні чудес. Бачимо чудеса вже в першому розділі Дії, бачимо ті самі чудеса, які обіцяні в Марка 16:17-18 і в останньому розділі тієї книги. Павла вкусила гадюка, але він не зазнав жодної шкоди; він поклав руки на хворих і вони були вздоровлені. Але ще не все. Багато років пізніше, Іван — улюблений апостол Ісуса

Христа — перебував на острові Патмосі; Сам Ісус Христос з'явився йому там, а це було велике, надприродне чудо. Бог чудом об'явив йому майбутній період людства, аж до самого кінця світу. Біблія — це історія чудес.

Були короткі періоди, коли Бог — через невіру й гріх людей — не виявляв назовні Своєї чудотворної сили. Були відносно недовгі періоди, протягом яких не записане жодне чудо. Але звичайно це тільки тому, що ми взагалі не маємо запису всіх періодів: напр.: проміжок часу між Малахією та Новим Заповітом, або чотириста років перебування жидівського народу в Єгипті й т. ін. Це було б надто недоцільно з нашого боку твердити, що того часу не було жодних чуд. Ми тільки про них нічого не знаємо.

Дехто каже, що чудеса припинилися тоді, коли закінчилося впорядкування канонічних книг. Але яке ж це нерозумне твердження! Люди ще й досі одержують відродження, коли ввірують у Христа Ісуса. Чи ж не так? А це ж — чудо! Люди все ще одержують Святого Духа, Який живе в них. Чи ж не так? Отже, чуда є й тепер! Господній ангол і надалі стоїть табором кругом тих, що бояться його, і визволяє їх. Чи ж не так? Отже, ми й сьогодні маємо реальні чудеса.

Може скажете, що фізичні чудеса припинилися? Ні! Біблійні пророцтва предрікають чудеса і на майбутнє. Другий прихід Христа, щоб забрати Своїх святих, перемінення тих святих, що будуть ще жити, воскресіння з мертвих усіх тих, що вмерли в вірі, піднесення в повітрі на зустріч Господу, знаменні події того часу, коли на землі буде велика скорбота, — як записано про це в Об'явленні, прихід Христа для царювання, тисячолітнє щастя на землі, воскресіння мертвих невірюючих та суд над ними, спалення вогнем усього світу, створення нової землі і нового неба — все це є чудеса, фізичні чудеса, про які пророкує Біблія.

Фактично, в Біблії немає й найменшого натяку на те, щоб був такий час, коли люди не могли одержати жодних

чудес навіть тоді, коли вони й довірювалися Господу; і Біблія також не каже, що в майбутньому буде такий період, коли Бог не вчинить чудес усім тим, хто буде Йому довіряти!

Християнство — релігія чудес. Біблія — це історія чудес в минулому пророцтво про чудеса, які мають статися в майбутньому! Кожен, хто одержав спасіння, вже пережив духовне чудо; і прийде день, коли кожна віруюча людина переживе також фізичне чудо — буквально, чудесне воскресіння, перемінення нашого тіла, за взірцем чудесного воскресіння Ісуса. Христа.

Я думаю, що коли ми повністю усвідомлюємо собі, що Дух Божий живе в нас, що ангели завжди є довкола нас, що Бог, Який творить чуда, все ще тримає весь, світ, тоді нам буде легше вірити, що Бог може і хоче відповідати на наші молитви, що Він має необмежені можливості, безмежне бажання зробити для нас все, чого ми потребуємо, бо Він аж так сильно любить нас!

3. ЧУДА В БІБЛІЇ — ЦЕ ПРИКЛАДИ ДЛЯ НАС

Уже самий той факт, що в Біблії записано безліч чудес, каже нам, що через це Бог бажає показати, що Він є Богом, творящим чуда. Пощо було б Богові мучити нас, — мов тортурями Тантала, — описами про те, як Він благословляв, інших, як здійснював їхні молитви, вздоровляв їхні недуги, заспокоював їхні потреби і т. ін., якщо б Він не бажав робити того самого і для нас?

У Біблії ми часто знаходимо підтвердження того, що чудеса в минулому є прикладом для нас. Подивіться на таке місце у Псалмах 81:11: “Я — Господь, Бог твій, що виніс тебе був із краю єгипетського. Відчини свої уста — і Я їх наповню”.

Що жіншого Бог має на увазі, як не те: “Я вчинив був ті чудеса тоді, і я можу їх зробити, знову!” Той, Хто благословляв

Ізраїля великим благословінням, може те саме робити і нам, якщо ми довіримося йому. Без сумніву, Бог має на думці, що всі ті чудеса, які супроводили визволення Ізраїля з Єгипту, піклування ними в дорозі, оборону його в пустині, — все це записане, щоб вас підбадьорювати, і тому ми повинні вірою широко розкрити наші уста, коли знайде в нас якась потреба, і одержувати такі самі благословіння.

У 1 Кор. 10:1-5 Бог знову нагадає нам, як батьки євреїв, буди виведені з Єгипту, як їх охороняла хмара, як вони перейшли Мертве море, як кормилися манною в пустині і пили воду із скелі. А 6-ий вірш підсумовує ту лекцію такими словами:

“А це все були приклади нам, щоб ми пожадливі на зле не були, як були пожадливі й вони”.

Усі ті чудеса, що супроводили народження єврейської нації, “були приклади нам”. Також і всі ті кари, якими Бог карав їх за гріхи, записані для нашої перестороги; якщо будемо жадати недоброго, як жадали євреї, будемо так само покарані, як і вони були покарані.

Чи ж це не говорить про те, що чудеса того часу є прикладами для нас?

А в тому самому розділі, вірш 11-ий каже:

“Все це трапилось з ними, як приклади, а написане нам на науку, бо на нас кінець віку прийшов”.

Усі ті чудеса та знамена, благословіння й прокляття, “трапилися з ними, як приклади”. І не тільки тому, але “написане нам на науку, бо на нас кінець віку прийшов”. Отож, чудеса, що вони записані в Біблії, є нам на науку аж до кінця світу.

Коли б справді вже минув час фізичних чудес, то власне тут, у цьому віршові, Дух Святий напевно сказав би про це. Але ні, Він нічого про це не каже; навпаки, Дух Святий каже, що ті чудеса є зразком для нас, і все те написане нам на науку в останні дні.

Перенесення Еноха з землі, що сталося перед потопом, перенесення Іллі, яке відбулося пізніше, були зразковими чудесами, показуючи нам, що в часі другого Христового приходу всі святі, які тоді будуть ще жити, вони будуть перенесені з землі до неба. І це наше перенесення буде належати до таких самих фізичних чудес, як було їхнє перенесення.

Усі єгипетські кари, без сумніву, є зразком тих чудес, що будуть у часі великого горя, яке прийде на весь світ. Перемінення води у кров, велика темрява, град і багато інших єгипетських кар мають повторитися, як провіщає нам про це Об'явлення.

Про воскресіння Христа — це величне чудо — є спеціальна замітка, яка каже, що й це чудо було прообразом майбутнього воскресіння всіх мертвих. 1 Коринтян 15:20-23 каже: “Та тепер Христос воскрес із мертвих, — первісток серед спочилих. Смерть бо через людину, і через людину воскресіння мертвих. Бо так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть”. Христос є тільки первісток, а ми будемо дальшим жнивом. А в Римл. 8:11 читаємо знову ту саму правду, що наші смертельні тіла оживлені будуть, як і Христове тіло було підняте з мертвих.

На підставі вище згаданого я з певністю кажу, що біблійні чудеса обов'язково є зразком майбутніх чудес для всіх нас.

XVIII. СУЧАСНІ ЧУДЕСА

(Продовження попереднього розділу)

1. ВІДПОВІДІ НА ДЕЯКІ ЗАПЕРЕЧЕННЯ

У цьому розділі звернемо увагу тільки на найголовніші аргументи тих людей, які кажуть, ніби чуда належать до минулого, що сьогодні Бог не робить чудес, а особливо чудес фізичних.

1) Дехто заявляє, що чуда були тільки тоді, моли Бог започатковував якусь нову епоху або диспенсацію, а в нормальних часах чудес зовсім не було. Але досліджуючи уважно біблійні чуда, ми побачимо, що те не так. Яку епоху розпочав Енох? В яку диспенсацію впровадили нас Ілля чи Єлисей? Або яку епоху започаткували чуда, які записані в книзі пророка Данила?

2) Дехто твердить, що чудеса були потрібні доти, доки не була написана Біблія; після закінчення Писання чуда припинилися. Але ж сама Біблія пише про чуда, які мають бути в майбутніх віках: під час другого Христового приходу, під час великої скорботи, під час тисячолітнього царювання Христа, на останньому т. зв. страшному суді й на тому світі. Отож, із закінченням Біблії чуда не припинилися. І в самій Біблії ніколи не згадується, що, коли Писання буде довершене, тоді не буде більше потреби в яких-небудь чудах.

3) Є й такі люди, які кажуть, що Ісус Христос уздоровляв тільки тому, щоб ствердити Своє месіанство, щоб показати Свою Божественність. Але саме Писання не каже, що Христові чуда були для того. Дії 10:38 кажуть: "...і ходив Він, добро чинячи й всіх уздоровлюючи, косо поневолив диявол". Не написано, що Він ходив "довести Свою Божественність", але "ходив Він, добро чинячи". А у Марка 2:5 написано, що

Він у здоровив спаралізованого, “віру їхню побачивши”. Та це ж та сама підстава, щодо якої Ісус обіцяв, відповідати на молитву про всяку річ! (Марка 11: 24; Мат 21: 22). Отож, Ісус у здоровив хворого на тій самій підставі, на якій Він завжди здійснює молитву, а саме: на підставі віри. А коли Ісус воскресив сина вдови з Наїну, то причиною того чуда було, як написано: “Як Господь же побачив її, то змилосердившись над нею й до неї промовив: “Не плач!” І Він підійшов й доторкнувся до мар, носії ж зупинились. Тоді Він сказав: “Юначе, кажу тобі: встань!” І мертвий устав і почав говорити. І його Він віддав його матері” (Луки 7:13-15). Якщо сама Біблія каже, через яку причину Христос зробив чудо, навіщо ж нам дошукуватися якоїсь іншої причини? Ісус змилосердився над матір’ю й воскресив її сина! Господь Ісус є й тепер милосердний у відношенні до всіх тих, хто має якісь турботи. Євангелія від Луки 14:1-5 оповідає про те, як Ісус у здоровив в суботу хворого на водянку і як Він Сам пояснив, чому Він у здоровив його, а саме: з тієї самої причини, що люди витягають вола чи осла, коли він упаде до ями. Люди рятують худобину навіть тоді, коли б вона впала до ями в суботу. І в цьому випадку причиною до чуда було Христове милосердя.

Без сумніву, Христос не чинив чудес, щоб доказати Свою Божественність. Коли Він відкрив очі двом сліпцям, Він їм суворо наказав: “Глядіть, — щоб ніхто не довідався про це!” (Матв. 9:30). І в іншому місці Він наказав Своїм учням, “щоб нікому вони не казали, що Він — Христос” (Матв. 16:20). Тільки трьох учнів Він узяв з Собою на гору преображення і заповів їм не розповідати про це чудо (Матв. 17:9). Коли Він мав воскресити дочку Яїра, то “не пустив Він нікого з Собою ввійти...” і далі: Він наказав їм нікому не розповідати, що сталось” (Луки 8:51-56).

Назагал думають, що чуда були рідко і тільки в виїняткових випадках, а це частинно й правда. Але є певні чуда,

які повторювалися майже безперервно протягом всієї біблійної історії.

Наприклад, пророкування, цебто одержування від Бога об'явлень про майбутні події. Це ми знаходимо в усій Біблії.

Немає найменшого сумніву, що Авель мав об'явлення від Бога про прихід Спасителя і знав значення кровної жертви. Енох був пророком, який також звіщав про другий прихід Христа (Юди, вірші 14-15). Ной був пророком Божим, який наперед оповістив про своїх нащадків (1 Мойс. 9:24-27). Бог сказав Авимелеху, що Авраам є Його пророком (1 Мойс. 20:7). Ісаак, благословляючи Якова та Ісава, довів, що він мав дара пророкування (1 Мойс. 27:26-40). Навіть Лабан, Бетуїл та їхні родини мали дара пророкування, як це ми бачимо з 1 Мойс. 24:60. Яків та Йосип так само мали того дара (1 Мойс. 48:15-22; 49:1-29; 50:24-25). Навіть під час сумної доби суддів були пророки та пророчиці в Ізраїлі. Давид був пророком (Дії 2:29-30). У Старому Заповіті майже без перерви Бог наділяв людей даром пророкування.

Новий Заповіт натомість дивиться на дара пророкування, як на звичайний нормальний дар. Християнам дається наказ пильнувати пророкування, тоді, коли нам цілком не наказано дбати про чужі мови (1 Кор. 14:1). Цей лист нам каже, що коли християни будуть пророкувати, тоді невіруючі будуть докорені, осуджені і всі їхні сумніви розвіються (1 Кор. 14:24-25). Далі вірш 31 говорить, що “можете пророкувати ви всі”, а вірш 39 знову наказує: “майте ревність пророкувати”. Навіть жінки, яким виразно заборонено навчати чи проповідувати, можуть мати дара пророкування (1 Кор. 11:5). Нехай вас не бентежить цей вислів пророкування. В Новому Заповіті він точнісінько означає те саме, що й у Старому Заповіті, — і він не тотожний проповідуванню. Пророчиці ніколи не проповідували.

Отож, якщо дар пророкування є нормальним явищем для новозавітніх церков, то це означає, що чудодійний,

надприродньо діючий Бог продовжуватиме Свою працю в церкві впродовж віків. Таким чином, якщо правда, що чуда належать до минулого, то це тільки тому, що зменшилася віра народу Божого.

Богонатхненність Біблії була також чудесною та надприродньою подією. Кожна людина, яка написала частинку Біблії, була побуджена Духом Святим до цієї праці і вона одержала надприроднє, безпомилкове об'явлення переказати слово в слово те, що їй Бог відкривав (1 Кор. 2:13; Ісая 51:16; Єрем. 1:9; 2 Мойс. 24:4). Як бачите, це також побільшує ділянку чудес. Де тільки якийсь пророк писав частину книги Божої, там уже було Боже чудо.

Але я думаю, що чудеса Божі щодо Біблії не закінчилися з останнім словом книги Об'явлення, яке написав був апостол Іван багато років після того, як ап. Павлові відтяли голову. Бо сама Біблія є живим чудом. “Бо Боже слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, сугубив та мозків, і спосібне осудити думки та наміри серця” (Євр. 4: 12). Біблія є жива. Це значить, що сила Божа є в Слові і тому вона є живим чудом. І Біблія доконує чудесних речей. Якщо спасіння душі й відродження є чудом, і якщо Дух Святий через Слово Боже спасає і відроджує, то Слово Боже є чудодійним навіть і сьогодні.

Студенти богослови віддавна вірили так, як я вірю тепер, що сам факт збереження Біблії протягом віків, — це надприроднє, чудесне явище. Сатана страшенно ненавидить Біблії! Ані конспірації католицького духовенства, ані спалення багатьох тисяч примірників, убивання тих, що переховували Біблію або читали її, — все це не могло знищити Божого слова. Напади невіруючих, атаки атеїстів та модерністів, — усе це не могло знищити Біблії. Вона не втратила свого значення і через неправильні тлумачення, через помилки переписувачів, ані під час жахливо темних

та неосвічених часів середньовіччя. Сам Бог зберігав її. Вона житиме вічно. І це зберігання, без сумніву, є чудом Божим, бо інші книги того не мають.

Посудина з манною, яку поставили в ковчег заповіту, і яка протягом віків чудесно зберігалася, може бути прообразом надприродньої, напрочуд живої Біблії (2 Мойс. 16:32-34; Євр. 9: 4). Цілість, збереження манни, — цього небесного хліба, — була живим, фізичним чудом протягом століть. Коли б Бог припинив, був Свое чудо хоч на один день, вона зіпсувалася б і “засмерділась”, як це було з манною, коли люди лишали її більше, ніж на один день. Це було щоденне чудо. І точно таке чудо живе й сьогодні в Біблії — Слові. Це чудесна книга. Вона має в собі життя. Вона “розподіляє душу і дух і судить думки та наміри серця” (Євр. 4: 12).

Палиця Ааронова, яка розцвіла, зберігалася також чудесним способом в ковчезі заповіту. Бруньки та квіти, що вирости на ній, чудесним способом заховувалися свіжими протягом цілих століть, щоб нагадувати синам Ізраїля про надприродню Божу силу, яка була цілковито в їхньому розпорядженні, якби вони діяли в згоді з Божою волею (4 Мойс. 17:8-10; Євр. 9: 4). Зберігання розцвілої палиці було щоденним чудом.

Так само вогонь, що ніколи не згасав на жертівнику, і слава херувимів, що пробувала над ублагальною, вони були живими, постійними, щоденними чудесами протягом віків, аж поки Господь не залишив храму та ковчегу.

У 4 Мойс. 5:12-31 маємо чудове навчання, а саме у чудодійний Бог був завжди присутній з синами Ізраїля і чудесним способом виявляв гріх, наприклад, показував чоловікові, коли його жінка була невірна. Якщо така жінка пила гірку воду, то “ця вода, що наводить прокляття, увійде в утробу твою, щоб твій живіт опух і щоб лоно твоє опало”, якщо вона буде винною. А коли вона була невинною, тоді нічого злого їй не було. Без сумніву це означає, що живий

та чудодійний Бог постійно був з ними, щоб виявляти всякий гріх; і це чудо було, так би мовити, напихваті всякого разу, якщо якийсь чоловік і жінка зверталися до священика по суд. І таке діялося протягом багатьох років. Абсолютно неможливо виключити з християнської релігії чудеса. Скрізь, де якимось чином виявляється Бог, там вже є чудо.

2. АВТЕНТИЧНІ СУЧАСНІ ЧУДА

Біблія учить нас, що Ісус Христос “учора й сьогодні й навіки Той Самий!” ((Євр. 13:8). Сам Бог сказав: “Я бо — Господь, Я все Той Самий” (Мал. 3:6). Усі обітниці Божі щодо безмежних відповідей на молитву, які включають прокляття фігового дерева, спроможність порушити гори, або дослівно “чого хочете” чи “чого тільки попросите в Мое ймення”, показують, що чуда будуть так довго, як довго будуть правдиві Божі обітниці, як довго люди будуть отримувати віру в чудодійного Бога.

І це не тільки теорія; це справа дійсного історичного факту. Від часу впорядкування й закінчення Біблії, Бог незчисленну кількість разів чинив чуда. І свідками цих чуд були найкращі люди, мужчини й жінки, які свого часу засвідчили, що вони знають, що Бог чудесним способом відповідає на молитву.

Д-р Г. А. Айронсайд пише в “Moody Church News”, листопад 1941 року: “Є люди, які кажуть, що чуда проминули разом з апостолами. Це неправильно. Багато великих чудес були у відповідь на молитву протягом останніх 1900 років, і ще й сьогодні де-не-де Бог виявляє Свою гідну подиву ласку. Дуже часто Бог кладе Свою uzдоровлюючу руку на якогось хворого й підносить його з смертельного ложа тоді, коли лікарі згубили надію на його одужання. Це стається тільки тому, що діти Божі за них молилися. Ще інші чуда й ознаки супроводили християнство. Справді, нам треба

бути дуже обережними й не впадати в крайності: не наполягаймо на твердженні, що проявлення сили Святого Духа через чуда й ознаки належить до минулого; а — з другого боку — не кажімо, що Бог завжди зроби́ть те, чого ми будемо просити. Сфера і вибір діяльності належать тільки до Нього Самого”.

Пишучи про Божественне uzдоровлення, д-р В. Б. Райлі каже: “Мученик Юстин, Іреней, Тертуліян, Оріген, Клементій та інші описують нам випадки, коли у відповідь на молитву нечисті духи виходили з людей, як люди отримували дара чужих мов, як їм не шкодила отрута, як видужували хворі. Такі письменники, як: Уотерлеєд, Додуелл та Маршалл твердять, що чуда uzдоровлення завжди були, аж поки не постала католицька церква, але з історії ми знаємо, що від того часу серед найбільш побожних людей чуда також були. Особливо були вони між вальдепцями, моравськими братами, гугенотами, приятелями, баптистами й методистами, не кажучи вже про досвід шотландських ковенантїїв — Нокса, Уїшарта, Лівінгстона, Уелша, Бейлі, Підена, Крейга; а також в житті Джорджа Фокса, батька квакерів., та серед наших баптистських батьків Поуелла, Іолліса і Джессейя; всі ці мужі трималися букви Божих обітниць”.

Інші джерела доказують понад всякий сумнів, що й поміж католиками, між їхніми забобонами й традиціями, Бог інколи доконує могутніх чудес у відповідь на молитву.

Д-р Алекс Каррел, М. Д., помістив свою статтю в “Rider’s Digest” за березень 1941 р., під заголовком: “Prayer is Power” (Молитва це — сила), в якій цей учений твердить, що чуда є фактом, і що вони часто підтверджуються інтелігентами та людьми гідними довір’я. Примітка біля згаданої статті брени́ть так:

“Д-р Алекс Каррел від довшого часу був вражений тим фактам, що в житті є багато явищ, яких науково не можна

пояснити. Напр., він знає, що чудесні uzдоровлення можливі й тепер. Він провів багато тижнів у Люрді, досліджуючи цю справу, і він не може забути, як — на його очах — болячка рака засохла так, що з неї залишився тільки рубець. Року 1939-го д-р Каррел успішно закінчив своє 33-ліття дослідження в ділянці біології при Рокфелерському Інституті. Окрім багатьох інших відзнак, він одержав також медаль Нордгофф-Юнга за дослідження над раком, та нагороду Нобеля за успішне зшивання кровоносних судин. Його книжка “Man, the Unknown” (Людина це — загадка) мала в 1935 році найбільше розповсюдження”.

Отже, цей лавреат Нобелівської нагороди, цей заслужений учений Рокфелерського Інституту своїми очима бачив чуда. “Він знає, що чудесні uzдоровлення можливі й сьогодні”; він бачив дійсні чудесні uzдоровлення в католицькій святині в Люрді, де він пробув кілька тижнів, досліджуючи їх, “і не може забути, як — на його очах — болячка рака засохла так, що тільки рубець з неї залишився”. Як бачимо, Бог і надалі робить чуда у відповідь на молитву.

Ви не вірите, що Бог може й сьогодні виганяти злих духів? Тоді ви, без сумніву, дуже відсталі і не обізнані з найкращою літературою закордонних місій. Я раджу вам перечитати книжку: “Пастор Хсі, один з китайських християн”, написану панею Н. Тейлор, працівничкою Китайської Внутрішньої Місії. Цей пастор Хсі завжди підписувався: “Володар демонів”, бо безліч разів він виганяв демонів молитвою точнісінько так само, як це робив Ісус Христос і апостоли. Окрім того, про всі його чуда засвідчили також керівники і найбільші місіонери Китайської Внутрішньої Місії, а також зовсім сторонні люди. Про подібні випадки доносили також і з інших місійних відділів. Бог і сьогодні виганяє демонів у відповідь на молитву.

Чи Бог тепер може воскресити мертвого у відповідь на молитву? Я кажу так: у відповідь на молитву Бог може

вчинити точно те саме й сьогодні, що Він чинив у минулому. Бог не змінився. І його бажання, Його сила, Його милосердя також не змінилися. Всі його обітници відповідати на молитву віри актуальні й надалі.

Д-р Чарльз А. Бланшард, колишній голова Уїтонського Колледжу в Уїтон, Ілліноїс, є автором чудової книжки “Getting things from God” (Одержування від Бога) — реферату про молитву. Ця книжка була видана видавництвом Муді в Чікаго. В ній д-р Бланшард описує один знаменитий випадок, що стався з певним машиністом-залізничником, який у відповідь на молитву своєї дружини, воскрес із мертвих. Ось що пише д-р Бланшард:

“Кілька тижнів тому я був запрошений до Нью-Йорку, до Місії на 8-ій вулиці, щоб там проповідувати. На підвищенні, поруч зо мною, сидів якийсь чоловік, з яким мене познайомили, але якого я перед тим ніколи не бачив. Коли богослуження продовжувалося десь з годину, пані Урей, керівничка тієї Місії, запросила того чоловіка сказати свідectво. Ось, що він сказав: “Друзі, більш-менш три роки тому я був у лікарні в Філяделфії. Я працював машиністом на залізниці в Пенсильванії і, хоча я мав дуже богобійну дружину, яка завжди молилася за мене, я провадив грішне життя. Тоді, коли я пішов до лікарні, я був дуже хворий. Я був так схуд, що заледве важив сто фунтів [45 kg]. Нарешті прийшов критичний день, сили мене цілком залишили, а лікар, який доглядав мене, сказав моїй дружині, що я помер. Але вона йому на це відповіла: “Ні, він не помер. Він не може померти. Чи ви думаєте, що Бог дозволив би йому померти тоді, як я молюся про його спасіння вже 27 років і Бог обіцяв, що спасе його? Ні, він не помер, бо він ще не був навернений”. “Гм”, — сказав доктор, — “я нічого не знаю про це, що ви оповіщаєте, але я знаю, що він мертвий”. І з наказу лікаря, моє ліжко заслонили ширмою, яка звичайно в цій лікарні відокремлювала живих від мертвих.

“Щоб переконати мою дружину, прикликали інших лікарів. Усіх їх було сім, і всі вони, оглянувши мене, сказали: — “він умер”. А моя дружина, стоячи «а колінах біля маго ліжка, казала, що я не мертвий, що навіть коли б я і умер, то Бог оживить мене, бо Він обіцяв мене спасти, а я дотепер ще не був навернений. Минали довгі хвилини. Коліна моєї дружини почали боліти, бо долівка була тверда, і дружина попросила медичну сестру дати їй подушку, продовжувала стояти на колінах і молитися. Минула одна година, минула друга й, третя. Надо мною висіла завіса, я лежав нерухомо, явно мертвий. Минуло п’ять годин, шість, сім, тринадцять, а дружина все стояла навколішки біля ліжка. Люди намагалися її відвести, але вона свідомо відповідала: “Ні, він мусить бути спасений. Бог воскресить його, якщо він і мертвий. Доки він не навернеться до Бога, він не може померти”.

По тринадцяти годинах я відкрив очі, а дружина питає мене: “Чого ти хочеш, мій дорогий?” “Я хочу йти додому”, — сказав я. “О, так, ти підеш додому”, — сказала вона. Але коли про це сказали лікарям, що я хочу йти додому, вони з жаху аж піднесли догори руки. “Та це ж заб’є його! Це самогубство!” — казали вони. А моя дружина на те:

— Ви зробили своє. Ви казали, що він уже мертвий. Тепер я беру його додому’

“Як бачите, я тепер важу 246 фунтів [112 кг]. Працюю далі машиністом кур’єрського поїзду тієї самої лінії. Маючи літом відпустку, я поїхав до Міннеаполісу і тим, що там зібралися, я свідчив, що Ісус; може зробити сьогодні. І я дуже щасливий, що маю цю саму нагоду оповісти про це сьогодні вам”.

Д-р Бланшард був знаний усій Америці, як великий вихователь, відомий учений і до того щирий християнин, йому не тяжко було вірити, що Бог, здійснюючи молитву жінки, повернув життя її невіруючому чоловікові, щоб дати

Йому змогу навернутися. Якщо вам тяжко повірити у цей випадок, то я дозволяю собі запитати вас словами апостола Павла: “Чому ви вважаєте за неімовірне, що Бог воскрешає померлих?” (Дії 26:8). Коли такі події й трапляються рідко, то це тільки тому, що так само рідко трапляються люди, які моляться так, як молилася згадана жінка, і які можуть так вірити Богові, як вірила вона. Бог і тепер відповідає на молитви всіх тих, що довіряють Йому.

У невеликій книжечці “The Finnish Gold Story” (Фінляндське золоте оповідання) д-ра С. Д. Гордо — на автора відомих “Quiet Talks” (Тихі розмови), оповідається про дивний випадок, небуденне чудо, яке сталося в Фінляндії, у відповідь на молитву однієї жінки. Бог дослівно побільшив суму грошей, які були відложені на будову молитовного дому. Це сталося тоді, коли весь край був у дуже великій матеріальній біді, сталося у відповідь на довгу й гарячу молитву. І Боже ймення особливо прославилось через це чудо.

Д-р Гордон мав нагоду особисто відвідати Фінляндію, де він зустрівся з тією жінкою, що її молитву Бог почув. Від неї самої він довідався про всі подробиці цієї гідної подиву історії. Також інші люди, знаючи про цей факт, говорили йому те саме. Ця жінка була поштовим службовцем. Через її руки проходило сотні тисяч грошей. В поштовому уряді вона займала дуже високе становище. Дуже докладний розслід тієї справи переконав д-ра Гордона, що там відбулося дійсне фізичне чудо, що так само як Господь Ісус помножив хліби та рибу, щоб накормити п'ять тисяч, так само Він збільшував суму грошей у відповідь на молитву, щоб діти Його мали змогу побудувати церкву. Ця історія є надто довга, тому я її не переповідаю її, але я певний, що кожний християнин збагатить своє серце, якщо прочитає всю цю книжку.

Чудесні uzдоровлення так часто трапляються в наших часах, що я згадаю тільки кілька з них. Передо мною лежить вирізка з газети з 14 червня 1939 року, яку мені

прислала Associated Press. Заголовок тієї вирізки такий: “По двох днях молитви набула зір”. І ось що там написано:

“Темпгілл, Техас, червень 14. (AP) — Пані Маттіє Бойетт, 69, твердить, що завдяки молитві вона одержала зір, який стратила 15 років тому.

Маючи невилічиму недугу і лякаючись, що смерть уже близько, пані Бойетт молилася два дні й дві ночі, щоб Бог дав їй змогу побачити своїх унуків.

У понеділок вона бачила все тьмяно. У вівторок зір її значно зміцнівся. Відомий лікар з округи Сабіне збадав її і сказав, що вона, виразно хворіла на главному, але він не може пояснити як це; так, що вона бачить. Він ніколи про щось такого не чув.

32 роки тому пані Бойетт стратила зір на одне око. Потім покритися плівкою друге око, і вона п'ятнадцять років була цілком сліпою. Тепер ця плівка зникла. Вона каже, що від багатьох років жодний лікар не лікував її ока.”

Дір У. В. Райлі оповідає в своїй книжці “Saved or Lost?” (Спасений чи погіблий) про чудесне «здоровлення міс Холлістер:

“Міс Холлістер з Міннеаполісу, пролежала сім років на кушетці, на п'ятому поверсі в Синді-кейт Аркейд, бо її права нога була скарлючена та підгорнена; але ось, одного дня, коли вона разом з іншими молилася, Ісус з Назарету, Лікар усіх лікарів, пройшов тією стороною і вона почула його слова: “Хочу, будь здорова!” І в одну мить зникла пригніченість, виснаження, вичікування, смуток.

“І від того часу вона ходила вулицями нашого міста двома здоровими ногами; вона безліч разів відвідала наш дім молитви і багато разів склала на наших молитовних богослуженнях своє свідоцтво про те, як одне тільки слово з уст Спасителя поклато кінець її стражданям”.

У книжці “The Ministry of Healing” (Служіння uzдоровленням), яку написав д-р А. Дж. Гордон, бувший пастор

баптистської церкви в Бостоні на Кларендон Авеню, головний директор Бретонської Біблійної Школи, описано багато чудесних і автентичних випадків uzдоровлення. Окрім того, там ми можемо знайти до певної міри історію божественного uzдоровлення протягом усіх віків. Чуда? Так, Бог чинить чуда у відповідь на молитву, Він чинить їх кожний раз, якщо це йому до вподоби, якщо хтось молиться з вірою.

У книжці “Early Recollection of Dwight L. Moody” (Спогади про молоді роки Двайта Л. Муді), написаній шановним Джоном Ф. Фарівеллом і виданій Видавництвом Муді в Чікаго, оповідається про одне чудесне uzдоровлення, якого свідком були Д. Л. Муді. Сам же Фарівелл був передовим філантропом, палким та щирим християнським робітником, співпрацюючи з Д. Л. Муді, одним з головних основоположників У. М. С. А. в тих початкових роках, якого йменням назвали навіть відомий в Чікаго Фарівелл Голл. Отож, цей Фарвелл пише:

“...Незабаром цей щирий віруючий прибув до Чікаго, де й затримався на декілька місяців вирішуючи тут свої справи. Він відразу дуже зацікавився працею Союзу, особливо молитовними богослуженнями, які відбувалися кожного дня, а також місійною школою Муді, і дуже багато допомагав Муді в праці на тих двох полях. Змалку він мав якусь хворобу в стегні, а тепер йому було 38 років. Наслідком тієї хвороби було те, що бедрова кість вискочила з суглоба, а це робило одну його ногу коротшою на три інчі [3 дюйми = 7.62 см]. Його праця з братом Муді, оте ходження від хати до хати, причинилися до погіршення недуги та збільшення болів. Урешті він вирішив піти на операцію, якщо вона принесе йому полегшу. І ось однієї суботи він домовився з одним хірургом і наступного понеділка мав з’явитися до нього для передопераційних бадань?. Але в неділю ввечері, як звичайно, після тяжкої цілоденної праці, він запросив

мене і брата Муді до своєї кімнати, бажаючи щось дуже важливого нам оповісти.

Після молитовного зібрання Недільної Школи ми пішли до його кімнати, де він, задихуючись від великого зворушення, оповів нам про те, що сталося минулої ночі в тій самій кімнаті. Він сказав, як після купання пішов, кульгаючи, до своєї кімнати, думаючи весь час: — “Чи ж не може і моя нога бути вздоровлена так само як був уздоровлений той спаралізований, який сидів біля воріт Єрусалимського храму?” З тією думкою він ліг спати, думаючи, що немає жодної причини, чому б йому не покластися на Божу обітницю в такому самому положенні. І приснилося йому, що хірург розрізав ножем його стегно, вставив бедрову кість на її місце і все це сталося з неймовірною швидкістю. І яке ж було його здивування, коли, пробудившись, він не відчув жодного болю, а ще більше, коли він побачив, що обидві його ноги були рівні. У неділю ми й не примітили, що він ходив без палиці, але всі ми зауважили, що хода його змінилася. Коли ж ми йшли до його кімнати, ми зауважили, що він перескакував через двоє сходів нараз, користаючись обома ногами однаково. Цього червня буде якраз вісімнадцять років, як це сталося і ви є першою особою, кому я про це пишу. За ті чотирнадцять років я не завважив нічого особливого в житті того брата, чому б Господь мав так йому догодити. Він сам також свідомо стримувався згадувати про цей випадок, бо він був таким, як сотні інших християн, за винятком хіба тільки того факту, що він повірив Божій обітниці”.

У випадку цього брата вздоровлення було раптове і про нього свідчать абсолютно певні й надійні свідки, віруючі люди. На підставі їхніх свідчень ми повинні вірити в це чудо.

У книжці “Miraculous Healing-” (Чудесне уздоровлення), д-ра Генрі В. Фросста, яка має спеціальне підтвердження

д-ра Чарльза Г. Трамбулла, колишнього видавця “Сайндей Скул Тайме”, д-р В. Фросст описує шість різних uzдоровлень, які він, не вагаючись, зараховує до чудесних, бо вони сталися раптово, вмиць і без жодної людської допомоги. Один приклад є з його власного життя, коли він відразу після молитви виздоровів, а лікарі перед тим були втратили надію на його вилікування. Друга подія uzдоровлення торкається Гадсона Тейлора, основоположника Внутрішньої Китайської Місії, яке сталося тоді, коли д-р Фроост, пані Тейдор і пан Тейлор жили, — згідно з китайським звичаєм, — в човні, який служив їм за хату. Пан Тейлор був тоді близький до смерті. Далі йде опис самого чудесного uzдоровлення однієї божевільної жінки. Далі, uzдоровлення відомого біблійного вчителя, який недавно відійшов до Господа; також раптове видужання сина д-ра Фросста, який був uzдоровлений через молитву, коли лікарська допомога зовсім була безрадва.

У книжці “I cried, He Answered” (Я покликав, Він відповів), яку видала Кольпортажна Спілка Біблійного Інституту, а зібрали Генрі В. Адамс, Норман Г. Кемп, Уїллям Нортон та Ф. А. Стівен, і вступ до якої написав д-р Чарльз Г. Траїмбулл, колишній видавець “Сандей Скул Тайме”, в цій книжечці знайдемо описи багатьох чудесних відповідей на Молитву. Деякі з них — ще точні, виразні чуда. Там знаходимо ось таке свідчення:

“Коли 1898-го року я вчився в Біблійному Інституті в Чикаго, я мав великі клопоти з моїм очним нервом; дійшло до того, що я не міг ані вчитися, ані читати більше, як п’ять хвилин. Очна сітчатка стала така чутлива, що навіть звичайне світло викликало біль.

Мене звільнили від шкільної праці, і тоді я вперше почав роздумувати над тим, щоб звернутися до Бога за uzдоровленням. Я чув, як д-р Торрей не раз говорив про це під час наших лекцій; от я й пішов до нього спитатися, як він

думає про мої очі, — чи Богові буде до вподоби їх виликувати? Д-р Торрей відповів, що він є певний мого uzдоровлення, якщо я твердо буду стояти на Божій обітниці з листу Якова 5:14-16.

Тоді ми домовилися з братом Торреєм, що по полудні я прийду до його дому й він намастить мене оливою, згідно Божого слова. У визначену годину, разом з панею Куртіс ми пішли до дому нашого приятеля. І після намащення оливою та молитви я пішов просто до кімнати, де ми всі вчилися, і взявся за свою науку”.

Бог робить чуда у відповідь на молитву!

Чарльз Г. Фінней, цей великий євангеліст, в своїй автобіографії розповідає про багато чудесних випадків: один чоловік негайно помер за те, що противився пробудженню; багато разів траплялося, що грішники падали на землю і не могли самі встати; Дух Святий багато разів наперед відкривав Фіннею та іншим, що Бог має зробити. Далі Фінней оповідає, як одна пані — у відповідь на молитву — почала читати Біблію, не знаючи перед тим ні одної літери. І він описує це так:

“Я звернувся до іншої, високої й поважної жінки і запитався про її духовний стан. Вона відразу відповіла мені, що віддала своє серце Богові, й охоче продовжувала говорити зо мною, оповідаючи, як Господь навчив її читати у відповідь на її молитву. Я запитався її, що вона має на думці. Вона відповіла, що ніколи перед тим не вмiла читати й не знала ні однієї літери. Але, на повернувшись до Господа, вона дуже страждала в серці від того, що не вмiла читати Божого слова. “Але я подумала собі, — казала вона, — що Ісус може навчити мене читати. І я просила його про те, кажучи в, молитві, що це б прославило його святе ймення. І знаєте, коли я так помолилася, мені прийшла думка, що я вже можу читати. Мої діти мали Новий Заповіт, я пішла й взяла його, і мені здавалося, що, я дійсно можу читати. Щоб

упевнитись, я пішла до школи й запиталася вчительки, чи я добре читаю. Вона сказала, що я читаю добре. І від того часу я сама завжди читаю Боже слово”.

Я не сказав нічого, але подумав собі, що з тою жінкою щось не гаразд, дарма, що вона виглядає так солідно й інтелігентно. Пізніш я поклав багато зусиль і пильно розпитався про неї всіх тих, що її знали. Усі мені сказали одне: до свого навернення вона зовсім не вміла читати. Нехай ці факти самі за себе говорять. Не треба творити до них якихось теорій. А я певний, що такі власне факти були”.

Я приточив тут згадані вище чуда, про які оповідали очевидці, тільки тому, щоб захопити вас молитися. Не слухайте, якщо хтось буде вам казати, ніби Бог змінив Свої плани щодо вислухання молитов. Не слухайте, якщо казатимуть вам, що чуда належать до минулого. “Нехай станеться вам згідно з вашою вірою” (Матів. 9:29). “Тому, хто вірує, все можливе” (Марка 9:23).

“А Ісус їм у відповідь каже: “Майте віру ви Божу. Поправді кажу вам: Як хто скаже горі цій: “Порушся та й кинься до моря”, й не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому. Через це говорю вам: Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, й сповниться вам” (Марка 11:22-24).

ХІХ. ПЕРЕШКОДИ В МОЛИТВІ

“...щоб не спинялися ваші молитви” 1 Пет. 3:7.

“Ось рука Господня коротша не стала, щоб рятувати, й вухо його не оглухло, щоб чути. Ні, це переступи ваші з Богом вас розлучили, й гріхи ваші лице його од вас одвернули, щоб не вислухати вас” Ісаї 59: 12.

“Бо очі Господні — на праведних, а уші Його — на їхні прохання, а обличчя Господне на тих, що чинять лихе” 1 Петра 3:12.

“Коли б беззаконня я бачив у серці своїм, то Господь не почув би” Пс. 66: 18.

ЩОДЕННА, РЕГУЛЯРНА ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВІ ПОВИННА БУТИ НОРМАЛЬНИМ ЯВИЩЕМ ДЛЯ ВСІХ ВІРУЮЧИХ

Нормальне християнське життя є життям регулярної, щоденної відповіді на молитву. У зразковій молитві Ісус навчав Своїх учнів щоденно молитися про хліб і сподіватися одержати його, просити щоденно прощення, визволення від злого та всяких інших речей, і щоденно одержувати те, чого вони просять.

Таке було життя Самого Ісуса: постійне і безперешкодне єднання з Отцем, а тому то Він міг сказати Своему Отцю і Отцю нашому: “Я знаю, що Ти завжди почувеш Мене” (Івана 11:42). І все навчання Христа про молитву показує нам, що ми також маємо постійні зносини з Богом, якщо просимо і одержуємо, якщо шукаємо і знаходимо, якщо стукаємо і Бог нам відчиняє. Ісус ясно сказав: “Не просили ви досі нічого в імення Моє. Просіть — і отримаєте, щоб повна була ваша радість” (Ів. 11: 42). А в листі Якова 4:2 говориться: “Не маєте, бо не прохаєте”; з того висновок: наміром Божим є,

щоб ми одержували після кожного прохання та щоб віруючий, який пробував в згоді з Божою волею, щодня мав повну радість тому, що Бог здійснює його молитви.

Отже, це зовсім нормальна річ, якщо слухняна дитина на визначену пору просить дати їй їсти; вона й одержує стільки, скільки хоче, їсть так довго, поки наїється. Вживаючи цього самого приклада, Ісус сказав: “Тож як ви, будучи злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, — скільки ж більше Отець ваш небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього” (Матв. 7: 11).

Банк, звичайно, виплачує гроші на кожного чека, що його випишує той, чий поточний рахунок у банку є в доброму стані. Чому ж би дитина Божа не мала отримати з небесного банку, цебто: і чому ж би її молитви були б не вислухані, якщо це є зовсім нормальною річчю? Бог завжди може це зробити! Коли ж віруючому не вдається одержати на свій чек молитву потрібної готівки якоїсь речі, він мусить дивитися на це, як на доказа, що в його житті є щось таке, що вимагає направи.

Коли я відкручую крана від води, я сподіваюся одержати воду. І я буваю тоді здивований, якщо вода не йде; це є доказом, що їв водопроводі щось зіпсуте. Я негайно намагаюся довідатися, в чому справа. Коли я придушую кнопкового вимикача й електрична лампа в моїй кімнаті не засвічується, або коли я вкладаю в штепсель електричного мотора і він не працює, тоді я знаю, що є щось зіпсуте в сполученні з електричною станцією. Я починаю шукати причини, щоб направити її. Точнісінько так само кожний віруючий повинен би перебувати в щоденному зв'язку з Богом і провадити радісне життя здійсненої молитви. А коли б стало щось на перешкоді його молитвам, він мусів би негайно довідатися, в чому річ і відсунути існуючі перешкоди.

На початку цього розділу ми запитували вірші зо Слова Божого, які говорять, що гріхи перешкоджають молитвам,

що гріхи відвертають від нас Боже обличчя, і Він не слухає нас. Так, гріхи роблять те, що Бог, задля Своєї справедливості, не може звернути уваги на крик Своєї улюбленої дитини. Але ми не залишені, несвідомості наших, гріхів. Задля Своєї великої любови Бог показав нам у Біблії всі ті речі, які засмучують Його, всі ті перешкоди, які не дозволяють Йому здійснити наших молитов.

Часто ми молимося про щоденний хліб чи про якісь інші необхідні речі, як напр.: гроші, щоб заплатити наші рахунки, про працю, про одягу, про умебльовання, цебто за всі ті речі, про які ми маємо право молитися, — але відповіді чомусь не одержуємо. Часто віруючі моляться про навернення своїх близьких, моляться про пробудження, благають помочі в спокусах, цебто, просять всього того, чого мають право просити, бо ще є речі, про які Бог виразно сказав у Своїй слові, що Він охоче їх дасть Своїм дітям. А однак є віруючі, яким Бог не відповідає на їхні молитви, коли вони тих речей просять. Чому? Відповідь на це питання бренть так: багато правильних молитов не можуть бути здійснені Святим Духом, бо ті, що моляться, мають в своїй серці і житті якісь гріхи.

Може статися й так, що вам здається, ніби деякі ваші молитви Бог вислухав. Бо наш добрий Бог, Який “дош, посилає на праведних і на неправедних” (Матв. 5:45), “милостивий бо Він до невдячних і злих” (Луки 6: 35), може дає і вам багато речей не тому, що Він вислухав ваші молитви, але тому, що Його ласка безмежна і Він дає з ласки навіть найнегіднішим грішникам. Бог, Який щедро збагачує природу, щоб з її дарів користався якийсь безбожний народ, — цей Бог продовжує любити та піклуватися Своїми дітьми навіть і тоді, коли вони живуть у гріхах і засмучують його серце. Отож, дуже можливо, що все, що Бог зробив для вас на вашу молитву, було воно зроблене не тому, що ви просили, а лише тому, що Він має необмежену ласку та любов до всього творива.

Чи Бог не вислуховує деяких наших молитов, чи не слухає жодних, факт залишається фактом, що ваші молитви припиняються, якщо ви не можете щодня з щирим серцем сказати так, як ось цей поет колись казав:

Нема перешкод між душею і Спасом,
Його видний образ пречистий, святий.
Любови проміння спливають, не гаснуть, —
Тож завжди тримай чистим й вільним шлях свій.

Часто ми буваємо болюче свідомі того факту, що наших молитов Бог не слухає. Минулого вечора, коли ми розходилися після богослуження, один чоловік сказав мені: “Пане проповіднику, помоліться за мене перед тим, як підете спати. Мої молитви не йдуть вище моєї голови. Бог не хоче вислухати мене”. Може і ви в такому положенні? Може і ви відчуваєте, — навіть під час вашої молитви, — що Він не слухає вас, що Він невдоволений і що мало надії на те, щоб Він сповнив ваше прохання? У цьому випадку дуже важливо прослідити й очистити лінію між вами та Богом, щоб Він міг вислухати вас. Як важливо тоді покаятися й покинути все те, що засмучує Духа Святого, що затулює уші Господні та закриває небо перед нашими молитвами!

Попробуймо з молитвою дослідити слово Боже й свої серця, щоб довідатися, чому наші молитви спиняються і чому Бог не дає нам того, чого ми просимо.

I. НЕДОБРІ ВІДНОШЕННЯ МІЖ ЧОЛОВІКОМ І ЖІНКОЮ ПЕРЕШКОДЖАЮТЬ В МОЛИТВІ

Розпочнемо наші розважання над перешкодами в молитві там, де їх розпочинає Бог. У 1 Петра 3:7 Господь каже: “...щоб не спинялися ваші молитви”. На початку розділу, говорячи про гріхи бунтівливої жінки, Бог показує цю справу зо всіма її докладностями. А далі Писання говорить про гріхи чоловіка, який не займає свого властивого становища

у відношенні до жінки, і попереджує одночасно чоловіка й жінку, щоб вони слухалися в цій оправі Бога, “щоб не спинялися ваші молитви”.

Прошу з молитвою прочитати цих сім віршів третього розділу, першого послання Петра, можливо вони якраз освітлять вам це питання, чому Бог не відповідає на ваші молитви. У цьому місці Бог нагадує жінці її обов’язки у відношенні до чоловіка. Якщо жінка бажає, щоб Бог вислуховував її молитви, вона повинна коритися своєму чоловікові, байдуже, який він є. Так каже Господь, що жінка повинна слухатися й підпорядковуватися чоловікові, бо якщо не робитиме того, її молитви не будуть вислухані. Він може бути не віруючий, який не кориться Божому слову, не слухає наказів Біблії й не ходить до церкви; але віруюча жінка повинна коритися й такому чоловікові, щоб не спинялися її молитви, як каже Писання.

З наведених віршів можемо зробити й такий висновок неслухняність жінки стане перешкодою до вислухання її молитви навіть і тоді, якщо жінка молиться про спасіння свого чоловіка. Жінка може намагатися збільшити свій вплив на чоловіка прикрашуванням свого тіла, заплітанням волосся, навішуванням золота та приваблюючим одягом. Але тут Бог каже, що не ті речі творять красу, привабливість дійсної жінки-християнки. Цими речами вона не придбає свого чоловіка, і ними вона не досягне здійснення своєї молитви. Насамперед кожна віруюча жінка повинна мати окрасу “лагідного й мовчазного духа, що дорогоцінне перед Богом”. Не гріх заплітати волосся, чи носити гарний одяг, але щоб придбати свого чоловіка для Господа, щоб спонукати Бога здійснити наші молитви є тільки одна прикраса, а саме: лагідний та мовчазний дух.

У цьому ставиться нам, як приклад, Сара, Аврамова жінка. Вона називала Авраама паном і слухалася його. І Бог послав їй дитя, коли вона мала дев’яносто років. Чи ж

це не чудесна відповідь на молитву? Отже, слово Боже доводить, що віруючі жінки, якщо бажають, щоб не було жодних перешкод в молитвах, повинні коритися своїм чоловікам.

Багато віруючих жінок зо слізьми оповідали мені, як вони щиро моляться за спасіння своїх чоловіків, синів, дочок, як палко вони виконують церковні обов'язки, а Бог не слухає їхніх молитов!

Це дуже дивне явище, що майже в кожній церкві є віруючі жінки, жінки молитви, які читають Біблію, які в більшій чи меншій мірі живуть відокремленим від світу життям, а все ж таки вони не отримують відповіді на свої молитви про спасіння своїх близьких. “Чому? Чому?” — питаються вони з розпукою. Відповіді на це питання не одержите на загальних богослуженнях церкви. Не знайдете також відповіді, як будете стежити за тими жінками, як воїни співають в хорі, або коли навчають у недільній школі, або коли беруть уділ в біблійних конференціях, або дають гроші на бідних. Ні, ні! Гріхи, що спиняють наші молитви — це найчастіше домашні гріхи. Прошу запам'ятати, що гріхи, які найчастіше зачинають перед нами небо, закривають Божі уші, засмучують його до такої міри, що Він відвертає Своє обличчя від дітей Своїх, — це не завжди гріхи шинку, танцювальної залі, чи театру. Це не громадські гріхи, а приватні. Це не гріхи, що їми їх робимо в церкві, а гріхи, які творимо в наших домах!

Пригадайте Ахана, як він покрав золото, срібло та синеарське вбрання, — речі, які були під закляттям. І коли Боже прокляття пролунало над Ізраїлем, Ахан нарешті призвався до злочину: “Побачив я між лупом гарне убрання синеарське та дві сотні сиклів срібла та золотий язик вагою в п'ятдесят сиклів. Полакомивсь на се, узяв тайкома, і воно в мене закопане в землі в мойому наметі, а срібло під ним насподі” (Іс. Навила 7: 21). Гріх Ахана не був явний. Інші

люди про нього нічогосінько не знали. Це був приватний, так би мовити, хатній гріх.

І ти, дорога жінко, що читаєш ці рядки, якщо ти грішиш таким прихованим, затаєним гріхом спротиву у відношенні до твого чоловіка, якому ти свого часу врочисто обіцяла любов, шану та слухняність, знай, що цей гріх сьогодні спиняє твої молитви! Твій спротив чоловікові є причиною, чому Бог відвернув Своє обличчя і чому молитви твої не здійснюються.

Упавші ангели згрішили гріхом бунтівливости. Бунтівливість — це гріх, що стягає прокляття на кожного грішника, який відкидає Христа. Бунт супроти влади є джерелом всіляких злочинів, а кожен злочинець, який відсиджує у в'язниці, найперше винен в тому, що спротивився наказові влади, а не тому, що забив чи вкрав. Такий самий гріх був у житті блудного сина. Бунтівливість є першопричиною всіх гріхів. Дорога віруюча жінко, Бог каже тобі, що молитви твої натраплять та багато перешкод, якщо ти не будеш коритися своїому чоловікові.

Я не смію вживати цього місця Писання, не пояснивши його чесно. Значення його аж надто ясне. Жінка, яка не кориться своєму чоловікові, не одержує відповіді на свої молитви.

І далі Писання каже: “Чоловіки, — так само живіть разом з жінками за розумом, як за слабшою жіночою посудиною, й виявляйте їм честь, бо вони й співнаслідниці ласки життя, щоб не спинялися ваші молитви” (1 Пет. 3:7). Молитви чоловіків також зупиняються, якщо вони не згідно з Писанням поводяться за своїми жінками.

Чоловіки повинні: 1) жити з жінками “за розумом”, цебто основуючись на розумінні Писання, що відноситься до чоловіка та до жінки. 2) “Виявляти честь слабшій жіночій посудині” і 3) “Як співнаслідниці ласки життя”. Отож, чоловіки повинні займати місце, яке призначене їм

Писанням, — бути головою дому, первосвящениками Богу, відповідальними за свій дім і за своїх дітей, як Ісус Навин, який сказав: “Я ж і мій дім служитимемо Господеві”, “бо чоловік — голова жінки, як і Христос — Голова Церкви” (Єфес. 5: 23). Чоловік “пануватиме над тобою” (1 Мойс. 3: 15). Чоловік, який, живучи з жінкою, не рахується з ясним наказом Писання, так само не одержуватиме відповідей на свої молитви.

Чоловік повинен пам’ятати, що він сильніший від жінки. Його життя має бути прикладом для жінки. Він повинен уміти пояснити своїй жінці Писання (1 Кор. 14: 35). Такі важкі обов’язки: утримувати родину, карати дітей, здобувати членів родини для Христа, навчати їх закону Божому, — всі важкі обов’язки повинні найбільше спадати на рамена чоловіка. Мужчина, який викручується та ухиляється від виконання цих обов’язків, залишаючи їх своїй слабшій подрузі життя, грішить перед Богом і його молитви спиняються.

Чоловіки повинні почувати себе з жінками як одне тіло. “Бо ніколи ніхто не зненавидів власного тіла, а годує та греє його, як і Христос церкву”. (Єфес. 5: 29). Чоловік повинен любити свою жінку так, як Христос полюбив церкву і віддав Себе за неї.

І це загальне підпорядкування Божому закону щодо місця чоловіка в родині є істотне для повного, щасливого, щоденного одержування відповідей на молитви. Молитви ледачого й нестійкого чоловіка спиняються.

Незгода в родині засмучує Бога. Також, якщо в родині є діти, які бунтуються проти своїх батьків, то нехай такі діти знають, що їхній спротив відвертає Боже обличчя від них, закриває його уші і спиняє їхні молитви.

Коли б колишні пробудження тепер були в родинах, які благословенні й рясні були б їх наслідки! Внутрішнє упокоєння перед Божою волею, послух Його планові, якого Він

накреслив для родини, багато разів важливіше від усяких інших суспільних зборів та різних громадських обов'язків.

Перешкоди для молитов дуже часто лежать в родині, у взаєминах поміж жінкою й чоловіком, поміж дітьми й батьками.

2. НЕСПЛАЧЕНІ ДОВГИ, НЕПРИМИРЕННЯ З БРАТОМ, ЯКОГО МИ СКРИВДИЛИ, НЕПОЛАГОДЖЕНІ КРИВДИ — ВСЕ ЦЕ ПЕРЕШКОДЖАЄ МОЛИТВАМ

Якщо непокора жінки у відношенні до свого чоловіка спиняє її молитви, якщо чоловік поводить ся з жінкою незгідно Писання і коли його місце в родині також не є за Писанням, тоді Бог не чує його молитов. Те саме є також з не виправленими кривдами, які люди роблять одні одним. Ті кривди стоять між віруючими й Богом, і спиняють їхні молитви.

Таке є значення слів Спасителя, які записані в Матвія 5: 23-24:

“Тому, коли принесеш ти до жертівника свій дар, та тут згадаєш, що брат твій щось має на тебе, позостав отут дар свій перед жертівником, і піди, примири ся перше із братом своїм, — і тоді повертайся й принось свій дар”.

Бо треба нам пам'ятати про те, що старозаповітні святі, які приходили до Бога, приносячи Йому в жертву ягня, вони були символами християнина з його молінням, служенням та величанням. Кожний ізраїльтянин, якщо він був обізнаний з духовними справами, знав, що ягня є прообразом Христа — Ягняти Божого, Яке прийде й візьме на Себе гріхи всього світу. Якщо Дух Святий навчив його, то він знав, що кров ягняти є символом Христової крові, яка проллється на Голготі за грішників. Приносячи на жертву ягня, старозаповітний ізраїльтянин тим самим висловлював свою надію на прощення, віру (в очищення через кров,

свою відданість Господеві та поклоніння. І ось Ісус Христос ясно каже, що коли хто принесе в жертву ягня, як дар Богові, і там — біля жертівника — пригадає, що він скривдив або образив брата, нехай негайно припинить жертвоприношення. “Залиши зв’язане ягня на землі перед жертівником! Я не прийму його! Я не вислухаю Твоєї молитви й не буду вдоволений твоїм даром. Щоб ти не зробив для Мене, воно не викличе Моєї милости до тебе, аж поки ти не поладиш зробленої кривди, не примиришся із скривдженим братом”, — так в дійсності сказав Спас.

Дехто з вас довго моляться, але Бог ніколи не вислухує. Дехто з вас дають багато грошей на справу Божу, а йому огидно й дивитися на них. Дехто з вас пильно працюють у церкві, і Бог ненавидить це. Все, що ви приносите в дар Богові, воно огидне в його святих очах, якщо ви перед тим не пішли і не направили того зла, яке ви заподіяли іншим. Всі ті, що не покинули гріха, й не намагалися чесно направили заподіяної кривди, не віддали довгу, не перепросили тих, кого образили, всі вони лицемірять, якщо в такому положенні намагаються служити Богові.

Молитви багатьох з нас не можуть бути почуті Богом тому, що Він вже вислухав усіх тих, кого ми скривдили чи образили. Каїн намагався говорити до Бога, але кров забитого ним брата Авеля заголосила проти Каїна до Бога. Єгипетський фараон хоча й давав гарні обіцянки, був уже призначений на знищення і, коли одна за одною спадали тяжкі кари, він затвердив своє серце і гнів Божий забив його. А причина була в тому, що Бог уже почув плач і стогін пригнічених синів Ізраїлевих; почув плач матерів, яких немовлята були помордовані; знесилених робітників, які мусили робити цеглу, не маючи соломи. Нехай Господь змилюється й над Гітлером, якщо він коли захоче молитися; бо стогін, плач і благання замучених поляків, євреїв, зраджених французів, заморених голодом греків та стогін

мільйонів інших бідних, пригноблених по всій Європі людей бринять в Божих ушах! (Ця книжка вперше була видана 1942-го року, — примітка перекладача).

За днів пророка Малахії Бог говорив до євреїв, що їхні розведені жінки так облили слізьми Господній жертівник, що Бог вже й не дивиться на дари і не приймає жертв з їхніх рук, бо Він був свідком між зрадливими чоловіками та їхніми підступно розведеними жінками (Мал. 2: 13-14). А в II Мойс. 22: 22-23 Бог попереджує, що коли пригнічені вдови чи сироти заголосять до Бога, Він напевно почує їхній голос і розпалиться гнів Його проти всіх гнобителів. А 27-ий вірш цього самого розділу говорить нам, що коли бідна людина звернеться до Бога зо скаргою на тих, що забрали останній одяг і його накриття, Бог почує, бо Він милосердний.

Чи справді, любі друзі, ви думаєте, що Бог вислухає ваші молитви, якщо ви не направили тих кривд, що заподіяли іншим; якщо не віддали того, що позичили в інших?

Бог наказує всім людям покаятися. А покаятися означає — щиро, всім серцем відвернутися від гріха, змінити думки та почування щодо гріха і щодо Бога. Як же Бог може благословляти тих Своїх дітей, які в своєму житті не відвернулися щиро від якогось гріха?

Кілька разів, пропонуючи одному купцеві прийти до церкви на богослуження, я чув від нього таке: “Коли б члени тієї церкви заплатили мені все, що вони винні, я думаю, може в мене і було б бажання піти до їхньої церкви”. Кожен, хто добре знайомий з роздрібною торгівлею на кредит, той знає, що безліч людей, навіть тих, які ходять до церкви, не сплачують чесно своїх довгів, хіба що, колектор не дає їм спокою. Нерідко трапляється, що християни переїжджають на інше помешкання, не заплативши комірного попередньому господареві і ніколи не думають урегулювати свого довга. Деякі християни мають задавлені неоплачені рахунки лікарям, тим лікарям, які допомогли їм тяжкого

часу. Студенти кінчають школу, одержують дипломи і ніколи не звертають школі тих грошей, які вона витратила на їх навчання. Брат позичає гроші від брата в Христі, обіцяє на час їх вернути, але речинець той проходить, мінає більше часу, як брати домовилися. Нарешті брат соромиться платити застарілий довг і ніколи його не звертає. Я не говорю тут про якісь незвичайні обставини в житті, які можуть стати на перешкоді. Ні, як пастор, як євангеліст, як редактор, як радіо-проповідник, як той, хто відчуває биття багатьох сердець, завдяки тисячам листів, які приходять до мене кожного року, я дещо знаю про жахливо низький рівень християн, якщо справа торкається сплачування довгів. Я знаю деякі церкви, які позичили гроші на закуп молитовних домів, а під час депресії повернули будинки кредиторам. А тому, що ті споруди на ніщо більше не були пригожі, як тільки на молитовні домівки, власники — щоб їх знову продати — змушені були дуже знизити їхню ціну. І ось, ті самі церкви знову купували ті будинки, але вже за меншу ціну. Ясно, що власники поносили великі втрати. Такі випадки були причиною, чому в Америці неохоче позичають церквам гроші.

Один торговець з маленького містечка в Техасі, слухаючи мої радіонадавання з Даллес, написав імені одного разу таке:

“Декілька днів тому прийшов до моєї крамниці один чоловік і вручив мені двадцять п’ять доларів, які він був винен вже десять років. Я стратив уже всяку надію одержати ті гроші назад, бо багато разів я звертався до нього, але він і не думав їх віддавати. Коли ж він приніс довг, я відкрито йому сказав, що я не думав їх отримати. “Так, — сказав він, — я ніколи не мав наміру їх вам заплатити. Але я почув проповідь брата Райса через радіо. Він доказав з Біблії, що коли я бажаю, щоб Господь вислухав мою молитву і спас моїх дітей, якщо я хочу, щоб Він щоденно мені допомагав,

я мушу привести себе до порядку, примиритися з усіма. Ось тому я порішив повернути вам цей довг. Я повинен зробити це, щоб Бог міг вислухати мої молитви і спасти моїх дітей!”

І далі цей крамар писав мені, що він думає ті гроші повинні піти на діло Боже, бо він давно вже скреслив їх зо своїх рахунків. Він писав: “П’ять долярів з цих грошей я послав методистському пастору, який чесно проповідує, щоб християни жили справедливо з іншими, якщо вони бажають, щоб Бог сповняв їхні бажання; вам я посилаю десять долярів, а решту віддам іншому проповідникові, який навчатиме про чесне сплачування довгів”.

Я прошу вас, хто читає оті рядки, якщо і ви не сплатили деяких довгів, ідіть і негайно, за всяку ціну, залагодьте цю справу, щоб Бог міг вислуховувати ваші молитви.

Одного недільного ранку, під час евангелізаційного богослуження в Ст. Пол, Мінесота, багато людей навернулися до Христа. Коли це богослуження закінчилося, до мене підійшла одна жінка, яка на вигляд була дуже стурбована, і опитала мене: “Що ви зробили з моєю дочкою? Де вона?” Я відповів цій жінці, що її дочка якраз тепер в сусідній кімнаті, разом з іншими жінками, де дружина місцевого пастора проводить з ними релігійну розмову. Потім я її спитався: “Чи ви віруючі? Чи не краще було б і вам полагодити справу вашої душі?”

— Я не знаю, чи я спасенна, — відказала жінка. — Думаю, що ні. Властиво, я мусіла б поговорити з вами.

І вона почала плакати. Ми присіли і я спитав її, що у неї за клопіт, чому вона не знає, чи вона спасенна, чи ні.

— Бачите, кожного разу, коли я починаю молитися, — казала вона, — Бог говорись до мене: “А як там з тими вісімсот доларами?” І я не можу далі молитися, і моя молитва залишається порожнім звуком, вона не дає мені нічого. Бог не бажає ні про що інше говорити зо мною! — скрикнула вона.

— Ну, добре! А що ж то таке тих вісімсот доларів? — спитався я.

І тоді вона розповіла мені сумну історію, якої вона дотепер не розповідала жодній людині. Чотирнадцять років тому помер її чоловік. Вона залишилася з двома дітьми. Не знала, що почати, як здобути грошей на прожиття. Одного разу, коли діти були в школі, вона підпалила свою хату, яка згоріла дощенту. Страхове товариство заплатило їй вісімсот доларів. Одержавши ті гроші, вона виїхала до Ст. Пол, там примістила дітей до школи, і з допомогою тих грошей здобула собі постійні засоби існування. Ані доросла дочка, яка вранці прийняла Господа, ані її брат ніколи їй не думали такого про свою матір. Жодних підозрінь також не було з боку влади. Але Бог пам'ятав, що вона злодійка, що вона нечесна та обманщиця; і кожного разу, коли вона починала молитися, Дух Святий казав їй:

— А як буде з тими вісімсот доларами?

Я сказав їй, що вона мусить відразу йти до урядовців того страхового товариства та признатися.

— Але ж я не маю грошей, щоб заплатити їм, — сказала вона.

Я звернув її увагу на те, що вона дуже гарно одягнена, що вони з дочкою мають дуже добру працю і вони, без сумніву, могли б сплачувати довг по кілька долярів тижнево.

— Але ж мене посадять до в'язниці, — сказала вона. — Я порушила закона і я певна, що вони мене зганьблять на все життя, як злодійку. Ні, я не можу піти до них.

— Ви ж і є злодійка, чи це знає хто, чи не знає, — відповів я. — І поки ви чесно не сплатите цього довгу, ви не будете мати спокою з Богом. Якщо треба буде йти до в'язниці, йдіть; там Бог дасть вашій душі і вашому серцю спокій, вислухає ваші молитви. А в такому положенні, як тепер, Бог не може вислуховувати ваших молитов аж поки цей великий гріх буде стояти між вами і Ним.

Але вона знову протестувала, кажучи:

— Я навіть не пам'ятаю назви цього страхового товариства. Я не знаю, де вони тепер мають свою контору. Навіть, коли б я мала гроші, я не знаю, куди їх послати.

— Дозвольте, прошу, подивитися на цю справу з іншого боку. — сказав я. — Коли б так сталося, що страхове товариство було винне вам вісімсот доларів, а ви забули, як воно називається. Скажіть, будь ласка, чи ви не довідалися б його назви?

Жінка погодилася зо мною, що в такому випадку вона за всяку ціну намагалася б довідатися про те товариство. Тоді я сказав їй, що вона з таким самим старанням повинна розвідатися, де воно є і заплатити свій довг, щоб таким чином прочистити собі дорогу до Бога, якщо вона бажає, щоб Він вислуховував її молитви.

Люблені читачі! Ви можете бути дітьми Божими і такими любими йому, як зіниця Його ока. Ви можете бути такі любі йому, як був Давид — чоловік по серці Його; або як був Самсон — суддя Ізраїля; або як Петро — перший апостол. Але я поважно попереджую вас, що Бог ненавидить гріха навіть в найдорожчих Своїх дітях. Бог вимагає від вас, щоб ви покинули гріх, щоб зненавиділи його, щоб ви могли чесно виправити всяку кривду, яку ви кому-небудь заподіяли.

Правда, бувають речі, яких не можна вже направити. Коли б ви забили людину, ви не можете повернути їй життя. Але доки у вас ненаправлений гріх, якого можна направити, — в очах Божих ви так само грішні, як диявол. Тоді кожна ваша молитва до Бога тхне лицемірством.

О, як я прагну бачити віруючих, які своїм життям доводять, що вони справді покаялися! Коли Закхей, злізши з дерева, покався, то він негайно зробив важливу постанову, яка була найкращим доказом справжнього навернення. Він сказав: “Господи, половину маєтку свого я дам ось убогим, а моли кого скривдив був чим, — верну вчетверо”

(Луки 19: 8). Він мав на думці, що, починаючи ось з цієї хвилини, він буде старатися направити всяку кривду, яку будь-коли зробив, будучи несправедливим митником. І немає нічого дивного, що Ісус сказав до нього: “Сьогодні на дім цей спасіння прийшло”.

Жорстокий в'язничний сторож, який з тремтінням припав до Павла і до Сили і вивів їх з напівзруйнованої земле-трусом в'язниці, одержав спасіння через віру в Господа Ісуса. І тієї ж самої ночі, якусь годину пізніше, всі члени його родини також спаслися. Дехто з вас, що читаєте ці рядки, одержали спасіння десять, двадцять чи тридцять років тому. Однак ви — жінки, ви не привели своїх чоловіків до Господа. Ви — батьки, ви також не можете здобути своїх власних дітей. А цей, жорстокосердий сторож, привів до Господа кожного члена своєї родини тієї самої ночі. І я скажу вам, як він це робив.

По-перше, тієї ж самої години, вночі, він узяв Павла і Силу й охрестився, що було ясным доказом цілковитого повороту в його житті.

Далі, він обмив їхні рани, спричинені римським канчуком. Я можу собі легко уявити, як сльози текли по його старечому обличчі, коли він проказував до Павла: “О, як же соромно мені, що я сміявся тоді, коли тебе били. І я помагав їм стягати з тебе одіж! Я кинув тебе до в'язниці і закував у кайдани твої ноги. А ти ж нічого злого мені не вчинив! Боже, прости мені! Я бажаю направити все те погане, що я вчинив!”

І тоді, опівночі, цим двом проповідникам, які чудом були звільнені з в'язниці, дали їсти. Вони нічого не їли минулого вечора, коли їх арештували й вкинули до в'язниці. І думка про це не давала сторожеві спокою, аж поки він не накормив їх, виявивши тим самим до них свою любов.

Я легко можу собі уявити, що в того в'язничного сторожа був син, — може розпусна молода людина, може п'яниця,

який наслідував свого батька в різних гріхах. Коли ж цей юнак побачив, що сталося тієї ночі, він міг сказати сам у собі: “Батько справді поважно навернувся до Бога! Щось було таке, що без сумніву змінило його. Якщо Бог міг так зробити з батьком, Він може це саме зробити і зо мною. Піду і я!” Чи воно було так, чи інакше, але ми знаємо, що вся родина навернулася й охрестилася. Яку гарну картину творили вони, сидячи кругом столу, на світанку нового дня! Всі спасенні, всі строщені, всі з’єднані в одній вірі в Христа Ісуса!

Дехто з вас моляться й моляться, а молитви ваші не здійснюються! Якщо не будете старатися заплатити всі ваші довги, направити всі ваші провини у відношенні до інших, якщо не перепросите свого ближнього за кривду, яку ви йому заподіяли, якщо не помиритесь з тими, з ким ви не в згоді, то можете й зовсім не молитися. Наслідки будуть однакові.

О, як ми повинні старатися направляти всякі кривди, заподіяні іншим! Ісус сказав: “Ви чули, що сказано: “Око за око, і зуб за зуба”. А Я вам кажу не противитись злому. Й коли вдарить тебе хто у праву щоку твою, — підстав йому й другу. А хто хоче повивати й забрати сорочку твою, — віддай і плаща йому. А хто силувати тебе буде відбуть подорожне на милю одну, — йди з ним діві. Хто просить тебе — то дай, а хто хоче позичити в тебе, — не відвертайсь від нього” (Мат. 5:38-42). Ви ніколи не зрозумієте цих віршів Св. Писання, якщо не будете пам’ятати про те, що тут Бог говорить про відплачування.

За Мойсеевим законом вибивали око тому, хто вибив око сусідові. Коли віл забив чийогось вола, то власник мусів віддати живого вола тому, хто мав страту. Коли чиясь худобина зробила комусь шкоду в полі, то господар худоби мусів віддати своє збіжжя. Отож, Христос каже, що коли хто вважає, що ви провинилися перед ним, і він має право “по закону” вдарити вас в праву щоку, підставте тоді йому

і другу, щоб — таким чином — цілковито задоволити вашого ближнього. Якщо хтось твердить, що ви маєте його сорочку, зробіть усе, щоб цілковито його задоволити, — віддайте йому і плаща свого. І коли хто каже, що він ніс вашого тягара одну милю і хоче, щоб ви йшли з ним одну милю, запропонуйте йому йти з ним дві. Іншими словами, дитя Боже повинно намагатися пильно, за всяку ціну примиритися з людьми, з якими воно не в повній згоді.

Ваші нерозважні слова могли спричинити вашому ближньому глибоку рану, а ви не покалися і не просили пробачення за цей гріх. Може ви пустили якийсь наклеп або поширювали про якогось мужа Божого неправдиві чутки, може говорили щось недоброго і про невинну дівчину або нерозважливого сусіда. Я прошу вас, поладуйте ту справу! Підіть, признайтеся, попросіть прощення і намагайтеся щиро направити зло.

Дехто з вас, що читаєте ці рядки, маєте десь далеко свого тата чи маму. Вони прагнуть одержати від вас вісточку. Ви маєте тепер свою власну родину, своє зайняття, свої зацікавлення. Вони ж мають тільки спомини минулого. Скажіть, як може Господь вас поблагословити, якщо ви занедбуєте прибитих горем батьків, спричинюєте смуток тим, хто багато разів жертвував собою для вас?

Любі брати й сестри! Багато разів у своєму житті я змушений був писати листи й просити в них прощення, або висилати чеки, щоб оплатити довг сумління. І це я робив для того, щоб виконати Боже слово, щоб мати певність, що Бог буде вислуховувати мої молитви. А як справа з вашими молитвами? Чи заподіяні й неполагоджені кривди не стоять на перешкоді вашим молитвам? Послухайте ще раз, що каже Спаситель: “Тому, коли принесеш ти до жертівника свій дар, та тут ізгадаєш, що брат твій щось має на тебе, позостав отут свій дар свого перед жертівником, і піди, примирись перше з братом своїм — і тоді повертайся й принось свій дар”.

3. ЯКЩО МИ НЕ ПРОЩАЄМО ІНШИМ, ЦЕ ЗАСМУЧУЄ БОГА І ТАКОЖ ПЕРЕШКОДЖАЄ НАШИМ МОЛИТВАМ

Коли віруючий не бажає прощати, він не може сподіватися одержати відповіді на свої молитви. Всяке невдоволення, гіркий корінь, що іноді буває навіть ненавистю, закриває дорогу для відповіді на наші молитви.

У Євангелії від Матвія 6:9-13 маємо зразкову молитву, так звану Молитву Господню. Господь Ісус Христос навчав щоденно молитися цими словами: “І прости нам наші провини, як прощаємо й ми винуватцям своїм”. А коли Він закінчив навчати про молитву, Він додав ось такі прості, але суворі слова застереження: “Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам ваших провин” (Мат. 6:14-15).

Цілком ясне: якщо віруючий не прощатиме тим, хто провинився супроти нього, то й Бог не простить йому, коли він проситиме прощення. І навіть, коли б ми просили небесного Отця пробачити й очистити наші гріхи, щоб нічого не стояло на перешкоді нашій спільноті з Ним, або нашій праці для Нього, все це до нічого не придатне, якщо ми не прощаємо тим, хто нам зробив якесь зло.

Я думаю, ви розумієте, що прощення, гріхів має в Біблії два значення. Перше, коли бідний погибший грішник приходиться до Христа і повірить в Нього, як в свого Спасителя, тоді йому прощаються всі його гріхи і Господь скреслює їх, ніколи вже про них не згадує, якщо справа торкається засудження душі. “Блаженна людина, що не порухає Господь їй гріха” (Рим. 4: 8). Коли ми одержуємо спасіння, то Бог не прощає нам одного гріха за другим, а всі наші гріхи в одну мить Бог кладе на Ісуса, прощає, скреслює їх, щоб вже більше не згадувати їх, щоб вже більше вони ніколи не загрожували нашій бідній душі! Яке ж то дивне

це спасіння! Яка безмежна Божя ласка в прощенні негідних грішників!

Але після того, як ви і я стали дітьми Божими, після того, як ми народилися згори, після того, як ми стали учасниками Божого єства, так довго, поки ми живемо в цьому світі, ми все ще грішники. “Коли ж кажемо, що не маємо гріха, то себе зводимо й немає в нас правди” (1 Івана. 1:8). Павло, цей могутній апостол, навіть в часі свого найбільшого служіння казав про себе, що він — перший з грішників (1 Тим. 1: 15). І Давид, у відомому 51-му псалмі писав від Духа Святого: “Мій гріх передо мною постійно”. Так само і наш Спаситель виразно навчав, щоб ми щодня сповідалися за своїх провин та просили прощення. Отож, окрім прощення гріхів, яке ми одержали в часі нашого навернення, ми потребуємо щоденно очищатися від усякого знову зробленого гріха, щоб поміж нами й Богом була вільна дорога.

Хоча Господь і простив нам усі наші гріхи, однак Він все одно ненавидить гріха. Бог ненавидить гріха ані в Петрі, ані в Давиді, ані в Павла; Бог ненавидить гріха і в вас, любі брати. Якщо ви не визнаєте ваших гріхів і не очищаєтеся з них щодня, вони нагромаджуються поміж вами і Богом та стають на перешкоді вашій спільності з Ним, вони блокуюють ваші молитви, плямлять ваші свідчення і засмучують Святого Духа Божого. Тому, власне, Господь навчає нас приходити до Нього щоденно, визнаючи свої провини та просячи пробачення.

Ми повинні прощати іншим, говорить нам лист до Єфесян 4:32, бо Христос уже простив нам усі наші гріхи тоді, коли ми навернулися до Нього. І тепер вони вже не можуть шкодити нашій душі. А в Матвія 6:14-15 Христос застерігає нас, щоб ми прощали іншим тому, щоб нам самим бути щоденно очищеними, щоб наша спільність з Богом не переривалася й не перешкоджувала нам сповнюватися Святим Духом, Якого Бог бажає дати всім Своїм дітям, але

Якого Він не може дати, аж поки ми не визнаємо наших гріхів та не покинемо їх.

Коли Ісус обмив Своїм учням ноги, Він сказав: “Хто обмитий, тільки ноги обмити потребує, бо він чистий увесь. І ви чисті, — та не всі” (Івана 13:10). Він мав на думці, що учні були вже спасенні і всі їхні гріхи покрила свята кров. Але християни, перебуваючи в цьому брудному, грішному світі, потребують щоденно визнавати свої провини, щоб щоденно одержувати прощення та очищення, як улюблені діти, щоб мати його повноту, силу та спільноту. Обмиття всього тіла тут змальовує спасіння, прощення всіх гріхів. Таке очищення ми отримуємо раз і назавжди при відродженні. А обмиття ніг учням означає це щоденне очищення, яке Бог пропонує кожному віруючому, якщо він визнає і покидає свій гріх (1 Івана 1:9).

Якщо ми не прощаємо, то це стає щоденною перешкодою в очищуванні та в одержуванні прощення, і таким чином воно спиняє наші молитви. Непрощення, в якому звичайно ховається невдоволення або ворожість до інших, вважається дуже пристойним гріхом. Люди, які ніколи не напиваються, які ніколи не шахрують, не крадуть, які ніколи, не займаються плітками, можуть, однак, грішити гріхом непростення. І проповідники, і євангелісти, на жаль, часто стають жертвою цього гріха, тоді, коли якийсь більший гріх напевно їх не спокусив би. Я знаю віруючих, які нізащо не пішли б до театру, ніколи не належали б до масонської льожі, не заграли б у карти й т. ін., але які грішать цим огидним гріхом. А в очах Господніх він справді є огидним.

В Євангелії Матвія 18:21-35 знаходимо слідуюче чудове навчання про те, як треба прощати іншим, і як Бог ненавидить того, коли ми не прощаємо.

“Петро приступив тоді та запитався його: “Господи, — скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю

прощати йому? Чи не до семи раз?” Ісус промовляє до нього: “Не кажу тобі — до семи раз, але аж до семи десяти разів по семи! Тим то Царство Небесне подібне одному цареві, що був захотів обрахунок зробити з своїми слугами. Коли ж він почав обраховувати, то йому привели одного, що винен був він десять тисяч талантів. А що він не мав з чого віддати, наказав пан продати його й його жінку та діти, й усе, що він мав, — й заплатити. Тоді той слуга впав до ніг, і вклонився йому та благав : “Потерпи ти мені, — я віддам тобі все!” Й змилювався пан над слугою отим, — і звільнив він його, і простив йому довг. А як вийшов слуга той, спіткав він одного з своїх синів товаришів, що був винен йому сто динарів. І схопивши його, він душив та й казав “Віддай, що ти винен!” А товариш його впав у ноги йому, і благав його, кажучи: “Потерпи ти мені, — й я віддам тобі!” Та той не схотів, а пішов і всадив до в’язниці його, — аж поки він довгу не верне. Як побачили ж товариші його теє, що сталося, то засмутилися дуже, й прийшли розказали своєму панові все, що було. Тоді пан його кличе його та й говорить до нього: “Лукавий ти слуго, — я простив був тобі весь той довг, бо просив ти мене. Чи й тобі не належало змилюватись над своїм співтоваришем, як і я над тобою був змилювався?” І прогнівався пан його, — і катам його видав, аж поки йому не віддасть всього боргу. Так само й Отець Мій небесний учинить із вами, коли кожен із вас не простить своєму братові з серця свого”.

Скільки разів прощати тому, хто грішить супроти нас? Петрові здавалося, що сім раз це вистачить. Але Ісус сказав йому: “Не кажу тобі — до семи раз, але аж до сорока разів по семи”. Але коли б вам прийшлося прощати комусь 490 разів, ви напевно згубили б рахунок, і за той час напевно навчилися б перемагати в своєму серці гнів!

У вище згаданій притчі Христос ілюструє наш гріх у відношенні до Бога оповіданням про одного чоловіка, що він

був винен цареві десять тисяч талантів. На наші гроші це буде близько двадцяти мільйонів доларів, якщо це були срібні таланти. Коли ж це були таланти золоті, тоді їхня вартість рівнялася біля триста мільйонів доларів. У кожному випадку це була сума, якої неможливо виплатити, бо це було понад силу кожній людині того часу. Ось такий великий є наш гріх у відношенні до Бога!

А гріхи наші супроти один одного Христос порівнює в цій притчі до одної сотні пенсів. І ось той слуга, якому пан його простив десять тисяч талантів, схопив свого співтовариша за горло, душив його та й казав: “Віддай — що ти винен!” І хоча той довжник упрощував його почекати, той не схотів і всадив товариша свого у в’язницю, аж він віддасть цей зовсім маленький довг, у той час, коли йому простили аж десять тисяч талантів!

Які ж малі та незначні є всі ті кривди, що їх хтось заподіяв був нам колись в порівнянні з нашими страшними гріхами супроти Бога протягом всіх днів нашого життя! Ця притча ясно показує, як Бог дивиться на наш гріх небажання прощати.

Прощу зауважити, яку кару поніс цей злий слуга. Ісус сказав: “І прогнівався пан його, — і катам його видав, аж поки йому не віддасть всього боргу”.

Розгніваний пан “видав його катам”. І відразу після цього Ісус перестерігає Петра й інших учнів,— так само і нас сьогодні, кажучи: “Так само й Отець Мій небесний учинить із вами, коли кожен із вас не простить своєму братові з серця свого”. Бог видасть Своїх власних дітей катам, Він допустить, що вони будуть страждати в своєму серці, будуть нещасливими в житті, їхні молитви матимуть перешкоди, їхні родини будуть прокляті, якщо вони не прощатимуть іншим! Господь не має на думці, що навернені люди згублять спасіння й підуть до пекла через небажання прощати. Ні, але без сумніву, Бог має на меті показати нам, що не

прощаючи іншим, ми позбавляємо себе багатьох благословінь і терпимо страшні душевні муки власне через те, що не прощаємо. О, як же соромно буде нам подивитися в очі Господа Ісуса!

Я знав одного брата, який не розмовляв зо своїм братом. Я бачив церкви, ямі розвалилися, бачив розбиті родини, бачив окремих віруючих так опанованих цим страшним гріхом, що вони цілковито зруйнували своє життя. Страшна кара прийде на кожного християнина, який плекає в своєму сері ці невдоволення, заздрість та духа непростення.

Прошу зауважити, що Христос сказав, що прощати братові треба “з серця свого”. Не досить тільки номінально жити в згоді. Інколи сестра каже: “Добре, я пробачу їй, але ніколи того не забуду”. Або брат каже: “Так, я пробачу йому, бо так наказує Бог, але я більше не хочу мати з ним жодного діла”. Таке прощення в очах Божих зовсім не є прощенням. Коли Бог прощає, Він забуває. Чи вам подобалося б, коли б Бог сказав про вас: “Добре, я прощу твої гріхи, але Я не бажаю мати з тобою більше нічого спільного?” Ви добре знаєте, що це, не прощення в повному значенні. З Божої ласки, віруючий може так прощати, що спомини про заподіяну йому кривду не приносять болю, навпаки, — приносять солодке почуття спокою, без найменшої тіні якогось жалю чи злоби.

Якщо бажаємо уподібнюватися до Ісуса Христа, мусимо прощати. Умираючи на хресті, Він молився за тих, що його розп’яли; за тих, що глузували з його мук; за тих, хто давав йому пити оцет, змішаний з жовчею, коли невимовна спрага мучила його; за тих, хто плював йому в обличчя, — за всіх них Він молився: “Отче, відпусти їм, — бо не знають, що роблять вони!” Одне з імен Господа Ісуса є — “Князь спокою”. Коли ми прощаємо, ми стаємо хриstopодібні. Для того, власне, в заповідях блаженства говориться: ‘Блаженні миротворці, бо вони синами Божими названі будуть’ (Матв.

5:9). Кожен миротворець уподібнюється Христові. В заповідях блаженства говориться, що чисті серцем оглядатимуть Бога, що лагідні наслідять землю; але миротворцям дається більша обітниця: вони не тільки будуть бачити Бога, але будуть названі Його дітьми, і не тільки землю одержать у спадщину, але й унаслідують небо, як Божі спадкоємці! Якже то почесно бути миротворцем і разом з тим уміти прощати іншим, “як Бог, задля Христа, простив нам”. Становище нашого розуму й серця повинно бути такими, як у Господа Ісуса. Первомученик Степан мав його, — вмираючи, він молився за своїх мучителів: “Не постав їм, о Господи, цього гріха!” (Дії 7:60). Мої любі брати та сестри, якщо ви справді бажаєте, щоб Бог здійснював ваші молитви, ви також мусите навчитися прощати!

Коли б так, наприклад, виварити непрощенне аж до есенції, то одержимо ненависть. А в 1 Івана 3:15 читаємо: “Кожен, хто ненавидить брата свого, той душогуб”. Якщо ви думаєте, що маленьке невдоволення належить до доброго тону, то пам’ятайте, що Бог дивиться до вашого недоброго серця і називає це душогубством!

В Євангелії Марка 11: 22-24 записана чудова обітниця щодо молитви, а саме: “хто”, цебто всякий може мати “все”, чого він попросить, якщо матиме віру. Але навіть і цю найвидатнішу обітницю Ісус обумовлює слідуючими словами, які знаходимо в дальших віршах: “І коли стоїте на молитві, то прощайте, як маєте що проти кого, щоб і Отець ваш небесний пробачив вам ваші провини. Коли ж не прощаєте ви, то й Отець ваш небесний не простить вам ваших провин” (Марк. 11:25-26). З цього цілком ясно, що кожен віруючий, який молиться, не прощаючи комусь в своєму серці, скоро переконується, що поміж ним і Богом стала висока стіна з його власних непрощених гріхів. Тієї стіни він жодним чином не зможе відсунути аж поки він не простить усім тим, хто його скривдив або образив. Молитва Господня

має бути щоденною молитвою про щоденний хліб, про щоденні потреби, і щоденною сповіддю зо своїх провин. І це визначає, що кожен християнин повинен щодня намагався одержати пробачення за всі свої нарікання чи гнів. У листі до Єфесян 4:26 знаходимо такого наказу: “Гнівайтесь та не грішіть, — сонце нехай не заходить у вашому гніві”. Бо може статися, що злість, яка переночує в нашому серці, пустить там таке, гірке коріння, що воно отруїть усе наше життя і знівечить наше свідчення. Отож, щоденно, перед тим, ніж сонце зійде, перевірте ваше серце, розважте кожну, навіть маленьку, злість, кожну ворожість, кожну, — навіть найменшу — пристрасть не прощати. Визнайте це, як гріх, перед Богом, і серцем відверніться від нього. Тоді Бог забере це з вашого серця й очистить його. Але, якщо ви не прощаєте, то й не будете прощені.

Читаючи оці рядки, чи ви чесно досліджували ваше серце? Чи є там якийсь гіркий корінь, або гріх нещирості, що він припиняє ваші молитви?

XX.

ПЕРЕШКОДИ В МОЛИТВІ

(Продовження)

1. ЗАЖЕРЛИВІСТЬ СТАВИТЬ НАС ПІД ПРОКЛЯТТЯ; ВОНА ТАКОЖ СПИНЯЄ НАШІ МОЛИТВИ

Зажерливість є також дуже респектабельним гріхом, який зустрічається і в “найліпших родинах”. Зажерливість є дослівно ідолослужіння (Кол. 3:5), зажерлива людина є ідолянин (Єфес. 5:5). І слово Боже говорить, що “корінь усього злого то грошлюбство” (1 Тим. 6:10), це дослівно означає, що грошлюбство доведе до всякого іншого гріха в світі.

А ось місце з Святого Писання, яке виразно говорить, що зажерливість є гріхом, який закриває перед дітьми Божими небо: “З часу отців ваших відступили ви від заповідей Моїх та й не певните їх. Вернітесь же до Мене, так і Я вернусь до вас, говорить Господь сил небесних. Ви спитаєте: як нам вертатись? Хіба ж годиться людині обкрадати Бога? Ви ж Мене обкрадаєте. Опитаєте: В чім же ми Тебе обкрадаємо? Десятинами й первоплодами. Тяжко ви прокляті за те, що ви — весь люд — Мене обкрадаєте” (Мал. 3: 79).

Тут сенсаційне твердження, що люди обкрадають Бога. Вони роблять це десятинами й жертвами. Десята частина належиться Господеві, не віддати її — значить обкрадати Бога. Пожертвування Божі; не віддавати їх також означає грабувати Бота. І Господь каже: “Тяжко ви прокляті за те, що ви весь люд — Мене обкрадаєте”.

Через гріх зажерливості вся земля Ізраїлева була під прокляттям. Бог не давав дощу. Він не слухав їхніх молитов. Вони були під прокляттям і не могли одержати від

Бога того, чого бажали. Бог кидає їм виклика в наступних віршах: “Принесіте всі десятини в комори в святині, щоб у Мойому домі було що їсти, та хоч тим випробуйте Мене, говорить Господь сил небесних: чи тоді не повідчиняю я вам отвори небесні й не пошлю вам благословіння над міру? Задля вас Я відверну всяку прожер, щоб не пустошила в вас плоду земного, та й винограда в вас на полі не буде без плоду, говорить Господь Саваот” (Мал. 3: 10-11).

Така проста і звичайна річ, як покинути грошолобство, принести десятини й жертви, — які Бог виразно наказав приносити на знак того, що Він є Власником усього, — дасть Йому можливість здійснювати наші молитви, благословляти наші поля та обсипати нас такими благословіннями, яких ми навіть не зможемо прийняти. Припиняться спустошення, які спричинюються комахами, будемо мати дощі в відповідну пору, і земля стане щасливою. Так приобіцяв Бог, якщо люди випробують Його десятинами та пожертвами.

Я знаю, що це насамперед відноситься до євреїв. Я чув довгі дискусії щодо десятин, які ніби були встановлені тільки для євреїв. Але факт залишається фактом, що й в Новому Заповіті маємо ясний наказ відносно десятини (1 Кор. 16: 2). Авраам, муж віри, давав Богові десятини, і в Новому Заповіті він згадується, як приклад для вас (Євр. 7: 110). У Новому Заповіті згадуються й звеличуються приклади, які значно перевищують десятини: в Євангелії від Марка 12: 41-44 читаємо про бідну вдову, яка поклала до скарбниці дві лепті; перші ерусалимські християни після П’ятдесятниці (Дії 4:34-37) та церкви македонські (2 Кор. 8: 16). Крім того, обітниця Старого Заповіту щодо щедрости виявилася правдивими в житті багатьох тисяч новозаповітних християн. Я пересвідчив також на собі, що оплачується приносити Богові десятини та жертви. Я випробував Бога і Він відчиняв небесні вікна згідно з його обітницями.

І чому б Бог мав більше вимагати від єврея Старого Заповіту, ніж від християнина Нового Заповіту? Чи підзаконний єврей мав би більше любити Бога? Чи він має більше довіряти Йому? Крадіж, обкрадання Бога, зажерливість це так само тяжкі гріхи в часі Нового Заповіту, як і були в часі Заповіту Старого. Всі ті, що співають: “Люблю я, люблю я Ісуса”, а не люблять Його настільки, щоб дати Йому десять центів із здобутого долара, не зайдуть далеко в своїх молитвах. Якщо ви не довіряєте Богові задовольнити ваші потреби і благословити вас за всі десятини та пожертви, що ви Йому приносите, то ви не маєте багато віри.

У Далласі, Техас, одна добра віруюча жінка, яка давно переконалася, що віддавати насамперед Богові десятини й пожертви є не тільки радісно, але й корисно, прийшла одного дня до церкви з твердим наміром справити собі хороше вбрання, її чоловік день перед тим отримав чека за двохмісячну працю, вона мала того чека в своєму гаманці і думала собі: “Сьогодні я не дам десятини; вистачить і один доляр, а за ці гроші ми накупимо собі потрібних речей”.

Ця жінка належала до групи тих членів, завданням яких було приготувати в неділю раню хліб і вино Для Господньої Вечері. Розливаючи в маленькі скляночки виноградний сік, вона нараз пригадала собі суворий наказ: “Нехай же людина розважить себе”. Вона не сміє брати уділу в ламанні, яке нагадує про пролиту кров нашого Спасителя, його ломане тіло, якщо знає про якийсь гріх чи спротив в своєму серці. А Дух Святий наполегливо нагадував їй, що вона плямувала затримати десятину та зжити її на власні потреби. Від неї відійшов спокій і вона в молитві покликала до Господа: “Отче небесний, я не можу приймати уділу в Вечері, аж доки не знатиму, що Ти нічого не маєш супроти мене!” І вона врочисто приобіцяла Господові: “Боже, якщо Ти пошлеш мені знову радість і спокій

в моє серце і об'явиш мені, що Ти прости́в мене, що нічо-го не стоїть поміж моєю душею і Спасителем, я обіцяю, Тобі, що не вийду з церкви, поки не віддам десятини, яку я обіцяла Тобі віддавати". В її серці знову запанував солодкий спокій, вона згадувала разом з іншими смерть нашого Спаса, брала хліб, який нагадував про ламане Його тіло, приймала вино, яке зображало його пролиту кров. І після того вона підійшла до мене, — свого пастора, — щоб, сказати мені про свою перемогу. Коли вона розповідала про це, з її очей котилися сльози радості. О, мої дорогі друзі! Богові непотрібні ваші гроші, Він хоче вас. Він хоче, щоб ви довірили́сь Йому, щоб підпорядкували́ся Йому цілковито, щоб ви охоче дали Йому щось, дали все, навіть самих себе! Як це засмучує Бога, якщо його власні діти повністю не довіряють Йому, якщо не люблять Його настільки, щоб дати Йому перше місце і в грошових справах!

Багато, дуже багато християн в такій мірі прив'язують-ся серцем до матеріяльного багатства, до грошей або до своїх інтересів, що Бог не може відповідати на їхні молитви. Чи ваші молитви також опиняються цим гріхом? Чи Бог є змушений сказати також і вам: "Тяжко ви прокляті за те, що ви — ввесь люд — Мене обкрадаєте"?

2. СВАВОЛЯ, СПРОТИВ І НЕПОСЛУХ СПИНЯЮТЬ МОЛИТВУ

Любий читачу, я досліджую твоє серце й життя, щоб допомогти тобі знайти причини, чому Бог не відповідає на твої молитви. Який гріх спиняє твої молитви й не допускає благословінь, які Бог бажає тобі дати?

Сваволя є також страшним гріхом, бо це означає, що ми не виконуємо Божої волі, а через це Він не може багато чого зробити в, нашому житті Я пригадую справу Саула, першого царя ізраїльського, якому наказано було впень знищити

амалекитян. Бог сказав йому: “Оце ж іди та й побий Амаліка і розпрости проклін на все, що в його, а вигублюй чоловіків і жінок, хлоп’ят і немовлят, корову й вівцю, верблюда й осла” (1 Сам. 15: 3).

Коли вам здається, що цей наказ надто суворий, я вам акажу, що ви не маєте такої ненависти до гріха, як має Бог. Цей зіпсутий, поганський народ давно вже заслужив на те, щоб його викоринити. Протягом довгого часу вони відкидали всі ласки Божі, якими Він обдаровував їх. Коли б хто й лишився був з того народу, вони були б спокусою та пасткою для Ізраїля. Навіть їхнє майно повинно було бути знищеним, щоб Ізраїль з того навчився, як Бог сильно ненавидить гріха і не залишає його непокараним.

Але Саул повернувся з бою, ведучи за собою царя Агага та силу награваних овець й волів, які він, — за його власними словами, — намірявся принести Богові в жертву. Як же запалав гнів Божий на Саула за цей непослух! Послухайте, що Господь говорить через Самуїла: “Чи Господові такі радощі з усепалень і з колених жертв, як із докори Господньому повелінню? Ні, покора краща за жертви, й послух дорожчий від баранячого товщу; бо непослух, це такий гріх, як і чарівництво, а своя воля, це таке як ідолопоклонство; за те, що ти відкинув слово Господнє, відкинув і Він тебе, щоб не був ти царем” (1 Сам. 15: 22-23).

Негайно ж після того Саул благав Самуїла піти разом із ним поклонитися Господеві. Саул признався до зробленого гріха. Він навіть вхопив Самуїла за одяг і аж розірвав його, коли той з обуренням відвернувся від нього. Не зважаючи на те, що Саул відкрито розкався в своїх гріхах, Бог відкинув його, як царя. Давид був помазаний на царя, а Саул падав усе нижче й нижче, аж поки докотився до ганебного самогубства. Разом із Саудом загинули також його сини, які напевно були б царювали після нього, як би не його сваволя.

Молитва Саула дуже зворушлива, але через сваволю й непослух Бог не вислухав її. Бог сказав йому: “Ні, покора краща за жертви, й послух дорожчий від баранячого товщу”. Бог не бажає ані наших грошей, ані нашої праці, ані наших обітниць; Він бажає, щоб наші серця підпорядкувалися його волі, щоб ми були смиренного та впокороного духа. Господь сказав через Самуїла: “Непослух, це такий гріх, як і чарівництво, а сваволя, це таке, як ідолопоклонство”. Якщо ми проявляємо у відношенні до Бога непослух, упертість, сваволю, це без сумніву перешкоджає нашій молитві і зачиняє перед нами небо.

Навіть коли в одній якійсь справі у вас немає з Богом єдності, благаю вас, любі друзі, негайно підпорядкуйте свою волю, покайтеся в нашій сваволі, в вашому впертому непослуху. Важливіше слухатися Бога, всім серцем коритися йому, ніж давати гроші, співати, молитися, проповідувати чи пильно працювати. Це дуже сумний факт, що багато активних членів церкви, — деякі із них справді народжені згори, — живуть так далеко від свідомої присутності Бога, що вони й не переживають радості вислуханої молитви.

Одного чоловіка Бог кликав на служіння проповіддю Євангелії, але той відповів: “Господи, я не маю грошей на школу. Я мушу утримувати родину. Я неук. Але я хочу виконувати Твою роботу, тому я краще стану керівником недільної школи”. Але Бог не буде користатися ним в недільній школі. Бог не бажає праці для самої праці; Він хоче послуху.

Один молодий чоловік, мій приятель, ясно відчував, що Бог кличе його на проповідь Євангелії. Він скінчив тільки сім клас народної школи, і тепер уже був жонатий; аж, надто він відчував своє неуцтво, обмеженість та убогість. І цей брат довго не міг перемогти в собі сумнівів, чи то Бог справді пошле його. Він спротивлявся тому, щоб приготуватися довгими роками для праці, він довго не бажав

покинути своєї кар'єри і зректися думки, щоб заробляти гроші. Але, накінець, коли він з плачем покоровся Божій волі, цей молодий проповідник сказав мені:

— Брате Райс, якщо я не проповідую, я не можу навіть жити по-християнськи!

Він мав на думці, що коли він не проповідує, цебто не підпорядковується волі Божій, то Бог не дає йому перемоги над гріхом, не керує його життям, не дає йому внутрішнього задоволення, не відповідає на його молитви.

Одна пані була дуже засмучена смертю своєї улюбленої матері. Вона нарікала, тужила і невдоволено питала: “Чому? Чому?” їй здавалося, що Бог зробив несправедливо з її матір'ю, також тим самим спричинив їй самій багато зайвих страждань. У серці тієї жінки був тільки один спротив Богові. І що ж? Для неї Біблія стратила всяку привабливість; зникла свідомість постійної присутності Духа Святого. Здавалося, що Бог не чув її молитов, різні сумніви облягли її серце. Вона не могла знайти спокою, доки не визнала свого гріха й не сказала: “Хай буде воля Твоя!”

Любі діти Божі, якщо ви спротивляєтесь ясній Божій волі, то ви не можете догодити чимсь Богові, ви не можете мати з Ним спільності й не можете отримати відповіді на ваші молитви. Чи Господь відвернув від вас Своє обличчя, як Він це зробив колись з Саулом, і відмовляється вислуховувати ваші молитви тому, що ви вперто тримаєтеся своєї волі, яка спротивляється Божому наміру щодо вас? Коли так, то я благаю вас, підпорядкуйте негайно свою мізерну волю добрій Божій волі. Довіртеся йому! Його плани щодо вас є набагато мудріші, ліпші, багатші, і щасливіші від тих планів, які ви самі готуєте собі. І байдуже, які турботи, горе чи втрата трапляться на нашій життєвій дорозі. — якщо ми в його волі, ми завжди будемо мати постійну свідомість присутності Святого Духа Утішителя та будемо мати щоденну певність, що наші молитви вислухані.

3. НЕПРИХИЛЬНЕ ВІДНОШЕННЯ АБО БАЙДУЖІСТЬ ДО БІБЛІЇ РОБЛЯТЬ НАШУ МОЛИТВУ ОГИДНОЮ БОГОВІ

Зауважте, що говориться в Притчах 28:9. Бог каже: “Хто вухо відхилив, щоб не слухать закону, того й молитва — хіба лиш гидота”.

Якщо ваша молитва є гидотою для Бога, то ви жодним способом не можете досягнути блаженної спільноти з Ним, а також не можете мати тотожної з Ним мети.

Зверніть вашу увагу на факт, що це слово не стосується головним чином невіруючих. Щоб належати до вищезгаданої категорії людей, цебто, щоб наша молитва стала мерзотою для Господа, не конче треба казати, що Біблія є неправдива, або що Христос не родився від Діви Марії через непорочне зачаття, або що Він не воскрес, або що нема неба чи пекла. Ні, вистачить відвернутися серцем від Біблії, вистачить не мати бажання читати її, не цікавитись нею, не роздумувати над нею в душі молитви та з задоволенням, а тоді наші молитви напевно стануть мерзотою в очах Божих.

В усій Біблії Бог кладе наголос на факт, що поміж словом Божим і духовним процвітанням людини існує близький зв'язок. Ось, наприклад, псалом 1:1-3 говорить нам про блаженного мужа, який не стоїть на дорозі грішних. “Та в законі Господнім його пожадання, й про Господній закон він роздумує вдень і вночі! І він буде немов деревина, над водним потоком посаджена, що родить свій плід своєчасно й що листя не в'яне її. І все, що він чинить, — щаститься!”

Щоденні Божі благословіння, духовне процвітання, християнське приношення овочу, все залежить від нашого насолоджування, пожадання закону Божого та від роздумування над ним удень і вночі. Знання Біблії — це не все; читання Біблії також не все. Благословіння залежить від того, якщо ми жадаємо закону Божого та роздумуємо над ним.

У книзі Ісуса Навина 1:8 знаходимо слова, які Сам Бог сказав до Навина: “Сю книгу закону повсякчасно мусиш держати в устах і міркувати про неї день і ніч, щоб зважувати нею все, що в ній визначено: тоді щаститись буде тобі в усіх задумах твоїх і будеш поступати розумно”.

Успіх, добробут залежать від того, чи Ісус Навин матиме слово Боже в своїх устах, чи буде роздумувати над ним удень і вночі і чи сповнятиме все, що в ньому написано. Тільки таким чином буде щаститися йому в усіх задумах його і він буде поступати розумно. Але коли б Ісус Навин відвернув своє серце від слухання закону, тоді він не мав би успіху, йому не вдалося б досягнути мети і Божі благословіння не виправдали б надій. Чи це місце не підтверджує тієї самої заяви, яку ми читали в Притчах 28:9, що навіть молитва того, хто відвертає серце від слухання закону, є гідотою? Як може хто догодити Богові молитвою, коли він неприхильно ставиться до Біблії, уникає її, або відвертає від неї своє серце? Як може ворогуюча й недуховна дитина мати якісь вимоги до Бога в молитві? Прошу зауважити, що кожен, хто серцем відрікається Біблії, хто не має жодного зацікавлення в слові Божому, хто не знаходить потіхи в Божих обітницях, хто байдужий до обов'язку слухатися Божих наказів — зауважте, що такі християни не можуть задоволити жодної умови щодо успішної молитви. Бо всі біблійні обітниці відносно здійснення наших молитов містять у собі до певної міри вимогу наявності такого серця, яке прагне знайти волю Божу в слові Божому. В Євангелії Івана 15:7 Ісус обіцяв: “Коли ж у Мені пробувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, — і станеться вам!” Хто не любить Біблії, не має бажання читати її, не зважає на її перестороги, докори та накази, той не може претендувати на вищезгадану обітницю, бо слово Христове не перебуває в його серці, і він також не пробував в Христі в тому значенні, що не підпорядковує своєї волі Христовій.

Як може такий християнин приходити і просити чогось від Отця в ім'я Христове? Хто не знає Біблії, той не знає і волі Христової. Хто не цікавиться Біблією, той, зовсім зрозуміло, не цікавиться і Божою волею. Як я можу правдиво просити в ім'я Ісуса Христа, якщо я не можу покликатися на Його слово, якщо я не знаю, чи Він дав мені право просити в Його ім'я? Отже, ця благословенна обітниця, яка записана в Євангелії від Івана 14: 13-14, не принесе жодної користі для того, хто відвертає своє серце від слухання слова Божого.

“...коли чого просимо з волі Його, то Він слухає нас”, написано в 1 Івана 5:14. Але хто не знає Біблії, не любить її та не роздумує над нею, той не може мати певности, що він просить, згідно з Його волею. “Тому, хто вірує, все можливе”, сказав Ісус в Євангелії від Марка 9:23, але “віра від слухання, а слухання через слово Боже” (Рим. 10: 17). Хто відвертається серцем від Біблії, той відвертається і від віри. Така людина не може з вірою кликати до Бога, тому що він не плакає в собі віри, а тому Дух Святий не підбадьорює віри в неслухняному серці. “Хай Господь буде розкіш твоя, — і Він сповнить тобі твого серця бажання” (Пс 37: 4). Але коли ми дійсно насолоджуємося Господом, то ми так само насолоджуємося і його словом. З якою нетерпеливістю я чекаю з дому листа! А це тому, що я люблю свою дружину, своїх дочок і прагну бачити їх. З яким занепокоєнням очікує молода дівчина листа від свого нареченого, якого забрали до військової служби. Коли хто дійсно насолоджується, захоплюється, втішається Господом, він так само буде радіти і любити Його листа до нас. Бог так ясно показує Себе через Писання, що всі ті, хто в тісній спільноті з Ним, не можуть не любити Його слова. Брате, сестро, якщо твоє серце відвернулося від Біблії, то всі біблійні обітниці відносно відповіді на молитви тебе не торкаються! “Хто вухо відхиляє, щоб не слухать закону, того й молитва — хіба лиш гидота”.

Навіть не навернені люди, якщо вони бажають спасіння, повинні читати слово Боже. Наскільки ви щиро намагаєтеся знайти Бога в Писанні, настільки Дух Святий об'явить вам його. Біблійний Бог є Богом, що відповідає на молитву. Він не тільки той Бог, що написав Біблію, але Бог, Який ще й сьогодні виявляє Себе через Біблію та дає Своє благословіння всім тим, що люблять Біблію.

Небажано читати слово Боже, роздумувати над ним, вивчати, досліджувати, наслідувати його є доказом, що в серці є гріх. Коли навернене й відроджене дитя Боже виявляє байдужість до слова Божого, знаймо, що такий християнин живе тілесним, байдужим життям. 1 Кор. 2:14 говорить: “А людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй ще глупота, й вона зрозуміти не може, бо вони розуміються тільки духовно”. Дух Святий має тягу до Слова Божого, бо Він натхнув його. Свідома повнота Духа і щира любов до слова Божого йдуть разом. Люди, які наповнені Духом, наповнені також і словом Божим. Природний розум чужий Богові, такий розум не цікавиться Біблією. І тілесний, нерозвинутий, ненавчений, недуховний християнин в дійсності не відчуватиме смаку в Божому слові. Незацікавленість словом Божим є доказом недуховного стану, відступництва та гріха.

Одна мати даруючи Біблію своєму від'їжджаючому синові, написала на ній так: “Ця книга стримає тебе від гріха, або гріх стримуватиме тебе від цієї книги”. Християнин, який не цікавиться Біблією, не знаходить часу, щоб читати її, повинен дослідити своє серце, бо в тому серці безперечно є речі, що вони засмучують Бога, перешкоджають Божому благословінню і роблять молитви такого християнина огидними перед Богом.

Отже, кожний християнин повинен прагнути й щиро намагатися пізнавати Біблію. Призначте собі точний час, найкраще вранці, і читайте щодня декілька розділів та

з молитвою розважайте над ними, намагаючись пізнати Божу думку та будьте готові підпорядкуватися всьому, що ви знайдете в Божому слові. Якщо ви коритесь, роздумуєте над словом Божим не кваплячись, ви побачите, що молитва вже сама формується в вашому серці. Це є та молитва, яку натхнув Сам Дух Святий; та молитва, що Бог бажає її здійснити. Джордж Мюллер, великий муж молитви, основоположник сирітських домів у Бристолі, в Англії, оповідає, що коли він найперше читає слово Боже, тоді його молитви стають невимушені, радісні, бо вони беруть свій початок, так би мовити, родяться від того, що Дух Святий промовив до серця під час читання слова Божого. І коли б ви щодня присвячували тиху хвилину для читання слова Божого, вивчаючи його та підпорядковуючись докорам, постановам та очищуючій силі слова Божого, ваше молитовне життя процвітало б А хто вухо відхиляє, щоб не слухати закону, того й молитва — хіба лиш гидота”.

4. УСЯКИЙ НЕВИЗНАНИЙ, НЕОПЛАКАНИЙ ГРІХ ЗАСМУЧУЄ БОГА І СПИНЯЄ МОЛИТВИ ЙОГО ДІТЕЙ

На початкових сторінках цієї книжки я нагадав нам зразкові приклади зо слова Божого, які вказували, що якийсь гріх стояв на перешкоді до вислухання молитов. Я не спроможний подати вам усього докладно. Нехай Дух Святий зробить це в вас. Однак постараймося на цьому місці знайти загальне правило, яке треба застосувати до свого серця й життя, щоб довідатися, що в нас засмучує Бога.

У Псалмі 66:18 знаходимо такі важливі слова: “Коли б беззаконня я бачив у серці своїм, то Господь не почув би”.

Прошу зауважте, чого Бог НЕ сказав. Бог не сказав, що коли б я згрішив, Він не почув би мене. Ні, ні! Слава Господеві, Він так не сказав! Бо коли б Господь був так висловився, то Він ніколи не міг би вислухати молитви людини. Бо

всі ми згрішили і грішимо. Бог навіть не сказав, що коли й тепер гріх є в нашому житті, то Він не вислухає. Апостол Іван виразно каже, що ми всі постійно маємо гріхи в нашому тілі. “Коли ж кажемо, що ми не маємо гріха, то себе зводимо й немає в нас правди” (1 Ів. 1:8). Постійна наявність людської кволости, тілесних недуг, старости та немочі, різні перешкоди в молитвах та в здобуванні душ для Христа, — все це свідчить, що ми маємо гріх навіть і тепер. І будемо цей гріх мати аж до другого приходу Христового, коли Він перемінить наші тіла. Якщо апостол Павло вважав за потрібне сказати: “Коли хочу робити добро, — то зло лежить у мені” (Рим. 7:21), то й всі ми мусимо сказати те саме. Я не можу приходити до Бога і просити щось від Нього на підставі моєї безгрішності, моєї досконалості, на підставі того, що в моєму серці немає нічого ніякого, — навіть тайного і закритого, — що не є таке чисте, як ангол, не є таке святе, як Христос. Ні, ні! Я є грішник. Але все ж таки я ще можу одержувати відповіді на мої молитви.

А що властиво каже Бог? “Коли б беззаконня я бачив у серці своїм, Господь не почув би”. Я грішник, але я не повинен любити гріха. І якщо я плекаю в своєму серці якийсь особливий гріх, люблю його, захищаю його і намагаюся виправдати його, — то такий стан доведе до суперечки з Богом. Бог ненавидить гріха, але Він має засоби виправити його. Коли ми, християни, признаємося до своїх гріхів. Він є вірний та праведний, щоб простити нам гріхи й очистити нас від всілякої неправди, як каже слово Боже (1 Ів. 1:9). Отже, в основному, не сам факт наявності гріха в нашому тілі, а любов до гріха, бажання грішити, виправдування й вибілювання гріха, — це є причиною, чому Бог не може відповідати на наші молитви.

Коли ви бажаєте мати в Бога успіх, заховувати з Ним солідку спільність й одержувати відповіді на ваші молитви, ви мусите осудити свої гріхи. Ви мусите чесно признатися

до них, зайнята проти них виразне становище, а стати на стороні Божій. Мусить бути щире покаяння, цебто волею своєю ви мусите відвернутися від усього того, що засмучує Бога. Без того ваша воля постійно буде супротивлятися Божій волі. Ви не можете просити чогось в ім'я Христове, ви не можете молитися Духом, не можете молитися згідно з словом Божим, ваше власне сумління не дозволить вам вірити в те, що Бог благословить вас, якщо ви поклоняєтесь своїй волі, ніби ідоліві, або якщо якийсь тайний гріх втішається в вас тією любов'ю, яка належить тільки Богові.

Люба дитино Божа! Якщо ти бажаєш Божого благословіння в твоєму житті молитви, нехай твоє серце викликне до Бога ось тими словами старої християнської пісні:

Вернися, Душе Пресвятий,
Спокій у серце влий!
Я ненавиджу гріх тяжкий,
Що відганяє подих Твій.

Якого б ідола не мав,
Ти поможи мені,
Щоб я його вщент зруйнував
Й вклонявся лиш Тобі.

Може ви голосно твердите: “Я не бачу нічого злого в театрі”. Може ви раз у раз кажете: “Немає нічого злого в танцях, якщо вони виконуються в товаристві порядних людей”. А може ви кажете: “Якщо я нічого гіршого не роблю, як тільки курю сигарку, то я непогана людина”. Але проста й ясна правда є така: якщо ви в своєму серці толеруєте гріх, якщо ви поважаєте й любите його, то це вже є опірний пункт поміж вами і Богом. І ця незгода не допустить відповіді на ваші молитви, вона викраде ваш спокій і залишить вас безпомічним та безсилим, як Самсона з його обрізаним волоссям. Любий друже! Найменший гріх у світі, якщо він перериває ваш контакт з Богом, залишить вас безсилим і ваші молитви будуть без жодного позитивного наслідку.

Тим гріхом може бути любов до грошей. Може також бути ганебна, таємна любов до якоїсь людини. Це може бути гріх, про якого, крім Бога, ніхто не знає. І якщо ви любите цей гріх і приховуєте його, зустрічаєтесь з ним, то ваші молитви завжди будуть натрапляти на перешкоди.

5. ЯК УСУВАТИ ПЕРЕШКОДИ?

Чи ваші молитви натрапляють на перешкоди? Слава й подяка Господеві за те, що є засоби, якими можна всі їх усунути. Ще й сьогодні ви можете відчути усмішку на Божому обличчі, почути ніжний голос Святого Духа і мати певність, що нічого немає поміж вами і Богом.

1 послання Івана 1: 9 дає нам чудову обітницю: “Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої”.

Отже, ліком на наші гріхи є визнання їх, наша сповідь. Християнин не потребує покутувати за свої гріхи. Фактично, ніхто з людей і не може їх відпокутувати й загладити їх. Ісус Христос повністю заплатив за наші гріхи, і, слава Богу, на хресті Він проголосив: “Звершилось!” Нехай ніхто в вас не думає, що тим чи іншим способом він сам мусить намагатися заслужити Божу милість та здобути в Бога довір'я, щоб одержувати відповідь на свої молитви.

Віруючий не повинен загладжувати чи відпокутувати свої гріхи. Бог не вимагає від вас, щоб ми платили якусь визначену суму грошей, або щоб обмежували себе в їжі, або щоб спали на твердих дошках, або щоб постили стільки то днів, щоб — так би мовити — сплатити наш довг у відношенні до Бога, цебто тим самим згладити наші гріхи.

Ні, ваш любий Господь ясно й просто обіцяє: “Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої”.

Я думаю, що щира сповідь повинна включати наступні речі:

По-перше, мусимо чесно усвідомити собі нашу власну неспроможність та гріховність. Сповідь наша не повинна бути тільки на устах. Якщо уста кажуть: “Я згрішив”, а серце каже: “Це не є такий вже великий гріх і, властиво, в тому й не моя вина”, то це неправдиве визнання. Іншими словами, віруючий повинен чесно осудити свій гріх в світлі Божого слова та через відкриття Святого Духа побачити, яке Боже ставлення до його гріха.

По-друге, чесна сповідь робить покаяння щирим. Гріх засмучує Святого Духа, ображає Бога. Якщо віруючий згрішив, то тим самим він виявився невірним у відношенні до Спасителя, Якому він обіцяв служити і Якого обіцяв, любити. Якщо віруючий згрішив, то тим самим він пошкодив своєму свідченні перед невірними, його спільнота з Богом порушена, його успішність зменшена, його молитви спинені. Всі ці речі повинні його засмутити, викликати жаль за доконаний гріх. Я не маю на думці того, що свідомість гріха повинна допровадити віруючого до хворобливого відчаю. Ні, я думаю, що “смуток для Бога чинить каяття” (2 Кор. 7:10). І такий сердечний смуток над гріхом приводить до зміни нашого почуття, вашого способу мислення і наставлення до даного гріха, — це ми і називаємо покаянням. Якщо віруючий не жаліє, що він зробив той чи інший гріх, якщо він чесно, всім: серцем не прагне направити його, то такий віруючий не кається щиро в своєму грісі.

По-третє, основуєтесь на 1 Івана 1:9, правдиве визнання гріха містить також в собі просту віру в те, що Бог хоче простити й очистити нас, так як Він це й приобіцяв. Ми є улюблені Його діти. Ми дорогі для Його серця. За нас Він віддав Свого власного Сина. Він уже дарував, там вічне життя і обіцяв забрати вас до неба. Ми не заслужили й не

заслуговуємо Його ласки та милосердя; проте Він любить нас. Отже, визнаючи свою провину, віруючий може мати цілковиту упевненість, що Бог простить і очистить його за Своєю обітницею, бо Він не може бути неправдомовним. Ми споріднені з Ним через заповіт. Наше прощення ґрунтується не на нашій вірності, а на його.

Отже, кожного разу, коли віруючий є свідомий свого гріха, якщо він осуджує його і розкаяним серцем займає проти нього тверде становище, він має повне право сподіватися негайного і повного прощення й повного очищення.

Улюблений читачу! Ви можете досягнути солодкої спільноти з Богом, якої ви прагнете; ви можете досвідчити це негайно. Тільки тоді зможете провадити щоденне життя невинної молитви, життя чудових Божих відповідей.

Я благаю вас, визнайте ще сьогодні ваші гріхи, підпорядковуючись світлу Божого слова й Духові Святому! Відверніться серцем від гріхів, а тоді домагайтеся прощення й очищення, які Бог дармо обіцяв дати всім Своїм дітям, що визнаватимуть свої гріхи!

Чи не стоїть сьогодні щось поміж вами й Богом? Чи досліджували ви покірливо своє серце в світлі слова Божого і чи не знайшли в ньому чогось, що може спиняти ваші молитви? О, тоді унаслідуйте вашу спадщину і почніть жити багатим життям молитви, просячи й одержуючи, щоб повного була ваша радість!

XXI. НЕМОЛІННЯ — ГРІХ

“Та й від мене далека думка грішити перед Богом тим, що не молився б за вас” (1 Сам. 12:23).

Не молитися — це страшний гріх. У нерозкаяного грішника це становить частину його нехтування Христа. Але в дитини Божої такий стан рівнозначний з відступництвом. Не молитися — значить не вірити. Відсутність молитви — це батько та партнер всякого поганого гріха, так само, як коршма¹ є батьком п'янства, а пожадливість — батьком перелюбства. Немає в світі такого низького гріха, в якому відсутність молитви не відіграла б важливої ролі, і навпаки, немає такого гріха, від якого не можна звільнитися через молитву. Я не сумніваюся в тому, що відсутність молитви є гірша від убивства, гірша від перелюбства і блюзнірства, бо вона корінна, більш основна річ. Вона глибше й ґрунтовніше виявляє стан серця. В дійсності, вбивство, перелюб і блюзнірство можуть повністю заволодіти людиною, яка перебуває в неволі тілесної природи. Натомість відсутність молитви є центром тілесної природи, положенням відчуженості від Бога.

Найбільший мій гріх, — а також і ваш, — це відсутність молитви. Коли немає молитви, тоді в нашому серці замирає радість. Коли немає молитви, немає ані мудрости, ані Божого керівництва, ані рішучости. Кожного разу, коли я впадав у якийсь гріх, чи не виконував своїх обов'язків, чи не мав сили, чи не міг знайти потіхи в скорботний час, то кожного разу причина такого стану була в тому, що я не молився. О, який це страшний гріх!

Брак правдивої молитви є причиною, чому в багатьох церквах не все гаразд. Недостача молитов є також причиною,

¹ Коршма — корчма, шинок, бар. *Прим. ред.*

чому між проповідниками не все гаразд. Відсутність молитов — це згубний гріх також у відвідувачів церкви, — тому то й між ними не все гаразд. На кожен гріх, на кожне падіння і на всякий недостаток Бог має засоби та ліки, коли б тільки ми мали подостатком сильних молитов.

Гріх молитися і просити чогось недоречно, щоб ужити його на свої власні розкоші. Гріх молитися без віри. Невимовно сумно, коли наші молитви спиняються невластивим нашим родинним життям, або нашим спротивом чи байдужістю до Біблії, або окритою любов'ю до якогось гріха, або коли ми не прощаємо і не просимо прощення. Але найбільший з усіх гріхів у відношенні до молитви — це не молитися! Найбільша біда наша не в тому, що ми недобре молимося. Ні, найбільша наша біда, наш найбільший гріх лежить у тому, що ми мало або й зовсім не молимося! Можливо, ми проказуємо загально вживані, офіціальні речення, якими симулюємо молитву. І, на жаль, ні наші молитви в дійсності нічим не відрізняються від “Отченашів” та “Богородиць” наших приятелів католиків, або від формальних слів буддійського колеса молитви.

Молитва в значенні просити чогось від Бога, — подібна до господині, яка йде з кошиком до крамниці по визначені продукти, або як автоводій, який підїжджає до газолінової станції за бензиною, або як дитина, що при столі каже: “подайте мені хліба, прошу”, — отже, така визначена, проста, точна молитва, що вона рішуче звертається до Бога, щоб одержати якусь річ, не є знана більшості християнам. Брак молитви є першопричиною безплідності, безсилля та смутку в житті пересічного християнина.

Учні благали Ісуса: “Господи, навчи нас молитися”. Вони не казали: “Господи, навчи нас, як ми маємо молитися”. Ні, вони просто просили: “Господи, навчи нас молитися”. О, коли б народ Божий зрозумів цей свій гріх та й схилився до молитви!

1. ДОКАЗИ ТОГО, ЩО НЕМОЛІННЯ — ГРІХ

Чи ми справді маємо докази на це? Найперше, немоління є гріхом, бо Біблія так про це говорить, Самуїл сказав синам Ізраїлевим: “Та й від мене далека думка грішити перед Господом тим, що не молився б за вас, і я вказуватиму вам добру й просту путь” (1 Сам. 12:23).

Дух Святий потаїв Самуїлові на серце сказати ці слова і цей самий Дух Божий записав їх у Біблії для нас, — перестати молитися — це гріх.

По-друге, багато, дуже багато віршів у Писанні наказують віруючим молитися. Ці місця навіть вимагають від нас молитися постійно, неперестаючи 1 лист до Солунян 5: 17 говорить: “Безперестанку моліться”.

Цей вірш не пов’язаний ані з попередніми, ані з наступними віршами. Значіння його нічим не змінюється. Це є абсолютний, прямий наказ, що віруючий повинен буквально безперестанку молитися.

А Господь Ісус сказав: “...що треба молитися завжди й не падати духом”. (Луки 18: 1).

Люди повинні завжди молитися й ніколи не здаватися. Це наказ Христів, а не виконувати наказу — гріх.

Бог наказує віруючим зодягнутися в повну зброю Божу: підперезатися правдою, взяти броню справедливости, взяти ноги в готовість звіщання спокою, взяти щита віри, шолома спасіння і меча духовного, яким є слово Боже. І “Всякою молитвою й благанням кожного часу моліться духом, а для того пильнуйте з повною витривалістю та молитвою за всіх святих” (Єф. 6: 18).

Багато разів Біблія наказує віруючим молитися. Ісус також наказує Своїм учням пильнувати та молитися, щоб не впасти в спокусу.

Бог раз у раз говорить віруючим, щоб вони завжди молилися і не падали духом, щоб молилися всякою молитвою.

А кожне порушення ясного Божого наказу є гріхом. Коли ми не молимося, то ми бунтарі, неслухняні діти, ми в грісі.

Прошу звернути увагу на вагу цього нашого гріха, якщо ми не молимося. Написано, що ми повинні молитися безперестанку, постійно. Все, що є хоч трохи менше від постійної молитви, таким чином є неслухняністю й гріхом. Коли протягом якогось короткого часу ми не молилися так, як повинні, то ми вже згрішили. І якщо таке грішне нехтування молитвою продовжується, з малими перервами, цілими годинами, днями, тижнями, місяцями, а навіть роками, як це — на жаль — буває в багатьох християн, то відсутність молитви стає звичним гріхом, стає справжнім життям гріха. Якщо людина довго не молиться, то цей гріх нічим не різниться від гріха п'янства, або наркоманства, бо він так само повторюється, поширюється і стає звичкою.

Але як же може хтось безперестанку молитися? Чи Бог тут не вимагає чогось неможливого? Ні! Божа міра правильна і Він каже якраз те, що Він думає, і має на думці те, що каже.. Молитва повинна виходити з серця, як пахощі від фіміяму, який безперестанку горить на жертівнику. Душа віруючої людини може так проїнятися Богом, може так прагнути Його присутності, що вона свідомо й підсвідомо буде заносити до Нього свої благання, шукати його обличчя. Його волі, дороги до праці.

Ось вам приклад. Немовля спить у колисці; інші члени родини і врешті мати також ідуть на опочинок. Вночі дитя злегка заскимлить і мати відразу пробуджується. Вона і в часі сну ніби прислуховується. Вона, — так би мовити, — навіть у сні пильнує свою дитину. Душа матері настільки перейнята піклуванням немовляти, що навіть і тоді, коли вона спить і її свідомість зникає, підсвідомість переймає працю свідомості і стежить далі за кожним рухом чи звуком дитини.

Я виріс у західному Техасі, де люди займаються скотарством, а тому більшість моєї праці я виконував на коні. Протягом довгого часу я проводив верхи десять або й дванадцять годин денно. Одного разу, після особливо тяжкого дня, до краю виснажений, я нарешті повернув конем додому, ідучи довгою дорогою широкими пасовищами, я сидів у своєму сідлі й міцно спав. Коли ж мій кінь приходив до якоїсь зачиненої брами, я вмить пробуджувався. Відчинивши браму й провівши коня, я знову її зачиняв, скакав у моє сідло і спав далі, аж поки зморений і виснажений кінь знову затримувався перед якоюсь зачиненою брамою. Мої м'язи виконували працю, до якої звикли протягом багатьох років, навіть і тоді, коли мої очі були закриті і коли я міцно співав. Але якась частка свідомости жила в мені, а вона, казала мені про те, що я сиджу на коні, що мої ноги в стременах, і я негайно будився, коли кінь ставав.

Любий друже! Якщо мати може бути свідомою своєї дитини навіть у сні, якщо вершник може бути свідомий свого коня і може втримувати рівновагу навіть у сні, то чи ж не може той віруючий, що всім серцем любить Бога і прагне його благословити, чи ж не може такий християнин бути свідомий свого Бога тоді, коли він спить? Загіпнотизована людина виконує деякі накази підсвідомо. Отже, цілком нерозумно казати, що ми не можемо виконувати наказів Божих відносно молитви просто тому, що ваші свідомі думки часто бувають скеровані в іншому напрямку — в напрямку нашого зайняття, нашої праці й т. ін., або тому, що ми спимо.

Декілька разів, — заледве кілька разів, прости мені, Господи, — я будився зо сну, щоб переконатися, що я знаходжуся в присутності самого Бога. Бувало й таке, що я будився зо свідомою молитвою на устах. О, який це великий гріх, коли ми не молимося так, як Бог наказав: безперестанку, завжди, всякою молитвою, за всіх святих.

Отже, кожен момент нашого життя без молитви є гріхом. Постійний брак молитви — це постійний гріх, звичний гріх, життя в грісі, бо це невиконання простого, ясного та багаторазового наказу Отця небесного і Господа нашого Ісуса Христа.

По-третє, відсутність молитви є гріхом і тому, що вона залишає відчинені двері для всякого іншого гріха.

Підтвердження того знаходимо в кутових словах:

“Пильнуйте й моліться, щоб не впасти на спробу, — бадьорий бо дух, але немічне тіло” (Марка 14: 38).

Ми повинні молитися й постійно стежити в молитві, бо тільки таким чином можемо надійно забезпечитися проти спокуси. Подібного накази знаходимо і в Луки 22:40, — “Моліться, щоб не впасти у спробу”. Якщо учні потребували такого попередження, перебуваючи з Ісусом в Гефсиманії, наскільки ж більше потребуємо його ми!

В дійсності, в Господній молитві, — в тій зразковій молитві, яка дана кожному, хто може по правді кликати Бога “Отче наш, що на небі”, — в тій молитві вам показано ясно, як треба молитися:

“І не введи нас на спробу, але визволи нас від лукавого”.

Молитва — це найуспішніший засіб проти спокуси. Нею можемо перемагати лукавого.

У зв'язку з цим, добре пам'ятати, що “повна зброя Божа”, в яку Бог наказує наїм зодягнутися, “щоб могли ми стати проти хитрощів диявольських” та “щоб могли ми дати опір дня злого”, включає також “всякою молитвою та благанням кожного часу моліться Духом, а для того пильнуйте з повного витривалістю та молитвою за всіх святих” (Єф. 6:11-18). Молитва перемагає сатану. Молитвою можна встати проти хитрощів диявольських та можна дати опір дня злого.

Один віруючий, який був поневолений звичкою курити цигарки, сказав мені таке:

— Я можу обійтися без цигарки пів дня, а потім мушу, просто мушу закурити. Він розповів мені, як щодня молиться за цю справу, і спочатку все виглядає так, ніби він перемагає. Але вже в другій половині дня він слабне і стає жертвою спокуси і гріха. Я роз'яснив, йому, що після молитви він тимчасово одержував перемогу. Отже, все, що йому треба робити для сталої перемоги, це більше молитися. Тоді він приобіцяв молитися, якщо буде треба, кожної пів години, перериваючи свою працю й усамітнюючись. Він обіцяв молитися так, аж доки отримає перемогу. І власне таким чином він переміг гріх куріння, який його поневолив.

Любий друже! Чи не змінилася б твоя мова, коли б ти просив Бога словами Давида: “Нехай будуть по волі Твоїй слова моїх уст, а думки мого серця — перед обличчям Твоїм. Господи, скеле моя й мій Спасителю!” (Пс. 141:3; 19:15)? Коли б Петро був провів у Гефсиманії час молячись, замість того, щоб спати, то наслідок був би багато кращий. Без сумніву він попав у сільце тільки тому, що не молився. Так само й ми вирікаємося Ісуса, лаємося й клянемося, — та ще й перед його ворогами, — тому, що ми не зміцнилися молитвою до Отця, що в тайні’.

Стара приказка каже: “Сатана тремтить, коли він бачить навіть найслабшого святого на колінах”. І він дійсно тремтить, якщо цей святий щиро, безпосередньо та наполегливо благає Бога допомогти йому не грішити, заховати його від спокуси та дати силу перемогти лукавого.

Відомий Джон Буньян [John Bunyan], автор “Мандрівка паломника” [The Pilgrim’s Progress], написав так: “Молитва зробить те, що людина перестане грішити; натомість гріх буде спонукувати людину перестати молитися”.

У такому самому випадку гріх, безперечно, є наслідком браку молитви. І поза всяким сумнівом, суцільна, щира, сердечна молитва є найліпшим засобом, запорукою та перемогою над гріхами. І по-четверте, як останній доказ

того, що відсутність молитви є гріхом, прошу дослідити всі ці місця в Біблії, де говориться про християн. Як вони молилися! Якщо ті, що найліпше догоджували Богові, молилися безперестанку, молилися наполегливо, і вимолювали, тоді без сумніву ми грішимо, якщо не шаруємося на них.

Найкращим прикладом, безперечно, є Сам Господь Ісус. А про Нього говориться, що “Він на гору пішов помолитися на самоті” (Матв. 14:23). Люди приводили до Нього дітей, “щоб за них помолівся” (Мат 19:13). В Гефсиманії Він сказав: “Посидьте ви тут, аж поки піду й помолюся отам” (Матв. 26:36). “Він вийшов і пішов у самотнє місце й чинив там молитву” (Марка 1:35). Далі, “І Він їх відпустив та й пішов помолитися на гору” (Марка 6:46). Великі натовпи народу приходили слухати Його та вздоровлятися від Нього, а Він “відходив на місце самотнє й молився” (Луки 5:16). Наступний розділ каже: “І сталось, що того часу Він був вийшов на гору молитися, і перебув цілу ніч на молитві до Бога” (Луки 6: 12). Багато хто з нас забувають, що коли Ісус на горі преобразився і прославився перед Своїми учнями, Він пішов був туди, щоб помолитись і “коли Він молився, то змінився був вигляд обличчя його” (Луки 9: 29-29). Більшість із нас забувають, що Ісус молився саме перед тим, як, учні попросили Його навчити їх молитися, наслідком чого й постала молитва Господня. Ісусова молитва стала безпосередньою причиною, чому Петро врочисто проголосив Його “за Христа Божого”, як ми бачимо в Євангелії від Луки 9: 18-21. Ісус сказав Отцю небесному: “Я знаю, що Ти завжди почувеш Мене” (Івана 11:42), а це містить у собі таку думку: “тому, що Я завжди прошу Тебе”. Нехай Господь простить, нам те, що ми не молимося так, як Ісус молився. Брак молитви є ознакою, що ми ігноруємо Божі накази щодо наслідування Христа.

У біблійних часах храм дослівно був “домом молитви” і був призначений для всіх людей. Біблійні віруючі

постили, молилися, зодягнувшись у веретище, плакали, часто проводили цілі ночі в молитві. Павло та Сила молилися у в'язниці в Филипах опівночі. Невелика група християн молилася допізна вночі в домі Марії, аж поки ангол звільнив Петра (Дії 12:3-17). Перед П'ятдесятницею, апостоли, Марія, брати Ісусові та інші “однодушно були на невпинній молитві” (Дії 1: 14), аж поки одержали силу Святого Духа, яка їм: була приобіцяна. Пізніше, коли апостоли покликали дияконів та доручили їм піклуватися бідними вдовицями, вони приобіцяли, — “а ми пробуватимемо завжди в молитві та в служінні слову” (Дії 6: 4), найперше молитва, а потім проповідь! Коли святі мужі зібралися в Антіохії, — Варнава, Семен, Лукій, Манаїл та Савл, — вони служили Господеві та постили так довго, аж поки Дух Святий сказав їм: “Відділіте Варнаву та Савла для Мене на справу, до якої покликав Я їх”. І далі говориться, що вони знову постили і молилися. “Тоді, попостивши та помолившись, воїни руки поклали на них і відпустили” (Дії 13:1-3). В тому, власне, лежить таємниця кожного великого місійного руху. “Молитва”, “служіння Господу”, “піст” і знову “молитва з постом”! Всі наші спроби, якими ми намагаємося пояснити відсутність в нас самих сили Духа Божого, що вона була явною в перших роках християнства, можна сміливо ігнорувати. Правда різниця поміж новозаповітніми християнами і християнами сучасними лежить у ділянці молитви та сили, яка приходиться через молитву. Якщо перші християни мали правильне розуміння того, як служити Господу, то ми не маємо того розуміння. Коли вони правильно молилися, то ми помиляємося, якщо не молимося стільки, скільки вони молилися. Коли ми не беремо прикладу із зразкових молитов біблійних героїв, якщо ми так не молимося, ми грішимо.

Якщо ми порівнюємо себе з такими місіонерами, як: Карей [William Carey], Джадсон [Adoniram Judson] та Гадсон

Тейлор [Hudson Taylor], як тоді виразно виступить наш гріх відсутности в нас молитви!

Коли ми порівняємо наші убогі молитви з молитвами, напр., Брайнерда [David Brainerd], який постив, багато днів підряд і гаряче молився, стоячи навколішки в снігу, в первісних лісах, благаючи Бога спасти індіанців, то якими ж нещирими здадуться наші виправдання, чому дам не вдається приводити душі до Бога. Коли ми читаємо про молитви і недосипання Чарльза Г. Фіннея [Charles Grandison Finney], про всі ті молитви з постом, що він їх чинив по лісах, по стодолах, а після яких він знову сповнювався силою, після яких потім приходили пробудження й сотні душ наvertsалися до Господа, то як ми сміємо виправдовувати убогість наших молитов! Коли ми візьмемо під увагу, як молився Джордж Мюллер [George Müller] і як він кормив тисячі сиріт; як він, завдяки молитвам, висилав місіонерів у всі кінці світу й підтримував їх матеріально; як він через молитви був спроможним роздавати тисячі Біблій, духовні книжки й трактати; як він одержав від Бога понад сім мільйонів доларів, не просячи ані одного centa від людей; як він благав, упрощував і доводив Богові, — то, порівнюючи себе з Мюллером, які ж ми грішні зо своїми убогими, недостатніми, скупими молитвами!

2. СУМНІ НАСЛІДКИ БРАКУ МОЛИТВИ

Окрім того факту, що відсутність молитви відчиняє двері для різних гріхів, я звертаю вашу увагу на трагічні наслідки такого нашого стану.

По-перше, **народ Божий не одержує того, що він повинен одержувати**. Багато хто з віруючих не мають необхідних щоденних речей, тому що не моляться так, як наказано молитися. “Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні” (Матв. 6: 11). Багато хто страждали й страждають досі, бо

вони не виконують Божого наказу: “Чи страждає хто із вас? Нехай помолиться!” Багато хворих залишаються хворими, бо не кличуть “церковних пресвітерів”, щоб над ним помолилися, “намастивши його оливою в Господнє ім’я”, як сказав Господь і тому не одержують благословіння, що його Бог при обіцяв: “молитва віри «здоровить недужого... і коли він гріхи був вчинив, то вони йому простяться” (Якова 5:13-15). Багато хто мають повно сумнівів, коли справа торкається виконання їхніх обов’язків: їм недостає мудрости, бо вони не виконують наказу Божого: “А як хто з вас позбавлений мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто та не докоряє, — і буде вона йому дана” (Якова 1:5). Такі християни “не мають, бо не прохають” (Як. 4:2). Вони не просять, тому й не одержують. Вони не шукають, тому й не знаходять. Вони не стукають, тому й ніхто їм не відчиняє дверей (Матв. 7:7-8).

Іноді бувають й інші перешкоди, але звичайно, в більшості випадків, ми не маємо, бо не просимо. Багато дітей Божих живуть в цьому світі ніби ті сироти, ніби Бог не любить їх, ніби Бог не є спроможний або не бажає дбати про Своїх дітей. Як же іще сумно! Ізраїль блудив по пустині сорок років, поки ввійшов до обіцяної землі, до тієї землі, яку Бог бажав їм дати і був би їм дав ту землю раніше. Я оженився лише тоді, як закінчив коледжа і сплатив усі мої шкільні довги, але моя дружина сказала мені, що вона була б вийшла за мене заміж і раніше, коли б я їй був про це сказав. Таким чином, убогість, брак перемоги й радості, поразки та розчарування приходять на християн тому, що вони не моляться. О, ця відсутність молитви!

Багато віруючих умирає передчасно тільки тому, що вони не моляться. У Біблії маємо чимало таких прикладів. 2 Хр. 16:12-13 каже нам: “і став Аса нездужати на ноги тридцять дев’ятого року свого царювання, а хвороба його дійшла до верхніх часток тіла; але він в своїй слабості шукав

не Господа, а лікарів. І спочив Аса з батьками своїми, й помер сорок першого року царювання”. Аса захворів. Під час хвороби “він шукав не Господа, а лікарів” і помер. Із тих віршів випливає цілком ясна думка, що коли б він був молився, то був би ще жив.

У 1 Хр. 10: 13-14 розповідається про смерть царя Саула: “Так помер Саул за свою беззаконність, що вчинив перед Господом, за те, що не послухав слова Господнього та ще й вдався до чарівниці з запитанням. А не шукав Господа. За те Він і погубив його, а царство віддав Давидові Ессеєнкові”. У цих віршах зроблений ясний висновок, що Саул помер особливо через те, що питав поради у ворожки, замість того, щоб звернутися в молитві до Бога.

З іншого боку маємо царя Єзекію, що “занедужав на смерть”. І послав Бог пророка Ісаю сказати йому: “Упорядкуй дім твій, бо вмреш, не одужаєш” (Іс. 38:1). Але Єзекія відвернувся обличчям до стіни, плакав і молився і Бог підніс його і додав йому п’ятнадцять років життя. Згідно з першим плином Божим Єзекія безсумнівно був би помер. Але коли він молився, Бог змінив Свого пляна.

У Біблії немає такого навчання, що той, хто молиться, житиме вічно на цій землі, але вона таки вчить, що багато хто вмирають передчасно, тоді як вони могли б жити довше і бути благословінням, коли б вони молилися.

Так само інші люди вмирають тому, що ми не молимося. Наприклад, Бог вирішив знищити весь народ ізраїльський, а від Мойсея вивести нову націю. Але Мойсей молився і Бог простив народу і не “заподіяв лиха людям Своім” (2 Мойс. 32: 9-14).

Дуже можливо, що молитва Авраама вирвала Лота з Содоми. І ми знаємо, що Бог вислухав молитви Естери та її служниць, Мардохея та його приятелів і захочав від заглади Ізраїля, як про це ми читаємо в книзі Естери. Бог припинив, би війни дав би скоріш перемогу, коли б ми молилися

так, як треба молитися. А тоді б не загинули мільйони людей.

Як бачите, через те, що ми не молимося, ми тратимо багато благословінь. Люди хворіють, а вони могли б бути здоровими. Вмирають ті, які ще могли б жити. Торговельні підприємства банкрутують, а вони могли б процвітати. Люди живуть впроголодь та напівнагі тоді, коли вони могли б бути ситі та зодягнені на славу Богу, коли б вони молилися.

По-друге, **брак молитви з нашого боку спричинює те, що праця Бога марніє та занепадає.** В 2 Хр. 7: 14 Бог ясно обіцяє вислуховувати прохання дітей Своїх, коли вони приходитимуть до Нього в покорі, в молитві, в покайні з благанням. Ми знаємо з Біблії, що багато разів пробудження були після того, коли люди проводили певний час в молитві та в очікуванні на Бога. І це є завжди правдою, що ми не маємо духовних пробуджень тому, що не молимося щиро та зо святою невимушеністю і не слухаємося Бога. Звичайно, коли ми правильно молимося, це допровадить нас до послуху та до сили.

Доми для сиріт Джорджа Мюллера в Бристолі, Англія, процвітали завдяки молитві. І це було очевидним для всіх. Ніхто з людей не сумнівався, що головна причина, чому Бог благословляв Мюллера і посилав необхідні засоби була в тому, що люди вірно та з надією молилися. Мюллер не просив грошей ні від кого, часто навіть ховав свої потреби від людей, відкриваючи їх тільки Богові. Цей приклад — то яскравий доказ того, що Божа праця занепадає тільки через брак молитов. Я цілком не маю на думці, що завдяки нашим будь-яким молитвам, — навіть і тоді, коли вони суперечать Божій волі, — наша праця процвітатиме, розвиватиметься, якщо ми будемо казати “це просимо в ім’я Ісуса”. Ні, навіть ця праця, яку Він Сам вплинував, навіть і вона занепадає, якщо народ Божий не молиться в покорі.

Гадсон Тейлор та Внутрішня Китайська Місія є яскравим сучасним прикладом того факту, що праця Божа процвітає через молитви і занепадає через брак молитов. Тоді, коли багато місій, які належать до церков, різних деномінацій, пригнічені довгими і змушені постійно зменшувати поле своєї праці, Внутрішня Китайська Місія, яка не має жодної організації для збирання грошей, а проводиться тільки вірою, покладаючись цілковито на Бога, — ця місія процвітає і збільшується, несе вістку Євангелії мільйонам людей і щороку висилає нових працівників на свою ниву. І всі засоби для утримування тих місіонерів одержуються у відповідь на молитву. В багатьох, дуже багатьох випадках, коли Господь особливо уживав мене під час євангелізаційних зібрань, я довідувався, що один-два віруючих в тому місті “молилися роками, щоб Господь прислав мене до них”, або таке, що “ця євангелізація є відповіддю на мою щоденну молитву, яку я виконую вже роками”. О, коли б тільки люди молилися щиро, ефективно, зо святим самозреченням, тоді праця Божа напевно не занепадала б. По-третє, безліч неспасених душ йдуть до пекла, бо ми не молимося. Що відсутність молитви є тяжким гріхом, свідчить про це факт, що багато людей гине, бо християни не моляться так, як повинні молитися. Коли б вони молилися, багато з тих, що гинуть, могли б спастися. Правда, ми всі добре знаємо, що люди не можуть спастися без Євангелії. Біблія виразно каже: “Але як покличуть Того, що в Нього не ввірували? А як увірують в Того, що про Нього не чули? А як почують без проповідника?” (Рим. 10:14). Коли ніхто не проповідує Євангелії, тоді грішники не чують благої вістки і гинуть. Але правда й це, що коли хто й несе благу вістку, але не молиться, таке служіння залишається без наслідку. І навпаки, коли вони моляться, коли наближуються до Бога в своїх щирих благаннях за інших, їхнє служіння в здобуванні душ буває дуже успішне. Зовсім неможливо відділити

пробудження від молитви. Також неможливо думати, що можна мати овочне² служіння на ниві Божій без ревних молитов як самого працівника, так і інших і за нього.

3. ЯКЩО МИ НЕ МОЛИМОСЯ, ЦЕ СВДЧИТЬ ПРО ЗПСУТТЯ НАШОГО СЕРЦЯ

Якщо хтось заб'є кого, то ще може статися тому, що убивця ненавидів того другого, отже — тут убивство умисне. А може бути й таке, що він запалав гнівом в часі бійки, а може й таке, що недбало вів своє авто. Вбивство може бути й зовсім випадкове, за яке нікого не можна обвинувачувати.

Коли якась людина нап'ється, то це може статися через це, що ця людина хвора, — бо хто поневолений якоюсь звичкою, той є хворий. Така людина більше заслуговує на співчуття, ніж на догану; зрештою, вона може бути щедрою, чесною, її можуть любити й поважати всі, хто її знає. Коли якийсь чоловік вчинить гріх перелюбу, це може статися тому, що він протягом довгого часу піддавався гріху та розбещеності, або може тому, що — під впливом незвичайної спокуси, якої він не сподівався, а до того, при дуже сприятливих до гріха обставинах — його пристрасть нараз вибухла і він не встояв. Усі такі жахливі зовнішні гріхи є ознакою того, що в серці вже, до певної міри, є гріх. Але ж усі ті гріхи не виявляють аж стільки зіпсуття серця, як гріх браку молитви. Гріх відсутности молитви виявляє різні жахливі речі про стан серця кожного з нас, якщо ми не молимося постійно, якщо ми не живемо життям безперервної молитви.

По-перше, відсутність молитви є ознакою, що ми не маємо дійсної насолоди в Бозі. Признаймося щиро, що для багатьох з нас молитва не є приємним заняттям, тому

² Овочне — плідне. *Прим. ред.*

й ми мало молимося. Коли ми голодні, ми їмо; наше тіло домагається поживи. Коли нас змучує сон, ми ідемо спати; тіло домагається відпочинку. Ми відвідуємо одні одних, бо любимо товариство. Якщо нам доводиться більше працювати, тоді наше тіло вимагає більше поживи, ми відчуваємо більший голод і більше їмо. Коли ми закохані, нам хочеться якнайбільше часу проводити з тією особою. Коли ми дуже втомлені й виснажені, наше тіло потребує більше відпочинку і тоді ми більше спимо. Це пояснює той простий факт, що коли б наше серце більше прагнуло Бога, ми більше молилися б. Коли б вас тішила Його присутність, ви б її шукали. Коли б ви більше любили молитися, ніж робити якісь інші речі, то ви віддали б більше часу на молитву, а менше на читання, на забави, на їжу чи на спання. Коли ми не молимося, то це каже, що в дійсності нам Бог не подобається.

Будьмо щирі й чесні перевіряючи своє власне серце. Скажіть, чи ви не молитесь часто тільки з обов'язку? Два дні тому один молодий чоловік підійшов до мене і з великою радістю сказав:

— Брате Райс, молитва була для мене тягарем, поки я не почув вашої доповіді. Я молився, бо відчував, що повинен так робити, але це був тяжкий і немилий обов'язок. Але тепер, слава Господу, я з радістю молюся!

На підставі свідчень тисяч окремих людей я схильний думати, що для пересічного християнина молитва є важким та обтяжливим обов'язком. Ми молимося мало, бо не любимо молитися. Більшість наших молитов ми виконуємо з обов'язку або як абсолютну необхідність. Наші сентиментальні молитви, — якщо ми молимося, — разом із фактом, що взагалі ми мало молимося, доказують, що наші бідні, зіпсуті серця не відчуваються добре в Божій присутності, не втішаються Ним, не захоплюються спільністю з Ним. Чи ж такий стан не є тяжким гріхом?

Ісус Христос цитував скаргу пророка Ісаї: “Оці люди устами шанують Мене, серце ж їхнє далеке від Мене” (Матв. 15: 8). І Він відкрито називав таких людей: “ви лице-міри!” Багато з нас ще й сьогодні наближуємося до Христа лише устами, та шануємо його лише язиком, а серце наше далеко від Нього! О, коли наше серце не є в молитві, коли ми не бажаємо наблизитись до Бога, коли ми не любимо молитися, коли молитва не є для нас приємністю, то які ж зіпсуті наші серця!

Наступна благословенна обітниця, що ми її знаходимо у пророка Єремії 29:12-13 без сумніву вказує, що наші невдачі є наслідком браку молитов: “Ви покликнете до Мене й вернетесь; помолитесь, і Я почую вас; і шукатимете Мене та й знайдете, як тільки шукатимете Мене всім серцем”. О, як Бог близько до кожного з нас! Бог подає нам надію в попередньому вірші, Єрем. 29:11, кажучи: “задуми на добро, а не на лихо”. Він більше бажає вислуховувати наших молитов, ніж ми бажаємо молитися, якщо ми шукаємо його цілим серцем.

Чи ви дослідили своє серце в цій справі, і чи ви любите перебувати в присутності Бога? Якщо молитва є для вас приємнішою за всяке інше зайняття, то чому б вам не молитися більше?

Я думаю, що багато синів і дочок люблять своїх батьків, але тому, що вони дуже мало мають спільности зо своїми батьками, вони шукають товариства своїх ровесників десь в кіно чи на танцювальній вечірці. Можливо є такі чоловіки, які до певної міри люблять своїх жінок, але знаходять їх для себе нецікавими, тому при першій нагоді втікають з хати і шукають іншого товариства, або ховаються за газету чи за книжку. Як сумно, коли ми так само поводи-мося у відношенні до Бога! Коли ми спасенні і відроджені діти Божі, зрозуміло, ми любимо Господа. Прикро мені, але я мушу сказати, що багато з нас не люблять Господа як

слід; ми проводимо надто мало часу в його товаристві, надто мало часу і надто мало серця вкладаємо в прохання про Його благословіння і в одержуванні того, що Він пропонує дати. Відсутність молитов у нашому житті доказує, що ми, властиво, не втішаємося Богом.

По-друге, відсутність молитви каже про нашу невіру. В листі до Євреїв 11:6 читаємо: “Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають його, Він дає нагороду”. А лист до Римл. 10:14 говорить: “Але як покличуть Того, що в Нього не ввірували?” Я думаю, що основне значення цього віршу таке: загинувші грішники не кличуть до Бога за спасінням, аж доки вони серцем не ввірують, що Бог дійсно може й бажає їх спасти. У грішника молитва є доказом його віри. Чи молитва не є доказом віри, коли справа торкається християнина? Як ми можемо молитися, коли ми не віримо, що варто молитися? Як ми можемо багато молитися, якщо ми не віримо, що це допровадить нас дійсно туди, куди ми бажано, або дасть нам те, чого бажано? Коли ми хворі, ми найперше йдемо до лікаря, замість того, щоб молитися, бо — в дійсності — ми маємо більше довір'я до лікаря, ніж до Бога. Ми думаємо про ліки перш ніж про молитву. Я зовсім не думаю сказати, що віруючі повинні уникати ліків, лікарів та шпиталів. Сам Бог часто різними засобами виконує Свою благословенну працю. Він вживає віруючих та окремих проповідників і євангелістів, щоб спасти грішників. Він часто користується харчами, ліками і різними засобами, щоб уздоровити хворого. Дитина Божа, яка дійсно вірить, що uzдоровлення залежить від Бога і, чи приходить воно внаслідок і за старанням лікарів, чи без них, це Бог посилає здоров'я, — зрозуміло, що така дитина Божа буде найперше молитися перед тим, як почати щось іншого робити в справі своєї хвороби. Я думаю, що відсутність молитов з нашого боку є доказом, що ми дуже мало віримо в те, що

одержимо відповідь на свої молитви. Брак молитви є доказом невіри. А невіра є гріхом, який опутує нас, і слово Боже наказує, щоб ми скинули його з себе та дивилися на Ісуса, на Начальника та Виконавця віри (Євр. 12:12).

Я знав людей, які казали: “Але ж я вірю в молитву, як і кожна інша людина”, або: “Натурально, я глибоко вірю в Бога”, однак, коли вони занедужали, то виключно покладалися на лікарів, або коли були без праці, то покладали свою надію тільки на бюро праці; або коли мали яку іншу потребу, то найперше шукали помочі в своїх родичів, замість того, щоб ввернутися до Бога. Для них віра — це лише певне почуття, загальне доктринальне становище.

Але правдива, жива віра мусить конче проявлятися і тому, що з усіма нашими потребами й бажаннями ми найперше звертаємося до Бога. Із загального числа всіх наших молитов, підрахуймо всі молитви, які ми виконуємо за звичаєм, підрахуймо також ті молитви, які ми виконуємо тільки задля людського ока, а те, що залишиться, буде дійсною міркою нашої віри в Бога, Який чує й відповідає на молитву! О, Господи, прости нам наш гріх невіри!

По-третє, брак молитви є доказом нашого лінивства. Молитися — це тяжка праця. Вона вимагає думання, вимагає зосередження нашої уваги та вимагає наполегливості. Хто бажає бути великим в молитві, той мусить побороти всі перешкоди, знеохочення та спокуси. Сатана мусить намагатися стримувати нас від молитви, підсуваючи нам різні інші справи. Сатана буде намагатися припинити нашу молитву через знеохочення та невіру. Він старатиметься відвернути нашу думку. Як бачите, правдива молитва — це праця, і праця тяжка.

Про Ісуса говориться, що коли Він був у Гефсиманії, “а як був у смертельній тривозі, ще пильніш Він молився. І піт його став був, немов краплі крові, що спливають на землю” (Луки 22:44). І багато дітей Божих також покривалися

потом під тягарем зосередженості, благання та боротьби в молитві. Брайнерд, стоячи навколішки в снігу, молився про спасіння індійців і не відчував жодного холоду. Такою гарячою була його молитва. Чарльз Фінней, після одного вечірнього богослуження, молився на сні аж до світанку, і також не відчував холоду, хоча тоді була сильна зима. Коли я був семінаристом, я грав одного разу в футбол. Після гри я побачив, що мій ніс був зламаний, а все моє вбрання залите кров'ю. Виявилось, що я так був перейнятий грою, що й не зауважив, коли зломив носа, і не відчував жодного болю. Я пригадую, коли в часі тяжкого горя чи турбот протягом кількох днів я зовсім нічого не їв. Отож, так само багато віруючих навчилися мучитися, докладати в молитві відчайдушних зусиль, як це свого часу робив був Яків, коли він боровся з ангелом в Пенуелі (1 Мойс. 32: 24-31).

Яків боровся з алголом Божим в молитві (1 Мойс. 32: 24-25). Рахіля, неплідна жінка, безупинно молилася, щоб не перемогла її глузуюча сестра, і ось що Писання говорить, про її молитву: “Великою боротьбою боролася я з сестрою моєю, та й перемогла”. Апостол Павло так каже про Епафраса, великого мужа молитви: “...він завжди обстоює вас в молитвах”. І це слово “обстоює” означає — мучиться, змагається, бореться. Дійсно, яким змаганням є молитва! Коли ж ми не молимося, то це доказує, що ми ліниві, байдужі християни, яких мало обходить Божа праця. Ми ситі, відгодовані, ліниві, байдужі віруючі. Коли б ми такими не були, то ми молилися б. Брак молитви є доказом нашого ледарства.

По-четверте, коли ми не молимося, це показує, що Бог не займає в нашому серці першого місця. Брак молитви майже є ознакою ідолопоклонства. Замість молитися ми читаємо газети, бо нас більше цікавлять новинки ніж те, що говорить Бог. Ми проводимо час в розмовах з людьми, замість того, щоб розмовляти з Богом, бо справді ми більше

думаємо про людей, ніж про Бога. Навіть ми — духовні робітники — часто більше віддаємо часу на приготування наших проповідей, на читання книжок, на відвідування людей, чи на різні церковні організації, ніж на молитву, — бо ми більше дбаємо про ці неістотні, другорядні справи, ніж про головні речі. Пригадайте, що каже апостол: “А ми пробуватимем завжди в молитві та в служінні слову” (Дії 6:4). На першому місці молитва, а на другому — проповідь! Я думаю, що ми, проповідники, іноді надто турбуємося нашими проповідями, може більше, ніж справою спасіння грішників, більше дбаємо про те, що ми скажемо людям, ніж що скажемо Богові. Нас більше цікавить те, щоб догодити людським ушам, ніж спасати їх силою Божою, яка отримується тільки через молитву.

Деякі віруючі щоденно витрачають багато часу на т. зв. “hobby”, цебто на улюблену розвагу, яка сама собою не є шкідливою, а часто навіть і корисною. Але порівняйте час, який ви стратили на “hobby” з часом, витраченим на молитву. Чи ця ваша улюблена розвага має для вас більше значення, ніж Його слово, його благословіння та Його сила? Читання, — це добра річ, і читання добрих книжок не суперечить навчанню Біблії, але порівняйте ваше читання з своїми молитвами, — що тоді переважає в вашому житті? Чи відсутність молитви не каже про це, що для вас все інше має більше значення, ніж молитва? Чи це не означає, що наша любов, наше зацікавлення, ваше бажання найперше скеровані на інші речі? Тому я їй відважуюся сказати, що брак молитви майже рівняється з ідолопоклонством. Якщо ми мало молимося, то це говорить проте, що ми мало зацікавлені Божою волею щодо нас, спасінням душ, і взагалі успіхом Божої праці.

Дехто напевно бажав би сказати, що вони мають так багато потрібної і доброї праці, що їм просто бракує часу для такої молитви, як я навчаю. Однак ми повинні постійно

молитися. “Безперестанку моліться”, “Треба молитися завжди і не падати духом”, — каже Біблія. Це означає, що ми повинні молитися й тоді, коли ми зайняті якоюсь іншою справою. Молитві ми повинні віддавати щоденно довший час, відложивши набік всякі інші справи. Не кажіть, що це неможливе в вашому положенні, бо великі мужі Божі, найбільш діяльні, знаходили час власне на таку молитву.

Коли ви будете читати листи апостола Павла, то ви знайдете, що він звертається до багатьох людей з нагадуванням, що він за них молиться в кожній своїй молитві, або молиться щодня. Тоді ви прийдете до висновку, що ап. Павло багато молився, що він щоденно віддавав для молитви багато годин. Наш Господь Ісус також багато й довго молився. Він ходив на гору молитися. Цілими ночами Він молився в пустині. Цілими годинами — в Гетсиманському саду.

Мартин Лютер казав, що він мав так багато Божої праці, що молився не менше три години денно, щоб мати змогу виконати її. А як же він мусів боротися в молитві! Для нього молитва була дійсно боротьбою, змаганням та мукою. Одного разу, під час молитви, з'явився йому сатана, так реально глузуючи з нього, спокушуючи й перешкоджуючи, що Мартин Лютер схопив чорнильницю і кинув нею на сатану. І довго після цього видніла на стіні його кімнати чорнильна пляма. Її показували багатьом відвідувачам, щоб нагадати, якою реальністю була для Лютера молитва.

Проповідники, а особливо євангелісти, змушені йти пізно спати, тому й не диво, що вони пізно встають. Проповідуючи ввечері, після того дуже тяжко, так би мовити, прохолонуті, заспокоїтися й заснути. Отож, звичайно, проповідники засипають тільки по півночі. Однак ми читаємо про Д. Л. Муді [Dwight Lyman Moody], що він регулярно вставав в четвертій годині ранку, щоб, поки всі повстають, мати принаймні хоч одну годину спільности з Богом і в молитві та в читанні його слова. А Гадсон Тейлор мав

звичай пробуджуватися вночі і годину-дві проводити на самоті з Богом. Ч. Т. Стадд [Charles Thomas Studd], з Африки, вставав для молитви в третій годині ранку. І з цього такий факт, гідний нашої уваги: люди, які справді виконували дуже багато Божої праці, вони віддавали найбільше часу для молитви. Всі наші виправдання, це тільки алібі. Ми тому багато не молимося, бо рахуємо, що молитва є менш важлива від усього іншого, що нам треба виконувати. Ми думаємо, що сон важливіший від молитви. Ми думаємо, що проповідь важливіша від молитви. Як бачите, брак молитви у нас дійсно означає те, що ми переоцінюємо значення інших речей, а не допишемо значення молитви.

4. ЯК ПЕРЕМОГТИ ГРІХ БАЙДУЖОСТИ ДО МОЛИТВИ

Я відчуваю, що дуже мало знаю про молитву, однак в порі бажаю запропонувати слідуючі способи для поборювання нашої байдужості щодо молитви.

По-перше, десь на початку дня, я визначив, би якийсь окреслений час для молитви і роздумування над словом Божим. Чим раніша година, тим краще. Це конче мусіло б бути перед сніданням. Один місіонер мав таке мотто: “Нема Біблії, нема снідання”. Якщо він: не мав часу почитати Біблію та помолитися, то він і не (витрачав часу на їжу. Брате, таке гасло, — якщо ми його приймемо, — без сумніву буде мати вплив на нашу затверділу ненажерливість, бо як же часто ми даємо нашому шлункові перевагу над Богом! Нехай молитва справді займе перше, належне їй місце, перш ніж всякі інші оправи почнуть нас штурмувати. Щоб виконати це, дуже можливо, що вам доведеться вставати трохи раніше, ніж дотепер. Правдоподібно, вам прийдеться зовсім відкинути деякі менш важливі справи. Але “хто шукає Мене рано, той знайде Мене”, говорить Господь в Прит. 8:17. (Англійський переклад — прим. перекладача).

По-друге, нехай вашим звичаєм буде випрошувати в Бога відповідь на кожную справу чи тягар, які з'являються в вашому житті. Іноді ми не можемо одержати відповіді на якусь велику молитву того самого дня, але ми можемо мати щодня блаженний спокій тому, що знаємо, що Бос вислухав нас; і ми поклали нашу справу у Його святі руки, а Він дав нам ласку та спокій в серце. Може статися й таке, що, хоча ви й молилися якийсь час, напір., про спасіння когось, однак ви не одержали негайного здійснення вашої молитви. І тоді не переставайте молитися доти, поки не одержите благо благословенної певности, що Бог узяв цю справу до Своїх рук і зробить так, як ви просили. Або молитесь так довго, поки Дух Святий допоможе вам усвідомити й зрозуміти, що ваша молитва повинна бути змінена, щоб відповідати Божим плинам.

Такі молитви звільнять вас від гнітучих тягарів, турбот та журби. Кладіть щодня всі ваші турботи та журбу на Ісуса.

По-третє, молитесь про всі ваші проблеми та завдання, як тільки вони приходять. Багато років тому, вже як проповідник, я завважив, що коли я молюся ввечері, я не можу пригадати всіх тих людей, які протягом дня просили молитися за них. Тому я зробив своїм звичаєм молитися негайно про всяку річ, про яку мені згадують, якщо моє серце спонукує мене молитися за неї. Окрім того, я ніколи й нікому не обіцяю молитися за них, хіба що Сам Бог кладе мені тих людей на серце, або нагадує про них. Я придбав великий спокій власне завдяки тому фактові, що з кожним моїм тягарем, як тільки відчуваю потребу молитися за нього, негайно приходжу до Бога й молюся. І така постійна, нерозлучна спільнота з Богом дає благословенні й блаженні наслідки.

По-четверте, відкиньте формальності, нехай ваша молитва буде розмовою з Богом. Треба було б кожному християнинові багато разів на день на хвилину перервати свою

працю, щоб сказати: “Боже, ось я недобре вчинив, прости мені!” або: “Господи, поможи мені знати, що саме сказати тому чоловікові”. Сполучіть молитву з кожною справою вашого життя. Галлесбай, в своїй дуже відомій книжці про молитву, каже, що ми повинні молитися за кожну особу, з якою зустрічаємося. Відкиньте заведені форми молитов, а вчіться розмовляти з Богом так просто, як дитина говорить до своєї матері, або як жінка — до свого чоловіка. Деякі люди моляться так вимушено та з такою робленою формальністю, неначе вони на аудієнції в короля. Коли ж ви стаєте на молитву, ви дуже добре зробите, якщо відкинете ваші напудрені перуки, ваші жабо, короткі бриджі, формальні представлення, реверанси, низькі поклони та деремо віяльний вихід!

По-п'яте, намагайтеся наслідувати біблійні приклади і триматися біблійного навчання про молитву.

Яків молився цілу ніч; так само чинив Ісус. Отже, стараючись провадити життя молитви, я розпочав би його молячись цілу ніч. Я ніколи не забуду повноти благословіння, яке ми одержували в Галилейській баптистській церкві в Даллес, коли ми деякі ночі проводили в молитві; або наші молитви в “У.М.С.А.” в Ст. Пол, Міннесота, які продовжувалися до 2-ої години вночі; або молитви з д-ром Освальдом Смітом та з великою групою зібраних, що продовжувалися пів ночі. Я думаю, що це ганьба для сучасних християн, що вони не стараються подвоїти біблійних прикладів молитви в своєму житті. На милість Божу, розпочнімо ті досвіди самі на собі!

Естера зо своїми служанками постила три дні й три ночі. Мешканці Ниневії не їли й не пили протягом багатьох днів, аж доки Господь не вислухав їхніх молитов і не відвернув кари від їхнього міста. Порівняйте Матв. 9:14-15 з Діями Ап. 1:13-14 і ви побачите, що апостоли постили й молилися десять день перед П'ятдесятницею. Біблія оповідає нам

про багато випадків, коли святі молилися й постили; Єзра і його співтовариші, Давид, Павло, Варнава, — всі вони постили. Чи ви обходилися коли без їжі цілий день, шукаючи небесного хліба, шукаючи Божого обличчя та Божої сили?

Пророк Данило сам згадує про себе, що протягом багатьох тижнів смачної страви він не їв, м'яса та вина не брав до своїх уст (Дан. 10:23). Отож, чи ж не повинні б і ми сумувати за наші гріхи, визнавати наші провини, чекати на Бога, обмежуючи себе тоді в їжі та виконуючи тільки саму необхідну працю? Я пригадую собі деякі євангелізаційні зібрання, під час яких наверталось до Бога чимало людей. Тоді багато днів підряд я не мав жодного бажання їсти, ані спати, губив на вазі, бо постійно відчував тягаря, потребу молитви. Але після цього ми одержали перемогу й побачили, як великим огнем запалало пробудження, і багато людей були спасенні. Чи не було б для нас благословінням скористати з дозволу, який ми знаходимо в 1 Кор. 7:5, та — за обопільною згодою чоловіка й жінки — відхилитися дочасно одне від одного, “щоб бути в пості та в молитві”?

Я знав такі родини, де мати, відчуваючи поважну потребу особливих молитов, нашвидку застелювала ліжка, варила найскромнішу їжу, щоб мати змогу більше часу присвятити молитві.

У Біблії ми бачимо, що інколи люди під час молитви ставали навколішки. Коли Петра покликали помолитися над помершою Тавітою, він випросив усіх з хати, став навколішки й молився (Дії 9:40). Але цей самий Петро став і виголосив Боже прокляття на Ананія та Сапфіру, хоча в тому також був деякий елемент молитви. Ісус Навин припинив на один мент бій, щоб наказати сонцю затриматися, — яка небуденна молитва великої віри! Присвячуючи Господеві храму, Соломон стояв, підніс свої руки догори та молився (2 Хр. 6:12). Іноді Ісус молився стоячи, але в Гефсиманії Він упав долілиць та молився (Матв. 26: 39). Нехай всі ці

вищезгадані приклади навчать нас, що молитва не є в формі. Залишім усі наші традиційні звички, молимося, коли стоїмо чи сидимо. В критичних хвилинах життя, коли біда та горе охоплять нас, упадімо перед Богом долілиць, благаючи та очікуючи від Нього помочі. Але в інші часи, робімо так, як Давид, підносячи на постелях ваш голос до Господа (Пс. 4:5), також “увечері, ранком та ополудні” (Пс. 55:18).

Намагаймося заволодіти багатством молитви, яке ми знаходимо в Біблії. Молимося так, як молилися дієві особи Біблії. Плачмо так, як вони плакали. Постімо стільки, як воїни постили. Нехай молитва стане найважливішим заняттям в нашому житті, найбільшою втіхою та безупинною діяльністю. Чи ви погоджуєтеся ось тепер визнати перед Богом свій гріх байдужости щодо молитви?

ЗМІСТ

	Сторінки
Передмова	7
Вступ	9
“Молитви час”, пісня	12
Передмова автора	13
I. БОГ, ВИСЛУХОВУЮЧИЙ МОЛИТВУ	19
1. Вислуховувати й відповідати на молитви, — це прикмета Божого характеру.....	19
2. Без віри не можна догодити Богові.....	21
3. Кожна властивість Бога пов’язана з фактом, що він слухає й відповідає на молитви.....	25
4. Сама природа вказує на добродійність Бога, який чує й відповідає на молитву.....	28
II. ЧОМУ ТРЕБА МОЛИТИСЯ?	33
1. Тому, що Бог наполегливо наказує так у Біблії.....	33
2. Тому, що молитва є призначений Богом спосіб, як віруючі повинні одержувати все, чого вони потребують.....	35
3. Тому, що молитва — Божа дорога до повної радості.....	40
4. Тому, що молитва випроваджує з усіх утисків, уздоровлює всі муки і тривоги.....	41
5. Тому, що здійснена молитва є самотнім доказом проти скептицизму, модернізму і невіри.....	44
6. Бо тільки через молитву можна отримати силу Святого Духа для Господньої праці.....	49
7. Бо “кожен, хто покличе Господнє ім’я, буде спасений”.....	53
III. МОЛИТВА — ЦЕ ПРОХАННЯ	56
1. Молитва не є величання, поклоніння, медитація, приниження, сповідь, а — прохання.....	59
2. Біблійні молитви були проханням.....	62
3. Молитва без прохання — лицемірство.....	64

IV. ВІДПОВІДЬ НА МОЛИТВУ Є ОТРИМАННЯМ	70
1. Святе писання навчає, що відповідь на молитву є тоді, коли ми одержуємо те, чого просимо.....	72
2. Як молитися по волі Божій, щоб одержати позитивну відповідь.....	74
V. МОЛИТВА ЗА ЩОДЕННИЙ ХЛІБ	86
1. Як Господь у відповідь на молитву посилає їжу, одяг, гроші, працю, авто та інші матеріальні благословіння.....	86
2. Особисте свідoctво про здійснення молитов за матеріальні речі.....	90
VI. МОЛИТВА ЗА ХЛІБОМ ДЛЯ ГРІШНИКІВ АБО ЯК ОДЕРЖАТИ СИЛУ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ГРІШНИКІВ (Пояснення Луки 11: 1-13).....	100
1. “Господи, навчи нас молитися”.....	100
2. Початкова школа молитви Господньої.....	102
3. Молитися за хліб для інших — це вищий курс молитви.....	105
4. Сповідь має бути перед наполегливістю.....	109
5. Наполеглива молитва за хлібом для грішників.....	113
6. Бог не завжди має на думці “ні”, коли він каже “ні”.....	118
7. Не бійтеся просити: Бог не дасть злого дару.....	121
8. Молитва за Святим Духом.....	122
VII. МОЛИТВА ПРО УЗДОРОВЛЕННЯ:	126
1. Хвороба є властивим приводом до молитви.....	127
2. Молитися за хворих — це цілком властиве і сьогодні.....	131
3. “Молитва віри вздоровить недужого”.....	134
4. Чи Ісус Христос відкупив нас і від наших недуг?.....	138
VIII. МОЛИТВА ПРО ВЗДОРОВЛЕННЯ: (Продовження VII-го розділу).....	142
1. Не завжди є Божа воля, щоб вздоровляти.....	142
2. Але, звичайно, Бог уздоровлює у відповідь на молитву.....	145

3. Чи віруючі можуть іти до лікарів і приймати ліки?..	148
4. Гріх стоїть на перешкоді до вздоровлення: тому його треба визнати і покинути.....	154
5. Особисте свідчення про вздоровлення у відповідь на молитву.....	157
ІХ. МОЛІТЬСЯ ЗА ВСЕ, ЧОГО БАЖАЄТЕ:	167
1. Слово Боже заохочує нас молитися дослівно про кожен річ, яку потребуємо.....	169
2. Коли можна чогось бажати, то можна того й просити.....	170
3. Лист до Филип'ян радить нам виявляти молитвою наші бажання.....	171
4. Відчиніть Богові кожен комірчину вашого серця.....	173
Х. МОЛИТИСЯ ЗГІДНО З ВОЛЕЮ БОЖОЮ	175
1. Ісус у Гефсиманії є прикладом для нас.....	177
2. Певність в молитві.....	179
3. Молитися в ймення Ісуса.....	181
4. Віра приходить, якщо молитися за Божою волею.....	183
ХІ. ЯСНО ОКРЕСЛЕНА МОЛИТВА	185
1. Біблія вчить, що наша молитва повинна бути точна і наші бажання ясно висловлювані.....	187
2. Чому треба молитися точно?.....	191
3. Як нам докладно молитися.....	195
ХІІ. “МАЙТЕ ВІРУ ВИ БОЖУ”	204
1. Велике значення віри.....	204
2. Що таке віра?.....	209
3. Як вживати віру і як збільшувати віру в Бога.....	217
ХІІІ. ТІЛЬКИ МОЛІТЬСЯ	233
1. Обітниця Божі треба розуміти так, як вони написані.....	233
2. Не додаткові “вимоги”, а додаткові обітниця.....	236
3. Коли ми просимо, ми вже виконуємо всі інші особливі умови молитви.....	238

I. Просити з вірою.....	238
II. Просити за Його волю.....	243
III. Просити в ім'я Ісуса.....	246
IV. Де двоє погодяться просити, станеться їм.....	249
V. Наполегливість в молитві.....	251
VI. А як стоїть справа з перешкодами в молитві?..	253
XIV. ВИПРОШУВАННЯ.....	257
1. Грішники ніколи не потребують вимолювати спасіння, — воно одержується негайно, без жодних благань, через віру в Христа.....	257
2. Біблія каже, що грішник не потребує вимолювати спасіння.....	263
3. Біблійні приклади людей, які одержали спасіння без випрошування.....	267
4. Але християни повинні часто випрошувати у Бога відповіді на свої молитви і чекати перед Богом так довго, поки Він здійснить їхнє прохання.....	271
XV. ЧОМУ ТРЕБА ПОСТИТИ Й МОЛИТИСЯ?.....	277
1. Що таке піст і молитва?.....	278
2. Що ми можемо одержати постом і молитвою?.....	283
3. Духовні пробудження у відповідь на піст і молитву...	292
XVI. ВЕЛИКІ МОЛИТВИ ДО ВСЕМОГУТНЬОГО БОГА.....	298
1. Бог запрошує і наказує просити великих речей.....	300
2. Біблійні приклади великих молитов.....	306
3. Благословіння, що їх приносять великі молитви.....	312
I. Прославляє Бога, доказує його могутність.....	312
II. Великі молитви сприяють розвитку Божого діла.....	314
III. Тільки через великі молитви християни можуть одержувати те, чого вони потребують.....	317
XVII. ЧИ БОГ СЬОГОДНІ ТВОРИТЬ ЧУДЕСА?.....	322
1. Біблія дійсно обіцяє чудеса у відповідь на молитву і віру.....	323

2. Християнство — це релігія чудес.....	329
3. Чуда в Біблії — це приклади для нас.....	336

XVIII. СУЧАСНІ ЧУДЕСА

(Продовження попереднього розділу).....	339
1. Відповіді на деякі заперечення.....	339
2. Автентичні сучасні чуда.....	344

XIX. ПЕРЕШКОДИ В МОЛИТВІ.....356

Щоденна, регулярна відповідь на молитви повинна бути нормальним явищем для всіх віруючих.....	356
1. Недобрі відношення між чоловіком і жінкою перешкоджають в молитві.....	359
2. Несплачені довги, непримирення з братом, якого ми скривдили, неполагоджені кривди — все це перешкоджає молитвам.....	364
3. Якщо ми не прощаємо іншим, це засмучує Бога і також перешкоджає нашим молитвам.....	374

XX. ПЕРЕШКОДИ В МОЛИТВІ

(Продовження).....	382
1. Жажерливість ставить нас під прокляття; вона також спиняє наші молитви.....	382
2. Сваюля, спротив і непослух спиняють молитву.....	385
3. Неприхильне відношення або байдужість до Біблії роблять нашу молитву огидною Богові.....	389
4. Усякий невизнаний, неоплаканий гріх засмучує Бога і спиняє молитви Його дітей.....	393
5. Як усувати перешкоди?.....	396

XXI. НЕМОЛІННЯ — ГРІХ.....399

1. Докази того, що немоління — гріх.....	401
2. Сумні наслідки браку молитви.....	408
3. Якщо ми не молимося, це свідчить про зіпсуття нашого серця.....	413
4. Як перемогти гріх байдужості до молитви.....	421

Обгортка маляра Романа Коваля

Книжку д-ра Джона Р. Райса “Моліться, просіть і одержуйте”, а також усі інші видання видавництва “Дорога Правди” можна виписувати по адресі:

“DORONA PRAWDY”,
148 Tecumseth St., Toronto, Ont., Canada